

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 03910

DER SHVARTSER MONAKH

Anton Pavlovich Chekhov

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

Chetk...

א. פ. משעכאו

302 ... 105.

M. DUBINER, BROS., BOOKS - FISH, SPINNT, Co.

דער שווארצעד מאנאד

MOUNT. SINAI.

אין אנדערע דערציילונגען

יידיש און פארווארט פון מרדכי נמדין.

ya

פארלאג, קארט-ר-ליג-ע, ווארשע

Printed in Poland

A. P. Czechow :: Czarny Mnieh

Wyd. „Kultur-Liga“, Warszawa 1927

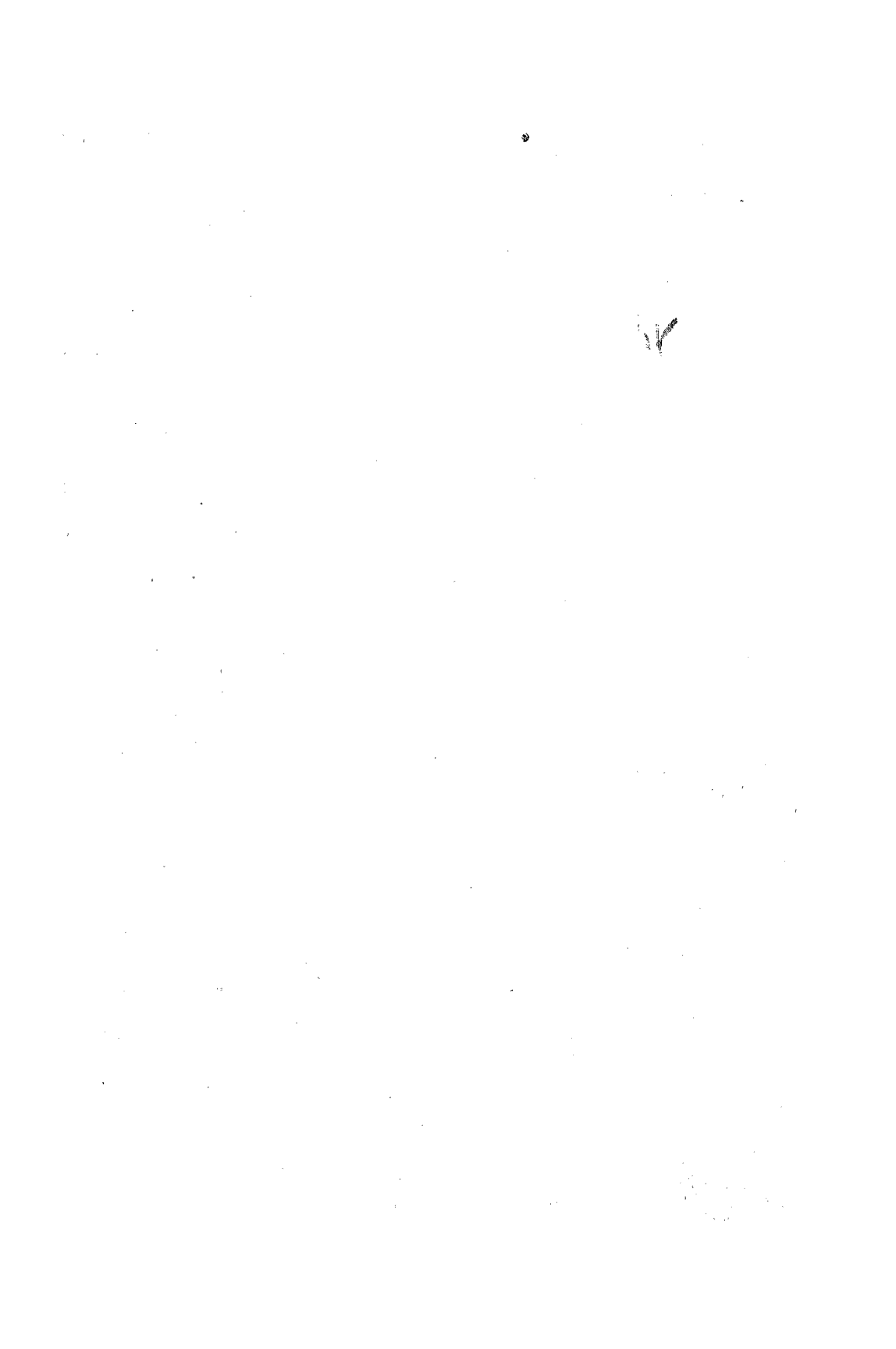
Druk. „Di Welt“, Nowolipie 7.

JUN 21 1928

Yd 28 - 59137

אינהאלט

I—XI	אריינפיר
5	דער שווארצער מאָנאָך
51	דער ציילונג פון אן אומבאוואוסטן מענטש
161	די לופטשפרינגערין
199	שרעק
219	וואָלאָדיא

אַרײַנפיר.

דעם 21-טן יולי 1904 איז אין עלטער פון 44 יאָר געשטאַרבן פון טובערקולאָז אײנער פון די באַרימטסטע רוסישע שרײַבער — א. פ. טשעכאַוו. געשטאַרבן אינמיטן דער רייכסטער צעבליונג פון זײנע שעפּערישע כוחות, אין דער פּולסטער רײפּקײט פון זײן ברייט צעוואַקסענעם פּילזײ-טיקן טאַלענט.

אַנגעהויבן צו שרײַבן האָט טשעכאַוו אַלס צוואַנציקיאָריקער סטודענט, אין 1879-80 יאָר. די ערשטע יאָרן פון זײן ליטעראַרישער טעטיקייט איז ער גענייט אונטערן צוואַנג פון שווערע עקאָנאָמישע באַדינגונגען זיך צוצופאַסן צום באַדאַרף און געשמאַק פון די לעזער פּין פאַרשידענע הומאַריסטישע ביליאָר-זשורנאַלן, אין וועלכע אים קימט אויס צו דריקן זײנע ערשטע שאַפונגען. אָבער אין 1884 יאָר (אין זעלבן יאָר האָט טשעכאַוו אויך געענדיקט דעם אוניווערזיטעט און באַקומען אַ דיפּ-

---

(* אײניקע דאַזן און אויסצוגן זײן דאַזיקן פאַרוואַרט זענען אַרויסגעגומען פון דעם אַרײַנפיר-אַרטיקל פון יענע. זאַמיצטין צו טשעכאַוו. האַויסגעוויילטע חערקא (פּער-לעבן א. גושעבין, 1922) — מ. ג.

לאם אויף דאָקטאָר מעדיצין) ווערט ער שוין איינגעלאָדן מיטצואַרבעטן
 אין אייניקע צייטונגען (צווישן זיי אין דער באַוווסטער „נאַוואַיע וועמיאַ“)
 און אַ דאַנק דעם ווערט זיין פֿיטעראַרישער נאַמען אַלץ מער באַוווסט.
 אינגיכן ווערט אויך זיין טאַלענט פּאַהאַנדלט דורך דער ערנסטער
 קריטיק; ס'באַווייזן זיך רעצענזיעס איבער זיין ערשטן דערשינענעם פּאַנד
 דערציילונגען; און אין 1888 יאָר, נאָכן דערשיינען פון זיינע פּרישע צוויי
 ביכער, פּסקנט אים צו די וויסנשאַפּטס-אַקאַדעמיע די פּושקיין-פרעמיע.
 ווי באַ יעדן גרויסן-קינסטלער, ווערט אויך אַצינד באַ טשעכאַוון זיין
 שפּערישע אַרבעט גלייכצייטיק אַ קוואַל פון פּרייד און פּיין. עס וואַסן
 באַ אים אויס גרעסערע פּאַדערונגען צו זיך און אַ פּסדרדיקע נישט-באַ-
 פּרידיקטיקייט מיט די אַנגעשריבענע ווערק. זיינע דערציילונגען הייבן אָן
 ווערן וואָס אַמאָל אַלץ ערנסטער און דורך זיין פּריערדיקן שפּרודלדיקן
 הומאָר רייסט זיך אַלץ אָפּטער דורך אַ מעלאַנכאָלישער טאָן. וואָס וויי-
 טער — אַלץ אָפּטער און קלאַרער קומט צום אויסדריק זיין טיפּפער צער
 איבער דער אַרעמקייט, פּוסטקייט און באַנאַלקייט פון מענטשישן לעבן.
 „מיר איז דערהויפּט שרעקלעך די אַלטעגלעכקייט, פון וועלכער
 קיינער פון אונז קאָן זיך נישט אויסבאַהאַלטן. איך בין נישט מסוגל אונ-
 טערצושיידן, וואָס אין מיינע מעשים איז אמת און וואָס שקר, און
 דאָס לאָזט מיך נישט רוען; איך אַנערקען, אַז די לעבנס-באַדינגונגען
 האָבן מיך איינגעשלאָסן אין אַן ענגן קרייז פון שקר, אַז מײן גאַנץ לעבן
 באַמי איך מיך פּלויז אַפּצונאַרן זיך און מענטשן — אין דאָס נישט צו
 באַמערקן; און מיר איז שרעקלעך פּונם געדאַנק, אַז בין סאַמע טויט
 וועל איך זיך נישט אַרויסקריגן פון דאָזיקן שקר. איך זע, אַז מיר ווייסן
 ווייניק און דעריבער גרייזן מיר יעדן טאַג, באַגייען עוולות, טוען שלעכטס
 איינער דעם אַנדערן, גיבן אַוועק אונזערע פּוהות אויף פּוסטע זאַכן, וואָס
 זענען אונז נישט גייטיק און שטערן אונז צו לעבן“...
 אַט אַזוי רעדט זיך אָפּ פון האַרץ סילין — דער העלד פון טשע-
 כאַווס דערציילונג „שרעק“*) פאַר זיינס אַ פּריינד. אָבער דידאָזיקע פּאַר-
 פּוילעכע רייז זענען זייער כאַראַקטעריסטיש פאַר די דעמאָלטיקע שטי-

נענט זיך אין דאָזיקן בנז - מ. נ.

מונגען פון דעם מחבר גיטא, פאר זיין דעמאלטיקן קיך איפן לעבן און זיין העלפט-פאנעם.

טשעכאוו האָט נאָך אין די גאַר יונגע יאָרן אָנגעוואוירן דעם רע-ליגיעזן גלויבן, און אין ערשטן פעריאָד פון זיין ליטעראַרישער טעטי-קייט האָט ער נישט געהאַט קיין שום גאַט, קיין שום גלויבן און נישט געזען קיין שום העכערן ציל און זינען אין מענטשישן לעבן און אין די מענטשלעכע ליידן. ער האָט דעמאָלט געשריבן בלויז קאַמישע זאַכן, אָדער ווי ער אַליין האָט שפּעטער כאַראַקטעריזירט זיין ערשטן שאַפּונגס-פעריאָד: „געשפּרינגען, ווי אַ יונג קעלבל, וואָס איז אַרויסגעלעאַזט גע-וואָרן אויף דער פּריי, אַליין געלעבט און געמאַכט לעבן אַנדערע“.

אין דער צווייטער העלפט פון די 80-ער יאָרן הייבט ערשט אָן טשעכאָוו ערנסט זיך צו פאַרטראַכטן איבערן לעבן, איבערן מהות פון לעבן און טויט — און דעמאָלט, ווי געזאָגט, הייבן זיך אָן הערן אין זיי-נע ווערק אומעטיקע טענער, טענער פון צווייפּל און מרה-שחורה, אין זיין ערשטער גרעסערער דערציילונג „סטעפּ“, וואָס ער שרייבט אָן אין דער דערמאָנטער צייט, ווערט באַ אים צייטנווייז די העלפּ-באַלויכטענע זוניקע רחבות פאַרטוינקלט אַזוויי מיט אַ שאַטן פון אַ פּליענדיקן שוואַרצן פּויגל — מיטן געדאַנק וועגן טויט, און דעמאָלט „ועט אויס דער מהות פון לעבן פאַרצווייפּלט און שרעקלעך“. אין דער „אומעטיקער געשיכטע“ צעוואַקסט זיך שוין דערדאָזיקער לייכטער, שוועבנדיקער שאַטן (פון טויט) אין אַ פינצטערער, האַפּנונגסלאָזער, דריקנדיקער כּמאַרע.

אַבער נישט נאָר דערדאָזיקער טויט איז טשעכאָוו שרעקלעך: ס'איז פאַרהאַן נאָך אַן אַנדערער, אפשר נאָך אַ מער פּיינלעכער, לאַנגזאַמער טויט — דער טויט פון טויזנטער לעבעדיקערהייט באַגראַבענע אין זומפּ פון באַנאַלן און קליינלעכען אַלטעגלעכען לעבן. מיט זיין טיף דורכדרינג-לעכער אינטוויזיע זוכט טשעכאָוו אַפּ די באַנאַלקייט און צעפּוילטקייט דאָרט, וואו אויפן ערשטן בליק איז פּלומרשט אַלץ פּשורה און אין אַרד-זונג („די לופּטשפּרינגערין“, „מיין לעבן“ און אַנד.). אין „שוואַרצן מאַ-נאַך“ דערקלערט ער בפּירוש — דער טויט איז בעסער פון דעם באַנאַלן אַלטעגלעכען לעבן.

צו דערזעלבער צייט פאַרברייטערט זיך אויך טשעכאָוו'ס שאַפּונגס-געביט: פון דערציילונגען, נאָוועלן גייט ער איבער צו דראַמאַטישן

שאפן. אין 1887 יאָר שרייבט ער אָן זיין ערשטע דראַמע „איוואַנאָוו“ אין וועלכער ער צייכנט ווידעראַמאָל דעם טיפּ פון אַ רוסישן האַמלעט — דעם צעקראַכענעם, נישט פּעקן צו קאַמף, צו טאַט, צו לעפּן רוסישן אינ-טעליגענט, וועלכן מען באַגעגנט אָפּט אין אַנדערע זיינע ווערק („אַ דויעל“, „אַ דערצייַלונג פון אַן אומבאַוויסטן מענטש“) *

אין די 90-ער יאָרן הייבט זיך באַ טשעכאַוו אָן צו וועקן אָן אינ-טערעס פאַר סאַציאַלע פּראַגן און ער הייבט ביסלעכווייז אָן אַרויסצוגיין פון זיין ביזאָזיטיקן געזעלשאַפּטלעכן אינדיפּערענטזום. פּריער האָט טשע-כאַוו אָן דער מינדסטער קוועקלעניש אָנגענומען דעם פאַרשלאַג מיטצו-אַרבעטן אין דער רעאַקציאָנערער „נאַוואַיע וורעמיאַ“. אַצינד טרעט טשע-כאַוו שאַרף אַרויס קיינן די פּובליציסטן פון דערדאָזיקער צייטונג און זאַגט זיך אָפּ פון מיטאַרבעטן אין איר.

אין 91-1890 יאָר נעמט טשעכאַוו אונטער אַ שווערע רייזע קיין סאַכאַ-לין, פּדי צו באַקענען זיך מיטן לעפּן פון די פאַרשיקטע אויף קאַטאַרגע. אַלס רעזולטאַט פון דערדאָזיקער נסיעה איז דערשינען זיין באַוויסט פּוך „דער אינזל סאַכאַלין“. דאָסדאָזיקע פּוך האָט דאָן געמאַכט אַ גרויסן רושם נישט נאָר אויף דער געזעלשאַפּט, נאָר אויך געהאַט אַ ווירקונג אויף דער דעמאָלטיקער רוסישער רעגירונג. אינגיכן נאָכן דערשיינען פּונם פּוך זע-נען אויפן אינזל סאַכאַלין דורכגעפירט געוואָרן רעפּאַרמען, וואָס האָבן אַ ביסל פאַרלייכטערט דעם גורל פון די פאַרשיקטע.

דער אויפגעוועקטער אינטערעס צו סאַציאַלע פּראַגן רופּט אַרויס באַ טשעכאַוו אַ באַדערפּעניש און אַ ווילן צו געזעלשאַפּטלעכער און פּאָ-ליטישער טעטיקייט. צוליב דעם באַזעצט ער זיך (אין 1892) אויפן דאָרף, אין מעליכאַוואַ, וואו, נישט קוקנדיק אויף דער אייגענער קראַנקייט, גיט ער אַוועק אַ סך פּוח און צייט צו היילן די פּויערן. ער בויט דאָרט אויפן אייגענעם חשבון שולן אין די אַרומיקע דערפער, באַטייליקט זיך אַקטיוו

* אַלע דערמאָנטע דערצייַלונגען גייען אַריין אין דערדאָזיקער אויסגאַבע — מ. מ. נ.

אין די דארפישע קאמונאלע אינסטיטוציעס — און אויף אזא אופן זיך באקענענדיק מיט דעם חושך און גרויל פון פויערישן לעבן, שרייבט ער אן זיינע באווסטע דערציילונגען „מארד“, פויערן“ אין „אין ראיו“.

וועגן רוסישן פויער האט מען א סך געשריבן נאך פאר טשעכאוון, אבער דאס אלץ קען נישט פארגליכן ווערן מיט די דערמאנטע דריי דער-ציילונגען. אין זיי האט טשעכאו דער ערשטער ארויסגעזאגט הויך דעם באקעטן נישטפארשלייערעטן אמת וועגן רוסישן דאָרף, און געזאָגט אים מיט אן אומפאָרגלייכלעכער דרייסטקייט און קראַפט. דערדאָזיקער צום ערשטן מאל אַרויסגעזאָגטער אמת האָט דעמאָלט אויפגערודערט די גאַנצע רוסישע געזעלשאַפטלעכקייט און אַרום די אויבנדערמאנטע דערציילונגען איז באַשאַפן געוואָרן אַ גאַנצע ליטעראַטור.

נאָך שפּעטער, אין 1891 יאָר, טרעט טשעכאו שאַרף אַרויס קייגן דער שטעלונג פון „נאַוואַיע וורעמיא“ צו דער אַנטיסעמיטישער העצע, וואָס ווערט דעמאָלט געפירט אין פראַנקרייך אין צוזאַמענהאַנג מיטן באַ-ווסטן דרייפּוס-פראַצעס.

אין 1900 יאָר איז טשעכאו אויסגעוויילט געוואָרן אלס ערן-מיט-גליד פון דער וויסנשאַפט-אַקאַדעמיע, און מיט צוויי יאָר שפּעטער איז מיטן אייגענעם טיטול באַשאַנקען געוואָרן גאַרק. אַבער נישט לאַנג נאָכ-דעם איז קייגן גאַרקין פאַרפירט געוואָרן אַ פאַליטישער פראַצעס און די וויסנשאַפט-אַקאַדעמיע האָט באַ אים דערפאַר צוריק אָפּגענומען דעם ערן-טיטול. דאָן האָט טשעכאו (צוזאַמען מיט קאַראַלענקאָן) געמאַלדן דעם פּרעזידענט פון דער אַקאַדעמיע, אַז ער זאָגט זיך אָפּ פון טיטול ערן-אַקאַדעמיקער. מיטן דאָזיקן טאַט האָט טשעכאו בפירוש זיך פאַרייניקט צום פאַליטיש „נישכשרון“ לאַגער. מ'קאָן דעריבער זיך משער זיין, מיט ווע-מען ער וואָלט געגאַנגען, ווען ער וואָלט געווען דערלעבט ביז 1905 יאָר.

צוזאַמען מיט דעם אלעם באַרירט טשעכאו אויך אין זיינע ווערק אלץ אַפּטער סאָציאַלע טעמעס. ער הייבט אָן מיט דער דערציילונג „אַן אַטאַק“*, וואו ער שטעלט אַוועק מיט אן אויבגעוויינטלעכער שאַרפּקייט

* גייט אַרײַן אין צווייטן באַנד — מ. ג.

און קלאַרקייט די פראַגע וועגן פראַסטיטוציע. נאָכדעם אין די פריער דער-
מאַנטע „מאַרד“, פויערן“ און „אין ראָוו“ באַהאַנדלט ער אויף אַ נייעם
אופן די פויערן-פראַגע; אַ קירצע צייט געפינט ער זיך אונטער דער
השפעה פון טאַלסטאַיאַנישע אידעען („מין לעבן“). ער הייבט בכלל אָן
אַלץ אַפּטער זיך צו פאַרטראַכטן וועגן דער אומגעווענער סאַציאַלער
אַרדנונג, וואו די גרעסטע מערהייט לעבט אין אַרעמקייט, פינצטערניש און
דחוקות און אַ קליינער טייל — אין עשירות און וואוילטאָג. „די חוצפה
און פוסט און פאַסקייט פון די שטאַרקע, די פינצטערניש און די שפּלות
פון די שוואַכע; אַרום — אַן אומגעגלעכע אַרימקייט, ענגשאַפט, דעגע-
בעראַציע, שיפרות, פאַלשקייט, שקר. . . אין גישטאָ קיין איינער, וואָס זאָל
קיינן דעם אַרויסטרעטן און הויך פראַטעסטירן. . . ס'פראַטעסטירט נאָר
בלויז די שווערע סטאַטיסטיק: אַזויפיל זענען אַראָפּ פון זינען; אַזוי-
פיל עמער איז אַוועק אויף שיפרות; אַזויפיל קינדער זענען אומגעקומען
פון גישט דערעס. . . ס'פאַרשטייט זיך, אַז דער גליקלעכער פילט זיך
נאָר דערפאַר גוט, וואָס די אומגליקלעכע טראַגן זייער גורל שווייגנדיק“ —
דאָס איז פון טשעכאַווס דערציילונג „אַגרעס“. דער העלד פון „דאָס הויז
מיט דעם דאָך-שטיבל“ צייכנט שוין אפילו אָן אַ וועג, וואָס דאַרף פירן
צו אַ סאַציאַלער גאולה: „ווען מיר, שטאַטישע און דאַרפישע איינוואוי-
נער, אָן אויסנאַם, וואָלטן מספּים געווען צו פאַרטיילן צווישן זיך די אַר-
בעט, וואָס די מענטשהייט פאַרווענדט אויף צו באַפרידיקן די מענטשישע
באַדערפענישן, וואָלט אויף יעדן פון אונז אויסגעפאַלן גישט מער, ווי
צוויי-דריי שעה אין טאָג. שטעלט אייך פאַר, אַז מיר אַלע, רייכע און
אַרימע, אַרבעטן בלויז דריי שעה אין טאָג, און די איבעריקע צייט
איז באַ אונז פריי. . . מיר אַלע גיבן בשותפות אַוועק די דאָזיקע פרייע
צייט דער וויסנשאַפט און דער קונסט. מיר וואָלטן אַלע אייניגעם סאַל-
דאַריש געווכט דעם אמת און דעם זינען פון לעבן אין — איך בין דע-
דין איבערצייגט — דער אמת וואָלט גאָר גיך אַנטדעקט געוואָרן, דער
מענטש וואָלט אויסגעלייזט געוואָרן פון דער פיינלעכער, דריקנדיקער
שרעק פאַרן טויט און אפילו פון טויט גופאַ.“

אַזוי האָט טשעכאַוו געשריבן אין 1895 יאָר. ווי גישט ענלעך איז
דאָס צו דער האַפנונגסאַזויקייט אין „סטעפּ“, ווען „דער מהות פון לעבן“
האַט זיך אים פאַרגעשטעלט, פאַרצווייפלט און שרעקלעך“ אַדער צו דער

יאוש-שטימונג אין „שרעק“, אז „בין סאמע טויט“ וועט ער „זיך נישט ארויסקריגן פון דאָזיקן שקר“!

דורך געדרייטע אימוועגן, אַראָפּלאָונדיק זיך אינם טיפן פינצטערן תהום פון דער מענטשלעכער נשמה, האָט טשעכאַוו דאָרטן, אין אירע טיפענישן, ענדלעך געפונען זיין גלויבן. דערדאָזיקער גלויבן איז געוואָרן די אמונה אין דעם מענטש, אין דעם מענטשלעכן פראַגרעס; אין זיין גאָט איז געוואָרן — דער מענטש. גייענדיק דורך אַזעלכע נישטענ-לעכע און פאַרשידענע וועגן, זענען טשעכאַוו און גאַרקי געקומען צום זעלביקן גלויבן. „דער מענטש — דאָס איז דער אמת. אין אים זענען אַלע אָנהייבן און סופן. אַלץ איז אין מענטש, אַלץ — פאַרן מענטש.“ „אַ קדשי-קדשים איז דער מענטש“ — האָט געשריבן גאַרקי. „מיר זענען העכערע וועזנס, און ווען מיר וואָלטן באמת דערקענט די גאַנצע קראַפט פון מענטשלעכן זשעני — וואָלטן מיר געוואָרן, ווי געטער“ „גלייבן אין גאָט איז נישט שווער. אין אים האָבן געגלייבט אי די אינקוויזיטאָרן, אי ביראַן, אי אַראַקטשעיעו. ניין, אין דעם מענטש גלייבט“ — האָט געשריבן טשעכאַוו.

ער גלייבט שוין איצט, אז „דאָס לעכצן נאָך דעם אמת און דער עקשנותדיקער ווילן טרייבט זיי (די מענטשן — מ. ג.) פאַרויס און פאַרויס — און זיי וועלן דערשווימען צום ריכטיקן אמת“ („אַ דויעל“). און אין די לעצטע יאָרן פון זיין לעבן ווערט אַלץ פעסטער זיין גלויבן אין דער „גרויסער, גלענצנדער צוקונפט“ פון דעם מענטש, אין דער „הערשאַפט פון אייביקן אמת“ („דער שוואַרצער מאַנאַך“).

אמת, אויף אַלעמען, וואָס ער האָט אָנגעשריבן אַפילו אין די לעצטע טע יאָרן, ליגט, ווי פריער, אויסגעגאַסן אַ שטילע טרויעריקע בין-השמשות-שיין. אָבער דאָס איז שוין נישט די פריערדיקע פאַר גאַכטיקע בין-השמשות, נאָך וועלכער ס'קומט די גאַכט. דאָס איז די טונקלקייט פון פאַרטאָג, דורך וועלכער ס'שטראַלט דורך אַלץ העלער דער אויפ-גאַנג פון אַ נייעם פרימאָרגן.

„דער קינסטלער דאַרף זיין אַן אָביעקטיווער עדות“, האָט טשעכאַוו

געשריבן אין איינעם פון זיינע בריוו. און שטענדיק האָט ער געהיטן דעם-
דאָזיקן פרינציפ און איז אים טריי געבליבן אין אַלע זיינע ווערק. זיינע
שאפונגען זענען פריי פון וועלכע ס'איז טענדענצן, ווייל „די טענדענצ-
ציעזוקייט האָט אין איר יסוד די אומפעיקייט פון מענטשן צו דערהייבן
זיך איבער פרטים“, ווי ער דריקט זיך אויס אין דעם פריער דערמאָנטן
בריוו.

טענדענץ לייגט אַרויף אויף דעם קינסטלערס אויגן קאָלירטע בריילן.
באַ אַ טענדענציעזען שרייבער האָט אַלץ אין לעבן די פאַרב פון זיינע
בריילן-גלעזלעך. טשעכאַו האָט געקוקט אויפן לעבן אָן דידאָזיקע בריילן ;
ער האָט געזען די ווירקלעכע, רעאַלע פאַרבן פון לעבן און איז אַלס
שרייבער געווען אַן אויסגעשפּראַכענער רעאַליסט. ווי אַן „אַביעקטיווער
עדות“ איז ער דורכגעגאַנגען דעם סוף פון 19-טן און אָנהויב פון 20-טן
יאָרהונדערט, און פאַר דער פאַרשונוג פון דעם רוסישן לעבן אין דערדאַ-
זיקער עפאַכע זענען טשעכאַווס ווערק — אַן אומגעהויער וויכטיקער דאַ-
קימענט.

אין טשעכאַווס ווערק האָט אַלץ אַ מאַס און אַ וואָג, אַלץ קאָן מען
זעען און אָנטאָפּן, אַלץ איז — אויף דער ערד. נישטאַ באַ אים קיין באַ-
זונדער פאַנטאַסטישס, קיין סודותדיקס, קיין עולם-התּוהודיקס. אויב אַפילו
ס'באַווייזט זיך באַ אים אַ וויזיע פון אַ שוואַרצן מאַנאַך, ווייסט דאָן דער
העלד קאָורין, בשעת ער פירט די שמועסן מיט דער וויזיע, אַז דאָס איז
נישט מער, ווי אַ געשפּענסט, אַ האַלוצינאַציע, אַ קראַנקייט.

אויך זיינע פאַרגלייכונגען, זיינע בילדער זענען תּמיד ממשותדיקע.
רעאַלע. פאַר די איידלסטע געפילן, פאַר די לייכסטע און סובטעלסטע
נשמה-אימפּולסן געפינט טשעכאַוו אַ רעאַליסטיש בילד : דער שטענדיקער
חוזק, די כאַראַקטעריסטישע איראַניע פון אַ פעטערבורגער איז — „ממש ווי
אַ פאַנצער באַ אַ ווילדן מענטש“ („אַ דערציילונג פון אַן אומבאַוויסטן
מענטש“); דער מענטש איז געוואָרן אומרהמנותדיק פון פאַראַכטונג — ער
איז „פאַרזשאַווערט געוואָרן“ (דאָרט). הערן דאָס געזאַנג פון אַ שיינער
פּרוי איז — „ענלעך צום טעם פון אַ קאַלטן צייטיקן קאַוואָן“ („מיין
לעבן“).

און נאָך עפעס : טשעכאַוו האָט קיינמאַל נישט גענומען פון גרייטן ;
זיינע בילדער זענען אַריגינעל און דרייסט. „דער גמינע-וואַיט און דער

שטערן. אין דער קאנסטעלאציע פון די רוסישע שרייבער-רעאליסטן אין
אזא באדייטנדיקער און העלער שטערן — טשעכאוו.

* * *

טשעכאווס קינסטלערישע השפעה האט זיך אויסגעשפרייט נישט
בלויז אין די גרעניצן פון דער רוסישער ליטעראטור. א באדייטנדיקע
ווירקונג האט דער גרויסער דיכטער צווישן אנדערע אויך געהאט אויף
דער יידישער ליטעראטור — אין פארט אויף דער יידישער גאנצעלע בא-
אייניקע פון אינזערע בעסטע גאנצעליסטן באמערקן זיך בולטע שפירן פון
טשעכאווס געשטאלטונג, פון זיין געפרעסטיקייט און גראציעזן סטיל. כא-
ראקטעריסטיש איז, אז פריץ, בעל מחשבות, פרישמאן אין אנדערע אונ-
זערע ליטערארישע אויטאריטעטן האבן אפט אנגעוויזן די ייגענע יידי-
שע שרייבער אויף טשעכאוו, בא וועלכן זיי דארפן לערנען.

ס'איז אינטערעסאנט פראס א באמערקונג צו א יינגן שרייבער וועגן
א דערציילונג, וואס דער לעצטער האט אנגעשריבן: *

„דאס געמיינע, דאס שפילע דארף אויסגעלאכט, און נישט בא-
וויינט ווערן. באטראכט אייך, ווי וואלט עס אנגעשריבן טשעכאוו...“

און ווייטער: „גאר טשעכאוו! שטענדיק געדענקט דעם גרויסן מאס-
שטאב און שטעלט אייך די גרעסטע תביעות“..

אויך פרישמאן אין זיינע באקאנטע „ליטערארישע בריוו“ ווייזט
אן אויף טשעכאוו, ווי אויף א מוסטער פון אן אמתן גרויסן טא-
לענט:

„ווען א שטייגער רוסלאנד זאל חלילה אפגעמעקט ווערן פון ערד-
קוגל און עס זאל בלייבן גאר דאס, וואס ס'האט אנגעשריבן איין טשע-
כאוו, וועט זיך דער שפעטערדיקער לעזער אדער פארשער גאנץ גוט
קענען מאכן א באגריף, ווי די מענטשן און דאס לאנד זענען געווען אין
א באשטימטער צייט, אינם לעצטן פערטל פון ניינצענטן יארהונדערט. דען
בא טשעכאוו זענען ~~עטן אלע~~ אלע טיפן פון דערדאזיקער צייט.“

(*) „יד. העפטי“, 1915. ליפמאן-לעווין — „צום אנדענק פון י. י. פריד“.

דעריבער זאגן מיר אויף טשעכאָווס ווערק, אז זיי האָבן אַן אייביקן
ווערט...".

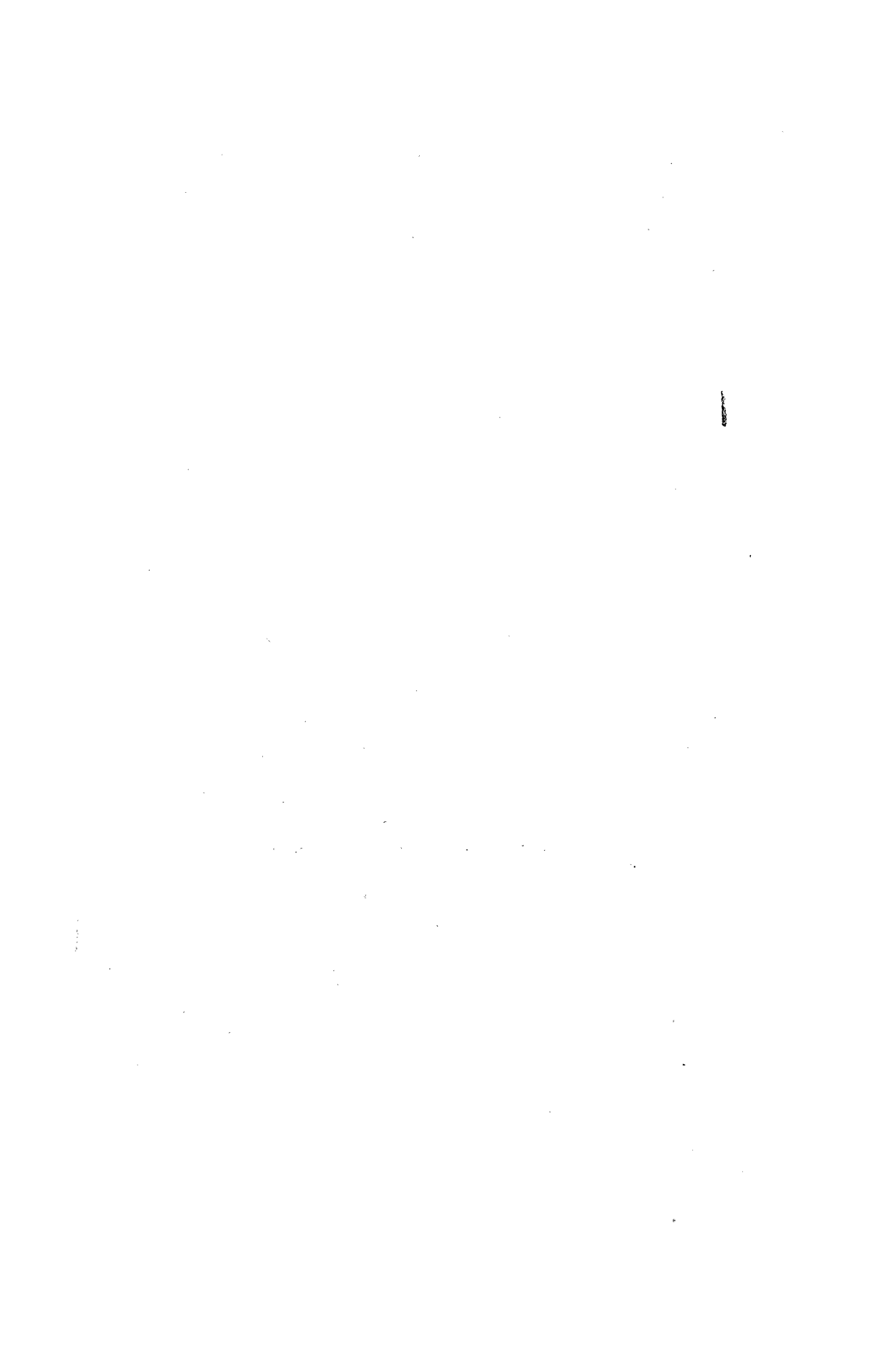
די געשעענישן און איבערקערענישן אין רוסלאַנד אין משך פון די
לעצטע צוויי צענדליק יאָרן נאָך טשעכאָווס טויט האָבן באמת אָפגעמעקט
די פריערדיקע לעבנס-פאַרמען און בכלל ראדיקאַל געענדערט דאָס רוסי-
שע לעבן. אָבער דער רוסישער מענטש, וואָס ווערט געמאַלט דורך טשע-
כאָון אין די פאַרשידנסטע וואַריאַנטן און אויסדריקן, אין זיינע טיפסטע
און אינטימסטע איבערלעבענישן, אַנטפלעקט זיך פאַר אינו מיט זיין
אייגנאַרטיקער נשמה, מיט זיין ספעציפיש-רוסישער פסיכיק, וועלכע איז
כאַראַקטעריסטיש נישט בלויז פאַר דעם רוסישן מענטש פון דער אויבנ-
דערמאַנטער תקיפה, נאָר פאַר דער רוסישער נאַציע בכלל.

טשעכאָווס טיפן און געשטאַלטן — נישט קוקנדיק דערויף, וואָס זיי
געהערן שוין פֿלומרשט דער פאַרגאַנגענהייט — זענען אזוי לעבעדיק-
אַלמענטשלעך, עטעמען מיט אַזאַ צאַפֿלדיקער פרישקייט, אַז, בשעת מיר
לייענען טשעכאָון פאַרגעסן מיר, אַז דאָס זענען שילדערונגען פון אַ
פאַרגאַנגענער עפאָכע און מיר לעבן-מיט מיט די פריידן און ליידן פון
די מענטשן, מיט זייערע בענקשאַפטן און שטימונגען, מיט זייערע גע-
דאַנקען און שטרעפונגען.

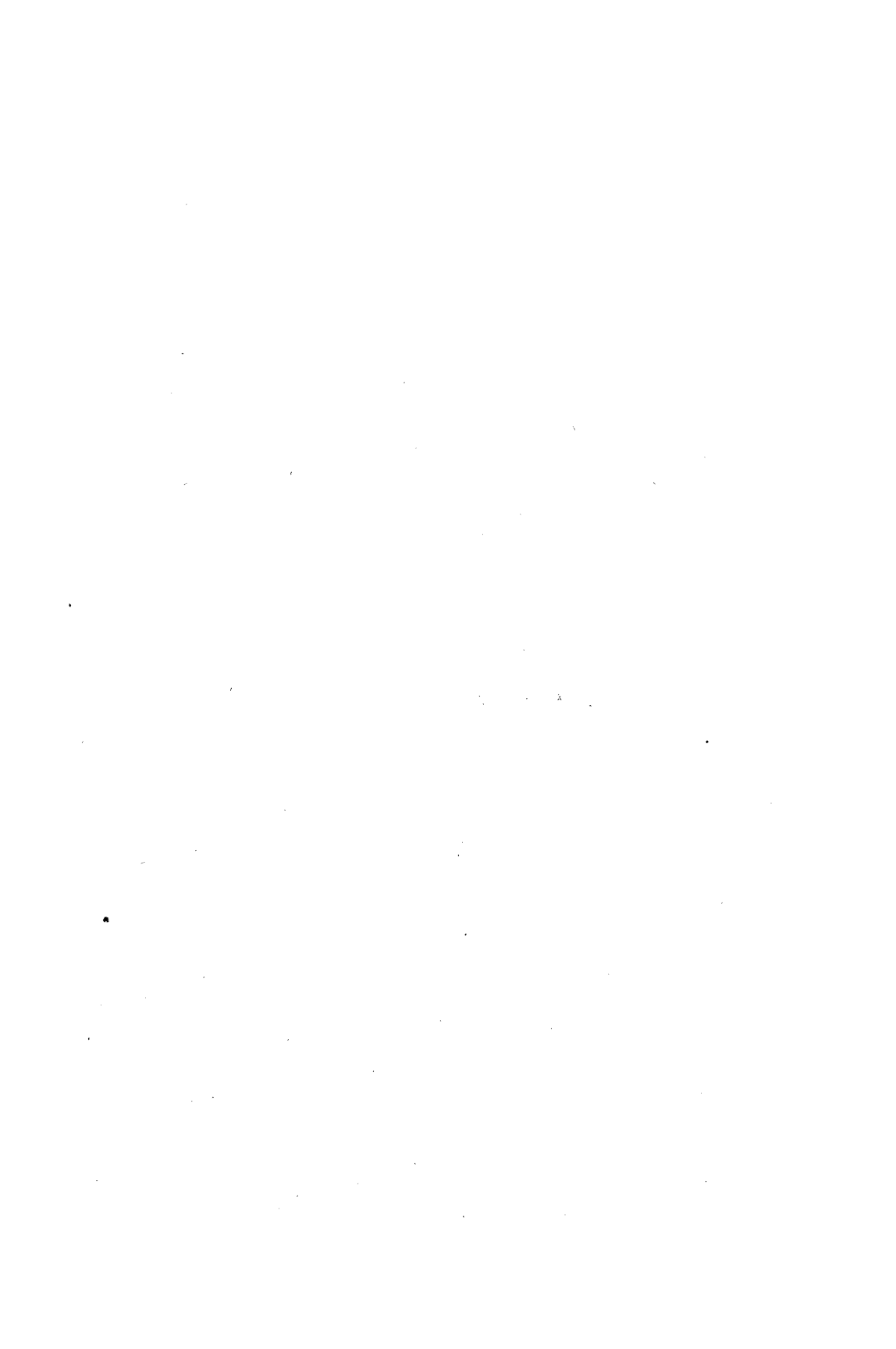
דידאָזיקע מייסטערהאַפט געצייכנטע געשטאַלטן, באַשטראַלטע מיטן
דיכטערס איידעלן, טיף מענטשלעכן, אַ פֿאַר געבנדיקן הומאָר,
ווירקן אויף אינו מיט יענעם נישט דערקלערבאַרן, וואונדערלעכן, אייביק
לעבעדיקן פוח, וואָס עס פאַרמאַגט די אמתע, עכטע קינסט.

מ. ניידין.

בריסק, יאַנואַר, 1926.

דער שווארצער מאנאך

L

דער מאַגיסטר, אַנדרעי וואַסיליעוויטש קאַורין, האָט זיך איבער-
געאַרבעט און זיך צעשרויפט די גערוון. ער האָט זיך נישט געהיילט,
נאָר עפעס אַמאָל אַגב-אורחאדיק, באַ אַ פלעשל וויין, האָט ער זיך צו-
שמועסט מיט אַ חבר — אַ דאָקטאָר, און יענער האָט אים געעצהט צו
פאַרברענגען דעם פּרילינג און דעם זומער אין אַ דאָרף. אַגב איז גראָד
אַנגעקומען אַ גרויסער בריוו פון טאַניאַ פּיעסאַצקאַיאַ, וועלכע האָט אים
געבעטן קומען צו פאַרן קיין באַריסאַווקע און דאַרטן פאַרוויילן. און ער
האָט באַשלאָסן, אַז ער דאַרף טאַקע אינאמתן זיך דורכצופאַרן.

תחילת — דאָס איז געווען אין אַפּריל — איז ער אַוועקגעפאַרן
צו זיך אין דער געבורטיקער קאַוריןקע אין האָט דאַרטן פאַרברענגט
אין התבודדות דריי וואָכן; נאַכדעם, ווען ער האָט זיך דערווארט אויף
אַ גוטן וועג, איז ער אַוועקגעפאַרן אויף אַקס צו זיין געוועזענעם אַפּיעקין
און דערציער פּיעסאַצקי, דעם באַווסטן אין רוסלאַנד גערטנער-מוזחה;
פון קאַוריןקע ביז באַריסאַווקע, וואו ס'האַבן געוואוינט די פּיעסאַצקיס,
האָט זיך גערעכנט נישט מער ווי זיבעציק וויאַרסט, און פאַרן איבערן
ווייכן פּרילינג-וועג אין אַ באַקוועמער רעסאַרנבריטשקע איז געווען אַן
אמתדיקער תענוג.

דאָס הייז באַ פּיעסאַצקין איז געווען אַ ריזיקס, מיט קאַלומנעס.

מיט לייבן, פון וועלכע ס'האט זיך אָפגעשיילט דער טינק, און מיט א פאראדנעם לאַקיי באַם פראַנט-גאַנג. אַן אַלטער פאַרק, אַ מרהשחורדי-קער אין אַ שטרענגער, פונאַנדערגעטיילט אויפן ענגלישן שטייגער, האָט זיך געצויגן כמעט אויף אַ גאַנצער וויאַרטט פינגס הויז ביז צום טייך און האָט זיך דאָ פאַרענדיקט מיט אַן אָפגעהאַקטן, משופּעפּאַליקן, ליימיקן ברעג, אויף וועלכן ס'זענען געוואַקסן סאַטנעס מיט אָפגעדעקטע וואַרצלען, ענלעכע צו האַריקע לאַפעס; אונטן האָט אומהיימלעך געלאַנצט דאָס וואַסער, ס'האַבן מיט אַ באַקלאַגלעך פישטשען אַרומגעשוועבט בעקאַסן-פייגל, און ס'איז דאָ תמיד געווען אַזאַ שטימונג, אַז כאַטש זעץ זיך אין שרייב אַ באַלאַדע, דערפאַר איז אַרום דעם הויז גופאַ, אין הויף און אינגם אויבסט-סאָד, וועלכער האָט צוזאַמען מיט די בוימשולן, פאַרנומען אַ דרייסיק דעסיאַטין, געווען פריילעך און לעבנסלוסטיק אפילו אין אַ מיאוס וועטער. אַזעלכע וואונדערלעכע רויזן, ליליען, קאַמעליען, אַזוינע טולפּעס פון אַלמעגלעכסטע קאָלירן, אַנהייבנדיק פון העל-ווייס און ענדיקנדיק מיט שוואַרץ, ווי סאַזשע, בכלל אַזאַ עשירות פון בלומען, ווי באַ פיעסאַצקי, האָט נאָך קאָורין נישט געטראָפּן אין קיין שום אַנדער אַרט. דער פרי-לינג איז נאָך געווען ערשט אין אַנהויב און די אייגנטלעכע אמתדיקע פראַכט פון די בלומען-בייטלעך איז נאָך געווען באַהאַלטן אין די ספעקטן. אָבער אויך דאָס, וואָס האָט שוין געבליט לענגויס די אַלעיען און דאָ אין דאָרטן אויף די קלאַמבן, איז גענוג געווען, אַז מען זאָל, שפאַצירנדיק אין גאַרטן, זיך דערפילן אין אַ קעניגרייך פון צאַרטע פאַרבן, באַזונדערס אין די פרימאַרגן-שעהן, ווען אויף יעדן קרוין-בלע-טעלע האָט געפינקלט דער טוי. דאָס, וואָס איז געווען דער דעקאָראַטי-ווער טייל פונם גאַרטן און וואָס פיעסאַצקי אַליין פלעגט עס ביטולדיק אַנרופן שטוהים, האָט אויף קאָוריען נאָך אין זיין קינדהייט געמאַכט אַ לעגענדאַרן רושם. וואָסערע אויסטערלישקייטן זענען דאָ אַלץ נישט גע-ווען, סאַרע ראַפּינירטע פאַרקריפּלונגען און אָפּשפּעטונגען פון דער נאַ-טור! ס'זענען דאָ געווען שפאַלערן פון פרוכטן-ביימער, אַ באַרנע-בוימ, וואָס האָט געהאַט די פאַרם פון אַ פיראַמידאַלן טאַפּאַל, באַלעמאַרטיקע דעמבעס און ליפּעס, אַ שירם פון אַן עפּלבוים, אַרקעס, מאַנאַגראַמען, קאַנדעליאַברן און אפילו 1862. פון פלויעמען — די ציפער, וואָס האָט באַצייכנט דאָס יאָר, ווען פיעסאַצקי האָט אַנגעהויבן זיך פאַרנעמען מיט

גערטנעריי. דאָ האָט מען אויך געקענט טרעפן שיינע שלאַנקע ביימלעך מיט גלייכע און פעסטע שטאַמען, ווי באַ פאַלמעס, און נאָר אויפּמערק-זאָם איינקונדיק זיך, האָט מען געקענט דערקענען אין דידאַזיקע ביימ-לעך אַגרעסן און וויינפערלעך. נאָר דאָס, וואָס האָט צוממערסטן פריילעך געמאַכט אינם גאָרטן און אים צוגעגעבן אַ לעבּהאַפטיק אויסזען, איז גע-ווען — די פּסדרדיקע באַוועגונג. פּונדערפרי ביזן אָונט פלעגן אַרום די ביימער און די קזשאַקעס, אויף די אַלעיען און קלאַמבן, אַזוי ווי מוראַש-קעס, שוויבלען און גריבלען מענטשן מיט טאַטשקעס, גראַב-מכשירים, שפּריץ-קענדלעך.

קאָווירן איז אַנגעקומען צו די פּיעסאַצקיס אין אָונט, אַרום זיך אַ זייגער. טאַניען און איר פּאַטער, יעגאַר סעמיאַניטשן, האָט ער געטראַפן אין אַ גרויסער אומרויקייט. דער לויטערער אויסגעשטערנטער הימל און דער טערמאַמעטער האָט פאַרגעזאַגט אויף אינדערפרי אַ פּראַסט, און דאָ איז פּונקט דער גערטנער איוואַן יקאַרליטש אַוועקגעפאַרן אין שטאַט אַרײן און ס'איז נישט געווען אויף וועמען זיך צו פאַרלאָזן. באַם נאַכט-עסן האָט מען בלוין גערעדט וועגן פּרימאַרגן-פּראַסט און ס'איז באַשלאָסן געוואָרן, אז טאַניאַ וועט זיך נישט לייגן שלאָפן און אַרום איינס אַ זיי-גער וועט זי זיך דורכגיין איבערן גאָרטן און זעען, צי אַלץ איז אין אַרדנונג, און יעגאַר סעמיאַניטש וועט אויפשטיין אַרום דריי, אפּשר נאָך פּריער.

קאָווירן איז אַפּגעזעסן מיט טאַניען אַ גאַנצן אָונט און נאָך האַל-בער נאַכט איז ער מיט איר אַוועק אין גאָרטן. ס'איז געווען קאַלט. אין הויף האָט זיך שוין שטאַרק געשפּירט אַנגעברענגט. אינם גרויסן אויבסט-סאַד, וועלכן מען האָט גערופן קאַמערציעלער און וואָס האָט געברענגט יעגאַר סעמיאַניטשן יערלעך עטלעכע טויזנט רובל ריינע הכנסה, האָט זיך געשפּרייט איבער דער ערד אַ שוואַרצער, געדיכטער עסנדיקער רויך און, אַרומהילנדיק די ביימער, האָט ער מציל געווען דידאַזיקע טויזנטער פּונם פּראַסט. די ביימער זענען דאָ געשטאַנען אין אַ שאַך-אַרדנונג, זיי-ערע שורות זענען געווען גלייך און פינקטלעך, ממש ווי שערענגעס זעל-נער, און דידאַזיקע שטרענגע פעדאַנטישע פינקטלעכקייט און דאָס, וואָס אַלע ביימער זענען געווען פון איין וואַקס און האָבן געהאַט אַלצאיינע קרוינען און שטאַמען, האָט געמאַכט דאָס בילד איינטאָניק און זאַגאַר

לאנגווייליק. קאָורין און טאַניאַ זענען דורכגעגאַנגען די שורות, וווּ ס'האַבן געטליעט פייערן פון מיסט, שטרוי און פלערליי אָפּפאלעכצן, און פון צייט צו צייט האָבן זיי באַגענגט אַרבעטער, וואָס האָבן אַרומגעבלאַנקעט אינם רויך, ווי שאַטנס. געפליט האָבן בלויו די קאַרשן, פלוויע מען און אייניקע מינים עפל-ביימער, אָבער דער גאַנצער סאַד האָט געזינקען אין רויך, און נאָר לעבן די בוימשולן האָט קאָורין אָפּגעטעמט מיט דער פולער ברוסט.

— נאָך אין דער קינדהייט פלעג איך דאָ גיסן פון רויך, — האָט ער געזאָגט, קוועטשנדיק מיט די פלייצעס — אָבער עד היום פאַרשטיי איך נישט, ווי אזוי קען עס רויך אָפּראַטעווען פון פראַסט.

— דער רויך פאַרבייט די וואַלקנס, ווען זיי זענען נישטאָ... — האָט געענטפערט טאַניאַ.

— און נאָכוואָס זענען גייטיק די וואַלקנס ?

— אין אַ טריב און וואַלקנדיק וועטער זענען נישט פאַרהאַן קיין פרימאַרגן-פרעסט.

— אַט אזוי גאָר !

ער האָט זיך צעלאַכט און זי אָנגענומען באַ דער האַנט. איר ברייט, זייער ערגסט, געפרוירן פנים מיט די דינע שוואַרצע ברעמען, דער אויפגעשטעלטער קאַלנער פון פאלטן, וואָס האָט איר געשטערט פריי צו באַוועגן מיטן קאַפּ, און זי אינגאַנצן, אַ דאַרע, אַ שלאַנקע, מיט דעם קלייד, פאַרהויבן פונם טוי, — האָט באַ אים אַרויסגערופן אַ נחת-דיק געפיל.

— רבובו של עולם, זי איז שוין אַ דערוואַקסענע, — האָט ער געזאָגט, — ווען איך בין פונדאָנען אוועקגעפאַרן דאָס לעצטע מאָל, מיט פינף יאָר צוריק, זענט איר נאָך אינגאַנצן געווען אַ קינד. איר זענט געווען אזאַ מאַגערע, אַ לאַנגפייסיקע, שטענדיק אין בלויון קאַפּ, איר האָט געטראָגן אַ קורצן קליידל, און איך פלעג איך רייצן מיטן צונאַמען טשאַפּ-ליאַ... וואָס די צייט מאַכט !

— יאָ, פינף יאָר ! — האָט טאַניאַ אָפּגעזיפצט — אַ סך וואַסער איז אָפּגעפלאָסן פון יענער צייט אָן, זאָגט, אַנדריזשאַ, אויפריכטיק — האָט זי אָנגעהויבן געשווינד צו רעדן, קוקנדיק אים אין פנים אַריין : — איר זענט אָפּגעווינגט געוואָרן פון אונדז ? איבעריקנס, וואָס פּרעג איך

גאר ? איר זענט א מאַנסביל, איר לעבט מיט אַן אייגן אַנטוויקלונגס־זאָגט לעבן, איר זענט אַ מענטש אַ וויכטיקער. . . די פאַרפרעמונג און אַזוי נאָטיר־לעך, אַבער ווי ס'זאָל נישט זיין. אַנדריש, וויל נאָך אַז איר זאָלט אונדז האַלטן פאַר אייגענע. מיר האָבן דערויף זאָגט.

— איך האַלט, טאַניאַ.

— ערנוואָרט ?

— יא, ערנוואָרט.

איר האָט זיך היינט געוואונדערט, וואָס באַ אונדז איז פאַרהאָן אַזוי פיל אייערע פאַטאָגראַפיעס. איר וויסט דאָך, מיין פאַטער פאַרגע־טערט אייך. טיילמאָל דאַכט זיך מיר, אַז ער האָט אייך ליבער, ווי מיך. ער שטאַלצירט מיט אייך. איר זענט אַ געלערנטער, אַן אומגעוויינטלעכער מענטש, איר האָט זיך געמאַכט אַ גלענצנדיקע קאַריערע, און ער איז זי־כער, אַז איר זענט אַרויסגעקומען אַזעלכער דערפאַר, וויל ער האָט אייך דערציגן. איך שטער אים נישט אַזוי צו קלערן. זאָל זיין.

ס'האַט זיך שוין אָנגעהויבן דער באַגינען, און דאָס איז באַזונדערס געווען צו באַמערקן לויט דער דייטלעכקייט, מיט וועלכער ס'האַבן זיך אָנגעהויבן אויסצוטיילן אין דער לופט די קנולן רויך און די ביימער־קרוינען. די סאָלאַר־אויינען האָבן געזונגען, און פון די פעלדער האָט זיך דערטראָגן דאָס געשריי פון די פּשעפּיוריקלעך.

— פונדעסטוועגן, איז שוין צייט צו גיין שלאָפן, — האָט טאַניאַ

געזאָגט, — און ס'איז טאַקע קאַלט אייך. — זי האָט אים גענומען אונ־טער דער האַנט — אַ דאַנק אייך, אַנדריש, וואָס איר זענט געקומען צו פאַרן. אונדזערע פאַקאַנטע זענען נישט קיין אינטערעסאַנטע, און אפילו אַזעלכע האָבן מיר אויך ווייניק. באַ אונדז איז נאָר — גאַרטן, גאַרטן, גאַרטן, — און מער גאַרנישט. שטאַמב, האַלב־שטאַמב, — האָט זי זיך צעלאַכט — אַפּאַרט, ראַנעט, באַראַוינקע, אַקאָליאָציע, קאַפּוליאָ־ציע. . . דאָס גאַנצע, גאַנצע לעבן אונדזערס איז אַריינגעטון אין גאַרטן, מיר חלומט זיך אפילו קיינמאָל נישט עפעס אַנדערש, אַ חוץ עפּל־ביי־מער און באַרנע־ביימער. געוויס איז דאָס גוט, נוצלעך, נאָר טיילמאָל גלויסט זיך פונדעסטוועגן נאָך עפעס — פון פאַרשידנאַרטיקייט וועגן. איך געדענק, ווען איר פלעגט קומען צו פאַרן אויף פּעריען אָדער סתם אַזוי, פלעגט אין שטוב ווערן עפעס פּרישער און ליכטיקער, ממש ווי מען

וואָרט פון די הענגלאַמפן און פון מעבל אַראָפּגענימען דאָס איבערצוג.
איך בין דעמאָלט געווען אַ קליין מיידעלע, נאָר כ'האַב פונדעסטוועגן
פאַרשטאַנען.

זי האָט גערעדט לאַנג און מיט גרויס געפיל. אים איז איבער-
עפעס פּלוצלינג געקומען אין קאָפּ אַריין, אַז אין משך פונם זומער קען
ער זיך צופינדן צו דעמאָזיקן קליינעם, שוואַכן, פילרעדעוודיקן וועגן. קען
עקוואַלירט ווערן און זיך פאַרליבן. — אין דער לאַגע פון זיי ביידע
איז עס אַזוי מעגלעך און נאַטירלעך. דערדאָזיקער געדאַנק האָט אין אים
געוועקט אַ נחתיק געפיל און אַ געלעכטער; ער האָט זיך צוגעבויגן צו
דעם באַהנטן, פאַרזאָרגטן פנים און שטיל אויפגעוונגען:

אַניעגין, כ'וועל גישט פאַרהוילן,
איך האָב משוגע ליב טאַטיאַנען...

ווען זיי זענען אַהיימגעקומען, איז יעגאַר סעמיאַנישט שוין אויפגע-
שטאַנען. קאָוורינען האָט זיך גישט געגלויבט צו גיין שלאָפן, ער האָט זיך
צעשמויעסט מיטן אַלטן און זיך אומגעקערט מיט אים אין גאַרטן אַריין.
יעגאַר סעמיאַנישט איז געווען הויכגעוואקסיק, ברייטפלייציק, האָט געהאַט
אַ גרויסן בויך און געליטן אויף אַסטמע, אָבער ער פלעגט שטענדיק גיין
אַזוי שנעל, אַז ס'איז אים שווער געווען צו דערייאַגן. אויסזעען פלעגט
ער שטענדיק געוואַלטיק פאַרזאָרגט, האָט אַלץ איינינעם זיך ערגעץ-וואָ
געאיילט און מיט אַזאַ מינע, אַז ווען ער פאַרשפעטיקט, חלילה, נאָר
אויף איין מינוט, איז אַלץ פאַרלוירן!

— אַט, ברודער, סאַראַ געשיכטע... — האָט ער אָנגעהויבן, אָפּ-
שטעלנדיק זיך, פרי איבערצוכאָפּן דעם אָטעם. — אויפן אויבערפלאַך
פון דער ערד איז, ווי דו זעסט, אַ פּראָסט, און הייב-אויף אויף אַ שטעקן
דעם טערמאַמעטער אַ צוויי מעטר העכער פון דער ערד, איז דאָרט וואָ-
רעם... פאַרוואָס איז דאָס אַזוי?

— כ'לעבן, איך ווייס גישט, — האָט קאָוורין געזאָגט אין זיך צעלאַכט.
— הם... אַלץ וויסן קען מען גישט, נאַטירלעך... ווי ברייט
פ'אַל גישט זיין דער שכל, וועט ער אין זיך אַלץ גישט אַריינגעמען.
דו גיסט דאָך זיך אַלץ מער אָפּ מיט פילאָזאָפיע?

— יא, איך ליינען לעקציעס פון פסיכאלאגיע. בכלל אבער פארנעם
איך זיך מיט פילאזאפיע.

— און ס'דערעסט דיר נישט ?

— פארקערט, בלויז דערמיט לעב איך.

— מילא, זאל גאט העלפן... — האט יעגאר סעמינאנטש ארויס-

געזאגט, גלעטנדיק אין ישוב-הדעת זיינע גרויע באקנבערד. — זאל גאט

העלפן... איך בין פון דיר זייער צופרידן... כ'בין צופרידן, ברו-

דער...

נאר פלוצלינג האט ער זיך צוגעהערט און, מאכנדיק א שרעקלעך

פנים, האט ער זיך געלאזט לויפן אין א זייט און איז גלייך פארשוואונדן

געווארן הינטער די ביימער, אין די רויך-וואלקנס.

— ווער האט עס צוגעבונדן דאס פערד צום עפליבוים ? — האט

זיך דעהערט זיין פארצווייפלט, הארצרייסנדיק געשריי... — וואסער

מנוול און קאנאליע האט זיך עס דערוועגט צוצובינדן א פערד צו אן

עפליבוים ? גאט מיינער, גאט מיינער, זיי האבן איבערגעפירט, א תל גע-

מאכט, פאראומרייניקט, אפגעהרגעט ! פארפאלן ז'ער גארטן ! אויס גארטן !

גאט מיינער !

ווען ער האט זיך אויבעקערט צו קאווריען, איז זיין פנים געווען

אָנמעכטיק, באַליידיקט.

— נו, וואס טוט מען מיטן דאָזיקן פאַרשאַלטענעם פאַלק ? —

האַט ער געזאָגט מיט אַ וויינעדיק קול, צעפירנדיק מיט די הענט, —

סטיעפאָ האַט געפירט באַנאַכט מיסט און האַט צוגעבונדן דאָס פערד

צו אַן עפליבוים ! ער האַט אַרומגעוויקלט, דער פאַדליען, די לייצעס אַזוי

שטייף, אַז די קאַרע האַט זיך אויף דריי ערטער אָפגעריבן. עפעס גוט !

איך רעד צו אים, און ער שטייט, ווי אַ סלופ און פינטלט בלויז מיט די

אויגן ! אויפהענגען אַזעלכן איז ווייניק !

ווען ער האַט זיך באַרויקט, האַט ער אַרומגענומען קאווריען און

אים אַ קיש געטון אין באַק.

— נו, גאט זאל העלפן... גאט זאל העלפן... — האט ער ארויס-

געמורמלט. — איך בין זייער צופרידן, וואס דו ביסט געקומען צו פארן.

כ'בין אומגעהייער צופרידן... א דאנק דיר.

נאָכדעם איז ער מיטן זעלבן שניעלן גאַנג און מיטן פאַרזאָרגטן פנים

ארוםגעגאנגען דעם גאנצן גארטן אין געוויזן קאוורניען אלע אראנשוועריעס, ספעקטן, שפייכלערס און זיינע ביגשטאקן, וועלכע ער האט אנגערופן דאס ווונדער פון אינדזער יארהונדערט.

אין דער צייט, וואס זיי זענען ארוםגעגאנגען, איז אויפגעגאנגען די זון און האט העל באליכטן דעם גארטן. ס'איז געווארן ווארעם. פאר-פילנדיק א לויטערן, פריילעכן, לאנגן טאג, האט קאוורין זיך דערמאנט, אז ס'איז דאך אצינד ערשט אנהויב מאי און אין פערספעקטיוו איז נאך דא א גאנצער זומער, אויך אזא לויטערער, פריילעכער, לאנגער, און פלוצלינג האט זיך אין זיין ברוסט א ריר געטון א פריידיק, יינג געפיל, א וואסערס ער האט געשפירט אין דער קינדהייט, ווען ער איז ארוםגע-לאפן אינם דאזיקן גארטן. און ער האט אליין אויך ארוםגענומען דעם אלטן און צארט אים א קוש געטון. ביידע זענען גערידטע אריינגעגאנגען אין שטוב און האבן גענומען טרינקען פון אלטפרענקישע פארצעלייערנע שאפן טיי מיט סמעטענע, מיט זעטיקע, באטעמטע בייגעלעך — און דידאזיקע קלייניקייטן האבן ווידער דערמאנט קאוורניען זיין קינדהייט און יוגנט. די הערלעכע קעגנווארט און די אין אים אויפגעוואכטע איינדריקן פון דער פארגאנגענהייט האבן זיך ציוניפגעגאסן איינינעם; דערפון איז אין זיין נשמה געווען ענג, אבער גוט.

ער האט זיך דערווארט ביו וואנען טאגיא איז אויפגעשטאנען און צוזאמען מיט איר אויסגעטרונקען קאווע, האט א ביסל געשפאצירט, דער-נאך איז ער אריינגעגאנגען צו זיך אין צימער און האט זיך אוועקגע-זעצט בא אן ארבעט. ער האט אויפמערקזאם געלייענט, געמאכט באמער-קינגען און פון צייט צו צייט אויפגעהויבן די אויגן, פדי א קוק צו טון אויף די אפענע פענסטער אדער אויף די פרישע, נאך פון טוי נאסע בלומען, וועלכע זענען געשטאנען אין וואנאנען אויפן טיש. אין ער האט ווידער אראפגעלאזט די אויגן אין בוך אריין, און אים האט זיך געדאכט, אז איטלעכעס אדערל ציטערט און שפילט אין אים פון הנאה.

אין דאָרף האָט ער ווייטער געפירט דאָס אייגענע נערוועישע און אומרויקע לעבן, ווי אין שטאָט. ער האָט אַ סך געלייענט און געשריבן, האָט זיך געלערנט איטאַליעניש און, ווען ער האָט געשפּאַצירט, האָט ער מיט פּאַרגעניגן געקלערט וועגן דעם, אַז ער וועט זיך באַלד ווידער אַוועקזעצן צו דער אַרבעט. ער פלעגט שלאָפן אַזוי ווייניק, אַז אַלע האָבן זיך געוואונדערט; טאַמער איז ער צופעליק איינגעשלאַפן באַטאַג אויף אַ האַלבער שעה, שלאַפט ער שוין נישט דערנאָך אַ גאַנצע נאַכט און נאָך דער שלאַפּלאָזער נאַכט פילט ער זיך, ווי קיינמאַל גאַרנישט, מונטער און פריילעך.

ער פלעגט אַ סך רעדן, טרינקען וויין און רייכערן טייערע ציי-גאַרן. צו די פּיעסאַצקיס פלעגן אָפט, שיער נישט יעדן טאַג, קומען צו-פאַרן פריילינג — שכנות, וועלכע האָבן צוזאַמען מיט טאַניען געשפילט אויפן פאַרטעפּיאַן און געזונגען; טיילמאַל פלעגט צופאַרן אַ יונגעראַמאן, אַ שכן, וועלכער האָט גוט געשפילט אויף אַ פּידל. קאָורין פלעגט דאָר-שטיק הערן די מוזיק און דאָס געזאַנג און פלעגט דערפון אָפגעשוואַכט ווערן, און דאָס לעצטע האָט זיך פיזיש אויסגעדריקט דערין, וואָס באַ אים האָבן זיך אָנגעהויבן קלעבן די אויגן און ס'האַט גענייגט דעם קאָפּ אָן אַ זייט.

איינמאַל נאָך דער אָונט-טיי איז ער געזעסן אויפן באַלקאָן אין האָט געלייענט. אין גאַסטציימער האָבן אין דער צייט טאַניאַ — אַ סאַפּ-ראַן, איינע פון די פריילינגס — אַ קאָנטראַלט און דער יונגעראַמאן אויפן פּידל איינשטודירט בראַגס באַוואוסטע סערענאַדע. קאָורין האָט זיך איינגעהערט אין די ווערטער — זיי זענען געווען רוסישע, — און ער האָט בשום אופן נישט געקאָנט פאַרשטיין זייער זינען. ענדלעך, אַוועקלייגנדיק דאָס בוך און איינהערנדיק זיך אויפּמערקזאַם, האָט ער תּוּפּס געווען: אַ מיידל — מיט אַ קראַנקער פאַנטאַזיע — האָט געהערט באַנאַכט קלאַנגען, וואָס האָבן איר אויסגעוויזן אַזש אַזוי הערלעך און מאַדע, אַז זי האָט זיי געמוזט אָנערקענען פאַר אַ הייליקער האַרמאָניע, וועלכע איז

אונז, שטערבלעכע, אומפארשטענדלעך און זי פליסט דעריבער צוריק אונזען
אין די הימלען. קאווינען האָבן זיך אָנגעהויבן קלעבן די אויגן. ער איז
אויפגעשטאַנען און אַ פאַרשמאַכטער זיך דורכגעאַנגען איבערן גאַסטיג-
מער אין דערנאָך איבערן זאַל. ווען דאָס זינגען האָט אויפגעהערט, האָט
ער גענומען טאַניען אינטער דער האַנט און איז מיט איר אַרויסגעאַנגען
אויפן באַלקאָן.

— מיך פאַרנעמט היינט פון סאַמע אינדערפרי אָן אַ געוויסע לע-
גענדע, — האָט ער געזאָגט. — איך געדענק נישט, צי האָב איך זי ער-
געץ-וואו איבערגעלייענט אָדער געהערט, נאָר די לעגענדע איז עפעס אזא
מאָדע, אָן אומנאַטירלעכע. קודם פֿל, צייכנט זי זיך נישט אויס מיט קיין
קלאַרקייט. מיט טויזנט יאָר צוריק איז עפעס אַ מאַנאָך, אָנגעטון אין
שוואַרצן, געאַנגען איבער אַ מדבר, ערגעץ אין סידיען אָדער אין אַראַב-
יען. . . עטלעכע מייַל ווייטער פון יענעם אָרט, וואו ער איז געאַנגען.
האָבן פישערס געזען אַ צווייטן שוואַרצן מאַנאָך, וועלכער האָט זיך לאַנג-
זאַם באַוועגט איבערן אויבערפֿלאַך פון אַן אַזיערע. דערדאָזיקער אַנדע-
רער מאַנאָך איז געווען אַ מיראַזש. אַצינד פאַרגעסט אָן אַלע אָפטישע גע-
זען, וועלכע די לעגענדע, ווייזט אויס, אָנערקענט נישט, און הערט וויי-
טער. פון דעם מיראַזש איז אַרויסגעקומען אַ צווייטער מיראַזש, נאָכדעם
פונם צווייטן אַ דריטער, אַזוי, אַז דאָס געשטאַלט פון דעם שוואַרצן מאַ-
נאָך האָט זיך אָנגעהויבן אָן אַ סוף איבערגעבן פון איין שיכט אַטמאָספֿע-
רע אין צווייטן. אים האָט מען געזען דאָ אין אַפריקע, דאָ אין שפּאַ-
ניען, דאָ אין אינדיען, דאָ אויפן ווייטן צפון. . . ענדלעך, איז ער אַרויס-
געאַנגען פון די גרענעצן פון דער ערד-אַטמאָספֿערע אין איצט בלאַנ-
דזשעט ער אַרום איבערן העלפֿטאַל, נישט קענענדיק אַלץ אַריינפאַלן אין
יענע באַדינגונגען, פֿאַ וועלכע ער וואָלט געקענט פאַרטוינקלט ווערן.
ס'קען זיין, מען זעט אים איצט ערגעץ-וואו אויפן מאַרס אָדער אויף אַ
וועלכן ס'איז שטערן פון דרום-קרייזן. נאָר, מיין ליבע, דער סאַמע עצם,
דער סאַמע טשוואַק פון דער לעגענדע באַשטייט דערין, וואָס פונקט אין
טויזנט יאָר אַרום נאָכדעם, ווי דער מאַנאָך איז געאַנגען איבער דער
מדבר, וועט דער מיראַזש ווידער אַריינפאַלן אין דער ערד-אַטמאָספֿערע
און וועט זיך באַווייזן פאַר די מענטשן. און דידאָזיקע טויזנט יאָר האַלטן
שוין פֿלומרשע באַ ענדיקן זיך. . . לויטן זינגען פון דער לעגענדע.

דארפן מיר דעם שווארצן מאַנאָך דערוואַרטן היינט-מאַרגן.
אַ מאַדנער מיראַזש, — האָט געזאָגט טאַניאַ, וועלכער ס'איז נישט
געפעלן געוואָרן די לעגענדע.

— אָבער ווּנדערלעכער פון אַלעמען איז, — האָט זיך קאוורין
צעלאַכט — וואָס איך קען בשום אופן זיך נישט דערמאָנען, פּינאוואָנען
מיר איז געקומען אין קאַפּ אַריין דידאַזיקע לעגענדע. צי כ'האַב ערגעץ
געלייענט? געהערט? אָדער, אפשר, האָט זיך מיר געחלומט אַ שוואַרצער
מאַנאָך! כ'שווער באַ גאַט, איך געדענק נישט. נאָר די לעגענדע אינטע-
רעסירט מיך. איך קלער היינט וועגן איר אַ גאַנצן טאַג.

אַפּלאַנדיק טאַניען צו די געסט, איז ער אַרויסגעגאַנגען פון שטוב
און פאַרקלערטערהייט זיך דורכגעגאַנגען לעבן די קלאַמפּן. די זון האָט
זיך שוין געזעצט. די בלומען האָבן, מחמת דעם, וואָס מען האָט זיי נאָר
וואָס באַגאַסן, אַרויסגעגעבן אַ פייכטן, אויפרייצנדיקן גערוך. אין שטוב
האַט מען ווידער אויפגעזונגען, און פּינדערווייטנס האָט די פּידל געמאַכט
אַן איינדרוק פון אַ מענטשלעך קול. אַנשטרענגענדיק דעם רעיון, כדי זיך
צו דערמאַנען, וואו ער האָט געהערט די לעגענדע, האָט קאוורין נישט גע-
איילט זיך געלאָזט גיין אין פאַרק אַריין און איז אומבאַמערקט צוגעגאַנגען
גען ביז צום טייך.

מיטן שטעגל, וואָס פירט איבערן משופּעפּאַליקן ברעג פאַרביי די
אַפּגעדעקטע וואַרצלען, האָט ער זיך אַראָפּגעלאָזט אונטן צום וואַסער,
האַט דאָ באַזמרויקט די בעקאַסן-פייגל, איבערגעשראַקן צוויי קאַטשקעס.
אויף די אוימעטיקע סאַסנעס האָבן נאָך וואו-נישט-וואו אַפּגעלויכטן די
לעצטע שטראַלן פון דער אינטערגייענדיקער זון, אָבער אויפן אויבער-
פלאַך פון טייך איז שוין געווען אמתער אַוונט. קאוורין איז איבערן בריקל
אַריבערגעגאַנגען אויף דער צווייטער זייט. פאַר אים איז איצט געלעגן
אַ ברייט פעלד, באַדעקט מיט יינג, נאָך נישט בליענדיק קאַרן. קיין מענטש-
לעכער ישוב, קיין מענטשלעך נפש אינדערווייטנס, און ס'דאַכט זיך, אַז
ווען מען זאָל זיך אוועקלאָזן מיטן דאָזיקן שטעגל, וועט עס דערפירן צום
זעלביקן אומבאַוואוסטן רעטזעלאַפּטן אַרט, וואוהין ס'האַט זיך אַקאַרשט
אַראָפּגעלאָזט די זון, און וואו ס'פלאַקערט אַזוי ברייט און מאַיעסטעטיש
די שקיעה-שטראַלונג.

ווי דאָ איז רחבותיך, פריי, שטייל! — האָט געקלערט קאוורין.

נייענדיק איבערן שטעגל. — און ס'דאכט זיך, די גאנצע וועלט קוקט אויף מיר, זי האָט זיך פאַרבאַרגן און וואַרט, אז איך זאָל זי תופס זיין...

נאָר אַט זענען איבערן קאַרן אַריבערגעלאָפֿן כוואַליעס, און אַ לייכט אַוונטיק ווינטל האָט צאָרט באַרירט זיין אומבאַדעקטן קאַפּ. אין אַ מינוט אַרום ווידער אַ בלאָז פון ווינט, נאָר שוין שטאַרקער, — ס'האַט זיך צערישט דאָס קאַרן, און ס'האַט זיך דערהערט פון הינטן אַ טויבער גע-מורמל פון די סאָסנעס. קאָוורין האָט זיך אָפּגעשטעלט פאַרגאַפּט. אויפן האַריוואַנט האָט, ממש ווי אַ וויכער אָדער ים-ווינט, זיך אויפּגעהויבן פון דער ערד צום הימל אַ וויכער שוואַרצער זייל. די קאַנטורן זענען באַ אים געווען נישט דייטלעך, נאָר שוין אין ערשטן אויגנבליק האָט מען געקענט פאַרשטיין, אַז ער איז נישט געשטאַנען אויף אַן אָרט, נאָר האָט זיך באַוועגט מיט אַ מוראדיקער שנעלקייט, זיך באַוועגט געמלעך אהער, גלייך אויף קאָווריןען, און וואָס נענטער ער האָט זיך אָנגערוקט, איז ער געוואָרן אַלץ קלענער און דייטלעכער. קאָוורין האָט זיך אַ וואָרף געטון אָן אַ זייט, אין קאַרן אַרײַן, פּדי צו מאַכן אים אַ וועג, און ער האָט קים באַווירן דאָס צו טון...

אַ מאַנאָך אין שוואַרצער קליידונג, מיט אַ גרויען קאַפּ און שוואַר-צע ברעמען, מיט צונויפגעקרייצטע הענט אויף דער ברוסט, האָט זיך דורכגעטראָגן פאַרביי אים... זיינע פאַרוועסע פיס האָבן נישט אָנגערירט די ערד. ווען ער האָט זיך שוין געהאַט דורכגעטראָגן אַ דריי מעטר וויי-טער, האָט ער זיך אומגעקוקט אויף קאָווריןען, האָט צו אים אַ שאַקל געטון מיטן קאַפּ און אַ שמייכל געטון צו אים ליבלעך און אין דער זעל-בער צייט ממזריש. נאָר וואָסער בלאָס, שרעקלעך בלאָס, דאַר פנים! אָג-הייבנדיק ווידער צו וואַקסן, איז ער אַריבערגעפּלויגן דעם טײַך, האָט אָן שום קלאַנג זיך אָנגעקלאַפּט אָן ליימיקן ברעג און אָן די סאָסנעס, און דורך זיי אַדורכגייענדיק, איז ער געלם געוואָרן, ווי אַ רויך.

— נו, אַט זעט איר... — הײַט אַרויסגעמורמלט קאָוורין. — הייסט עס, די לעגענדע איז אַן אמת.

נישט באַמיענדיק זיך צו דערקלערן די משונהדיקע דערשיינונג, אַ צופרידענער דערמיט אַלײַן, וואָס אים איז געלונגען אַזוי נאָנט און אַזוי דייטלעך צו זען נישט בלויז די שוואַרצע קליידונג, נאָר אפילו

דאָס פנים און די אויגן טונם מאַנאָך, האָט ער, אַן אָנגענעם-אויפגערעג-
טער, זיך אויגעקערט אַהיים.

אין פאַרק און אינם גאַרטן זענען רויק געגאַנגען מעצטשן, אין
שטוב האָט מען געשפילט, — הייסט עס, אַז נאָר ער אַליין האָט געזען
דעם מאַנאָך. אים האָט זיך שטאַרק געלויסט דערצייילן וועגן דעם טאָ-
ניען און יעגאַר סעמיאַביטשן, אָבער ער האָט זיך איבערגעלייגט, אַז זיי
וועלן זיכער באַטראַכטן זיינע ווערטער פאַר היץ-פּלוידעריי און וועלן
זיך דערשרעקן; גלייכער צו פאַרשווייגן. ער האָט הויך געלאַכט, געזונ-
גען, געטאַנצט אַ מאַזורעק, ס'איז אים געווען פּריילעך, און אַלע, די
געסט און טאַניאַ, האָבן איינגעפוינען, אַז באַ אים איז היינט עפעס אַ
באַזונדער פנים, אַ שטראַלנדיקס, אַ באַגייסטערטס, און אַז ער איז זייער
אינטערעסאַנט.

III.

נאָכן נאַכטעסן, ווען די געסט זענען אַוועגעפאַרן, איז ער אַוועק-
געגאַנגען צו זיך אין צימער און האָט זיך אַוועקגעלייגט אויף דער אַטאַ-
מאַנע: אים האָט זיך געלויסט צו קלערן וועגן מאַנאָך. נאָר אין אַ מינוט
אַרום איז אַריינגעקומען טאַניאַ.

— נאָט אייך, אַנדרייזשאַ, לייענט איבער דעם פּאַטערס אַרטיקל-
לען, — האָט זי געזאָגט, דערלאַנגענדיק אים אַ פּעקל בראַשירן און דרוק-
פויגנס. — הערלעכע אַרטיקלען. ער שרייבט אויסגעצייכנט.

— נו, שוין נאָר אויסגעצייכנט! — האָט געזאָגט יעגאַר סעמיאַ-
ניטש, אַריינגייענדיק נאָך איר מיט אַ געצווונגען געלעכטער; אים איז
געווען איבער דער טבע. — הער זי נישט, כ'בעט דין, לייען נישט. איי-
בעריקנס, אויב דו ווילסט אַנטשלאָפן ווערן, איז מהכי-תיחי, לייען: ס'איז
אַ הערלעך איינשלאַפערנדיק מיטל.

— לויט מיין מיינונג, זענען עס גרויסאַרטיקע אַרטיקלען, — האָט
טאַניאַ געזאָגט מיט טיפער איבערצייגונג. — לייענט איר איבער, אַנדרייז-

שא, און פועלט באם טאטן צו שרייבן אָפּטער. ער וואָלט געקענט אָנ-
שרייבן אַ גאַנצן קורס פון גערטנעריי.

יעגאַר סעמיאַניטש האָט אָנגעשטרענגט אַרויסגעלאַכט, איז רויט גע-
וואָרן און אָנגעהויבן רעדן פראַזן, וואָסערע ס'רעדן געוויינטלעך זיך
זשענירנדיקע מחברים. לסוף, האָט ער אָנגעהויבן זיך אונטער-
געבן.

— אויב אַזוי, לייען זשע צוערשט איבער גאַשעס אַרטיקל און אַט
דידאַזיקע רוסישע אַרטיקעלעך, — האָט ער אַרויסגעמורמלט, מיט ציי-
טערנדיקע הענט איבערקלייבנדיק די בראַשורן, — אַז נישט וועט דיר
זיין אומפאַרשטענדלעך. איידער מען לייענט מיינע דערווידערונגען, מוז
מען וויסן, קעגן וואָס איך אָפּאַגיר. איבעריקנס, איז עס אַ נאַרישקייט. . .
לאַנגווייליקע מעשות. און ס'איז שוין, דאַכט זיך, צייט צו גיין
שלאַפּן.

טאַביאַ איז אַרויסגעגאַנגען. יעגאַר סעמיאַניטש האָט זיך צוגעזעצט
צו קאָורניען אויף דער אַטאַמאַנע און טיף אָפּגעזיפּט.

— יא, ברודער דו מיינער. . . — האָט ער אָנגעהויבן נאָך אַ פּוי-
זע. אַט אַזוי, מיין ליבסטער מאַגיסטר. אַט שרייב איך אַרטיקלען, באַטיי-
ליק זיך אין אויסשטעלונגען, באַקום מעדאַלן. . . באַ פּיעסאַצקי, זאַגט
מען, זענען דאָ עפּל פון אַ קאַפּ דער גרייס, און פּיעסאַצקי, זאַגט מען,
האַט מיטן גאַרטן זיך אַ פאַרמעגן פאַרשאַפט. מיט איין וואָרט: „רייך און
באַרימט איז קאַטשובי“. פּרעגט זיך אָבער: נאָכוואָס איז דאָס אַלץ?
דער גאַרטן איז ווירקלעך אַ הערלעכער, אַ מיסטערהאַפּטער. . . דאָס איז
נישט קיין גאַרטן, נאָר אַ גאַנצע אינסטיטוציע, וועלכע האָט אַ הויכע
מלוכה-באַדייטונג, וואָרים דאָס איז, אַזוי צו זאָגן, אַ שטאַפל צו אַ נייער
עראַ פון רוסישער ווירטשאַפט און רוסישער אינדוסטריע. אָבער נאָכ-
וואָס? וואָסער ציל?

— דער ענין רעדט פאַר זיך אליין.

— איך מיין נישט דאָס. איך וויל פּרעגן: וואָס וועט זיין מיטן
גאַרטן, ווען איך וועל אָפּשטאַרבן? אין דעם מצב, וואָס דו זעסט אים
אַצינד, וועט ער זיך אָן מיר נישט דערהאַלטן קיין איין חודש אפילו.
דער גאַנצער סוד פונם דערפאַלג איז נישט דערין, וואָס דער גאַרטן
איז גרויס און ס'זענען דאָ אַ סך אַרבעטער, נאָר דערין, וואָס איך האָב

ליב דעם ענין — פארשטייט ? — כ'האָב אים ליב, אפשר, מער, ווי זיך אליין, ווי דו קוקסט מיך אָן, טו איך אַלץ אליין. איך אַרבעט פּונד-דערפרי ביז באַנאכט, אַלע איינפלאַנצונגען מאַך איך אליין, די אַרומ-שניידונג — אליין, די פּאַרזעצונגען — אליין, אַלץ — אליין. ווען מען העלפט מיר, בין איך אייפּערזיכטיק. און ווער צערייצט ביז גראַבקיט. דער גאַנצער סוד ליגט אין דער ליבשאַפט, ס'הייסט אין דעם השגחהדיקן אויג פונם באַלעבאַט, ווי אויך אין דעם באַלעבאַט'ס הענט, און אַט אין יענעם געפיל, וואָס אַז דו פאַרסט ערגעץ צו גאַסט אויף אַ שעה, זיצסטו און דאָס האַרץ איז באַ דיר נישט אויפן אַרט, געהערסט נישט צו זיך אליין: האָסט אַלץ מורא, ס'זאָל, חלילה, אין גאַרטן דערווייל גאַרנישט געשעען, און ווען איך וועל שטאַרבן, ווער וועט אַכטונג געבן ? ווער וועט אַרבעטן ? דער גערטנער ? דער אַרבעטער ? יאָ ? וועל איך דיר אַט-וואָס זאָגן, פריינד ליבער: דער ערשטער שונא אין אונזער זאך איז נישט דער האָן, נישט דער פּרעס-וואָרם און נישט דער פּראָסט, נאָר דער פּרעמדער מענטש.

— אין טאַג ? — האָט, לאַכנדיק, געפּרעגט קאָוורין. — ס'איז נישט מעגלעך, אַז זי זאָל זיין שעדלעכער, ווי אַ האָן. זי האָט ליב און פּאַרשטייט די זאך.

— יאָ, זי האָט ליב און פּאַרשטייט. אויב נאָך מיין טויט וועט דער גאַרטן איבערגיין צו איר, און זי וועט זיין די באַלעבאַסטע, דאָן קען מען, גאַטירלעך, נישט ווינטשן עפעס בעסערס. נו, אָבער טאַמער וועט זי, חס ושלום, חתונה האָבן ? — האָט אַרויסגעפליסטערט יעגאַר סעמיאַניטש און דערשראָקן אַ קיק געטון אויף קאָווריןען. — אַט דאָס איז עס אינגאַנצן ! זי וועט חתונה האָבן, ס'וועלן זיך אָנהייבן קינדער, דאָ וועט שוין וועגן גאַרטן נישט זיין קיין צייט צו קלערן. דער עיקר האָב איך מורא פאַר איינס: זי וועט חתונה האָבן מיט עפעס אַ יונג-מאַנטשיק און יענער וועט גיריק זיין אויף געלט און וועט אַוועקגעבן דעם גאַרטן אין אַרענדע הענדלערקעס, און אַלץ וועט כאַפן דער רוח באַלד אין ערשטן יאָר ! אין אונזער זאך זענען ווייבער — גאַסט פּלאַג !

יעגאַר סעמיאַניטש האָט אָפּגעזיפצט און געשוויגן אַ ביסל.

— אפשר איז עס אן עגאָזים, נאָר איך זאָג אָפּנהאַרציק: כ'וויל נישט, און טאָניאָ זאָל חתונה האָבן. כ'האָב מורא! דאָ פאַרט צו אונז אָפט עפעס אָן עלעגאַנט מיט אַ פּידל און גרימפּלע; כ'ווייס, און טאָניאָ וועט מיט אים נישט חתונה האָבן, כ'ווייס וואויל, נאָר איך קען אים נישט אָנקוקן! בכלל, בין איך טאַקע אַ געוואַלטיק אויסטערלישער מענטש, כ'בין מודה.

יעגאָר סעמיאַניטש איז אויפגעשטאַנען און אין אויפּרעגונג זיך דורכגעגאַנגען איבערן צימער, און ס'איז געווען קענטיק, און ער וויל זאָגן עפעס זייער וויכטיקס, נאָר ער דעצידירט זיך נישט.

— איך האָב דיך הייס ליב און וועל מיט דיר רעדן אָפּנהאַרציק, — האָט ער זיך, ענדלעך, אַנטשלאָסן, אַריינרוקנדיק די הענט אין די קע-שענעס. — צו מאַכע קיצלדיקע פּראָגן באַצי איך זיך פּשוט און זאָג אָפּן דאָס, וואָס איך קלער, און כ'קען נישט טובל זיין די אַזוי גערופּענע זאַרבאַרגענע מחשבות, איך זאָג אָפּ: דו ביסט דער איינציקער מענטש, פאַר וועלכען איך וואָלט נישט מורא געהאַט אויסצוגעבן די טאַכטער. דו ביסט אַ מענטש אַ קלוגער, מיט אַ האַרץ, און דו וואָלט נישט געלאָזט אונטערגיין מיינ פּאַליפטע זאַך. און די הויפט-סיבה — איך האָב דיך ליב, ווי אַ זון. . . און שטאַלציר מיט דיר. ווען צווישן דיר און טאָניען זאָל ווי ס'איז זיך אויספיקן אַ ראַמאַן, דאָן — וואָס זשע? וואָלט איך גע-ווען זייער צופרידן און אפילו גליקלעך. איך זאָג דאָס גלייך, אָן שום קינצן, ווי אָן ערלעכער מאַן.

קאָזרין האָט זיך צעלאַכט, יעגאָר סעמיאַניטש האָט אויפגעעפנט די טיר צום אַרויסגיין און זיך אָפּגעשטעלט אויף דער שוועל. — ווען באַ דיר מיט טאָניען זאָל געבוירן ווערן אַ זון, וואָלט איך פון אים געמאַכט אַ גערטנער-מומחה. — האָט ער געזאָגט, אַ קלער געבן-דיק. — איבעריקנס, דאָס איז פּוסטע טרוימעריי. . . אַ גוטע נאַכט.

פאַרפליבן אַליין, האָט קאָזרין זיך אַנידערגעלייגט באַקוועמער און זיך גענומען צו די אַרטיקלען. איבער איין אַרטיקל איז געווען אַ קעפל: „וועגן אַ צווישנצייטלעכער קולטור“, איבער אַ צווייטן: „עטלעכע ווער-טער וועגן דער נאַטיץ פון ה' ז. בנגע דעם איבעררילדעווען דעם באַדן אונטער אַ נייעם גאַרטן“, איבערן דריטן: „נאָך וועגן אַקאָליזאַציע מיט

א שלאפנדיק קנאספל" — און אלץ פון אזא שטייגער. אבער סארא אומ-
רויקער, נישט גלייכער טאן, סארא נערוועישע, פמעט קרענקלעכע
ליידנשאפטלעכקייט. אָט איז אַן אַרטיקל מיט, דאָכט זיך, אַ גאַנץ פּריד-
לעך קעפל און מיט אַ גלייכגילטיקן אינהאַלט: ס'רעדט זיך דאָרט וועגן
רוסישן גאַנג רעגירטן עפּלבוים, אַבער יעגאַר סעמיאַניטש הייבט אָן דאָס
אַרטיקל פּון "Audiatur altera pars", און ענדיקט — "sapienti sat",
און צווישן די דאָזיקע שפּרוכן גייט אַ גאַנצער פּאַנטאַן פּון פּאַרשידענע
גיפטיקע ווערטער אויפן אַדרעס "פּון דער געלערנטער עם-הארצות פּון
אונזערע פּאַטענטירטע הערן גערטנער-מומחים, וועלכע אָפּטערווירן די
נאַטור פּון דער הייך פּון זייערע קאַטעדרעס", אָדער פּון ה' גאַשע,
וואָס זיין דערפּאַלג האָבן געשאַפּן פּראָפּאַגען און דילעטאַנטן", און
דערביי אַ נישט אויפּנאַרטיקע געקינצלטע און נישט אויפּריכטיקע באַ-
דויערונג, וואָס די פּויערן, וואָס גנבענען פּרוכטן און צעברעכן די ביימער,
קען מען שוין נישט שמייסן מיט ריטער.

"דער ענין איז אַ שיינער, אַ סימפּאַטישער, אַ געזונטער, אַבער ראויך
דאָ זענען פּאַרהאַן ליידנשאַפטן און מלחמה, — האָט אַ קלער געטון
קאָורין. — משמעות, אומעטום און אויף אלע געביטן זענען אידעען-
מענטשן נערוועיש און צייכענען זיך אויס מיט אַ העכערער פּילבאַרקייט,
מסתמא, דאַרף אזוי זיין".

ער האָט זיך דערמאַנט אָן טאַניען, וועלכער עס זענען אזוי
געפעלן יעגאַר סעמיאַניטש אַרטיקלען. אַ קליינוווקסיקע, אַ בלאַ-
סע, אַ מאַגערע, אַז מען זעט אַזש די ביינער אַרויס; די אויגן
ברייט-צעפענטע, טונקעלע, קלוגע, קוקן זיך אלץ אייניגעם איין ער-
געץ-וואו און זוכן עפעס; דער גאַנג איז, ווי באַם פּאַטער, אַ דראַב-
נער, אַן אייליקער, זי רעדט אַ סך, האָט ליב צו דיספּוטירן, און — באַ-
גלייט דערביי איטלעכע אַפילו אומבאַדייטנדיקע פּראָזע מיט אַן אויסדריק-
לעכער מימיק און זשעסטיקולאַציע. משמעות, זי איז אין העכסטן גראַד
נערוועיש.

קאָורין האָט גענומען לייענען ווייטער, אַבער ער האָט גאַרנישט פּאַר-
שטאַנען און אַדעקעוואַרפּן. די אַנגענעמע אויפּרעגונג, דיזעלבע, מיט וויל-
כער ער האָט נישט לאַנג געטאַנצט אַ מאַזורעק און געהערט די מוזיק.

האַט אים אַצינד געמאַטערט און אַרויסגערוּפן באַ אים אָן אַ שיעור רעיונות. ער האָט זיך אויפגעהויבן און אָנגעהויבן אַרומגיין איבערן ציי- מער, קלערנדיק וועגן שוואַרצן מאָנאַך. אים איז געקומען אין קאַפּ אַריין, אַז אויב נאָר ער אַליין האָט געזעען דעמדאָויקן מאַדנעם אומנאַטירלעכן מאָנאַך, הייסט עס, אַז ער איז קראַנק און איז שוין דערגאַנגען צו האַ- לוצינאַציעס. די דאָזיקע סברה האָט אים איבערגעשראַקן, אָבער נישט אויף לאַנג.

„נאָר מיר איז דאָך גוט, און איך טו קיינעם נישט קיין בייו; הייסט עס, אין מיינע האַלוצינאַציעס איז נישטאָ קיין שום שלעכטס“, — האָט ער אַ קלער געטון, און אים איז ווידער געוואָרן גוט.

ער האָט זיך אַוועקגעזעצט אויף דער אַטאַמאַנע און אַרומגענומען דעם קאַפּ מיט די הענט, צוהאַלטנדיק די אומפאַרשטענדלעכע פרייד, וואָס האָט אָנגעפילט זיין גאַנץ וועזן, דערנאָך איז ער זיך ווידער דורכגעגאַנגען און האָט זיך אַוועקגעזעצט באַ דער אַרבעט. אָבער די געדאַנקען, וואָס ער האָט געלייענט אינם בוך, האָבן אים נישט באַפרידיקט. אים האָט זיך געוואָלט עפעס גיגאַנטישס, נישט-אַרומגעמבאַרס, איבערראַשנדיקס. פאַר- טאָג האָט ער זיך אויסגעטון און אָן חשק זיך געלייגט אויפן געלענער: מען האָט דאָך פּינדעסטוועגן געמוזט שלאָפן!

ווען ס'האָבן זיך דערהערט די טריט פון יעגאַר סעמיאַניטשן, וועל- כער איז אַוועקגעגאַנגען אין גאַרטן אַריין, האָט קאָורין אָנגעקלאָנגען און געהייסן דעם לאַקיי ברענגען וויין. ער האָט מיט דערקוויקונג אויסגע- טרונקען עטלעכע גלעזלעך לאַפּיט, נאָכדעם האָט ער זיך איבערגעדעקט איבערן קאַפּ; זיין באַווסטזיין האָט זיך פאַרנעפּלט, און ער איז איינ- געשלאָפן.

IV.

יעגאַר סעמיאַניטש און טאַניאַ האָבן זיך אַפט געקריגט און גע- זאָגט איינער דעם אנדערן אומאַנגענעמלעכקייטן. איינמאַל אינדערפרי האָבן זיי זיך איבער עפעס צעווערטלט. טאַ-

ביא האָט זיך צעווייגט און איז אַוועק צו זיך אין צימער. זי איז נישט אַרויסגעגאַנגען נישט מיטאַג עסן, נישט טרינקען טיי. יעגאַר סעמיאַניטש איז אין אָנהויב אַרומגעגאַנגען מיט אַן ערנסטער מינע און אָנגעבלאַזן, אַזוי ווי וועלנדיק געבן צו פאַרשטיין, אַז באַ אים זענען די אינטערעסן פון גערעכטיקייט און אַרדנונג העכער פון אַלעמען אין דער וועלט, נאָר ער האָט נישט לאַנג אויסגעהאַלטן און איז אָפּגעפאַלן פון קוראַזש. ער האָט טרויעריק אַרומגעבלאַנקעט איבערן פאַרק און פּסדר געזיפּצט: „אַך, גאַט מיינער, גאַט מיינער!“ און באַם מיטאַג האָט ער נישט אויפגעגעסן קיין איין קריש. ענדלעך האָט ער אַ פאַרשוילדיקטער, אַ פאַרפייניקטער פון געוויסן, אָנגעקלאַפּט אין דער פאַרשלאַסענער טיר און אָפּהענטיק אַ רוף געטון:

— טאַניאַ! טאַניאַ?

און אַלס תּשובּה האָט זיך פון הינטער דער טיר אים דערהערט אַ שוואַך, פון טרערן פאַרשמאַכט און גלייכצייטיק אַנטשלאָסן קול:

— לאַזט מיך צו רן, כּיבעט אייך.

דאָס שווערע געמיט פון די באַלעבאַטיים האָט זיך אָפּגעשלאָגן אויפן באַנצן הויז, אפילו אויף די מענטשן, וואָס האָבן געאַרבעט אין גאַרטן. קאָוורין איז געווען פאַרוונקען אין זיין אינטערעסאַנטער אַרבעט, אָבער סוף פֿל סוף איז אים אויך געוואָרן אומעטיק און אומבאַקוועם. פּדי צו צעטרייבן די אַלגעמיינע שלעכטע שטימונג, האָט ער באַשלאָסן זיך אַריינצומישן און פאַרנאַכט-צו אָנגעקלאַפּט צו טאַניען. מען האָט אים אַריינגעלאַזט.

— אַי, אַי, סאַראַ חרפּה! — האָט ער אָנגעהויבן ליצנותדיק, מיט פאַרוונדערונג קוקנדיק אויף טאַניעס פאַרווייגטן, מיט רויטע פלעקן באַ-דעקטן און פאַרצאָגטן פנים — איז עס דען טאַקע אַזוי ערנסט? אַי, אַי!

— נאָר ווען איר זאָלט וויסן, ווי ער פייניקט מיך! — האָט זי געזאָגט, און טרערן, הייסע, שטראַמיקע טרערן האָבן אַ שפּריץ געטון פון אירע גרויסע אויגן. — ער האָט מיך פאַרפייניקט! — האָט זי פאַרגעזעצט, ברעכנדיק די הענט. — איך האָב אים גאַרנישט גערעדט. . . גאַרנישט. . . איך האָב בלויז געזאָגט, אַז ס'איז נישט נייטיק צו האַלטן. . . איבעריקע אַרבעטער, אויב מען קען צו יעדער צייט האָבן טאַג-מענטשן, די אַר-

בעטער... טוען דאך שוין א גאנצע וואך גארנישט... איך... איך האב
נאך דאס געזאגט, און ער האט זיך צעשריגן און מיר אנגעזעט...
אן א שיער באליידיקונגען, טיפע באליידיקונגען, פארוואס?
— גענוג, גענוג, — האט קאוורין געזאגט, פארריכטנדיק איר די
פריזור — איר האט זיך איבערגעווערטלט, אויסגעוויינט און א סוף. מען
טאר נישט לאנג אין כעס זיין, ס'איז נישט גוט... בפרט נאך, אז ער
האט אייך אוימענדלעך ליב.

— ער האט מיר קאליע געמאכט דאס גאנצע לעבן, — האט
כליפערנדיק פארגעזעצט טאניא. כ'הער נאך פון אים בלויז באליידיקונגען
און... און דערנידערונגען. ער האלט מיך פאר אן איבערקע אין זיין
הויז, מילא, ער איז גערעכט. איך וועל מארגן אוועקעפארן פונדאנען,
וועל זיך שטעלן פאר א טעלעגראפיסטקע... זאל זיין...
— נו, נו, נו... מען דארף נישט וויינען, טאניא, מען דארף נישט,
ליבע... איר זענט ביידע שולדיק. קומט, איך וועל צווישן אייך שלום-
מאכן.

קאוורין האט גערעדט ליבלעך און איבערצייגנד, און זי האט אלץ
ווייטער געוויינט. ציטערנדיק מיט די אקסלען און צונויפקוועטשנדיק די
הענט, אזוי ווי ס'וואלט זי בלומרשט אינדעראמתן געטראפן א שרעקלעך
אומגליק. ער האט רחמנות געהאט אויף איר, נאכמער דערפאר, וואס א
צרה איז געווען נישט קיין ערנסטע, און געליטן האט זי טיף. סארע נא-
רישקייטן ס'איז גענוג געווען, אז מען זאל מאכן דאסדאזיקע באשעפעניש
אומגליקלעך אויף א גאנצן טאג, און אפשר אויף א גאנץ לעבן.
בשעת ער האט געטרייסט טאניען, האט קאוורין געטראכט וועגן דעם,
אז א חוץ דעמדאזיקן מיידל און איר פאטער, וועט ער אויף דער גאנ-
צער וועלט מיט קיין ליכט נישט אפזוכן קיין מענטשן, וועלכע זאלן אים
ליב האבן, ווי אן אייגענעם, ווי א קרוב; ווען נישט דידאזיקע צוויי
מענטשן, וואלט ער, פארלירנדיק דעם פאטער און די מוטער אין דער
פריסטער קינדהייט, אפשר בין סאמע טויט זיך נישט דערוואוסט, וואט
דאס איז אזוינס אויפריכטיקע צערטלעכקייט און יענע נאיווע, נישט-
טראכטנדיקע ליבשאפט, וועלכע מען שפירט נאך צו זייער נאנטע, אייגן-
בלויטיקע מענטשן. און ער האט געפילט, אז אויף זיינע האלב-קראנקע,
צעטרייבערטע בערוון רופן זיך אפ, ווי אייזן אויף מאגניס, די בערוון פון

דעמדאזיקן וויינענדיקן, ציטערנדיקן מיידל. ער וואלט שוין קיינמאל נישט געקענט ליב קריגן קיין געזונטע, פעסטע, רויטפאקיקע פרוי, אבער די בלאסע, שוואכע, אומגליקלעכע טאניא איז אים געפעלן.

אין ער האט גערן געגלעט אירע האר און אקסלען, האט איר גע-
דריקט די הענט און אויסגעווישט די טרערן. . . ענדלעך, האט זי אויפ-
געהערט צו וויינען. זי האט זיך נאך לאנג פאקלאנגט אויפן פאטער און
אויף איר שווער, אומפארטראגלעך לעבן אין דעם הויז, בעטנדיק קאן-
רינען אריינצוגיין אין איר לאגע; דערנאך האט זי צופיסלעך אנגעהויבן
צו שמייכלען און זיפצן, וואס גאט האט איר געגעבן אזא שלעכטן כא-
ראקטער, סוף כל סוף האט זי זיך הויך צעלאכט, זיך אנגערופן נאר און
איז ארויסגעלאפן פון צימער.

ווען קאורין איז א ביסל שפעטער ארויסגעגאנגען אין גארטן, האבן
יעגאר סעמיאניטש מיט טאניען, ווי קיינמאל גארנישט, געשפאצירט בא-
נאנד איבער דער אלעיע און האבן ביידע געגעסן קאן-ברויט מיט זאלץ,
מחמת ביידע זענען געווען הונגעריק.

V.

א צופרידענער, וואס אים האט זיך אזוי איינגעגעבן די ראלע פון
א רודף-שלום, איז קאורין אוועקגעגאנגען אין פארק. זיצנדיק פארטראכ-
טערהייט אויף דער באנק, האט ער געהערט א קלאפעריי פון עקיפאזשן
און א פרויען-געלעכטער — דאס זענען געקומען צו פארן געסט. ווען
אונטיקע שאטנס האבן זיך אנגעהויבן צו לייגן אינם גארטן, האבן זיך
נישט דייטלעך דערהערט קלאנגען פון א פידל און זינגענדיקע קולות. און
דאס האט אים דערמאנט אן דעם שווארצן מאנאר. ווי ערגעץ, אין וואסער
לאנד אדער אויף וואסער פלאנעט שוועבט איצט ארום די דאזיקע אפטישע
אויסטערלישקייט ?

אזוי ווי נאר אים איז געקומען אויפן זכרון די לעגענדע און ער
האט זיך אויסגעמאלט אין זיין דמיון יענע טונקלע דערשיינונג, וועלכע

ער האט געזען אויפן קארן-פעלד, ווי פון הינטער א סאגע אפער, אקוראט קעגנאיער אים איז שטילערהייט, אן שום שארף, אפערגעגאנגען גען א מענטש פון מיטעלן וואוקס מיט א נישט פארדעקטן גרויען קאפ אינגאנצן אין שווארצן און באַרוועס, איז ער ענלעך געווען צו א בעט-לער, און אויף זיין בלייכן, ממש טויטן פנים האָבן זיך שאַרף אויסגע-טיילט אַ פאַר שוואַרצע ברעמען. שאַקלענדיק פריינדלעך מיטן קאַפּ, איז דער בעטלער אָדער וואַנדערער רוישלאָז צוגעגאנגען צו דער באַנק און האָט זיך אַנידערגעזעצט, און קאָוורין האָט אין אים דערקענט דעם שוואַרצן מאַנאָך. אַ מינוט האָבן ביידע געקוקט איינער אויפן אַנדערן — קאָוורין מיט שטוינונג, און דער מאַנאָך ליבלעך און, אַקוראט ווי דע-מאַלט, אַ ביסל ממוריש, מיט עפעס אַ הינטער-פּוונגהדיקן אויסדרוק.

— אָבער דו ביסט דאָך אַ מיראַזש, — האָט אַ זאָג געטון קאָו-
רין. — נאָך וואָס-זשע ביסטו דאָ און זיצסט אויף איין אָרט ? דאָס בינדט
זיך נישט מיט דער לעגענדע.

— דאָס איז אַלץ איינס, — האָט דער מאַנאָך נישט באַלד גע-
ענטפערט מיט אַ שטיל קול און זיך אויסגעדרייט צו אים מיטן פנים. די
לעגענדע, דער מיראַזש און איך — דאָס אַלץ איז אַ פּראָדוקט פון דיין
אויפגערעגטן פּוה-הדמיון. איך בין — אַ וויזיע.

— הייסט עס, דו עקזיסטירסט נישט ? — האָט געפרעגט קאָוורין.
— קלער, ווי דו ווילסט, — האָט געזאָגט דער מאַנאָך און אַ
שוואַכן שמייכל געטון. — איך עקזיסטיר אין דיין פאַנטאַזיע, און די פאַנט-
טאַזיע דיינע איז אַ חלק פון דער נאַטור, הייסט עס, איך עקזיסטיר אויך
אין דער נאַטור.

— דו האָסט זייער אַן אַלט, קלוג און אין העכסטן גראַד אויס-
דריקלעך פנים, גלייך דו וואָלט אינדעראמתן אַפּגעלעבט העכער טויזנט
יאָר, — האָט קאָוורין געזאָגט. — איך האָב נישט געוואוסט, אַז מײן
פאַנטאַזיע איז מסוגל צו באשאַפן אַזעלכע פענאַמענס. אָבער וואָס קוקסטו
אויף מיר מיט אַזאַ התפעלות ? איך געפעל דיר ?

— יאָ. דו ביסט איינער פון יענע איינצעלנע, וועלכע ווערן מיט
רעכט אַנגערופן גאַטס אויסדערוויילטע. דו דינסט דעם אייביקן אמת.
דיינע געדאַנקען, פּוונות, דיין ווונדערבאַרע לערע און דיין גאַנץ לעבן
טראַגן אויף זיך אַ געטלעכן, הימלישן חותם, מחמת זיי זענען געווינדמעט

דעם שכלדיקן און הערלעכן, דאָס הייסט דעמיעניקן, וואָס איז איי-
ביק.

— דו האָסט געזאָגט: דעם אייביקן אמת... אָבער צי איז דען
די מענטשן צוגענגלעך און נייטיק דער אייביקער אמת, קיים איז נישטאָ
קיין אייביק לעבן?

— אייביק לעבן איז דאָ, — האָט געזאָגט דער מאַנאָך.

— דו גלייבסט אין מענטשנס אומשטערבלעכקייט?

— יאָ, געוויס. אייך, מענטשן, דערוואָרט אַ גרויסע, גלענצנדיקע
צוקונפט. און וואָס מער ס'זענען פאַראַן אויף דער ערד אַזעלכע, ווי דו,
אַלץ גיכער וועט פאַרווירקלעכט ווערן דידאַזיקע צוקונפט. אָן אייך, די
דינער פון אַ העכערן אָנהויב, וואָס לעבן באַוווּסטזיניק און פריי, וואָלט
די מענטשהייט געווען נישטיק; אַנטוויקלענדיק זיך מיט אַ נאַרמאַלן סדר,
וואָלט זי נאָך לאַנג געוואָרט אויף דעם סוף פון איר ערדישער געשיכטע,
איר אָבער וועט מיט עטלעכע טויזנט יאָר פריער אַריינפירן די מענטש-
הייט אין דער מלוכה פון אייביקן אמת — און דערין באַשטייט אייער
הויכער פאַרדינסט. איר פאַרקערפערט אין זיך גאַטס ברכה, וואָס רויט
אויף די מענטשן.

— און וואָס איז דער ציל פון אייביקן לעבן? — האָט געפרעגט

קאָורין.

— אַזוי ווי פון יעדן לעבן — תענוג. אמתער תענוג איז אין
דערקענטעניש, און דאָס אייביקע לעבן וועט צושטעלן אומצייטבאַרע און
אומדערשעפּלעכע קוואַלן פאַר דערקענטעניש, און אין דאָזיקן זינען ווערט
געזאָגט: אינם הויז פונם הימלישן פאַטער זענען פאַרהאָן אַ סך וואויג-
ערטער.

— ווען דו וואָלט געוואָרט, ווי אַנגענעם עס איז דיך צו
הערן! — האָט געזאָגט קאָורין, רייבנדיק פון פאַרגעניגן די
הענט.

— ס'פרייט מיך זייער.

— נאָר איך ווייס: ווען דו וועסט אַוועקגיין, וועט מיך באַזומרדיקן
די פראַגע וועגן דיין מהות. דו ביסט אַ וויזיע, אַ האַלוצינאָציע, הייסט
עס, איך בין פסיכיש קראַנק, נישט נאַרמאַל?
— ווען אפילו אַזוי, וואָס האָט עס דיך צו באַזומרדיקן? דו ביסט

קראנק, וואָרים האָסט געאַרבעט איבערן פּוח און זיך איבערגעאַרבעט, און דאָס הייסט, אז דו האָסט דיין געזונט געברענגט אַלס אַ קרבן דער אידעע, און ס'איז נאָנט די צייט, ווען דו וועסט איר אָפגעבן דאָס לעבן גופא. וואָס קען דען זיין בעסער? דאָס איז — יענץ, צו וואָס עס שטרעבן בכלל אַלע פון גאָט באַגאַבעט אידעלע נאָ-טורן.

— אויב איך ווייס, אז איך בין פּסיכיש קראַנק, קען איך דען זיך

גלייבן?

— און פּונדאָנען ווייסטו, אז די געניאַלע מענטשן, וועלכע ס'גלייבט די גאַנצע וועלט האָבן אויך נישט געזען קיין ווייניקס? זאָגן דאָך אַצינד די געלערנטע, אז געניאַליטעט גרעניצט מיט משוגעת. ניין, פריינד, גע-זונט און נאָרמאַל זענען דורכשניטלעכע סטאַדע-מענטשן, די באַ-הויפטונגען פּונגע אונזער נערוועישן דור, איבערמאַטערונג, דעגענעראַציע א. ד. גל. קענען ערנסט אַרן נאָר יענע, וואָס זעען דעם ציל פון לעבן אין דער קעגנזאָרט, דאָס הייסט — די סטאַדע-מענטשן.

— די רוימער האָבן געזאָגט: mens sana in corpore

sano.*)

— נישט אַלץ, וואָס ס'האַבן געזאָגט די רוימער און די גריכן, איז אמת. געהויבענע שטימונג, אויפגערעגטקייט, עקסטאַז — דאָס אַלץ, וואָס שיידט אונטער נביאים, פּאַעטן, מאַרטירער פאַר אידעען פון גע-וויינטלעכע מענטשן, איז קיינן דער גשמיות פונם מענטשן. דאָס הייסט — קיינן זיין פיזישן געזונט. איך חזר איבער: אויב דו ווילסט זיין געזונט אין נאָרמאַל, גיי אין דער סטאַדע אַרײן.

— מאַדנע, דו חזרסט איבער דאָס, וואָס קומט אָפּט מיר אַליין אין קאָפּ אַרײן, — האָט געזאָגט קאָוורין. — דו האָסט אַזוי ווי אָפגע-קיקט אין אונטערגעהערט מיינע פאַרבאָרגענע געדאַנקען. אָבער לאַמיר נישט רעדן וועגן מיר. וואָס פאַרשטייטו אונטער אייביקן אמת? דער מאַנאָך האָט נישט געענטפערט, קאָוורין האָט אויף אים אַ

(* אַ געזונטער נייסט איז אין אַ געזונטן קערפער.)

קוק געטון און נישט דערוועגן דאס פנים : זיינע שטריכן האבן זיך פאר-
געפלט און זענען צעשוואמען געווארן. נאכדעם האבן באם מאנאך אנגע-
הויבן צו פארשווינדן דער קאפ, די הענט ; דער גוף זיינער האט זיך צו-
נויפגעמישט מיט דער באנק און מיטן אונטיקן בין-השמשות און ער איז
אינגאנצן געלם געווארן.

— די האלציגאציע האט זיך געענדיקט — האט קאזירין געזאגט
און זיך צעלאכט. — נאָר אַ שאָד.

ער איז צוריקגעגאנגען צום הויז אַ פריילעכער און אַ גליקלעכער.
דאָס ביסל, וואָס דער שוואַרצער מאַנאך האָט אים געזאָגט, האָט געשמייכלט
נישט דער אייגנליכע, נאָר דער גאַנצער נשמה, דעם גאַנצן וועגן זיינעם.
זיין אַן אויסדערוויילטער, דינען דעם אייביקן אמת, שטיין אין דער ריי
פון יענע, וואָס וועלן אויף עטלעכע טויזנט יאָר פריער מאַכן די מענטש-
הייט פאַר ראוי צו אַ געטלעכער הערשאַפט, דאָס הייסט, זיי וועלן אויס-
לייזן די מענטשן פון איבעריקע עטלעכע טויזנט יאָר קאַמף, זינד און
ליידן, אַוועקגעבן דער אידעע אַלץ — די יוגנט, די כוחות, דאָס געזונט,
גרייט זיין צו שטארבן פאַרן אַלגעמיינעם וואוינשטאַנד, — סאַראַ הויכע,
גליקלעכע מיסיע ! באַ אים אין זפרון האָט זיך דורכגעטראָגן זיין עבר,
אַ ריינער, אַ צנוועתדיקער, אַ מיפולער, ער האָט זיך דערמאַנט אָן דעם,
וואָס ער האָט אַליין געלערנט און געלערנט אַנדערע, און ער האָט באַ-
שלאָסן, אַז אין מאַנאַכס רייד איז נישט געווען קיין גוזמא.

אים אַקעגן איבערן פאַרק איז געגאַנגען טאַניאַ, זי איז שוין געווען
אין אַן אַנדער קלייד.

— איר זענט דאָ ? — האָט זי געזאָגט. — און מיר זוכן אייך און
זוכן. . . נאָר וואָס איז מיט אייך ? — האָט זי זיך פאַרוואונדערט, אַ קוק
געבנדיק אויף זיין התפעלותדיק, שיינענדיק פנים און אויף די אויגן, פו-
לע מיט טרערן. — סאַראַ מאַדער איר זענט, אַנדרייִשאַ.

— איך בין צופרידן, טאַניאַ — האָט געזאָגט קאזירין, אַרויפלייג-
די הענט אויף אירע אַקסלען. איך בין מער ווי צופרידן, איך בין גליק-
לעך ! טאַניאַ, ליבע טאַניאַ, איר זענט אַ געוואַלטיק סימפאַטיש וועגן.
ליבע טאַניאַ, איך בין אַזוי צופרידן, אַזוי צופרידן.

ער האָט איר הייס אַ קוש געטון אין ביידע הענט און פאַרגע-
זעצט :

— איך האָב אַקאַרשט איבערגעלעבט לייכטיקע, ווונדערבארע, נישט
ערדישע מינוטן. אָבער איך קען אייך נישט דערציילן אַלץ, וואָרים איך
וועט מיך האַלטן פאַר אַ משוגענעם, אָדער איר וועט מיר נישט גלייבן.
וועלן מיר רעדן וועגן אייך, לייבע, ווילע טאַניאַ! איך האָב אייך לייב
און האָב זיך שוין צוגעוואוינט לייב צו האָבן אייער נאַענטקייט. די טרע-
פונגען צו צען מאָל אין טאָג זענען געוואָרן מיינס אַ נשמה-באַדערפעניש.
איך ווייס נישט, ווי אזוי איך וועל זיך באַגיין אָן אייך, ווען איך וועל
אוועקפאַרן צו זיך.

— נו, — האָט זיך טאַניאַ צעלאַכט. — איר וועט אָן אונדז פאַר-
געסן נאָך צוויי טעג. מיר זענען מענטשן קליינטשיקע, און איר זענט
גרויסער מענטש.

— ניין, לאַמיר רעדן ערנסט — האָט ער געזאָגט. — איך וויל
אייך מיטנעמען מיט זיך, טאַניאַ, יאָ? איר וועט פאַרן מיט מיר? א
וויילט זיין מיינע?

— נו! — האָט טאַניאַ געזאָגט און ווידער געוואַלט זיך צעלאַכ-
נאַר ס'איז נישט אַרייסגעקומען קיין געלעכטער, רויטע פלעקן האָבן זי
באַוויזן באַ איר אויפן פנים.

זי האָט אָנגעהויבן אָפט צו עטעמען און שנעל-שנעל זיך געלאָ-
גיין, אָבער נישט צום הויז. נאָר ווייטער אין פאַרק אַריין.

— איך האָב נישט געקלערט וועגן דעם... כ'האַב נישט גע-
קלערט! — האָט זי געזאָגט, אזוי ווי מיט פאַרצווייפּלונג ציוניפּדריקנדי-
די הענט.

און קאָורין איז איר נאָכגעגאַנגען און האָט גערעדט אַלץ מיט
זעלביקן שייגענדיקן, באַגייסטערטן פנים:

— איך וויל לייבע, וועלכע זאָל מיך פאַרכאַפן אינגאַנצן, און די-
דאָזיקע לייבע קענט נאָר איר, טאַניאַ, מיר געבן. איך בין גליקלעך
גליקלעך!

זי איז געווען צעטומלט, האָט זיך איינגעבויגן, איינגעקאַרטשעט
און ממש ווי זי וואַלט עלטער געוואָרן מיטאַמאָל אויף אַ צען יאָר, און
ער האָט זי געפונען פאַר הערלעך און האָט הויך אויסגעדריקט זיין
התפעלות:

— ווי שייך זי איז!

VI.

דערוויסנדיק זיך פון קאָורניצען, אז נישט בלויז אַ ראַמאַן האָט זיך אויסגעוויקלט, נאָר אז ס'וועט זאָגאַר זיין אַ חתונה, איז יעגאַר סע-מיאַנישט לאַנג אַרומגעגאַנגען פון איין ווינקל אין אַנדערן, באַמיענדיק זיך צו באַהאַלטן זיין אויפּרעגונג. די הענט האָבן זיך באַ אים אָנגעהויבן צו טרייסלען, דער האַלץ האָט זיך אָנגעפלאָזן און איז רויט געוואָרן; ער האָט געהייסן איינשפאַנגען די בריטשקע, און איז ערגעץ-וווּ אַוועקגע-פאַרן. טאַניאַ, וועלכע האָט געזעען, ווי ער האָט אַ שמיץ געטון דאָס פערד און ווי טיף, פּמעט אויף די אויערן, ער האָט אַראַפּגערוקט דאָס היטל, האָט פאַרשטאַנען זיין געמיט; זי האָט זיך פאַרשלאָסן באַ זיך און אָפּגעוויינט דעם גאַנצן טאַג.

אין די אַראַנזשערעס זענען שוין צייטיק געוואָרן די וויינפערלעך און פלוימען; דאָס פאַרפאַקן און אַרויסשיקן קיין מאַסקווע דידאַזיקע איי-דעלע און קאַפּרינע לאַדונג האָט געפאַדערט אַ סך אויפּמערקזאַמקייט, מי און דאגות. צוליב דעם, וואָס דער זומער איז געווען זייער אַ הייסער און אַ טרוקענער, האָט מען געמוזט באַגיסן יעדן בוים, אויף וואָס ס'איז אַוועקגעגאַנגען אַ סך צייט און אַרבעטס-קראַפט, און ס'האָבן זיך באַוווּן מאַסן רויפּנווערמלעך, וועלכע די אַרבעטער און אפילו יעגאַר סעמיאַנישט און טאַניאַ האָבן, צום גרויסן עקל פון קאָורניצען. צעקוועטשט פשוט מיט די פינגער. אַ הויץ דעם אַלעמען האָט מען שוין באַדאַרפט אָננעמען באַ-שטעלונגען צום האַרבסט אויף אויבסט און ביימער און פירן אַ גרויסע קאַרעספּאַנדענץ. און אין סאַמע הייסער צייט, ווען ס'האָט זיך געדאַכט, באַ קיינעם איז נישט געווען קיין מינוט פרייע צייט, איז אונטערגעקומען די פעלד-אַרבעט, וועלכע האָט אַוועקגענומען באַם סאָד העכער אַ העלפט אַרבעטער; יעגאַר סעמיאַנישט איז, אַ שטאַרק אָפּגעברענטער, אַ פאַרמאַט-טערטער, אַ בייזער געלאָפּן דאָ אין גאַרטן, דאָ אין פעלד אַריין און האָט געשריגן, אז מען צערייסט אים אויף שטיקער און אז ער וועט זיך אַריינגלאָזן אַ קויל אין קאַפּ אַריין.

און דאָ נאָך דאָס פאַרעניש מיטן אויסשטייער, וועלכן די פּיעסאַז-
 קעס האָבן צוגעגעבן נישט קיין קליינע באַדייטונג; פון געקלימפּ
 מיט די שערן, פון קלאַפּעריי פון די ניי-מאַשינען, פון דעם טשאַד פון
 די פרעס-אייזנס און פון די קאַפּריזן פון דער מאַדיסטקע, אַ נערוועישער,
 באַליידיקלעכער דאַמע, האָבן זיך באַ אַלע אין שטוב געדרייט די
 קעפּ. און ווי בפּיוון, פלעגן יעדן טאַג קומען צו פאַרן געסט, וועלכע
 מען האָט געמוזט פאַרוויילן, געבן עסן און אפילו איבערלאָזן אויף גע-
 טיקן. נאָר דידאַזיקע גאַנצע קאַטאַרגע איז אַריבערגעגאַנגען אומבאַמערקט,
 אזוי ווי אין אַ בעפל. טאַניאַ האָט זיך געפילט אזוי, ווי די ליבע און דאָס
 גליק וואָלטן זי פאַרכאַפט אומגעריכט, הגם פון פערצען יאָר אָן איז זי
 איבער עפעס זיכער געווען, אַז קאָורין וועט התונה האָבן דווקא מיט איר.
 זי האָט געשטויגט, געגאַפט, נישט געגלייבט זיך אַליין. . . דאָ פלייצט
 פלוצלינג אָן אַזאַ פרייד, אַז ס'וועלט זיך איר אַוועקפליצן אונטער די
 וואָלקנס און דאָרטן מתפלל זיין צו גאָט, און דאָ קומט איר פלוצלינג
 אויפן זיבען, אַז אין איגוסט וועט אויסקומען זיך צו שיידן מיט דער
 היימישער געסט און פאַרלאָזן דעם פאַטער, אַדער גאָר ס'קומט, גאָט
 ווייסט פּונדוואַנען, אַ געדאַנק, אַז זי איז נישטיק, קליינשטיק און נישט
 ווערט אַזאַ גרויסן מענטש, ווי קאָורין, — און זי גייט אַוועק צו זיך,
 פאַרשליסט זיך און וויינט ביטער במשך פון עטלעכע שעה. ווען ס'זענען
 דאָ געסט, הייבט זיך איר פלוצלינג אָן דאַכטן, אַז קאָורין איז
 אומגעוויינטלעך שיין און אַז אַלע פרויען זענען אין אים פאַר-
 ליבט און זענען זי מקנא, און איר נשמה ווערט איבערפּוילט פון התפעלות
 און שטאַלץ, גלייך זי וואָלט פלומרשט באַזיגט די גאַנצע וועלט; נאָר
 ס'איז גענוג, ער זאָל פריינדלעך אַ שמיכל טון צו אַ וועלכער ס'איז
 פרייליך, ווי זי ציטערט שוין פון אייפּערוזוכט, גייט אַוועק צו זיך — און
 ווידער טרערן. דידאַזיקע נייע איבערלעבענישן האָבן זי באַהערשט פּויל-
 שטענדיק; זי פלעגט מעכאַניש צוהעלפּן דעם פאַטער און האָט נישט באַ-
 מערקט נישט די וויינפערלעך, נישט די רויפּנווערמלעך, נישט די אַרבע-
 טער, אפילו נישט דאָס, ווי שנעל ס'איז געלאָפּן די צייט.

מיט יעגאַר סעמיאַניטשן איז פאַרגעקומען פּמעט דאָס אייגענע. ער
 האָט געאַרבעט פונדערפרי ביז נאַכט, אַלץ זיך געאַיילט ערגעץ-ווו, איז
 אַרויסגעגאַנגען פון די פליים, אויפּערענט געוואָרן, נאָר דאָס אַלץ איז

עפעס א מין פארפישופטן האלב-שלאף. ס'האט אויסגעזען, אזוי ווי אין אים וואלטן איצט געזעסן צוויי מענטשן : איינער איז געווען דער אמתיקער יעגאר סעמיאניטש, וועלכער, הערנדיק דעם באריכט פונם גערטנער אי-וואן קארליטש וועגן די אומארדנונגען, איז אויפגעבראכט געווארן און האט מיט פארצווייפלונג זיך אנגעכאפט באם קאפ, און דער צווייטער דער גישט אמתיקער, ממש האלב-שכורער, וועלכער האט פלוצלינג אינמיטן ווארט איבערגעריסן דעם געשעפטסלעכן שמועס, האט אנגערייט דעם גערטנער באם אקסל און אנגעהויבן מורמלען :

— זאג, וואס דו ווילסט, נאך פלוט האט א גרויסע באדייטונג. זיין מוטער, עליה השלום, איז געווען א ווונדערלעכע, אויסערגעוויינטלעך איידעלע און קלוגע פרוי. ס'איז געווען א תענוג צו קוקן אויף איר גוט, לויטער, ריין פנים, ווי בא א מלאך. זי האט הערלעך געמאלט, געשריבן געדיכטן, גערעדט אויף פינף אויסלענדישע שפראכן, געזונגען... גע-שטארבן איז זי נעבעך, די אומגליקלעכע, פון שווינדדוכט.

דער גישט אמתיקער יעגאר סעמיאניטש האט געזיפצט און נאך א פויזע פארגעזעצט :

— ווען ער איז געווען א יינגל און געוואקסן בא מיר, איז בא אים געווען פונקט אזא מלאכיש פנים, א לויטערס אין א גוטס. בא אים איז סיי דער בליק, סיי די באוועגונגען, סיי דאס רעדן, צארט און גאלאנט, ווי בא דער מוטער. און דער שכל ? ער פלעגט אוינדו תמיד איבעראשן מיט זיין שכל. וואס איז דא צו רעדן, גישט אומזיסט איז ער א מאגיסטר. גישט אומזיסט ! און ווארט צו, איוואן קארליטש, וואס ער וועט נאך זיין אין א יאר צען ארום ! וועסט מיט דער האנט גישט דער-לאנגען !

נאך תוך כדי דבור האט דער אמתיקער יעגאר סעמיאניטש זין אויפגעכאפט, געמאכט א מוראדיק פנים, געכאפט זיך באם קאפ און געשריגן :

— טייוולאנים ! זיי האבן פאראומרייניקט, פארברודיקט, א תל גע-מאכט ! פארפאלן דער גארטן ! אויס גארטן !

און נאך איין קאוורין האט געארבעט מיט דער פריערדיקער התמדה און גישט באמערקט דעם גאנצן טארטראם. די ליבע האט בלויו אונטערגעגאסן בוימל צום פייער. נאך יעדן זעען זיך מיט טאניען, איז

ער א גליקלעכער, א התלהבותדיקער, געגאנגען צו זיך און מיט דער אייגענער ליידנשאפטלעכקייט, וואָס ער האָט נאָר-וואָס געקוישט טאַניען, האָט ער זיך גענומען צום בוך אָדער צו זיין פתב-יד. דאָס, וואָס דער שוואַרצער מאַנאָך האָט געזאָגט וועגן גאַטס אויסדערוויילטע, וועגן איי-ביקן אמת, וועגן דער גלענצנדיקער צוקונפט פון דער מענטשהייט א. א. וו., האָט צוגעגעבן זיין אַרבעט אַ באַזונדערע, אומגעוויינטלעכע באַדייטונג און אַנגעפילט זיין נשמה מיט שטאַלץ, מיט באַווסטזיין פון דער אייגע-גער הויכקייט. איין אָדער צוויי מאָל אין דער וואָך פלעגט ער זיך טרעפן מיטן שוואַרצן מאַנאָך און לאַנג מיט אים שמועסן, אָבער דאָס האָט אים נישט געשראַקן, נאָר, פאַרקערט, ס'פלעגט אים אַנטציקן, מחמת ער איז שוין געווען פעסט איבערצייגט, אַז אַזעלכע זעונגען באַזוכן בלויז אויס-דערוויילטע, אויסגענומענע מענטשן, וואָס האָבן זיך געווידמעט אויף צו דינען דער אידעע.

איינמאָל איז דער מאַנאָך דערשינען בשעתן מיטאַג און האָט זיך אַוועקגעזעצט אין עס-צימער באַם פענסטער. קאָורין האָט זיך דערפרייט און זייער געשיקט פאַרפירט אַ געשפרעך מיט יעגאַר סעמאַניטשן און טאַניען אויף אַ טעמאַ, וואָס האָט געקענט זיין אינטערעסאַנט פאַרן מאַנאָך; דער שוואַרצער גאַטס האָט געהערט און פריינדלעך געשאַקלט מיטן קאַפּ, און יעגאַר סעמאַניטש מיט טאַניען האָבן אויך געהערט און פריילעך צוגעשמייכלט, נישט חושד זייענדיק, אַז קאָורין רעדט נישט מיט זיי, נאָר מיט זיין האַלוצינאַציע.

אומבאַמערקט איז אַנגעקומען „אוספענסקי פּאַסט“, און קורץ נאָך אים דער טאַג פון דער חתונה, וועלכע מען האָט אויפן בפירושן פאַרלאָנג פון יעגאַר סעמאַניטשן אָפגעפייערט „מיטן גאַנצן קנאַק“, דאָס הייסט, מיט אַן אומזיניקער הויליאַנקע, וואָס האָט געדויערט צוויי מעת-לעת. מען האָט אויפגעזעסן און אויסגעטרונקען פאַר אַן ערך דריי טויזנט רובל, נאָר מחמת דער שלעכטער געדונגענער מוזיק, שרייערישע טאַסטן אין דער לויפעניש פון די לאַקייען, מחמת דעם געפילדער און דער ענגשאַפט, האָט מען נישט געפילט קיין טעם נישט אין די טייערע וויינען, נישט אין די ווידערבאַרע פאַרבייסעכצן, וואָס זענען ספעציעל אויסגעשריבן געוואָרן פון מאַסקווע.

VII.

איינמאל אין איינער פון די לאנגע ווינטער-נעכט, איז קאוורין גע-
לעגן אויפן געלעגער און האָט געלייענט אַ פראַנצויזישן ראָמאַן. די אַרי-
מע טאַניאַ, וועלכער ס'פלעגט — פון אומגעוואוינהייט צו וואוינען אין
שטאָט — אין די אַוונטן וויי טון דער קאַפּ, איז שוין לאַנג געשלאָפּן
און האָט פון צייט צו צייט פון שלאָף אַרויסגערעדט עפעס אומזיניקע
פראַזן.

ס'האָט אויסגעקלאָפּט דריי אַ זייגער. קאוורין האָט פאַרלאָשן דאָס
ליכט און זיך געלייגט; לאַנג איז ער געלעגן מיט פאַרמאַכטע אויגן,
נאָר האָט נישט געקענט איינשלאָפּן, ווי אים האָט זיך געדאַכט, דערפאַר,
וואָס אין צימער איז געווען הייס און טאַניאַ האָט גערעדט פון שלאָף.
אַרום האַלב פינף האָט ער ווידער אָנגעצונדן אַ ליכט און אין דער מי-
צט האָט ער דערזען דעם שוואַרצן מאַנאָך, וועלכער איז געזעסן אין אַ
פּאָטעל לעפּן בעט.

— וואָס מאַכסטו, — האָט געזאָגט דער מאַנאָך און, שווייגנדיק
אַ זיילע האָט ער געפרעגט: — וועגן וואָס קלערסטו איצט?
— וועגן רוים, — האָט קאוורין געענטפערט. — אינם פראַנצוי-
זישן ראָמאַן, וועלכן איך האָב אַקאַרשט געלייענט, איז געשילדערט אַ
מענטש, אַ יונגער געלערנטער, וואָס טוט אָפּ נאַרישקייטן און דאַרט פון
בענקשאַפט גאָך רוים. מיר איז דידאַזיקע בענקשאַפט אומפאַרשטענדלעך.
— ווייל דו ביסט קלוג. דו באַצייסט דיך צו רוים גלייכגילטיק, ווי
צו אַ שפּילעכעל, וואָס אינטערעסירט דיך נישט.
— יאָ, ס'איז אמת.

— באַוואויסטקייט שמייכלט דיר נישט. וואָס פאַר אָנגענעמס צי
פריילעכט, אָדער באַלערנדיקס איז פאַרהאַן אין דעם, וואָס מען וועט דיין
באַמען אויסקריצן אויף דער מצבה און די צייט וועט נאָכדעם אָפּמעקן

דעמאָזיקן באַגלירטן אויפשריפט צוזאמען מיט דעם גאַלד ? און צום גליק, זענט איר אויך אין אַ צו גרויסער צאַל, און דער שוואַכער מענטש לעכער זכרון זאָל קענען געדענקען אייערע נעמען.

— פאַרשטייט זיך, — האָט קאַוורין מספּים געווען. — און נאָכ-וואָס גאָר זיי געדענקען ? נאָר פֿאַמיר רעדן וועגן עפעס אַנדערש. למשל, וועגן גליק. וואָס איז אַזוינס גליק ?

ווען דער זיגער האָט געשלאָגן פינף, איז ער געזעסן אויפן בעט די פּיס אַראַפּגעהאַנגען צום דיוואַן, און האָט גערעדט, זיך ווענדנדיק צום מאַנאָך :

— פאַרצייטנס האָט אַ געוויסער גליקלעכער מענטש סוף פֿל סוף זיך דערשראָקן פֿאַר זיין גליק — אַזוי גרויס איז עס געווען ! — און בכדי אויסצובעטן חסד באַ די געטער, האָט ער זיי געברענגט אַלס קרבן זיין באַליבטן רינג. ווייסטו ? מיך הייבט אויך אָן, ווי פֿאַלקראַט, אַ ביסל צו באַזמיריקן מיין גליק. מיר זעט אויס מאַדנע, וואָס פּונדערפרי ביז נאָכט שפּיר איך בלוז פרייד, וועלכע פאַרפּולט מיך אינגאַנצן און פאַרטויבט אין מיר אַלע אַנדערע געפילן. איך ווייס נישט, וואָס איז אַזוינס אומעט, טרויער אָדער פֿאַנגווייליקייט. אָט שלאָף איך נישט אַצינד, זייד אויף שלאָפֿאַזיקייט, אָבער מיר איז נישט פֿאַנגווייליק. איך זאָג ערנסט : איך הייב אָן צו שטויבען.

— אָבער פֿאַרוואָס ? — האָט זיך פֿאַרהינדערט דער מאַנאָך. — צי איז דען פרייד אָן אומנאַטירלעך געפיל ? צי דאַרף זי דען נישט זיין דער נאָרמאַלער צושטאַנד פֿון מענטשן ? וואָס העכער דער מענטש איז, לויט זיין גייסטיקער און מאַראַלישער אַנטוויקלונג, וואָס פרייער ער איז, אַלץ אַ גרעסער פֿאַרגעניגן פֿאַרשאַפט אים דאָס לעבן. סאָקראַטעס, דיאָגען און מאַרק אַוורעלי האָבן איבערגעלעבט פרייד, און נישט קיין טרויער. אויך דער אַפּאָסטאָל זאָגט : פרייט זיך פֿסדר. פריי-זשע זיך און זיי גליקלעך.

— און טאָמער וועלן די געטער ביזן ווערן ? — האָט אַ שפּאַס געטון קאַוורין און זיך צעלאַכט. — אויב זיי וועלן באַ מיר צונעמען דעם קאַמפֿאַרט און מיך צווינגען צו פֿירן און הונגערן, וועט דאָס מיר זיכער גאַרנישט שמעקן.

טאַניאַ האָט זיך דערחייל אויפגעכאַפט און מיט שטוינג און אימת

געקוקט אויפן מאן. ער האט גערעדז, ווענדנדיק זיך צום פאטער, געזשעס-
טיקולירט און געלאכט; זיינע אויגן האבן געגלאנצט, און אין זיין גע-
לעכטער איז געווען עפעס משונהדיקס.

— אנדריש, מיט וועמען רעדסטו? — האט זי געפרעגט, און
כאפנדיק אים בא דער האנט, וועלכע ער האט אויסגעצויגן צום מא-
נאך. — אנדריש! מיט וועמען?

— הא? מיט וועמען? — האט זיך קאוורין צעמישט. — אט מיט
אים. .. אט ויצט ער, — האט ער געזאגט, אנווייזנדיק אויפן שווארצן
מאנאך.

— קיינער איז דא נישטא. .. קיינער! אנדריש, דו ביסט
קראנק!

טאניא האט ארוםגענומען דעם מאן און זיך צוגעדריקט צו אים,
אזוי ווי באשינדנדיק אים פון די זענגען, און האט אים פארדעקט די
אויגן מיט דער האנט.

— דו ביסט קראנק! — האט זי ארויסגעיאמערט, ציטערנדיק
מיטן גאנצן קערפער. — זיי מיר מוחל, ליבער, טייערער, נאך איך האב
שוין לאנג באמערקט, אז די נשמה איז בא דיר עפעס נישט אין ארד-
נונג. .. דו ביסט פסיכיש קראנק, אנדריש. ..

איר שוידערן האט זיך אים אויך איבערגעגעבן. ער האט נאכ-
אמאל א קוק געטון אויפן פאטער, וועלכער איז שוין געווען ליידיק, האט
פלוצלינג דערפילט א שוואכקייט אין די הענט און אין די פיס, האט זיך
איבערגעשראקן און זיך גענומען אנטוין.

— דאס איז גארנישט, טאניא, גארנישט. .. — האט ער געמירמלט
שוידערנדיק. — איך בין אינדעראמתן א ביסל נישט געזונט. .. שוין צייט
זיך מודה צו זיין.

— איך האב שוין לאנג באמערקט. .. און דער טאטע האט בא-
מערקט, — האט זי גערעדט, באמיענדיק זיך איינצוהאלטן דאס יא-
מערן. — דו רעדסט מיט זיך אליין, שמייכלסט עפעס אזוי מאדע. ..
שלאפסט נישט, א, גאט מיינער, גאט מיינער, ראטעווע אונו! — האט זי
ארויסגערעדט אין אימה. — נאך האב נישט מורא, אנדריש, האב נישט
מורא, אום גאטס ווילן, האב נישט מורא. ..

זי האָט אויך אָנגעהויבן זיך אַנטון. ערשט אַצינד, קוקנדיק אויף איר, האָט קאָורין פאַרשטאַנען די גאַנצע געפאַר פון זיין לאַגע. ער האָט תּוֹפֶס געווען, וואָס עס באַטייט דער שוואַרצער מאַנאַך און די שמועסן מיט אים. פאַר אים איז איצט קלאַר געווען, אז ער איז משוגע.

ביידע, אַליין נישט וויסנדיק נאַכוואָס, האָבן זיך אָנגעטון און זענען אַריינגעגאַנגען אין זאל אַריין: זי פאַרויס, ער נאָך איר. דאָ איז שוין, אויפגעוועקט פון געיאַמער, אין שלאַפּראַק און מיט אַ ליכט אין דער האַנט, געשטאַנען יעגאַר סעמיאַניטש, וועלכער איז גראַד באַ זיי געווען צו גאַט.

— האָב נישט מורא, אַנדרייִשאַ, — האָט גערעדט טאַניאַ, שוין דערנדיק, ווי אין פיבער, — האָב נישט מורא. .. טאַטע, דאָס אַלץ וועט איבערגיין. .. אַלץ וועט איבערגיין. ..

קאָורין האָט פון אויפּרעגונג נישט געקענט רעדן. ער האָט געוואָלט זאָגן דעם שווער מיט אַ וויציקן טאָן:

— גראַטולירט, איך בין, דאַכט זיך, אַראָפּ פון זינען, — אָבער ער האָט נאָר אַ ריר געטון מיט די ליפּן און ביטער אַ שמיכל געטון.

אַרום ביין אַ זייגער אינדערפרי האָט מען אים אָנגעטון אַ פאַלטן און אַ פּוּטער. מען האָט אים איינגעהילט מיט אַ שאַל אין אַוועקגעפירט אין אַ קאַטש צו אַ דאַקטאָר. ער האָט זיך אָנגעהויבן צו היילן.

VIII.

ס'איז ווידער אָנגעקומען זומער, און דער דאַקטאָר האָט געהייסן קאָורין צו אַרויספאַרן אין אַ דאָרף. קאָורין איז שוין געזונט געוואָרן, האָט אויפּגעהערט צו זען דעם שוואַרצן מאַנאַך און ער האָט נאָר באַדאַרפט פאַרפּעסטיקן זיינע פּרישע פּוּחות. וואוינענדיק באַם שווער אין

דאַרף, האָט ער געטרונקען אַ סך מילך, געאַרבעט נאָר צוויי שעה אין מעת לעת, נישט געטרונקען קיין וויין און נישט גערויכערט.

אין אָונט פאַר „איליען-טאַג“ האָט מען אינם הויז אָפּגעריכט די נאַכט-תּפּילה, ווען דער דיאַק האָט דערלאָנגט דעם גלח דעם וויירויך, האָט אינם אַלטן, אומגעוויינלעך זאָל אָנגעהויבן שמעקן ממש מיט בית-הקברות, און קאָוורינען איז געוואָרן אומעטיק. ער איז אַרויסגעגאַנגען אין גאַרטן. נישט באַמערקנדיק די פּראַכטפולע בלומען, האָט ער זיך דורכגעשפּאַצירט איבערן גאַרטן, איז געזעסן אַ ביסל אויף דער באַנק, נאָכדעם זיך דורכגעגאַנגען אין פּאַרק; צוקומענדיק צום טייך, האָט ער זיך אַראָפּגעלאָזט אונטן און איז דאָ געבליבן שטיין פּאַרטראַכטערדייט, קוקנדיק אויפן טייך. די מרה-שחורהדיקע סאַסנעס מיט די האַריקע וואַרצ-לען, וועלכע האָבן אים פּאַריאָרן געזען דאָ אזא יוגן, פּריידיקן און מונטערן, האָבן זיך איצט נישט געשושקעט, נאָר זענען געשטאַנען אומ-באוועגלעך און שטום, גלייך זיי וואָלטן אים נישט דערקענט. און אינ-דעראמתן, דער קאַפּ איז באַ אים אָפּגעשוירן, די לאַנגע שיינע האַר-זענען שוין נישטאַ, דער גאַנג איז אַ פּלעגמאַטישער, דאָס פנים, אין פּאַרגלייך מיטן פּאַרגאַנגענעם זומער, איז געוואָרן פּילער און בלאַ-סער.

ער איז איבער דעם בריקל אַריבערגעגאַנגען אויפן אַנדערן ברעג. דאַרט, וואו פּאַראַיאָרן איז געוואַסן קאַרן, איז אַצינד געלעגן אין שורות אָפּגעשניטענער האַפּער. די זון איז שוין געהאַט פּאַרגאַנגען, און אויפן האַריוואַנט האָט געפּלאַקערט אַ ברייטע רויטע פּייזער-שיין, וואָס האָט פּאַר-געזאַגט אויף צומאַרגנס אַ ווינטיק העטער. ס'איז געווען שטיל. איינ-קוקנדיק זיך אין דער ריכטונג, וואו ס'האָט זיך פּאַראַיאָרן צום ערשטן מאל באוויזן דער שוואַרצער מאַנאָך, איז קאָוירין אָפּגעשטאַנען אַ מינוט צוואַנג-ציק, ביז וואָנען ס'האָט זיך נישט אָנגעהויבן לעשן די שקיעה-שטראַ-לונג.

ווען ער איז אַ פּלעגמאַטישער, און אומבאַפּריידיקטער, אַהיימגעקו-מען, האָט זיך שוין דאָס נאַכט-געבעט געהאַט געענדיקט. יענאַר סעמאַ-נישט און טאַניאַ זענען געזעסן אויף די שטיגן פון דער טעראַסע און האָבן געטרונקען טיי. זיי האָבן וועגן עפעס גערעדט. נאָר, דערזעענדיק

קאָווינגען, זענען זיי פלוצלינג אנטשוויגן געוואָרן, און פון זייערע פנימער
האַט ער אַרויסגעדרונגען, אַז זיי האָבן געשמעקט וועגן אים.
— דו באַדאַרפסט שוין, דאַכט זיך, טרינקען מילך, — האָט טאַניאַ
געזאָגט צום מאַן.

— ניין, כ' באַדאַרף נישט... — האָט ער געענטפערט, אַנידער-
זעצנדיק זיך אויף דער נידעריקסטער שטיג. — טרינק אַליין. איך וויל
נישט.

טאַניאַ האָט אומרוק זיך איבערגעקוקט מיטן פאַטער און געזאָגט
מיט אַ שולדיק קול :

— דו אַליין באַמערקסט, אַז מילך איז פאַר דיר נוצלעך.
— יאָ, זייער נוצלעך ! — האָט קאָווינג אַ שמיכל געטון. כקען
איך גראַטולירן : פון פרייטיק אָן איז מיר צוגעקומען נאָך אַ פונט צו
דער וואָג. — ער האָט פעסט צונויפגעדריקט מיט די הענט דעם קאַפּ און
אַרויסגעקרעכצט מיט צער : — נאַכוואַס, נאַכוואַס האָט איר מיך גע-
הילט ? די בראַם-פרעפאַראַטן, די פּוסט-און-פאַסטקייט, די וואַרעמע וואַ-
נעס, די פּסדרדיקע השגחה, די קליינמוטיקע מורא פאַר יעדן שלונג, פאַר
יעדן טריט — דאַס אַלץ וועט מיך סוף פּל סוף דערפירן צו אידיאָטיזם.
איך האָב געהאַלטן באַ אַראַפּגיין פון זינען, איך האָב געהאַט אַ גרויסקייט-
מאַניע, אָבער דערפאַר בין איך געווען פריילעך, מינטער און זאָגאַר גליק-
לעך, כ' בין געווען אינטערעסאַנט און אַריגינעל. אַצינד בין איך געוואָרן
איבערגערעכנטער און סאַלידער, אָבער דערפאַר בין איך אַזעלכער, ווי
אַלץ : איך בין אַ מיטלמעסיקייט, ס'איז מיר לאַנגווייליק צו לעבן... אַ.
ווי גרויזאַם איר האָט געהאַנדלט מיט מיר, איך האָב געווען האַלוצי-
נאַציעס, אָבער וועמען האָט דאַס דען געשמערט ? איך פרעג : וועמען האָט
דאַס געשמערט ?

— ווייס איך וואָס דו רעדסט דאַרטן, — האָט אַ זיפּן געטון יעגאַר
סעמיאַניטש. — ס'איז זאָגאַר אומעטיק צו הערן.
— מילאַ הערט נישט.

די אַנוועזנהייט פון מענטשן, באַזונדערס פון יעגאַר סעמיאַניטשן,
האַט שוין איצט קאָווינגען אויפגערייצט. ער פלעגט אים ענטפערן טרוקן.
קאַלט און זאָגאַר גראַב און האָט געקוקט אויף אים נישט אַנדערש, ווי
מיט איראַניע און שנאה ; און יעגאַר סעמיאַניטש פלעגט זיך פאַרלירן.

און שולדיק אינטערהוסטן, כאָטש קיין שום שולד האָט ער באַ זיך נישט געשפירט. נישט פארשטייענדיק, איבער וואָס ס'האָבן זיך אזוי שאַרף גע-
 ענדערט זייערע ליבע, מילדע באַציונגען, פלעגט טאָניאָ מיט אומרו זיך
 טויליען צום פאָטער און אַריינקוקן אים אין די אויגן אַריין: זי האָט גע-
 וואָלט פארשטיין און נישט געקענט, און ס'איז פאר איר נאָר קלאָר גע-
 ווען, אז די באַציונגען ווערן מיט יעדן טאָג אַלץ ערגער און ערגער,
 אז דער פאָטער איז די לעצטע צייט שטאַרק פאַרעלטערט געוואָרן, אז
 דער מאַן איז געוואָרן אויפּרעגבאַר, קאַפּריזונע, צוטשעפּעריש און נישט
 אינטערעסאַנט. זי האָט שוין נישט געקענט לאַכן און זינגען, פלעגט באַם
 מיטאַג גאַרנישט עסן, נישט שלאָפן באַנאַכט, וואַרטנדיק אויף עפעס
 שרעקלעכס, און זי האָט זיך אזוי אויסגעפייניקט, אז איינמאָל איז זי
 אָפּגעלעגן אין חלשות פון מיטאַג ביז אָונט. בשעת דעם נאַכט-געבעט
 האָט זיך איר אויסגעוויזן, אז דער פאָטער האָט געוויינט, און איצט, ווען
 זיי זענען אינדרײַען געזעסן אויף דער טעראַסע, האָט זי זיך געצווונגען
 נישט צו קלערן וועגן דעם.

— ווי גליקלעך זענען געווען בודאַ און מאַכמעד אָדער שעקספיר,
 וואָס די ליבהאַרציקע קרובים און דאָקטוירים האָבן זיי נישט געהיילט
 פון עקסטאַז און באַגייסטערונג — האָט געזאָגט קאָורין. — ווען מאַכמעד
 וואָלט געווען איינגענומען בראַם-קאַלי צו די נערוון, וואָלט געאַרבעט
 בלויז צוויי שעה אין מעת-לעת אין געטרונקען מילך, וואָלט נאָך דעמדאַ-
 זיקן מערקווירדיקן מענטש איבערגעבלעבן פונקט אזוי פיל, ווי נאָך זיין
 הונט. די דאָקטוירים און די ליבהאַרציקע קרובים וועלן סוף פל סוף מאַכן
 אזוי, אז די מענטשהייט וועט טעמפּ ווערן, אַ מיטלמעסיקייט וועט גערעכנט
 ווערן פאַר אַ זשעני און די ציוויליזאַציע וועט אונטערגיין. ווען איר וואָלט
 וויסן, — האָט קאָורין געזאָגט מיט פאַרדראַם, — ווי דאַנקבאַר איך בין
 אייך!

ער האָט דערפילט אַ שטאַרַקע אויפּרעגונג און, בכדי נישט צו
 זאָגן קיין איבעריקס, איז ער שנעל אויפגעשטאַנען און אַריינגעגאַנגען
 אין שטוב. עס איז געווען שטיל און דורך זי אָפּענע פענסטער האָט זיך
 אַריינגעטראַגן פון גאַרטן אַן אַראַמאַט פון טאַבאַק און יאַלאַפּע. אין דעם
 אומגעווענליכן, פינטערען זאָל איז אויף דער פּאַדלאָגע און אויפן קלאַוויר
 אין גרינע פלעקן געלעגן די לבנה-שיין. קאָורין האָבן זיך דערמאַנט

די תענוגפולע מאמענטן פון פארגאנגענעם זימער, ווען ס'האט אויך אריינגע-
 געשמעקט די יאלאפע און די לבנה האט אריינגעשיינט דורך די פענס-
 טער. בכדי אומצוקערן די פאראיאריקע שטימונג, איז ער שנעל אריין
 צו זיך אין קאפינעט, האט פאררויכערט א שטארקן ציגאר און באפוילן
 דעם לאקיי אריינצוברענגען וויין. אבער פונם ציגאר איז אין מויל גע-
 ווארן ביטער און איבלדיק, און דער וויין האט זיך ארויסגעוויזן פאר
 נישט אזוי באטעמט, ווי פאראיאָרן. אין וואָס מען מיינט — ווערן אָפּ-
 געוואוינט! פון דעם ציגאר און צוויי שלינג וויין האט זיך בא אים פאר-
 דרייט דער קאפ און ס'האט זיך אָנגעהויבן אַ האַרצקלאָפונג, אזוי, אז ער
 האט געמוזט איינגעמען בראָם-קאָלי.

איידער זיי האָבן זיך געלייגט שלאָפן, האָט טאַניאַ אים גע-
 זאָגט:

— דער פאָטער פאָרגעטערט דיך. דו ביסט אויף אים פאר עפעס
 ביז, און דאָס מאַכט פון אים אַ תל. גיב אַ קוק: ער ווערט עלטער,
 נישט מיט יעדן טאָג, נאָר מיט יעדער שעה. איך בעט דיך, אַנדרייזשאַ,
 אין נאָמען פון גאָט, אין נאָמען פון דיין טויטן פאָטער, פון מיין רב
 וועגן, זיי מיט אים העפלעך.

— איך קען נישט אין וויל נישט.
 — אָבער, פאָרוואָס? — האָט טאַניאַ געפרעגט, אָנהייבנדיק צו צי-
 טערן מיטן גאַנצן קערפער. — דערקלער מיר, פאָרוואָס!
 — דערפאר, וואָס ער איז מיר נישט סימפאטיש, דאָס איז אַלץ, —
 האָט נאַכלעסיק אַרויסגעזאָגט קאָורין און אַ קוועטש געטון מיט די פליי-
 צעס; — אָבער מיר וועלן נישט רעדן וועגן אים: ער איז דיין פאָ-
 טער.

— איך קען נישט, כ'קען נישט פאַרשטיין! — האָט טאַניאַ אַ זאָג
 געטון, צוקוועטשנדיק זיך די שליפן און קוקנדיק אין איין פינטל. —
 עפעס אומבאַגרייפֿלעכס, שרעקלעכס קומט פאַר באַ אונז אין הויז, דו
 האָסט זיך געענדערט, ביסט געוואָרן צו זיך אַליין נישט ענלעך. . . דו,
 דער קלוגער, אומגעוויינטלעכער מענטש ווערט אויפגערייצט איבער נאָ-
 רישקייטן, מישט זיך אַריין אין נאַרישקייטן. . . דיך רעגן אויף אַזעלכע
 קלייניקייטן, אַז טיילמאַל וואונדער איך זיך פשוט אין גלייב נישט, אַז דו
 ביסט עס. נו, נו, זיי נישט ביז, זיי נישט ביז, — האָט זי פאַרגעזעצט,

שרעקנדיק זיך פאר אירע ווערטער און קושנדיק אים די הענט. — דו ביסט א קלוגער, אן איידעלער. דו וועסט נישט זיין אומגעזעצט צום פאטער. ער איז אזא גוטער!

— ער איז נישט קיין גוטער, נאר א גוטמוטיקער. די אפערעטן-פעטערשיס פון דעם מין, וואס דיין פאטער, מיט די זאטע, גוטמוטיקע פיזיאנאמיעס, די אומגעוויינטלעך גאסטפריינדלעכע און אויסטערלישע ברואים, פלעגן מיך אמאל רירן און ברענגען צום לאכן הן אין די רא-מאנען, הן אין די אפערעטן, הן אין לעבן, איצט אבער זענען זיי מיר נמאס. דאס זענען עגאָיסטן ביזן מאַרך פון די ביינער. צוממערסטן דער-ווידער איז מיר זייער זאטקייט און דערדאָזיקער מאַנגדיקער, ריין אַקסי-סישער אָדער קאַפּאַנישער אַפטימיזם.

טאָניאַ האָט זיך אַוועקגעזעצט אויפן בעט און אַנידערגעלייגט דעם קאָפּ אויפן קישן.

— דאָס איז אַ פיין, — האָט זי אַרויסגעזאָגט, און אין איר קול איז קענטיק געווען, אַי זי איז שוין געוואָלטיק פאַרמאַטערט און ס'איז איר שווער צו רעדן. — פון ווינטער אָן נאָך קיין איין רויקע מינוט. . . דאָס איז דאָך גרוילעך, גאָט מיינער! איך לייד. . .

— יא, געוויס, איך בין — הורדוס הרשע, און דו מיט דיין טא-טעשי — די תינוקות של מצרים, פאַרשטייט זיך!

זיין פנים האָט אויסגעוויזן טאָניען מיאוס און אומאַנגענעם: שנהא און איראַניע האָבן אים נישט געפאַסט. זי האָט נאָך פריער אויך בא-מערקט, אַז אין זיין פנים פעלט עפעס, אַזוי ווי צוזאַמען מיטן אַפּשערן די האַר, וואָלט זיך אויך געענדערט דאָס פנים. איר האָט זיך פאַרוואָלט צו זאָגן אים עפעס דערנידעריקנדיקס, אָבער זי האָט זיך תיכף געכאַפט אויף דעם אומפריינדלעכן געפיל, האָט זיך דערשראָקן און איז אַרויסגע-גאַנגען פון שלאָפּזימער.

IX.

קאָורין האָט באַקומען אַ זעלבשטענדיקע קאָטעדרע. די אַריינ-
פיר-לעקציע איז געווען באַשטימט אויפן 2-טן דעצעמבער, און ס'איז
וועגן דעם אַרויסגעהאַנגען געוואָרן אַ מעלדונג אין אוניווערזיטעט-קאַרי-
דאַר. אָבער אין באַשטימטן טאָג האָט ער טעלעגראַפיש מודיע געווען
דעם סטודענטן-אינספּעקטאָר, אַז ער וועט צוליב דער קראַנקייט נישט
לייענען די לעקציע.

באַ אים איז געגאַנגען בלוט פון האַלז. ער האָט פּסדר געשפּיגן
מיט בלוט, אָבער ס'פלעגט זיך טרעפן אַ צוויי מאָל אין חודש, אַז ס'האָט
אַנגעהויבן אינטענסיוו צו רינען, און דעמאָלט פלעגט ער געוואַלטיק
שוואַך ווערן און אַריינפאַלן אין אַ שלעפּעריקן צושטאַנד. דידאַזיקע קראַנק-
הייט האָט אים נישט באַזונדערס געשראַקן, וואָרים ער האָט געוואוסט,
אַז זיין געשטאַרבענע מיטער האָט געלעבט פונקט מיט דער אייגענער
קראַנקייט צען יאָר, אפשר נאָך מער; די דאָקטוירים האָבן אויך פאַר-
זיכערט, אַז דאָס איז נישט געפערלעך, און האָבן נאָר געראַטן נישט
אויפצורעגן זיך, פירן אַ נאַרמאַל לעבן און וואָס ווייניקער צו רעדן.
אין חודש יאַנואַר איז די לעקציע ווידער נישט צו שטאַנד גע-
קומען איבער דער זעלבער סיבה, און אין פעברואַר איז שוין געווען צו
שפּעט אַנצוהייבן דעם קורס. ס'איז אויסגעקומען אַפּצולייגן אויפן קינפּ-
טיקן יאָר.

געלעבט האָט ער שוין נישט מיט טאַניען, נאָר מיט אַן אַנדערער
פּרוי, וועלכע איז געווען מיט צוויי יאָר עלטער פון אים און האָט אַכ-
טונג געגעבן אויף אים, ווי אויף אַ קליין קינד. די שטימונג איז באַ אים
געווען אַ פּרידלעכע, אַ הכנעהדיקע: ער פלעגט גערן זיך אונטערגעבן,
און ווען וואַרוואַר אַ ניקאַלאַיעוואַ — אַזוי האָט געהייסן זיין פּריינדין —
האָט זיך געקליבן צו פירן אים קיין קרים, האָט ער איינגעשטימט, הגם

ער האָט פאַרגעפילט, אַז פון דערדאָזיקער נסיעה וועט נישט אַרויסקומען קיין שום גוטס.

זיי זענען אָנגעקומען קיין סעוואַסטאָפּאָל אין אָונט און האָבן זיך אָפגעשטעלט אין אַ גאַסטהויז, פּדי אָפצורוען און צומאַרגנס אַוועקפאַרן קיין יאַלטע. דער וועג האָט ביידע איינגעמידט. וואַרוואַר אַ ניקאַלאַיעוואַ האָט אויסגעטרונקען טיי, זיך געלייגט שלאָפן און איז באַלד איינגע-שלאָפן, אָבער קאָורין האָט זיך נישט געלייגט. נאָך אינדערהיים, אַ שעה פאַרן אָפּפאַרן צום וואַקזאַל, האָט ער דערהאַלטן אַ בריוו פון טאַניען און זיך נישט דעצידירט אים צו עפענען; און אַצינד איז דער בריוו געלעגן באַ אים אין בוזעם-קעשענע און דער געדאַנק וועגן אים האָט אים נישט אָנגענעם אויפגערעגט. אויפריכטיק, אין דער טיף פון זיין נשמה, האָט ער איצט געהאַלטן זיין חתונה מיט טאַניען פאַר אַ טעות; ער איז גע-וען צופרידן, וואָס ער איז זיך מיט איר ענדגילטיק צעגאַנגען, און די דערמאַנונג וועגן דערדאָזיקער פרוי, וועלכע איז סוף פל סוף פאַרוואַנדלט געוואָרן אין אַ גייענדיקן לעבעדיקן סקעלעט, און אין וועלכער, ווי עס האָט געשיינט, ס'איז שוין אַלץ אָפגעשטאַרבן, אַ הויף די גרויסע, שטאַר זיך איינקונדיקע, קלוגע אויגן, — די דערמאַנונג וועגן איר האָט נאָר פלוז דערוועקט אין אים אַ רחמנות און אַ פאַרדראָס אויף זיך. די האַנט-שריפט אויפן קאַנווערט האָט אים דערמאַנט, ווי ער איז מיט צוויי יאָר צוריק געווען אומגערעכטיק און אכזריותדיק, ווי ער האָט אויסגעלאָזט צו לאַגמרי אומשוילדיקע מענטשן זיין גייסטיקע פּוסטיקייט, זיין לאַנגווייליקייט, אייגנזאַמקייט און אומצופרידנקייט מיטן לעבן. אגב האָט ער זיך דער-מאַנט, ווי ער האָט איינמאַל צעריסן אויף קליינע פּיצלעך זיין דיסער-טאַציע און אַלע אַרטיקלען, וואָס ער האָט אָנגעשריבן בשעת זיין קראַנק-הייט, און ווי ער האָט זיי אַרויסגעוואָרפן דורכן פענסטער, און די פּיצ-לעך זענען געפלוין אויפן ווינט און זיך פאַרהאַלטן אָן די ביימער און אָן די פּלומען; אין יעדער שורה האָט ער דעמאַלט געזען משונהדיקע, אויף גאַרנישט באַגרינדעטע פּרעטענזיעס, לייכטזיניקע פאַרריסניקייט, ענות, גרויסקייט-מאַניע, און דאָס האָט אויף אים געמאַכט אַזא אַיינדרוק, אַזוי ווי ער וואָלט געליינעט אַ באַשרייבונג פון זיינע חסרונות; נאָר ווען דאָס לעצטע העפט איז שוין געווען צעריסן און אַרויסגעשליידערט דורכן פענסטער, איז אים איבער עפעס פּלוצלינג געוואָרן פאַרדראָסיק און ביטער.

ער איז אונזעך צום ווייב און האָט איר אָנגערעדט אַן אַ שיעור אומ-
 אָנגעזעמלעכקייטן. גאָט מיינער, ווי ער האָט איר געזאָפּט בלוט! איינ-
 מאָל, וועלנדיק איר וויי טאָן, האָט ער איר געזאָגט, אז איר פּאָטער האָט
 געשפּילט אין זייער ראַמאָן אַ גישט סימפּאָטישע ראַלע, מחמת ער האָט
 אים געבעטן חתונה צו האָבן מיט איר; יעגאַר סעמיאַניטש האָט דאָס
 צופּעליק אונטערגעהערט, איז אַריינגעלאָפּן אין צימער און האָט פּון פּאַר-
 צווייפּלונג גישט געקענט אַרויסברענגען קיין וואָרט, נאָר זיך געטאַפּטשעט
 אויף איין אָרט און עפעס אַזוי משונהדיק געמרוטשעט, גלייך באַ אים
 וואָלט אָפּגענומען געוואָרן דאָס לשון, און טאַניאַ, קוקנדיק אויפן פּאָטער,
 האָט אויסגעשריגן מיט אַ האַרצרייסנדיק קול און איז געפּאַרן אין חלשות.
 דאָס איז געווען העסלעך.

דאָס אַלץ איז געקומען אויפן זכרון, בשעת ער האָט דערפּליקט
 די באַקאַנטע האַנטשריפט. קאָורין איז אַרויסגעגאַנגען אויפן באַקאַן:
 ס'איז געווען אַ שטיק וואָרעם וועטער און ס'האָט געשמעקט מיט ים. אַ
 ווונדער-שיינע בוכטע האָט אָפּגעשפּיגלט אין זיך די לבנה און פּאַרשידע-
 נע פייערלעך און געהאַט אַ קאָליר, צו וועלכן ס'איז שווער צוצוקלייבן
 אַ נאַמען. דאָס איז געווען אַ צאַרטער און ווייכער געמיש פּון בלוי מיט
 גרין; ערטערווייז איז דאָס וואָסער לויטן קאָליר ענלעך געווען צו בלוי
 קופּערוואָסער, און ערטערווייז האָט זיך אויסגעוויזן, אז די שייך פּון דער
 לבנה איז דאָרט געדיכטער און אָנשטאַט דעם וואָסער פּילט זי אַן די
 בוכטע; און בכלל סאַראַ האַרמאָניע פּון פּאַרבן, סאַראַ פּרידלעכע, רויקע
 און געהויבענע שטימונג!

אויף אַ שטאָק גידעריקער, אונטערן באַקאַן, זענען, מסתּמא, די
 פענסטער געווען אָפּן, וואָרים ס'האָבן זיך דייטלעך געהערט פּרויען-שטי-
 מען און אַ געלעכטער. ס'איז דאָרט, אפּנים, געווען אַ באַל.

קאָורין האָט זיך אָנגעטון אַ פּוּח, געעפּנט דעם בריוו, איז אַריינ-
 געגאַנגען צו זיך אין צימער און האָט איבערגעלייענט:

„נאָרוואַס איז מיין פּאָטער געשטאַרבן. דאָס האָב איך דיר צו פּאַר-
 דאַנקען, ווייל דו האָסט אים דערהרגעט. און דער גאַרטן גייט אונטער,
 אין אים באַלעבאַטעווען שוין פרעמדע, דאָס הייסט, ס'קומט פּאַר טאַקע
 דאָס, פאַר וועלכן דער אַרימער פּאָטער האָט נעבעך אַזוי מורא געהאַט.
 דאָסדאַזיקע האָב איך אויך דיר צו פּאַרדאַנקען. איך האָס דיך מיט מיין

כאנצער נשמה און ווינטש דיר א גיכן טויט. א, ווי איך לייד! אן אומ-
פארטראגלעכער ווייטיק ברענט אין מיין הארץ. . . פארשאַלטן זאָלסטו
זיין. איך האָב דיך אָנגענומען פאַר אַן אומגעוויינטלעכן מענטש, פאַר אַ
זשעני, כ'האָב דיך ליב געקריגן, אָבער דו האָסט זיך אַרויסגעוויזן פאַר אַ
משוגענעם. . .

קאָורין האָט נישט געקענט מער לייענען. ער האָט צערסן דעם
בריוו און אַוועקגעוואָרפן. ס'האָט אים אַרומגעכאַפט אַן אומרוקייט, אַן
ענלעכע צו פחד. הינטער דער פאַרצוימונג איז געשלאָפן וואַרוואַראַע ניי-
קאַלאַיעוואַ, און מען האָט געהערט, ווי זי האָט געאַטעמט; פּונם נידע-
ריקערן גאַרן האָבן זיך דערטראָגן פּרויען-שטימען און געלעכטער, אָבער
ער האָט געהאַט אַזאַ געפיל, אַזוי ווי אינם גאַנצן האָטער וואָלט אַ חוץ
אים נישט געווען קיין לעבעדיק נפש. דערפון, וואָס די אומגליקלעכע, פון
צרות דערשלאָגענע, טאַניע האָט אים אין איר בריוו פאַרשאַלטן און גע-
ווינטשן זיין טויט, איז אים געווען אומהיימלעך, און ער האָט פסדר גע-
וואָרפן בליקן אויף דער טיר, אַזוי ווי מורא האָבנדיק, אַז ס'זאָל נישט
אַריינקומען אינם צימער און ווידער באַקומען שליטה איבער אים יענע
אומבאַוויסטע קראַפט, וואָס האָט אין משך פון צוויי יאָר אָנגעמאַכט אַזוי
פיל חורבנות אין זיין לעבן אין אינם לעבן פון די גאַנטע.

ער האָט שוין געוואוסט פון דערפאַרונג, אַז ווען ס'צושפילן זיך
די נערוון, איז דאָס בעסטע מיטל צו זיי — אַרבעטן. מען דאַרף זיך
אַוועקזעצן באַם טיש און צווינגען זיך דורכויס צו קאַנצענטרירן זיך
אויף עפעס איין געדאַנק. ער האָט אַרויסגענומען פון זיין רויטער טעקע
אַ העפּטל, אויף וועלכן ס'איז געווען אָנגעוואָרפן אַ קאַנספּעקט פון אַ
נישט גרויסער קאַמפּילאַטיווער אַרבעט, וועלכע ער האָט פאַרטראַכט אויפן
פאַל, אויב אים וועט אין קרים זיין לאַנגווייליק אַן באַשעפטיקונג. ער
האָט זיך אַוועקגעזעצט באַם טיש און זיך פאַרנומען מיטן דאָזיקן קאַנס-
פּעקט, און אים האָט זיך אויסגעוויזן, אַז צו אים קערט זיך צוריק זיין
פרידלעכע, הכּנעדיקע, גלייכגילטיקע שטימונג. דאָס העפּטל מיטן קאַנס-
פּעקט האָט זאָגאַר אַרויפגעפירט אויף דער מחשבה וועגן דער וועלטס
הבלי-הבלימדיקייט. ער האָט געקלערט וועגן דעם, וויפיל דאָס לעבן נעמט
פאַר יענע נישטיקע אָדער גאַר געוויינטלעכע פאַרגעניגנס, וואָס עס קען

געבן דעם פענסטן. ווייניג, כדי צו באקומען ביי פערציק יאָר אַ קעטער
 רע, זיין אַ געוויינטלעכער פראַפעסער, פּעריזשטראָגן מיט אַ פּלעגמאָסישער,
 לאַנגווייליקער, שווערער שפראַך געוויינטלעכע און דערביי פּרעמדע גע-
 דאַנקען. — מיט איין וואָרט, בכדי צו דערגרייכן די שטעלונג פון אַ
 מיטלמעסיקן געלערנטן, האָט ער, קאַזירין, געמוזט זיך לערנען פּאָפּען
 יאָר, אַרבעטן טעג און נעכט, איבערשטראָגן אַ שווערע, פּסיכישע קראַנק-
 הייט, איבערלעבן אַ נישט-געלונגען חתונה-האַפּן און אַפּטון אַ סך פאַר-
 שידענע גאַרישקייטן און אומגערעכטיקייטן, וועגן וועלכע ס'וואָלט גלייכער
 געווען נישט צו געדענקען. קאַזירין האָט איצט קלאָר אַנערקענט, אז ער
 איז — אַ מיטלמעסיקייט און ער האָט גערן שלום געמאַכט מיט דעם,
 האָרים, לויט זיין מיינונג, דאַרף יעדער מענטש צופּוירן זיין דערמיט,
 וואָס ער איז.

דער קאָנסעקט האָלט אים שוין געווען אינגאנצן באַדריקט, אָבער
 דער צעריטענער ברידו אַויף דער פּאַרלאַנג האָט אים געשטערט צו קאָנ-
 טענטירן זיך. ער האָט זיך אויסגעוויבן פון טיש, צונויפגעקליבן די שטיק-
 לעך פון ברידו און די אַרומגעוואָרפן דורכן פענסטער, גאָר ס'האַט אַ
 בלאַז געטון פון ים אַ ליכטער ווינט, און די שטיקלעך האָבן זיך צעשיט
 איבערן פענסטער-אַנשפּאַר. ווידער האָט אים אַרומגעכאַפט אַן אומרויקייט,
 אַן ענלעכע צו פחד, און ס'האַט אים אַנגעוויבן זיך דאַכטן, אז אין
 גאַנצן האַטערל איז אַ וויץ אים נישטאָ קיין לעבעדיק נפש... ער איז
 אַרויסגעגאַנגען אויפן באלקאָן. די גוטע האָט, ווי אַ לעבעדיקע, געקוקט
 אַויף אים מיט אַן אַ שיעור העל-בלויט, גראַנאַטענע, טורקוסענע און
 פּיערזדיקע אויגן און בעלאַקט אז זיך. ס'איז, באַמת, געווען הייס און
 דושנע און ס'וואָלט נישט געשאַדט זיך אַפּצובאַדן.

פּלוצלינג האָט אויפן גידעדיקן שטאַק אונטערן באַלקאָן אויפגע-
 שפּילט אַ פּידל און ס'האַט אַנגעוויבן זינגען צוויי צאַרטע פּרויען-שטי-
 מען. דאָס איז געווען עפעס באַקאַנטס. אין דעם ראַמאַנס, וואָס מען האָט
 אונטן געזונגען, האָט זיך דערציילט וועגן אַ מיידל מיט אַ קראַנקער פּאַנ-
 טאָזיע, וועלכע האָט געהערט באַנאַכט אין גאַרטן סודותדיקע קלאַנגען און
 זי האָט באַשלאָסן, אז דאָס איז אַ הייליקע האַרמאָניע, וואָס איז פאַר אינו,
 שטערבלעכע, אויפפאַרשטענדלעך... באַ קאַזירינען האָט זיך איבערגע-
 האַקט דער אַטעם, און דאָס האַרץ האָט זיך פאַרקלעמט פון טרויער,

און א וואונדערבארע, זיסע פרייד, וועגן וועלכער ער האט שוין לאנג פארגעסן, האט אָנגעהויבן ציטערן אין זיין ברוסט.

א שוואַרצער הויכער זייל, ענלעך צו אַ וויכער אָדער ים-ווינט, האט זיך באַוווּן אויף יענער זייט בוכטע. ער האט מיט אַ מוראדיקער שנעל-קייט זיך באַוועגט איבער דער בוכטע אין דער ריכטונג פונם האַטעל, ווערנדיק אַלץ קלענער און טונקעלער, און קאָורין האַט קוים באַוווּן זיך אָפצורוקן, פּדי צו געבן אַ וועג. . . אַ מאַנאָך מיט אַ נישט באַדעקטן גרויען קאָפּ און מיט שוואַרצע ברעמען, אַ באַרוועסער, מיט צונגיפגע-קרייצטע הענט אויף דער ברוסט, האַט זיך פאַרבייגעטראָגן און זיך אָפּ-געשטעלט אינמיטן צימער.

— פאַרוואָס האַסטו מיר נישט געגלייבט ? — האַט ער געפרעגט מיט תרעומות, קינדליך ליבליעך אויף קאָורניען. — ווען דו וואָלסט מיר דעמאָלט געווען געגלייבט, אַז דו ביסט אַ זשענג, וואָלסטו דיִאָזיקע צוויי יאָר נישט פאַרברענגט אַזוי טרויעריק און קלאַגעדיק. קאָורין האַט שוין געגלייבט דערין, אַז ער איז גאַטס אויסדער-וויילטער און אַ זשענג, ער האַט זיך געשווינד דערמאַנט אַלע זיינע פּרי-ערדיקע געשפּרעכן מיטן שוואַרצן מאַנאָך און געוואָלט רעדן, נאָר באַ אים איז גערונגען בלוט פון האַלז גלייך אויף דער ברוסט אַרויף און, נישט וויסנדיק וואָס צו טון, האַט ער געשאַרט מיט די הענט איבער דער ברוסט, און די מאַנזשעטן זענען נאָס געוואָרן פּוין בלוט. ער האַט גע-וואָלט אַ רוף טון וואַרוואַר אַ ניקאַלאַיעווען, וועלכע איז געשלאָפּן הינטער דער פאַרצוימונג, האַט זיך אָנגעשטרענגט און אַרויסגעזאָגט :

— טאַניאַ !

ער איז אַנידערגעפאַלן אויף דער פּאָדלאַגע און, אויפהייבנדיק זיך אויף די הענט, האַט ער ווידער אַ רוף געטון :

— טאַניאַ !

ער האַט גערופן טאַניען, גערופן דעם גרויסן גאַרטן מיט די פּראַכט-פולע בלומען, באַפייכטע פון טוי ; ער האַט גערופן דעם פאַרק, די סאַס-נעס מיט די האַריקע וואַרצלען, דאָס קאַרן-פעלד, זיין וואונדערבארע וויסנשאַפט, זיין יוגנט, דרייסטקייט, פּרייד ; ער האַט גערופן דאָס לעבן, וואָס איז געווען אַזוי שיין. ער האַט געזעען אויף דער פּאָדלאַגע לעבן זיין פנים אַ גרויסע קאַלזשע בלוט, און פון שוואַכקייט שוין נישט גע-

קענט ארויסרעדן קיין איין וואָרט, נאָר אַן אומאויסדריקבאַר, גרענעצלעאָן
גליק האָט אָנגעפילט זיין גאַנץ וועזן. אונטן, אונטערן באַלקאָן האָט מען
געשפילט אַ סערענאָדע, אין דער שוואַרצער מאַנאָך האָט אים געפלייס-
טערט, אז ער איז אַ זשעני, און אז ער שטאַרבט בלויז דערפאַר, וואָס
זיין שוואַכער מענטשישער גוף האָט שוין אָנגעוואוירן דאָס גלייכגעוויכט
אין קען נישט מער דינען אַלס לבוש פאַרן זשעני.
ווען וואַרוואַראַ ניקאָלאַיעוונאַ האָט זיך אויפגעכאַפט אין איז אַפער-
געגאַנגען פון הינטער דער פאַרצוימונג, איז קאָורין שוין געווען טויט
און אויף זיין פנים איז פאַרגליווערט געווען אַ גליקזעליקער שמייכל.

א דערציילונג פון אן אימבאוויסטן מענטש

I.

מזמת סיבות, וואס ס'איז איצט נישט די צייט וועגן זיי אויספירן.
ל'עך צו רעדן, האב איך געמוזט אָננעמען אַ לאַקיי-שטעלע באַ אַ געוויסן
פעטערבורגער באַאמטן, מיטן נאָמען אַרלאָוו. ער איז אלט געווען אַן
ערך פינף און דרייסיק יאָר און האָט געהייסן געאַרגי איוואַניטש.
געשטעלט האָב איך זיך באַ דעמדאָזיקן אַרלאָוו צוליב זיין פאַ-
טער, אַ באַוואוסטן מלוכה-מאַן, וועלכן איך האָב געהאַלטן פאַר אַן ערנסטן
שונא פון מיין זאַך. איך האָב גערעכנט, אַז בשעת איך וועל וואוינען באַם
זון, וועל איך פון די אונטערגעהערטע געשפרעכן און פון די פאַפירן
און צעטלעך, וועלכע איך וועל געפינען אויפן טיש, זיך אויספירלעך באַ-
קענען מיטן פאַטערס פלענער און פונות.
געוויינטלעך אַרום ערף אַ זייגער פרי פלעגט אין מיין לאַקיי-שטיבל
אָנהייבן רוישן דאָס עלעקטרישע גלעקל, וואָס האָט מיר מודיע געווען,
אַז דער הער האָט זיך אויפגעכאַפט. ווען איך פלעג מיטן אויסגערייניקטן
אַנצוג און שטיוול אַריינקומען אין שלאַפצימער, איז געאַרגי איוואַניטש
געזעסן אומבאוועגלעך אויפן געלעגער און געקוקט אין איין פינטל. אויס-
געזען האָט ער נישט פאַרשלאָפן, נאָר גיכער פאַרמאַטערט פון שלאָף,

און האָט נישט אַרויסגעוויזן קיין שום צופרידנקייט צוליב זיין אויפֿוואָ-
כונג. איך פֿלעג אים העלפֿן אַנטון זיך, און ער האָט נישט גערן זיך מיר
אונטערגעגעבן, שוויגנדיק און נישט באַמערקנדיק מיין אַנוועזנהייט ;
נאָכדעם פֿלעגט ער מיט אַן אָפּגעוואַשענעם נאָסן קאָפּ און אַ פֿריש פֿאַר-
פּוּמירטער גיין אין עסציער טרינקען קאָוע. ער איז געזעסן באַם טיש,
האַט געטרונקען קאָוע און איבערגעפֿלעטערט די צייטונגען, און איך מיט
דער דינסט פּאַליאַ פֿלעגן דרך-ארצדיק שטיין באַ דער טיר און קוקן
אויף אים. צוויי דערוואַקסענע מענטשן האָבן מיט אַ באַזונדער ערנסטער
אויפֿמערקזאָמקייט געדאַרפט שטיין און קוקן, ווי דער דריטער טרינקט
קאָוע און בייסט סוכאַריקלעך. דאָס איז, מסתּמא, קאָמיש און ווילד, אָבער
איך האָב נישט געזען קיין שום דערנידערונג פֿאַר זיך דערלי, וואָס מיר
איז אויסגעקומען צו שטיין באַ דער טיר, הגם איך בין געווען פּונקט אזא
אַדלמאַן און געפֿילדעטער מענטש, ווי אַרלאָו אַליין.

באַ מיר האָט זיך דעמאָלט אָנגעהויבן שווינדזוכט, און צוזאַמען
דערמיט נאָך עפעס, אפשר, וויכטיקערס פֿון דער שווינדזוכט. איך הייס
נישט, צי אונטערן איינפֿלוס פֿון דער קראַנקייט אָדער פֿון דער אָנגע-
הויבערער ענדערונג אין דער וועלט-אָנשויונג, וואָס איך האָב נאָך דע-
מאָלט נישט באַמערקט, — האָט מיך פֿון טאָג צו טאָג אַלץ מער באַהערשט
אַ ליידנשאַפטלעכער, רייצנדיקער דאַרשט נאָך אַ געוויינטלעך, בירגערלעך
לעבן. איך האָב געבענקט נאָך גייסטיקער רו, געזונט, גוטע לופט, זאַט-
קייט. איך בין געוואָרן אַ טרוימער און, ווי אַ טרוימער האָב איך נישט
געוואָסט, וואָס אייגנטלעך איך דאַרף. דאָ האָט זיך מיר געגלויסט אַוועק-
צוגיין אין אַ מאַנאַסטיר, זיצן דאָרט גאַנצע טעג באַ אַ פענסטערל און
קוקן אויף די ביימער און פעלדער ; דאָ האָב איך מיר פֿאַרגעשטעלט, ווי
ב'קויף אַ פינף דעסיאַטין ערד און לעב מיר אַלס גוטבאַזיצער ; דאָ האָב
איך זיך געגעבן דאָס וואָרט, אז איך וועל זיך פֿאַרנעמען מיט וויסנ-
שאַפט און וועל דורכזיין ווערן אַ פֿראַפּעסאָר פֿון עפעס אַ פֿראַווינציעלן
אוניווערזיטעט. איך בין — אַ דימיסיאָנירטער לייטענאַנט פֿון רוסישן
פֿלאַט, האָב איך געזעען אינם דמיון דעם ים, אויזער עסקאָדע און
דעם קרייצער, אויף וועלכן איך האָב דורכגעמאַכט אַ רייזע אַרום דער
וועלט. מיר האָט זיך געגלויסט נאָכאַמאָל איבערצולעבן יענץ נישט אים-
דריקבאַרע געפֿיל, ווען שפּאַצירנדיק אין אַ טראַפּישן וואַלד אָדער קינ-

דיק אויפן שון-פארגאנג אינם בענגאלישן אויסגאס, גייסטו אויס פון באגייסטערונג, און גלייכצייטיק פילסטו א טרויעריקע בעקשאפט נאָכן היימלאַנד. ס'האָפן זיך מיר געהלומט בערג, פרויען, מוזיק, און איך האָב מיט ניגיריקייט, ווי אַ יינגל, זיך איינגעקוקט אין די פנימער, זיך איינגעהערט אין די קולות, און ווען איך בין געשטאַנען באַ דער טיר און געקוקט, ווי אַרלאַוו טרינקט קאַווע האָב איך זיך נישט געפילט אַלס לאַקי, נאָר ווי אַ מענטש, וואָס אים איז אינטערעסאַנט אַלץ אין דער וועלט, אפילו אַרלאַוו.

די אויסערלעכקייט באַ אַרלאַוו איז געווען פון אַ פעטערבורגער: שמאַלע אַקסען, אַ לאַנגע טאַליע, איינגעפאַלענע שלייפן, אויגן פון אַן אימבאַשטימטן קאַליר, און דער קאַפּ, די באַרד און וואַגסן זענען געווען קאַרג באַוואַקסן מיט טונקעלע האַר. דאָס פנים איז באַ אים געווען אַ געקאַכעלט, אַן אַפּגענוצט און אימאַנגענעמס. באַזונדער אימאַנגענעם איז עס געווען, בשעת ער האָט זיך פאַרטראַכט אַדער ווען ער איז גע-שלאַפן. באַשרייבן אַ געוויינטלעכע אויסערלעכקייט איז אפשר גאַרנישט בייטיק; אגב, איז פעטערבורג — נישט שפאַניען, מאַנסבילשע אויסער-לעכקייט האָט דאָ נישט קיין גרויסע באַדייטונג אפילו אין ליבע-ענינים און איז נאָר נייטיק פאַראַדנע לאַקייען און קוטשערס. וועגן אַרלאַווס פנים און האַר האָב איך אָבער דערמאַנט בלויז דערפאַר, וואָס אין זיין אויסערלעכקייט איז געווען עפעס אַוויבס, אויף וואָס ס'לוינט יאָ אַנצו-ווייזן; דהיינו: ווען אַרלאַוו פלעגט נעמען אַ צייטונג אַדער אַ בוך, אַלץ-איינס וואַסערס, אַדער ווען ער פלעגט זיך טרעפן מיט מענטשן, ווער זיי וואָלן נישט זיין, פלעגן זיינע אויגן אָנהייבן איראַניש צו שמייכלאָזן און דאָס גאַנצע פנים זיינס פלעגט אָננעמען אַן אויסדרוק פון לייכטן, נישט ביזן שפאַט. נאָך איידער ער האָט דורכגעלייענט אַדער אויסגעהערט עפעס, איז באַ אים שוין גרייט געווען די איראַניע, פונקט ווי אַ פאַנצער באַ אַ ווילדן מענטש. דאָס איז געווען אַן איינגעוואוינטע איראַניע, וואָס איז אַמאָל מסתמא עפעס אויסן געווען; אָבער די לעצטע צייט האָט זי זיך שוין באַוווּן אויפן פנים אָן שום אַנטייל פון ווילן, נאָר אַזוי ווי מעכאַניש. אָבער וועגן דעם שפעטער.

איינס אַ זיגער פלעגט ער מיט אַן אויסדרוק פון איראַניע גע-מען זיין טעקע, וואָס איז געווען אָנגעשטאַפט מיט פאַפירן, און אַוועק-

פארן אין אַמט. מיטאַגן פלעגט ער נישט אינדערהיים און זיך אומקערן
נאך אַכט. דעמאָלט פלעג איך אָנציענדן אין קאַפּיעט אַ לאַמפּ און ליכט,
און ער האָט זיך אַריינגעזעצט אין אַ פּאַטעל, אויסגעצויגן די פּיס אויף
אַ שטול און, צעלייגנדיק זיך אויף אַזאַ אופן, האָט ער אָנגעהויבן לייען.
נען. פּמעט יעדן טאַג האָט ער געברענגט צו פירן מיט זיך אַדער מען
האַט אים צוגעשיקט פון בוכהאַנדלונגען נייע ביכער, און באַ מיר אין
לאַקיי-שטיבל אין די ווינקלען און אונטערן בעט איז געלעגן אַ מאַסע
ביכער אויף דריי שפּראַכן, אַ הויך רוסישע, שוין איבערגעלייענטע און
אָועקגעוואָרפענע. געלייענט האָט ער מיט אַן אומגעוויינלעכער שבעל-
קייט. מען זאָגט: זאָג מיר וואָס דו לייענסט, וועל איך דיר זאָגן, ווער
דו ביסט. דאָס איז, אפּשר, טאַקע אמת, נאָר משפּטן וועגן אַרלאַזן לויט
די ביכער, וואָס ער האָט געלייענט, קען מען לחלוטין נישט. דאָס איז
געווען עפעס אַ מין קאַשע. פּילאָזאָפּיע און פּראַנצויזישע ראַמאַנען, פּאָ-
ליטישע עקאָנאָמיע און פינאַנצן, נייע דיכטער און די אויסגאַבן פון
„פּאַסרעדניק“, און דאָס אַלץ האָט ער גלייך שבעל איבערגעלייענט און
אַלץ מיטן זעלבן איראַנישן אויסדרוק אין די אויגן.

נאָך צען פלעגט ער זיך זאָרגפעליק אָנטון, אַפּטמאַל אין פּראַק.
גאָר זעלבן אין זיין קאַמעריזנקערישן מונדיר, און אָועקפאַרן פון דער
היים. ציריקקומען פלעגט ער פּאַרטאַג.

געלעבט האָב איך מיט אים שטיף און בשלום, און קיין שום מיס-
פּאַרשטענדענישן זענען באַ אונו נישט פאַרגעקומען. געוויינטלעך פלעגט
ער נישט באַמערקן מיין אָנוועזנהייט און, ווען ער האָט גערעדט מיט
מיר, איז אויף זיין פנים נישט געווען דער איראַנישער אויסדרוק, —
משמעוּת, ער האָט מיך נישט געהאַלטן פאַר קיין גענטש.

נאָר איינמאַל האָב איך אים געזען ביז. איינמאַל, — דאָס איז
געווען אַ וואַך נאָכדעם, ווי איך בין אָנגעקומען צו אים, — האָט ער
זיך אומגעקערט פון עפעס אַ מיטאַג אַרום גיין אַ ווייגער; זיין פנים איז
געווען קאַפּריזע און פאַרמאַטערט. בשעת איך בין געגאַנגען הינטער
אים אין קאַפּיעט אַריין, פּדי אָנצוציענדן דאָרט ליכט, האָט ער מיר
געזאָגט:

— באַ אונו אין די צימערן שטינקט עפעס.
— גיין, די לופט איז ריין, — האָב איך געענטפּערט.

— און איך זאָג דיר, אז עס שטינקט, — האָט ער איבערגעזוהרט צערייצט.

— איך עפן יעדן טאָג די לופטשיקעס.
— הער אויף צו טענהן, באַלואַן ! — האָט ער אַ געשריי גע-

טון.

איך האָב זיך באַליידיקט און געוואָלט אָפּענטפערן, און גאָט ווייסט, מיט וואָס ס'וואָלט זיך געענדיקט, ווען ס'זאָל זיך נישט געווען אַריינמישן פאַליאַ, וועלכע האָט בעסער געקענט איר האַר, ווי איך.

— אינדערמאתן, סאַראַ שלעכטער ריח ! — האָט זי געזאָגט אויפ-הייבנדיק די ברעמען. — פּונוואַנען קען עס זיין ? סטעפאַן, עפן אויף אין גאַסטציימער די לופטשיקעס און הייך אונטער דעם קאַמין.

זי האָט אָנגעהויבן אַכצען, זיך פאַרען און אַרומגיין איבער אַלע ציימערן, שאַרנדיק מיט אירע האַלקעס און סיקענדיק אין פּוּלֹועריוואַטאַר אַריין. נאָר אַרלאָו איז אַלץ נישט געווען אין הומאַר ; ער האָט, קענ-טיק, זיך איינגעהאַטן, פּדי נישט צו ביזערן זיך הויך, איז געזעסן באַם טיש און האָט שנעל געשריבן אַ בריוו. אָנגעשריבן עטלעכע שורות, האָט ער ביז אַ פאַרסקע געטון און צעריסן דעם בריוו, נאָכדעם אָנגעהויבן אויפּגיין צו שרייבן.

— דער טייל זאָל זיי נעמען ! — האָט ער אַרויסגעמורמלט. — מען וויל, אז איך זאָל האָבן אַן אויסטערלישן זכרון !
ענדלעך איז דער בריוו געווען אָנגעשריבן ; ער איז אויפגעשטאַנען פון טיש און האָט געזאָגט, ווענדנדיק זיך צו מיר :

— דו וועסט אַריבערפאַרן אויף זנאַמיענסקע און אָפּגעבן דעם בריוו זינאידאַ פעדאַראָוואַ קראַסנאַווסקאַיאַ אין דער האַנט אַריין. נאָר פּרי-ער פּרעג באַם שווייצער, צי איז נאָך נישט צוריקגעקומען דער מאַן, דאָס הייסט, דער הער קראַסנאַווסקי, אויב ער איז צוריקגעקומען, זאָלסטו דעם בריוו נישט אָפּגעבן און גלייך צוריקפאַרן. שטיי ! . . . אין פאַל, זי וועט זיך פּרעגן, צי ס'איז עמעצער דאָ באַ מיר, זאָלסטו איר זאָגן, אז פון אַכט אַ וויגער אָן זיצן באַ מיר צוויי הערן און שרייבן עפעס.

איך בין אַוועקגעפאַרן אויף זנאַמיענסקע. דער שווייצער האָט מיר געזאָגט, אז דער הער קראַסנאַווסקי האָט זיך נאָך נישט אומגעקערט, און איך בין אַרויפגעגאַנגען אויפן דריטן שטאַק. די טיר האָט מיר געעפנט

א דיקער, ברוינער לאַקיי מיט שוואַרצע באַקנבערד און שלעפּערק, פּלעג-
מאַטיש און גראַב, אזוי ווי נאַר איין לאַקיי קען רעדן מיטן צווייטן,
מיך געפרעגט, וואָס איך באַדאַרף. איך האָב נישט באַוויזן צו ענטפּערן,
ווי אין פּאָדערצימער איז פון זאַל שנעל אַריינגעקומען אַ דאַמע אין אַ
שוואַרץ קלייד. זי האָט אויף מיר אָנגעשטעלט אַ פאַר פאַרזשמורעטע אויגן.
— זינאידאַ פעדאָיאָנאַ איז דאָ אינדערהיים? — האָב איך גע-
פרעגט.

— דאָס בין איך, האָט געזאָגט די דאַמע.

— אַ בריוו פון געאַרגי אינאָניטשן.

זי האָט אויסגעדייליק אויסגעריסן דעם בריוו, אים געהאַלטן מיט
ביידע הענט, ווייזנדיק מיר אירע רינגלעך מיט די ברייליאַנטן, און אָנגע-
הויבן ליינען. איך האָב באַטראַכט דאָס ווייסע פנים מיט די ווייכע
ליינעס, די פאַרויס אויסגעבויענע גאַמבע, די לאַנגע, טונקעלע ווימפּער-
לעך. אויפן קוק האָב איך געקענט געבן דערדאָזיקער דאַמע נישט מער, ווי
פינף און צוואַנציק יאָר.

— גיב איבער אַ גרויס און אַ דאַנק, — האָט זי געזאָגט, ענדיקנדיק

דאָס ליינען. — ס'איז עמעצער דאָ באַ געאַרגי אינאָניטשן? — האָט
זי געפרעגט ווייך, פריידיק און אזוי ווי שעמענדיק זיך פאַר איר אימצוי-
טרוי.

— עפעס צוויי הערן, — האָב איך געענטפּערט, — שרייבן עפעס.

— גיט איבער אַ גרויס און אַ דאַנק, — האָט זי איבערגעזורט. זי

האַט אויסגעבויגן דעם קאַפּ אָן אַ זייט און, ליינענדיק אַ צווייט מאָל דעם
בריוו, איז זי שטיל אַרויסגעגאַנגען.

איך האָב דעמאָלט געטראָפן ווייניק פרויען, אין די דאָזיקע פרוי,

וועלכע איך האָב געזען אויף אַ מאַמענט, האָט געמאַכט אויף מיר אַ רושם.

גייענדיק אַהיים צופּיס, האָב איך זיך דערמאַנט איר פנים און דעם גערויך

פון אירע פיינע פאַרפּומען, און געטרוימט. ווען איך בין געקומען, איז

אַרלאָזן נישט געווען אינדערהיים.

II.

זיי, געזאגט, האָב איך מיטן באַלעבאָס געלעבט שטיל און בשלום, אָבער דאָס אומריינע און באַליידיקנדיקע, פאַרוואָס איך האָב אַזוי מורא געהאַט, בשעת איך האָב זיך געשטעלט פאַר אַ לאַקיי, איז פינדעסטווענג געווען פון אויבן-אויף און האָט זיך געלאָזט פילן יעדן טאַג. איך האָב נישט געקענט אויסקומען מיט פאַליען, דאָס איז געווען אַ גוט אויסגעפאַ-שעט, צעבאַלעוועט נפש, וואָס האָט פאַרגעטערט אַרלאָזן דערפאַר, וואָס ער איז אַ פריץ, און מיך פאַראַכט דערפאַר, וואָס איך בין אַ לאַקיי. פונם שטאַנד-פונקט פון אַ ווירקלעכן לאַקיי אָדער קיכער איז זי מסתמא געווען רייצנדיק: ראָזע באַקן, אַן אַרויפגעריסענע גאַן, פאַרושמירעטע אויגן און אַ דיק, כמעט פעט לייב. זי האָט זיך געפודרירט, געפאַרבט די ברעמען און די לייפן, זיך איינגעצויגן אין אַ גאַרסעט און געטראָגן אַ טורניור און אַ בראַנזלעט פון מטבעות. אַ גאַנג האָט זי געהאַט אַ דראַבנעם, אַן אינטערשפּיינגענ-דיקן; בשעת זי איז געגאַנגען האָט זי געדרייט מיט די אַקסלען אין מיטן הינטן. דאָס שאַרכעריי פון אירע קליידער, דאָס סקריפען פונם גאַרסעט און דער געקלומפ פון בראַנזלעט און איבערהויפט דער אַרדי-נערער ריח פון לייפן-פאַמאַדע, אַדעקאַלאַן און פאַרפומען, וועלכע זי האָט געגנבעט פאַם הער, פלעגן אין די פרימאַרגנס, ווען מיר האָבן צוזאַמען אויפגערוימט די צימערן, וועקן אין מיר אַזאַ געפיל, גלייך איך וואָלט בשותפות מיט איר געטון עפעס גידערטרעכטיקס. צי דערפאַר, וואָס איך האָב נישט אייניגעם מיט איר געגנבעט, אָדער כ'האַב נישט אַרויסגעוויזן קיין שום חשק צו ווערן איר געליבטער, וואָס זי האָט זיך, מסתמא, גע-פילט דערפון באַליידיקט; צי, אפשר, דערפאַר גאַר, וואָס זי האָט גע-שפירט אין מיר אַ פרעמדן מענטש, — גאַר זי האָט באַלד פון ערשטן טאַג אַן מיך פיינט געקריגן. מיין אומגעשיקטיקייט, נישט לאַקייזשע אוי-סערלעכקייט און מיין קראַנקייט האָבן זיך איר אויסגעוויזן נעבעכדיקע און אַרויסגערופן באַ איר אַ געפיל פון עקל. איך האָב דעמאָלט שטאַרק געהוּט און ס'פלעגט זיך טרעפן, אַז איך האָב איר באַנאַכט געשטערט צי

שלאפן, מחמת אונזערע צימערן האָט אָפּגעטיילט איינס פון אַנדערן בלוין
אַ הילצערן ווענטל. און זי פלעגט מיר אינדערפרי זאָגן :
— דו האָסט שוין ווידער מיך נישט געלאָזט שלאָפן. דו וואָלסט
בעסער אין שפיטאַל אַריין דיך געלייגט, נישט געוואוינט באַ קיין
הערן.

זי האָט אזוי אויפריכטיק געגלייבט, אַז איך בין נישט קיין מענטש,
נאָר עפעס אזוינס, וואָס שטייט אָן אַ שיעור נידעריקער פון איר, אַז זי
פלעגט טיילמאָל אין מיין בייזין אַרומגיין אין בלוין העמד, פּונקט ווי
די רוימישע מאַטראָנעס, וועלכע האָבן זיך נישט געשעמט צו באַדן אין
דער אַנוועזנהייט פון זייערע קנעכט.

איינמאָל באַם מיטאַג (מיר פלעגן יעדן טאָג באַקומען פון אַ גאָר-
קיך זופ מיט געבראַטנס), בשעת איך בין געווען אין אַ גרויסארטיקער,
טרוימערישער שטימונג, האָב איך געפרעגט :

— פּאַליאַ, איר גלייבט אין גאָט ?

— נאָר ווי דען ?

— הייסט עס, אַז איר גלייבט, — האָב איך פאַרגעזעצט, — אַ

ס'וועט זיין אַ שרעקלעכער יום-הדין און מיר וועלן אָפּגעבן גאָט דין
וחשבון פאַר אַלע אונזערע שלעכטע מעשים ?

זי האָט גאַרנישט נישט געענטפערט, נאָר געמאַכט אַ ביטולדיקע
גרימאַסע אין, קוקנדיק דאָס מאָל אין אירע זאַטע, קאַלטע אויגן, האָב
איך תּופּס געווען, אַז די דאָזיקע גאַנצע, פּולקאַם פאַרענדיקטע נאַטור האָט
נישט קיין גאָט, קיין געוויסן, קיין געזעצן, און ווען איך זאָל באַדאַרפן
דערהרגענען, אונטערצינדן אַדער באַגנבענען, וואָלט איך פאַר געלט נישט
געקענט געפינען קיין בעסערן מיטהעלפער.

אין דער אויסטערלישער לאַגע, און נאָך באַ מיין אומגעוואוינהייט

צו „דו“ און פּסדרדיקן ליגנט-זאָגן (צו זאָגן „דער הער איז נישטאָ אינ-
דערהיים“, ווען ער איז יאָ דאָ), האָט זיך מיר די ערשטע וואָך באַ אַר-
לאָוון געלעבט נישט גרינג. אין לאַקיישן פּראַק האָב איך זיך געשפּירט,
ווי אין אַ פּאַנצער. אָבער דערנאָך האָב איך זיך צוגעוואוינט, ווי אַן אמת-
דיקער לאַקיי, האָב איך באַדינט, אויפגערוימט די צימערן, בין געלאָפּן,
געפּאַרן, אויספירנדיק פלעריי שליחותן, ווען אַרלאָוון האָט זיך נישט
געלאָסט צו פּאַרן זיך זעען מיט זינאיראַ פעדאַראַווען, אַדער ווען

ער האָט פאָרגעסן, אַז ער האָט צוגעזאָגט צו זיין באַ איר, פלעג איך פאָרן אייף זנאָמיענסקע, אָפגעבן אַ בריוו איר אין דער האַנט אַריין און זאָגן ליגנט. און אין רעזולטאַט איז אַרויסגעקומען אינגאַנצן נישט דאָס, וואָס איך האָב דערוואַרט, בשעת איך האָב זיך געשטעלט אַלס לאַקיי; יעדער טאָג פון דעמדאָזיקן נייעם לעבן מיינעם איז בחינם פאַרלוירן גע- גאַנגען סיי פאַר מיר, סיי פאַר מיין זאָך, וואָרים אַרלאָו האָט קיינמאַל נישט גערעדט וועגן זיין פאַטער, זיינע געסט — דעסגלייכן, און וועגן דער טעטיקייט פון דעם באַוואוסטן מלוכה-מאַן האָב איך געוואוסט בלויז דאָס, וואָס מיר איז געלונגען, אַזוי ווי פריער, געוואויר צו ווערן פון די צייטונגען און פון דער קאַרעספּאַנדענץ מיט די חברים. הונדערטער צעט- לעך און פאַפירן, וועלכע איך פלעג געפינען אין קאַבינעט און לייענען, האָבן נישט געהאַט אפילו קיין ווייטע שייכות צו דעם, וואָס איך האָב געזוכט. אַרלאָו איז געווען פולשטענדיק גלייכגילטיק צו דער הילכיקער טעטיקייט פון זיין פאַטער און ס'האַט אויסגעזען, ווי ער וואָלט גאָר וועגן איר נישט געהערט אַדער ווי זיין פאַטער וואָלט שוין לאַנג געהאַט געשטאַרבן.

II.

יעדן דאָגערשטיק זענען באַ אונז געווען געסט. איך פלעג באַשטעלן אין אַ רעסטאָראַן אַ שטיק ראָסטבויף, טעלע- פּאַנירן צו יעליסיעוון, אַז מען זאָל אונז צושיקן קאַוויאַר, קעז, אַסטריי- געס וכדומא. כ'האַב געקויפט שפּיל-קאַרטן. פאַליאַ פלעגט שוין פונדער- פרי אָן צוגרייטן דאָס טיי-געשיר, די סערווירונג צום נאַכטעסן. דעם אמת זאָגנדיק, האָט די קליינע טעטיקייט אַריינגעטראָגן אַ ביסל פאַרשידנאַר- טיקייט אין אונזער פּוסט-אין-פאַסטיק לעבן, און די דאָגערשטיקן זענען באַ אונז געווען די אינטערעסאַנטסטע טעג. געסט פלעגן קומען סך-הפּל דריי. דער סאַלידסטער פון אַלע אין, אפשר, אויך דער אינטערעסאַנטסטער איז געווען דער גאַסט מיטן נאַ- מען פיעקאַרסקי, אַ הויכער, מאַגערער מאַן פון אַ יאָר פינף און פערציק,

מיט א לאנגער, האַרבאַטער נאַז, מיט אַ גרויסער, שוואַרצער באַרד אין אַ פליכיקן קאַפּ. אויגן האָט ער געהאַט גרויסע, אַרויסגעהויבענע, און דער אויסדרוק פון פנים איז געווען אַן ערנסטער, אַ פאַרטראַכטער, ווי באַ אַ גריכישן פּילאָזאָפּ. געדינט האָט ער אין אַ באַן-דירעקציע און אין אַ באַנק, איז געווען אַ יוריסטקאָנסולט אין זייער אַ וויכטיקער רעגירונגס-אינסטיטוציע און געשטאַנען אין געשעפטלעכע באַציונגען מיט אַ סך פּרי-וואַטע פּערזאָנען, אַלס אָפּיעקוּן, קאָנקורסן-פּרעזעס א. ד. גל. אַ ראַנגע האָט ער געהאַט גאַרנישט קיין גרויסע און האָט זיך באַשיידן גערופן גע-שוואַירענער אַדוואָקאַט, נאָר זיין איינפלוס איז געווען אַן אומגעהייערער. זיינס אַ וויזט-קאַרטל אַדער אַ צעטעלע איז גענוג געווען, אַז אייך זאָל אָננעמען נישט לויט דער ריי אַ באַרימטער דאָקטאָר, אַ באַן-דירעקטאָר אַדער אַ וויכטיקער באַאַמטער; מען האָט געזאָגט, אַז מיט זיין פּראַ-טעקציע קען מען באַקומען אַ פּאַסטן אפילו פון פּערטער קאַטעגאָריע אין פאַררייבן אַ וואַסערן ס'איז נישט אומאַנגענעמען ענין.

מען האָט אים געהאַלטן פאַר זייער אַ קלוגן מענטש, נאָר באַ אים איז געווען עפעס אַ באַזונדערער, מאַדערנער שכל.

ער האָט געקענט אין איין אויגנבליק כּפּלען אויפן קאַפּ 213 אויף 373, אַדער איבעררעכענען שטערלינגען אויף מאַרקן אַן דער הילף פון אַ פליישטיט אין טאַבעלקעס, האָט גרויסאַרטיק געקענט דאָס אייזנבאַן-געביט און פינאַנצן, און אין אַלעם, וואָס האָט באַלאַנגט צו אַדמיני-סטראַציע ענינים, איז פאַר אים נישט געווען קיין סודות; אין ציווילע אַנ-געלעגנהייטן איז ער געווען, ווי מ'האַט דערציילט, דער קונציקסטער אַדוואָקאַט און לאַדן זיך מיט אים איז גישט גרינג געווען. נאָר פאַר דעמדאָזיקן אומגעוויינלעכן שכל זענען געווען אומפאַרשטענדלעך אַ סך זאַכן, וואָס ס'ווייסט טיילמאַל אפילו אַ נאַר. אַזוי האָט ער להלוטין נישט געקענט פאַרשטיין, פאַרוואָס מענטשן זענען אומעטיק, וויינען, באַגייען זעלבסטמאָרד און דערהרגענען אפילו אַנדערע, פאַרוואָס זיי רעגן זיך אויף צוליב זאַכן און געשעענישן, וואָס גייען זיי פּערזענלעך נישט אָן, און פאַרוואָס זיי לאַכן, ווען זיי ליינען גאַנאַלן אַדער שטשעדרי-גע...

אַלץ, וואָס איז אַבסטראַקט און ווערט פאַרלוירן אינם געביט פון געדאַנק און געפיל, איז געווען פאַר אים אומפאַרשטענדלעך און

לאנגווייליק. ווי מוזיק פאר אונזעלכן, וואס האט נישט קיין געהער. אויף מענטשן האט ער געקוקט בלויז פון געשעפטלעכן שטאנדפונקט און זיי געטיילט אויף פעיקע און אומפעיקע. קיין אנדערע פארטיילונג האט בא אים נישט עקזיסטירט. ערלעכקייט און אַרנטלעכקייט זענען נאָר א סימן פון פעיקייט. הילטייען, שפילן אין קאַרטן און זיין אויסגעלאָסן מעג מען, נאָר אזוי, אז דאָס זאָל נישט שטערן דעם געשעפט. גלייבן אין גאָט איז נישט קלאָג, נאָר די רעליגיע דאַרף ווערן אָפּגעהיטן, מחמת פאַרן המון איז נייטיק אַן אָפּהאַלטנדיקער יסוד, אַנדערש וועט ער נישט אַרבעטן. שטראָפּן זענען נייטיק נאָר אויף אָפּצושערען. אַרויספאַרן אויף זומער-וואוינונג איז איבעריק, וואָרים אין שטאָט איז אויך גוט. און אזוי ווייטער. ער איז געווען אַן אלמן און האָט נישט געהאַט קיין קינדער, נאָר אַ לעבן האָט ער געפירט אויף אַ ברייטן פאַמיליען-מאַסטשאַב און געצאָלט פאַר אַ דירה דריי טויזנט רובל אַ יאָר.

דער צווייטער גאַסט, קוקושקין, אַ ווירקלעכער מלוכה-ראַטמאַן פון די יינגע, איז געווען נישט הויך געוואוקסיק און האָט זיך אויסגעצייכנט מיט אַ העכסט אומאַנגענעמען אויסדרוק, וועלכן ס'האַט נאָך פאַרשטאַרקט די נישט פּראָפּאַרציאָגעלעקייט פון זיין דיקן, פעטן גוף מיטן קליינעם, דאַרן פנים. די ליפּן זענען באַ אים געווען צונויפגעלייגט, ווי אַ הער-צעלע און די פאַרשוירענע וואַנסעלעך האָבן אויסגעזען ווי צוגעקלעפטע. דאָס איז געווען אַ פאַרשוין מיט מאַניערן פון אַ יאַשטשערקע. ער פלעגט נישט אַריינגיין, נאָר אַריינקריכן, דראָבנע שאַרנדיק בשעת מעשה מיט די פיס, זיך וויגנדיק און לאַכנדיק מיט אַ דראָבנע געלעכטערל, בשעת וועלכן ער פלעגט אויסשטשירען די ציין. ער איז געווען אַ באַאַמטער פון ספּעציעלע שליחותן באַ עמעצן און האָט גאַרנישט נישט געטון, הגם ער האָט באַקומען אַ גרויסן געהאַלט, בפרט זומער, ווען מען פלעגט פאַר אים אויסגעפינען פאַרשידענע קאַמאַנדירונגען. דאָס איז געווען אַ קאַריעריסט נישט ביזן מאַרך פון די ביינער, נאָר ביזן לעצטן טראָפּן בלוט; און דערביי איז עס געווען אַ קליינלעכער קאַריעריסט, אַן שום זיכערקייט אין זיך אַליין, וועלכער האָט געבויט זיין קאַריערע אויסשליס-לעך אויף געשאַנקען. פאַר-א-וואַסער ס'איז אויסלענדיש קרייצל אַדער צוליב דעם, אז מען זאָל אין די צייטונגען אָפּדרוקן. אז ער איז בייגע-ווען אויף אַ הופּרת-נשמה אַדער אויף אַ תפילה צוזאַמען מיט אַנדערע

הויכגעשטעלטע פערזאנען, איז ער גרייט געווען אויף יעדער דערנידע-
 רונג, הכנעהדיק בעטן, חנפענען, געבן הבטחות, פון פחדנות פלעגט ער
 חנפענען אַרלאָזן אין פיעקארסקין, וואַרים ער האָט זיי געהאַלטן פאַר
 שטאַרקע מענטשן, האָט געחנפעט פאַליען אין מיך, ווייל מיר האָבן גע-
 דינט באַ אַן איינפלאַסרייכן מענטש. יעדעס מאָל, ווען איך האָב אים
 אויסגעטון דאָס פוטער, האָט ער מיך געפרעגט מיט זיין דראָבנע געלעכ-
 טערל: „סטעפאַן, דו האָסט אַ ווייב?“ — אין דערנאָך פלעגן קומען צו-
 גישע באַגאַליטעטן — אַ צייכן פון באַזונדערער אויפמערקזאַמקייט צו מיר.
 קוקושקין פלעגט זיך צוהנפענען צו אַרלאָזוס שוואַכקייטן, צו זיין פאַר-
 דאַרבנקייט, זאַטקייט; פדי אים צו געפעלן, פלעגט ער זיך מאַכן פאַר
 אַ ביידן לץ און אַ ציניקער, קריטיקירן אינאיינעם מיט אים אַזעלכע פער-
 זאָנען, פאַר וועלכע ער איז ערגעץ אַנדערש קנעכטיש געפאַלן פורעים.
 ווען מען פלעגט באַם נאַכטעסן רעדן וועגן פרויען און וועגן ליבע, האָט
 ער זיך געמאַכט פאַר אַ דורכגעטרעבענעם, ראַפנירטן בעל-תאוונהיק,
 בכלל, דאַרף מען זאָגן, האָבן פעטערבורגער ווילטעגער ליב צו דער-
 ציילן וועגן זייערע אומגעוויינטלעכע געשמאַקן. אַט אַזאָ ווירקלעכער מלוכה-
 ראַטמאַן פון די יינגע, וואָס באַגונגט זיך אויסגעצייכנט מיט די צערט-
 לענישן פון זיין קעכין אַדער פון עפעס אַן אומגליקלעכער, וואָס שפאַ-
 צירט איבער נייעווסקי, וועט אייך דערציילן, אַז ער האָט שוין געפרוּווט
 אַלע עבירות פון מורח און מעריב, אַז ער איז אַן ערן-מיטגליד פון אַ
 גאַנץ צענדליק געהיימע דעמאָראַליזאַטאַרישע געוועלשאַפטן און די פאַליציי
 האָט אים שוין אויפן אויג. קוקושקין פלעגט אויסטראַכטן וועגן זיך די
 אויסטערלישסטע פלפולים, און מען האָט אים גישט נאָר גישט געגלייבט,
 נאָר מען פלעגט זיינע בבא-מעשיות דורכלאָזן עפעס-אַזוי ווי פאַרביי די
 אויערן.

דער דריטער גאַסט — גרוזין, אַ זון פון אַ חשובן געלערנטן גע-
 בעראַל, איז געווען אין אַרלאָזוס יאַרן, אַ פלינדלעכער פלאַנדין, מיט
 לאַנגע האָר און גאַלדענע בריילן. ס'דערמאַנען זיך מיר זיינע לאַנגע פלאַ-
 סע פינגער, ווי באַ אַ פיאַניסט; אָבער אויך אין זיין גאַנצער פיגור איז
 געווען עפעס מוזיקאַנטיש, ווירטואַזיש. אַזעלכע פיגורן שפילן אין אַר-
 קעסטערס די ערשטע פידל. ער האָט געהיט און געליטן אויף מיגרענע. בכלל
 האָט ער אויסגעווען קרענקלעך און שוואַך. אינדערהיים האָט מען אים, מסתמא,

אויסגעטון און אנגעטון, ווי א קליין קינד. ער האט געענדיקט א יוריד. שׁע שולע און געדינט צוערשט אלס יוסטיץ-באאמטער, נאכדעם האט מען אים אריבערגעפירט אין סענאט, פונדאנען איז ער אוועקגעגאנגען און דורך פראטעקציע האט ער באקומען א שטעלע אין מיניסטעריום פון מלכה-פארמען און איז אינגיכן ווידער אוועקגעגאנגען. אין מיין צייט האט ער געדינט אין ארלאוס אפטיילונג, איז געווען בא אים קאנצליי-פירער, נאך ער פלעגט זאגן, אז ער וועט אין קורצן ווידער איבערגיין אין יוסטיץ-מיניסטעריום. צו דעם אמת און צו זיינע וואנדערונגען פון איין שטעלע אויף דער אנדערער האט ער זיך באצויגן מיט א זעלטע-נער גלייכגילטיקייט, און ווען מען פלעגט אין זיין אנוועזנהייט ערנסט רעדן וועגן ראנגעס, אַרדנס, געהאלטן, פלעגט ער גוטמוטיק שמייכלען און איבערחורן פרוטקאווס אן אפאריזם: „נאך אויף א רעגירונגס-שטעלע וועט טו דערקענען דעם אמת!“ ער האט געהאט א קליין ווייבעלע מיט א גע-רוינצלט פנים, זייער אן אייפערזיכטיקע, און פינף זייער מאַגערע קינדער. די פרוי פלעגט ער פארראטן, די קינדער האט ער ליב געהאט, נאך בשעת ער האט זיי געזען, און אין אלגעמיין האט ער זיך באצויגן צו דער פא-מיליע גלייכגילטיק און פלעגט חוזק מאכן פון איר. געלעבט האט ער מיט דער פאמיליע פון גמילות-חסדים, לייענדיק וו און בא וועמען עס האט זיך נאך געמאכט, בא יעדער גינסטיקער געלעגנהייט, נישט אויס-מיידנדיק אפילו זיינע שעפן און שוויצערס. דאס איז געווען א שוואג-קענדיקע נאטור, פויל ביז פולער גלייכגילטיקייט צו זיך אליין און וואס איז געשווומען מיטן שטראם אומבאווסט ווהין און צו וואס, וואוהין מען האט אים געפירט, איז ער געגאנגען. מען האט אים געפירט אין א וואסערן-ס'איז שאַנדהויז — איז ער געגאנגען, מען האט פאר אים אוועקגעשטעלט ווין, האט ער געטרונקען; מען האט געזידלט אין זיין אנוועזנהייט ווייבער, האט ער זיין ווייב אויך געזידלט, פארזיכערנדיק, אז זי האט אים קאליע געמאכט דאס לעבן, און אויב מען האט געלויבט, פלעגט ער אויך לויבן און אויפריכטיק זאגן: „איך האב זי, די אַרימע, זייער ליב.“ קיין פוטער האט ער נישט געהאט און פלעגט תמיד טראגן א פלעד, פון וועלכן ס'האט זיך געשפירט א ריח פון קינדער-צימער. ווען ער פלעגט באם נאכט-עסן זיצן פארטראכטערהייט, קאלערן ברויט-קיי-לעכלעך און דערביי טרינקען א סך רויטוויין, פלעג איך כמעט זיכער

אז אין אים איז עפעס פארהאן, אז געפלדיק פילט ער עס, מסתמא, אליין, נאך די ארומיקע פוסטקייט אין די פאנאלקייט דערלאזן אים נישט זיך צו פארשטיין און אפשאצן. ער האט א ביסל געשפילט קלאוויר. עס פלעגט זיך מאכן, אז ער האט זיך אוועקגעזעצט באם קלאוויר, גענומען צוויי-דריי אקארדן און האט שטיל אויפגעזונגען :

וואָס גרייט פאר מיר דער צוקונפטס-טאָג?
אָבער ער פלעגט תיכף, אזוי ווי איבערגעשראָקן, אויפשטיין און אוועקגיין וואָס ווייטער פון קלאוויר.

די געסט פלעגן געוויינטלעך ציוניסקומען זיך אַרום צען. זיי האָבן געשפילט באַ אַרלאַווין אין קאַבינעט אין קאַרטן און איך מיט פּאַליעין האָבן זיי דערלאַנגט טיי. דאָ האָב איך ערשט געקענט געהעריק משיג זיין די גאַנצע מתיקות פון לאַקיישקייט. שטיין במשך פון פיר-פינף שעה באַ דער טיר, אַכטונג געבן, אז ס'זאָלן נישט זיין קיין ליידיקע גלעזער, איבערטוישן די אַש-טעצלעך, אונטערלויפן צום טיש, פּדי אויפצוהייבן אַן אַראָפּגעלאָזט שטיקל קרייד אָדער אַ קאַרט, און, דער עיקר, שטיין, וואַרטן, זיין אויפּמערקזאַם און נישט וואַגן צו רעדן, הוסטן, שמייכלען, דאָסדאָזיקע, פּאַרזיכער איך אייך, איז שווערער, ווי די שווערסטע לאַנד-ווייטשאַפּטלעכע אַרבעט. איך בין אַמאָל געהאַט געשטאַנען אויף דער וואַך צו פיר שעה אין שטורעמדיקע ווינטער-געכט און איך געפין איין, אז די וואַך איז אַ סך גרינגער.

אין קאַרטן האָט מען געשפילט ביז אַרום צוויי, אַמאָל ביז דריי, און נאָכדעם איז מען, ציענדיק זיך פון צוגעזעסנקייט, געגאַנגען אין עס-צימער עסן אָונטברויט אָדער, ווי אַרלאַוו פלעגט זאָגן, צובייסן. באַם אָונטברויט האָט מען געשמועסט. ס'האַט זיך געוויינטלעך אָנגעהויבן דער-פון, וואָס אַרלאַוו האָט מיט לאַכנדיקע אויגן פּאַרפירט אַ געשפרעך וועגן עפעס אַ באַקאַנטן, וועגן אַן אַקאַרשט איבערגעלייענט בוך, וועגן אַ נייער באַשטימונג אָדער פּראָיעקט ; דער חונפדיקער קוקשקין האָט אונטערגע-כאַפט אין זעלבן טאָן און ס'האַט זיך אָנגעהויבן, לויט דער דעמאָלסדי-קער שטימונג, אַ העכסט-אַפּשטויסנדיקע מוזיק. די איראַניע פון אַרלאַוו און זיינע פּריינד האָט נישט געוואוסט קיין גרענעצן און נישט געשוויגט קיינעם און גאַרנישט. האָט מען גערעדט וועגן רעליגיע — איז איראַניע, האָט מען גערעדט וועגן פּילאָזאָפּיע. וועגן זינען און צילן פון לעבן —

איראניע, האָט עמעץ אויפגעוויפן די פראַגע וועגן פּאַלץ — איז איראָ-
 ניע, אין פעטערבורג איז פארהאן א באַזונדערער מין מענטשן, וואָס
 שפעטן אָפּ פון איטלעכער לעבנס-דערשיינונג; זיי קענען נישט פארביי-
 גיין אפילו דורך אַ הינגעריקן אָדער אַ זעלבסטמערדער, אום נישט צו
 זאָגן עפעס אַ באַנאָלימעט. אָבער אַרלאָוו מיט זיינע הברים האָבן נישט
 געשאַפּט און נישט אָפּגעשאַפּט, נאָר גערעדט מיט איראָניע. זיי האָבן
 געזאָגט, אַז קיין גאָט איז נישט אַזוי מיטן טויט פאַרשווינדט די פער-
 זענלעכקייט פוילשטענדיק; אומשטערבלעכע עקזיסטירן בלויז אין דער
 פראַנצויזישער אַקאָדעמיע, קיין אמתדיקע גליקעליקייט איז נישט אַזוי
 קען נישט זיין, וואָרים איר יש איז פאַרבונדן מיט מענטשלעכער פויל-
 קאַמענדייט, און דאָס לעצטע איז אַ לאַגישער אימזון. רוסלאַנד איז פונקט
 אַזאַ לאַנגווייליקע און קבצנותדיקע מדינה, ווי פּערסיע. די אינטעליגענץ
 איז האַפּנונגסלאָז. לויט פּיעקאַרסקיס מיינונג באַשטייט זי אין אַ געוואָל-
 טיקער מערהייט פון אומפּעיקע און צו גאַרנישט טויגלעכע מענטשן. דאָס
 פּאַלץ ווידער האָט זיך אָפּגעגעבן דער שפרות, דער פוילקייט און דער
 גנבה און ווערט דעגענערירט. קיין וויסנשאַפּט איז נישט אַזוי אונט, די
 ליטעראַטור איז אומגעלומפערט, דער מסחר האַלט זיך אויף שווינדל: —
 וועסט נישט אַפּאַרן, וועסטו נישט פאַרקויפן. און אַלץ אויף אַזאַ שטיי-
 גער, און אַלץ קאַמיש.

צום סוף פון נאַכטעסן איז מען פון זיין געוואָרן פריילעכער
 און מען פלעגט איבערגיין צו פריילעכערע געשפּרעכן. מען האָט אָפּגע-
 לאַכט פון גרויזנס פאַמיליען-לעבן, פון קיקישקנס נצחונות אָדער פון
 פּיעקאַרסקין, וואָס אין זיין הוצאה-ביכל איז פלומרשט געווען איין זייט
 מיטן קעפל; אויף צדקה-ענינים און דאָס אַנדערע — אויף
 פּיזאַלאַגישע באַדערפּענישן. מען האָט גערעדט וועגן
 דעם, אַז ס'איז נישט אַזוי געטרייע ווייבער; עס איז נישט אַזאַ ווייב,
 וואָס מען זאָל נישט קענען, באַ אַ געוויסער געניטקייט, אַרויסבאַקומען
 באַ איר צערטלעכקייט, זייענדיק מיט איר אין גאַסטציימער, בשעת דער
 מאַן געפינט זיך אין דערבייגן קאַפינעט. אונטערזאָקסנדיקע מיידלעך
 זענען אויסגעלאָסן און ווייסן שוין אַלץ. אַרלאָוו האַלט באַ זיך אַ ברייט פון
 איין פערצוגעריקער גימנאַזיסטין: זי האָט, גייענדיק פון גימנאַזיע, אויפ-
 געכאַפּט אויף גיעווסקין אַן אַפיצירלעך, וועלכער זאָל זי האָבן אוועקגעפירט:

צו זיך און האָט זי אָפּגעלאָזט ערשט שפעט אין אָונט, און זי האָט זיך געאייילט אַנצושרייבן וועגן דעם דער חברטע, פּדי צו טיילן זיך מיט דער באַגייסטערונג. מען האָט גערעדט, אָו קיין מאַראַלישע ריינקייט איז קיינמאָל נישט געווען און איז נישטאָ, משמעות, דאַרף זי קיינער נישט; די מענטשהייט איז זיך ביז אַהער אויסגעצייכנט באַגאַנגען אָן איר. די שעדלעכקייט פון דער אַזוי גערופענער אויסגעלאַסנקייט איז אָן ספק איבערגעטריבן. די פאַרקריפּלונג, וואָס ווערט פאַרגעזען אין איינ-זער שטראַף-קאָדעקס, האָט נישט געשטערט דיאַגענען צו זיין אַ פּילאַ-זאַף און אַ לערער; צעזאַר און ציצעראַן זענען געווען אויסגעלאַסענע און גלייכצייטיק גרויסע מענטשן. דער זקן קאַטאַן האָט חתונה געהאַט מיט אַ יינגיששקער, און האָט פּונדעסטוועגן נישט אויפגעהערט צו זיין אַ שטרענ-גער בעל-תּענית און היטער פון מאַראַל.

אַרום דריי אָדער פיר אַ זייגער פּלעגן די געסט זיך פּונאַנדער-ביין, אָדער צוזאַמען אַזעקפאַרן הינטער דער שטאַט אָדער אויף דער אַפיצערסקע צו אַ געוויסער וואַרוואַראַ פּיעטראָוואַ אַסיפּאַווען, און איך פּלעג אַזעקגיין צו זיך אין לאַקיי-שטיבל און לאַנג נישט קענען איינ-שלאָפן פון קאַפּ-ווייטיק און הוסט.

IV.

אַן ערך דריי וואָכן נאַכדעם, ווי איך בין אָנגעקומען צו אַרלאָון, כ'געדענק נאָך, זונטיק אינדערפרי האָט עמעץ אָנגעקלאָנגען. ס'איז גע-ווען פאַר ערף און אַרלאָון איז נאָך געשלאָפן, איך בין געגאַנגען עפע-נען. איר קענט זיך פאַרשטעלן מיין דערשטוינונג: הינטער דער טיר איז געשטאַנען אַ דאַמע מיט אַ וואַל.

— געאַרגי איוואַניטש איז שוין אויפגעשטאַנען? — האָט זי גע-פּרעגט.

און אינם קול האָב איך דערקענט זינאידאַ פּעדעראָווען, צו וועל-כער כ'פלעג טראַגן בריוו אויף זנאַמיענסקע. איך געדענק נישט, צי האָב איך באַוווּזן און צי איך האָב גאָר געקענט איר ענטפערן, — איך בין גע-

ווען צעמישט פון איר אוימגעריכטן דערשיינען. נאָר זי האָט גארנישט באַדאַרפט מיין ענטפער. אין איין אויגנבליק האָט זי דורך מיר פּאַרבייגעשוועבט און אָנפילנדיק דאָס פּאַדערצימער מיטן אַראַמאַט פון אירע פאַרפומען, וועלכע איך געדענק נאָך עד היום אויסגעצייכנט, איז זי אַריינגעגאַנגען אין די צימערן, און אירע טריט זענען פאַרשטילט געוואָרן. ווייניקסטנס אַ האַלבע שעה נאָכדעם — האָט מען גאַרנישט געהערט, אָבער ווידער האָט עמעץ אַ קלונג געטון. דאָס מאַל עפעס אַן אויסגעפּיצט מיידל, קענטיק, אַ דינסט פון עפעס אַ רייך הויז, און אונזער שוויצער: ביידע האָבן, סאַפענדיק, אַריינגעטראָגן צוויי וואַלדעס מיט אַ באַגאַזש-קויש.

— דאָס איז פאַר זינאַידאַ פעדאַראַוונען, — האָט געזאָגט דאָס מיידל.

אין איז אַוועקגעגאַנגען, נישט זאָגנדיק מער קיין וואָרט. דאָס אַלץ איז געווען סודותפול, און באַ פּאַליען, וועלכע האָט געקוקט מיט יראַת-הכבוד אויף פריצישע שטיפערייען, האָט דאָס אַרויסגערוּפן, אַ כּיטרע שמיכלעך; זי האָט אויסגעזעען, ווי זי וואַלט געוואַלט זאָגן: „אַט, וואַסער רע מיר זענען!“ — און די גאַנצע צייט איז זי אַרומגעגאַנגען אויף די שפיץ פינגער. ענדלעך האָבן זיך געלאָזט הערן טריט: זינאַידאַ פעדאַראַוונאַ איז שוועל אַריינגעגאַנגען אין פּאַדערצימער און, דערזעענדיק מיך אין דער טיר פון מיין לאַקיי-שטיבל, האָט זי געזאָגט.

— סטעפּאַן, גיט אַריין געאַרגי איוואַגיטשן אַנצוטון.

ווען איך בין אַריינגעקומען צו אַרלאָוזן מיטן אַנטוועכץ און די שטיחול, איז ער געזעסן אויסן בעט, די פּיס אַראַפּגעהאַנגען אויסן בערן-פוטער. זיין גאַנצע פיגור האָט אויסגעדריקט צעמישטקייט. מיך פלעגט ער נישט באַמערקן און מיט מיין לאַקיישער מיינונג האָט ער זיך נישט אינטערעסירט; משמעות, ער איז געווען צעמישט און פאַרשעמט פאַר זיך אַליין, פאַר זיין „אינעווייניקסטן אויג“. ער האָט זיך אָנגעטון, געוואַשן און נאָכדעם זיך געפאַרעט מיט די בערשטלעך און קעמלעך שווינגנדיק און נישט געאיילט, אַזוי ווי ער וואַלט געוואַלט זיך געבן צייט אויף צו באַקלערן זיין לאַגע און זיך מישב זיין; און אפילו פון הינטן האָט מען געקענט באַמערקן אויף זיין פלייצע, אַז ער איז צערודערט און אומצו-פריזן מיט זיך.

זיי האָבן געטרונקען קאווע צוזאמען, זינאידא פעדאָראָווא האָט
אַנגעגאָסן פון קריגל פאר זיך אין אַרלאַוין, נאָכדעם האָט זי אוועקגע-
שטעלט די עלנבוניגס אויפן טיש אין זיך צעלאַכט.

— מיר גלייבט זיך נאָך אַלץ נישט, — האָט זי געזאָגט — ווען
מען רייזט לאַנג אין מען קומט נאָכדעם צו פאָרן אין אַ האַטעל, גלייבט
זיך נאָך אַלץ נישט, אז מען באַדאַרף שוין נישט צו פאָרן. ס'איז אַנגע-
געם לייכט אָפצוועטעמען.

מיט אַ מינע פון אַ מיידעלע, וועלכער ס'גלוסט זיך זייער צו שטיפן,
האַט זי לייכט אָפגעזיפצט אין זיך ווידער צעלאַכט.

— איר וועט מוחל זיין, — האָט געזאָגט אַרלאַו, אַבווייזנדיק אויף
די צייטונגען. — לייענען באַ דער קאווע — דאָס איז שוין מיין פאָר-
פאלענע טבע, נאָר איך קען טון צוויי זאכן צוזאמען: סיי לייענען, סיי
הערן.

— לייענט, לייענט... אייערע געוואוינהייטן און אייער פרייהייט
וועלן פאַרפלייבן באַ אייך. נאָר פאַרוואָס איז באַ אייך אזא זייערע פיי-
זיאַנאַמיע? צי איר זענט שטענדיק אזוי אינדערפרי אַדער נאָר היינט?
איר זענט נישט צופרידן?

— פאַרקערט. נאָר איך, כ'מוז זיך מודה זיין, בין אַ ביסל איבער-
ראַשט.

— פאַרוואָס? איר האָט געהאַט צייט זיך צוצוגרייטן צו מיין אינ-
וואַזיע. איך האָב אייך יעדן טאָג געדראָגט.

— יאָ, נאָר איך האָב נישט דערוואַרט, אז איר וועט מקיים זיין
אייער דראָונג גראַד היינט.

— איך האָב אַליין זיך אויך נישט געריכט, נאָר ס'איז גלייכער,
ס'איז גלייכער, מיין פריינד, אַרויסרייסן דעם קראַנקן צאָן מיטאַמאַל
און -- אַ סוף.

— יאָ, געוויס.

— אַך, מיין ליבער! — האָט זי געזאָגט, פאַרזשמורענדיק די

אויגן, — ס'איז גוט אַלץ, וואָס ענדיקט זיך גוט, נאָר וויפיל צרות איז גע-
ווען, איידער ס'האַט זיך געענדיקט גוט. איר קוקט נישט דערויף, וואָס איך
לאָך: איך בין צופרידן, גליקלעך, נאָר מיר גלוסט זיך מער צו וויינען,
ווי לאַכן. נעכטן האָב איך אויכגעהאַלטן אַ גאַנצע שלאַכט, — האָט זי

פארגעזעצט אין פראנצויזיש. — נאָר איין גאָט וויסט, ווי שווער מיר
איז געווען. נאָר איך לאָך, ווייל מיר גלייבט זיך נישט. מיר דאַכט זיך,
אַז איך זיך מיט אייך און טרינק קאווע נישט וואַכעדיקערהייט, נאָר אין
חלום.

נאָכדעם האָט זי ווייטער דערציילט אויף פראַנצויזיש, ווי אזוי זי
איז נעכטן זיך צעגאַנגען מיטן מאַן, און אירע אויגן האָבן זיך בעת מעשה
דאָ אָנגעפילט מיט טרערן, דאָ געלאַכט און מיט אַנטציקונג געקוקט אויף
אַרלאָון. זי האָט דערציילט, אַז דער מאַן האָט זי שוין לאַנג חושד גע-
ווען, נאָר כּסדר אויסגעמיטן דערקלערונגען; ס'פֿלעגן זייער אָפט פּאַרקו-
מען מחלוקת, און געוויינטלעך, ווען ס'איז דערגאַנגען צום העכסטן פּונקט,
איז ער ראַפטעם פאַרשוויגן געוואָרן און אוועקגעגאַנגען צו זיך אין קא-
בינעט, פּדי ער זאָל נישט פּלוצלינג צעקאַכטערהייט אַרויסזאָגן זיינע
חשדים און אַז זי אַליין זאָל נישט אָנהייבן אַרויסרעדן. זינאַידאָ פּע-
דאַוואַ ווידער האָט זיך געפילט שוואַך, נישטיק, נישט פּעיק אויף
קיין דרייטן, ערנסטן טריט, און דערפון האָט זי מיט יעדן טאַג אַלץ
מער פיינט געקריגן זיך און דעם מאַן און האָט זיך געפייניקט, ווי אין
אַ גיהנום. נאָר נעכטן, ווען ער האָט בשעתן קריגן זיך אַ געשריי געטון
מיט אַ וויינענדיק קול: „ווען זשע וועט זיך דאָס אַלץ ענדיקן, גאָט מיי-
נער?“ — און איז אוועקגעגאַנגען צו זיך אין קאַבינעט, איז זי אים
נאָכגעלאָפּן, ווי אַ קאַץ נאָך אַ מויז און, נישט לאַזנדיק אים פאַרמאַכן די
טיר, האָט זי אויסגעשריגן, אַז זי האַסט אים פּונם גאַנצן האַרצן. דע-
מאָלט האָט ער זי אַריינגעלאָזט אין קאַבינעט, און זי האָט אים אַלץ
אַרויסגעזאָגט און זיך מודה געווען, אַז זי האָט ליב אָן אנדערן, און אַז
דערדאָזיקער אַנדערער איז איר אמתדיקער, געזעצלעכער מאַן, און זי
האַלט עס פאַר איר געוויסנס-חוב שוין היינט טאַקע אַריבערצופאַרן צו
אים, נישט געקוקט אויף גאַרנישט, ווען מען זאָל אפילו שיסן אויף איר
מיט האַרמאַטן.

— אין אייך קלאַפט שטאַרק אַ ראַמאַנטישער אַדער, — האָט אַוי-
לאָוו איר איבערגעשלאָגן די רייד, נישט אַפּרייטנדיק דעם קאַפּ פון ציי-
טונג.

זי האָט זיך צעלאַכט און האָט ווייטער דערציילט, נישט צורירט.
דיק זיך צו איר קאווע. די פאַקן האָבן זיך באַ איר צעפלאַמט, דאָס

האַט זי אַ ביסל געברענגט אין פאַרלעגנהייט, און זי האָט שעמעוודיק זיך אומגעקוקט אויף מיר און אויף פּאַליען. פון איר ווייטערדיקער דערציילונג האָב איך זיך דערוואוסט, אַז דער מאַן האָט איר געענטפערט מיט פאַרווארפן, דראָנגען און סוף פל סוף מיט טרערן. און עס וואָלט ריכטיקער געווען צו זאָגן, אַז נישט זי, נאָר ער האָט אויסגעהאַלטן אַ שלאַכט.

— יא, מיין פריינט, פל-זמן די גערוון מיינע זענען געווען אַנגע-שטרענגט, איז אַלץ געאַנגען אויסגעצייכנט. — האָט זי דערציילט, — נאָר אזוי ווי ס'איז אַנגעקומען די נאַכט, בין איך באַ זיך אַפּגעפאַלן. איר, זשאַרוזש, גלייבט נישט אין גאַט, און איך האָב אַ ביסל אמונה און האָב מורא פאַר שטראַף. גאַט פאַרלאַנגט פון אונז געדולד, גרויסמוט, זעלבסטאָפּערונג, און אַט זאָג איך זיך אַפּ פון ליידין און וויל איינאַרד-נען דאָס לעבן אויף אַן אַנדערן שטייגער. איז דאָס גוט? און טאַמער איז דאָס פון גאַטס שטאַנדפונקט נישט גוט? אַרום צוויי אַ זיגער באַנאַכט איז אַריינגעקומען צו מיר דער מאַן אין זאָגט: „איר זאָלט זיך נישט דערוועגן אַוועקצוגיין. איך וועל אייך אַרויספאַדערן מיט אַ סקאַנדאַל דורך פּאַליציי“. און נישט לאַנג וואַרטנדיק, כ'קוק זיך אום, שטייט ער שוין ווי-דער אין דער טיר, ווי אַ שאַטן. „האַט רחמנות אויף מיר. אייער אַנט-לויפן קען מיר ברענגען שאַדן אינם דינסט“. די דאָזיקע ווערטער האָבן אויף מיר געווירקט גראַב, איך בין ממש פאַרוזשאַווערט געוואָרן פון זיי, כ'האַב אַ קלער געטון, אַז דאָס הייבט זיך שוין אָן די שטראַף, און האָב אַנגעהויבן ציטערן פון שרעק און וויינען. מיר האָט זיך געדאַכט, אַז עס וועט אויף מיר איינפאַלן דער סופּיט, אַז באַלד וועט מען מיך פירן אין פּאַליציי, אַז איר וועט מיך אויפהערן לייב צו האָבן, — הפּלל, איין גאַט ווייסט וואָס! כ'וועל אַוועקגיין, טראַכט איך, אין אַ מאַנאַסטיר אַדער ווערן ערגעץ אַ קראַנקען-פלעגערין, כ'וועל זיך אַפּזאָגן פון גליק; נאָר תוך פּדי דבור דערמאן איך זיך, אַז איר האָט מיך לייב און אַז איך האָב נישט קיין רעכט צו דיספּאָנירן מיט זיך אָן אייער וויסן, אין ס'הייבט זיך מיר אָן אַלץ אין קאַפּ צו פּלאַנטערן, און איך בין אין פאַרצווייפּלונג, כ'ווייס נישט, וואָס צו קלערן און וואָס צו טון. נאָר ס'איז אויפגעאַנגען די זון, און איך בין ווידער פריילעך געוואָרן. איך האָב זיך דערוואַרט דעם פרי-מאַרגן און געקומען צו לויפן צו אייך. אַך, ווי איך האָב זיך אויסגעפּיי-

ביקט, מיין ליבער! נאכאנאנד צוויי נעכט נישט געשלאפן.
זי איז געווען אפגעמאטערט און אויפגערעגט. איר האָט זיך גע-
בלוטט אין איין און דערזעלבער צייט צו שלאָפן און אַן אַ סוף רעדן,
און לאַכן, און וויינען, און פאַרן אין רעסטאָראַן פרישטיק עסן, כדי זיך
צו דערפילן אויף דער פרייהייט.

— באַ דיר איז אַ געמיטלעכע דירה, נאָר כ'האַב מורא, אַז פאַר
צוויי וועט זי זיין קליין, — האָט זי געזאָגט נאָך דער קאווע, דורכגייענ-
דיק שנעל אַלע צימערן. — וועלכעס צימער וועסטו מיר געבן? מיר גע-
פעלט דאָסדאָזיקע, וואָרים עס איז לעבן דיין קאָבינעט.

אַרום צוויי אַ זייגער האָט זי זיך איבערגעטון אינם צימער לעבן
קאָבינעט, וועלכעס זי האָט נאָכדעם אָנגעהויבן צו רופן אירס, און איז
אָועקגעפאַרן מיט אַרלאָון פרישטיקן. מיטאַג האָבן זיי אויך געבעסן אין
אַ רעסטאָראַן און אין דער לאַנגער צווישנצייט צווישן פרישטיק און מי-
טאַג זענען זיי אַרומגעפאַרן איבער די געשעפטן. ביז שפעטן אָוונט האָב
איך אַלץ געעפנט די סביעקטן און טרעגערס פון די געשעפטן און אָפגע-
נומען באַ זיי פאַרשידענע איינקויפונגען. מען האָט געברענגט, צווישן
איבעריקן, אַ גרויסאַרטיקן טרעמאַ, אַ טואַלעט, אַ בעט און אַ פרעכטיקן
טיי-סערוויז, וועלכער איז אינגו אינגאַנצן נישט געווען נייטיק. מען האָט
געברענגט אַ גאַנצע משפחה קופערנע פענדלעך, וועלכע מיר האָבן אָועק-
געשטעלט אין איין שורה אויף אַ פאַליצע אין אונזער פּוּסטער קאַלטער
קיר. ווען מיר האָבן אויפגעפאַקט דעם טיי-סערוויז, האָבן באַ פאַליצען זיך
צעפלאַקערט די אויגן, און זי האָט אַ מאַל דריי אַ קוק געטון אויף מיר
מיט שנאה און שרעק, וואָס, טאַמער נישט זי, נאָר איך וועל דער ערש-
טער אָועקגעבענען איינס פון די דאָזיקע גראַציעזע שעלעכלעך. מען האָט
געברענגט צו פירן אַ דאַמען-שרייב-טיש, זייער אַ טייערן, נאָר אומבאַ-
קוועמען. אָפנים, זינאידאַ פעדאַראָונאַ האָט געהאַט בדעה פעסט זיך איינ-
צופונדעווען באַ אינגו, אויף אַ באַלעבאַטישן אופן.

זי איז צוריקגעקומען מיט אַרלאָון אַרום צען אַ זייגער. איבערפּולט
פון שטאַלצן באַוואוסטזיין, אַז זי האָט אויסגעפירט עפעס דרייטעס און
אומגעוויינטלעכס, ליידיגשאַפטלעך ליבנדיק אַרלאָון און, ווי איר האָט זיך
געדאַכט, ליידיגשאַפטלעך געליבט דורך אים; מיד, נאָר פאַרפילנדיק אַ
פעסטן, גליקלעכן שלאָף, — האָט זינאידאַ פעדאַראָונאַ זיך געקוויקט

מיטן נייעם לעבן, פונם איבערפלוס פון גליק האָט זי זיך פעסט געדריקט די הענט, האָט פאַרזיכערט, אז אַלץ איז גרויסאַרטיק און זיך געשווירן, אז זי וועט אייביק ליב האָבן, און דידאַזיקע שבועות און די נאַיווע, כמעט קינדישע זיכערקייט, אז מען האָט זי אויך שטאַרק ליב און מען וועט זי אייביק ליב האָבן, האָבן זי ייגער געמאַכט אויף אַ יאָר פינף. זי האָט חנעוודיק געפּליידערט און געלאַכט אויס זיך.

— ס'איז נישטאָ קיין גרעסער גליק, ווי פרייהייט! — האָט זי געזאָגט, צווינגענדיק זיך צו זאָגן עפעס ערנסטעס און באַדייטנדיקס. — וואָרים שטעל דיר נאָר פאַר די טיפשות, מיר גיבן נישט צו קיין שום ווערט דער אייגענער מיינונג, מעג זי זיין ווי קלוג, נאָר מיר ציטערן פאַר דער מיינונג פון פאַרשידענע נאַראָנים. איך האָב מורא געהאַט פאַר דער פרעמדער מיינונג ביז דער לעצטער מינוט, נאָר אזוי ווי נאָר איך האָב געפּאַלגט זיך אַליין און האָב באַשלאָסן צו לעבן לויט מיין ווילן, האָבן זיך מיר די אויגן געעפּנט, איך בין פייגעקומען מיין נאַרישע שרעק און כ'בין איצט גליקלעך און וויבשט יעדן אזא גליק.

נאָר באַלד האָט זיך באַ איר דער געדאַנקען-גאַנג איבערגעריסן, און זי האָט גערעדט וועגן אַ נייער דירה, וועגן טאַפעטן, פּערד, וועגן אַ רייזע אין דער שווייץ און קיין איטאַליען. אַרלאָו ווידער איז געווען אַפּ-געמאַטערט פּוּ אַרומפּאַרן איבער די רעסטאָראַנען און געשעפטן און האָט ווייטער געפּילט די זעלבע צעמישטקייט פאַר זיך אַליין, וועלכע איך האָב באַמערקט באַ אים אינדערפרי. ער האָט געשמייכלט, נאָר מער פּוּן העפּ-לעכקייט וועגן, ווי פּוּן הנאה, אין ווען זי האָט גערעדט וועגן עפעס ערנסט, האָט ער איראַגיש מספּים געווען: „יאָ, יאָ!“

— סטעפּאַן, געפינט וואָס גיכער אַ גוטן קוכער, — האָט זי זיך געווענדט צו מיר.

— מען דאַרף זיך נישט אַיילן מיט דער קיך, האָט אַרלאָו גע-זאָגט, קאַלט אַ קוק-טוענדיק אויף מיר, — מען דאַרף זיך פּריער איבער-ציען אין אַ נייער דירה.

ער האָט קיינמאָל נישט געהאַלטן באַ זיך נישט קיין קיך, נישט קיין פּערד, וואָרים ער האָט נישט ליב געהאַט, ווי ער האָט זיך אויסגע-דריקט, „איינצופירן באַ זיך אומזיינדיקייט“, און מיך מיט פּאַליען האָט ער פאַרטראָגן אין זיין דירה נאָר ער פּי נויטווענדיקייט. . . די אזויגע-

רופענע פאמיליען-געסט מיט אירע אומגעוויינלעכע פריידן און קליינ-
 לעכקייטן האָט שאַקירט זיין געשמאַק, ווי אַ באַנאַליטעט; זיין מעוברת,
 אָדער האָבן קינדער און רעדן וועגן זיי — דאָס איז שלעכטער טאָן,
 קליינפירגערטום. און איך בין איצט געוואָרן שטאַרק נייגעריק, ווי אַזוי
 ס'וועלן זיך איינלעבן אין איין דירה די דאָזיקע צוויי פאַשעפענישן, —
 זי אַ הויזלעכע, פאַלעבאַטישע, מיט אירע קופערנע פענדלעך און מיט
 פאַנטאַזיעס וועגן אַ גוטן קוכער און פערד, און ער, וועלכער פלעגט אָפט
 זאָגן זיינע חברים, אַז אין אַ דירה פון אַן אַרנטלעכן ריינלעכן מענטש
 דאַרף, אַקוראַט ווי אויף אַ קריגס-שיף, נישט זיין קיין שום איבעריקס —
 נישט קיין פרויען, נישט קיין קינדער, נישט קיין שמאַטעס, נישט קיין
 קיך-געשיר... .

V.

איצט וועל איך אייך דערציילן, וואָס ס'איז פאַרגעקומען דעם
 נאַענטסטן דאָנערשטיק. אַרלאָוו מיט זינאידאַ פּעדאַראָוונען האָבן דעם
 טאָג געמיטאַגט באַ קאַנטאַנען אָדער דאַנאַנען. אַהיימגעקומען איז נאָר
 אַרלאָוו אליין, און זינאידאַ פּעדאַראָוונאַ אין, ווי כ'בין שפּעטער געוואויר
 געוואָרן, אַוועקגעפאַרן אויף פּעטערבורגער קוואַרטאַל צו אירס אַן אַלטער
 גווערנאַנטקע, פּדי דאַרט איבערצווואַרטן די צייט, וואָס באַ אינז וועלן
 זיין די געסט. אַרלאָוו האָט זיך נישט געגלויסט צו ווייזן זי זיינע חברים.
 דאָס האָב איך תּופּס געווען נאָך אינדערפרי באַ דער קאַזע, ווען ער
 האָט זי אָנגעהויבן צו פאַרויכערן, אַז פון איר רו וועגן איז נייטיק אָפּ-
 צושאַפן די דאָנערשטיקן.

די געסט זענען, ווי געוויינלעך, אָנגעקומען אין איין צייט.
 — די מאַדאַם איז אויך אינדערהיים? — האָט מיך שטיל געפרעגט.
 קיקושקין.
 — נישטאָ, — האָב איך געענטפערט.

ער איז אריינגעגאנגען מיט כיטרע, בוימלדיקע אויגן, סודותפול
שמיכלענדיק און רייבנדיק פון פראסט די הענט.

— כ'האב דעם פבוד צו גראטולירן, — האָט ער געזאָגט צו אַר-
לאָוון, ציטערנדיק מיטן גאַנצן קערפער פון חנופהדיקן, לעקערדישן געלעכ-
טער. — איך ווינטש אייך צו פרוכפערן זיך און מערן זיך, ווי די צע-
דערביימער אין לבנון.

די געסט זענען אריינגעגאנגען אין שלאָפצימער און האָבן זיך
דאָרט געזוכהט אויפן השבון פון די דאַמען-פאַנטאַפּל, פונם דיזואן
צווישן די צוויי בעטן און פון דער גרויער בלוזע, וואָס איז געהאַנגען
אויפן אַנלען פון אַ בעט. זיי האָט אַמיזירט דאָס, וואָס דער עקשן, וועל-
כער האָט מבטל געווען אַלעס געוויינטלעכע אין דער ליבע, איז
דאַפּטעם אַריינגעפאַלן אזוי פשוט און געוויינטלעך אין אַ פרויען-
געז.

— פון וואָס דו האָסט אָפגעלאַכט, דערצו וועסטו דינען, — האָט
עטלעכע מאָל איבערגעזען קיקושקין, וועלכער האָט, אגב, געהאַט אַן
אומסימפאַטישע פּרעטענזיע צו בראַוירן מיט קירלעך-סלאַוואַנישע
טעקסטן. — שטילער! — האָט ער אַרויסגעפליסטערט, אויפהייבנדיק דעם
פינגער צו די ליפן, בשעת זיי זענען איבערגעגאַנגען אין צימער אַריין,
וואָס איז געווען אין שכנות מיטן קאַבינעט. — ש-ש-ש! דאָ טרוימט מאַרגא-
ליטאַ וועגן איר פּאָסטן.

און ער איז זיך פאַרגאַנגען פון געלעכטער, אזוי ווי ער וואָלט
געזאָגט עפעס געוואַלטיק קאַמישט. איך האָב זיך איינגעקוקט אין גרוזי-
נען, דערוואַרטנדיק, אַז זיין מוזיקאַלישע נשמה וועט נישט אויסהאַלטן
דאָסדאַזיקע געלעכטער, נאָר איך האָב געהאַט אַ טעות. זיין גוטמוטיק,
מאַגער פנים האָט געשיינט פון הנאה. ווען מען האָט זיך געזעצט שפילן
אין קאָרטן, האָט ער, פאַרהאַקנדיק זיך און קיינדיק פון געלעכטער, בא-
מערקט, אַז זשאַרזשינקאַ באַדאַרף נאָך, צוליב דער גאַנציקייט פון פאַמיליען-
גליק, זיך איינשאַפן אַ ציביק פון קערשנהאַלץ און אַ גיטאַרע. פּיעקאַרסקי
האַט סאָליד צוגעלאַכט, נאָר לויט זיין קאַנצענטרירטער מינע האָט מען
געקענט זעהן, אַז אַרלאָוס נייע ליבע-געשיכטע איז אים נישט אָנגענעם.
ער האָט נישט פאַרשטאַנען, וואָס איינגטלעך ס'איז פאַרגעקומען.

— אָבער וואָס אָגט דערויף דער מאַן? — האָט ער גע-

פרעגט מיט שטוינג, ווען מען האָט ש.י.ן געהאַט אויסגעשפּילט דריי קאָנען.

— איך ווייס נישט, — האָט אַרלאָו געענטפּערט.
פּיעקאַרסקי האָט צעקעמט מיט די פינגער זיין גרויסע באָרד און זיך פאַרטראַכט, און נאָכדעם האָט ער שוין געשוויגן ביזן סאַמע נאַכט-צפּן.

ווען מען האָט זיך אַוועקגעזעצט צום נאַכטעסן, האָט ער געזאָגט געלאָסן, אויסציענדיק יעדעס וואָרט:

— בכלל, האָב נישט פאַריבל, פאַרשטיי איך אייך ביידע נישט. איר האָט געקענט זיך פאַרליבן איינער אין אַנדערן און עובר זיין אויפן זיבעטן געבאַט, וויפיל אייער האַרץ גלויבט, — איך פאַרשטיי דאָס. יא, דאָס איז מיר פאַרשטענדלעך. נאָר צוואַס פאַרטרויען אייערע סודות דעם מאַן? איז דאָס דען נייטיק?

— אָבער ס'איז דען נישט אַלץ איינס?

— האַ. . . — האָט זיך פּיעקאַרסקי פאַרקלערט. — הער-זשע, וואָס איך וועל דיר זאָגן, ליבער פריינט מיינער, — האָט ער פאַרגעזעצט מיט אַ קענטיקער אַנשטרענגונג פון געדאַנק, — אויב איך וועל אַמאָל חתונה האָבן דאָס צווייטע מאָל און דיר וועט איינפאַלן מיך מוכה צו זיין מיט אַ פאַר הערער, זאָלסטו עס טון אזוי, אַז איך זאָל נישט באַמערקן. ס'איז אַ סך ערלעכער אַפּצוגארן אַ מענטש, ווי קאַליע צו מאַכן אים דעם סדר פון לעבן און די רעפּוטאַציע. איך פאַרשטיי. איר ביידע מיינט, אַז לעבנדיק אָפּן, האַנדלט איר אוימגעוויינלעך ערלעך און ליבעראַל, נאָר מיטן דאָזיקן. . . ווי הייסט עס? . . . מיטן דאָזיקן ראַמאַנטיזם קען איך נישט מסכים זיין.

אַרלאָו האָט גאַרנישט געענטפּערט, ער איז נישט געווען אינהיי-מאַר און עס האָט זיך אים נישט געגלויבט צו רעדן. פּיעקאַרסקי האָט נישט אויפגעהערט צו חידושן זיך. ער האָט פאַרקלערטערהייט געפויקט אַ ביסל מיט די פינגער אין טיש און געזאָגט:

— איך פאַרשטיי אייך פונדעסטוועגן ביידע נישט. דו ביסט נישט קיין סטודענט און זי איז נישט קיין נייטאַרין. איר זענט ביידע מענטשן פאַרמעגלעכע. איך מיין, דו וואָלסט געקענט איינאַרדען פאַר איר אַ באַ-ונדערע דירה.

— ניין, איך וואָלט נישט געקענט. לייַען, אדריבה, טורגע-
ניעהן.

— נאָכוואָס זאָל איך אים לייַענען? איך האָב שוין געליי-
ענט.

— טורגעניעווען לערנט אין זיינע ווערק, און יעדעס דערהויבענע,
ערלעך דענקענדיקע מיידל זאָל אוועקגיין מיטן געליבטן מאַנסביל אין
עק וועלט און זאָל דינען זיין אידעע, — האָט אַרלאָוו געזאָגט פאַר-
זשמורענדיק איראַניש די אויגן. — עק וועלט — דאָס איז licentia
poetica; די גאַנצע וועלט מיט אַלע אירע עקן געפינט זיך אין דער
וואוינונג פון דעם געליבטן מאַנסביל. נישט לעפן מיט אַ פרוי, וואָס
האָט זיך ליב אין איין דירה — הייסט דעריבער אַפּוּאַגן איר אין איר
הויכער מיסיע און נישט טיילן אירע אידעאַלן. יאָ, מײן ליבער, טור-
געניעווען האָט געשריבן, און איך מוז אַצינד פאַר אים אויפעסן די
קאַשע.

ווי ס'קומט דאָ אַהער טורגעניעווען, פאַרשטיי איך נישט, — האָט
שטיל געזאָגט גרוזין און אַ קוועטש געטון מיט די פלייצעס. — איר גע-
דענקט, זשאַרזשינקאַ, ווי אין דריי באַגעגענישן גייט ער שפעט
אין אַוונט ערגעץ אין איטאַליען און הערט פּלוצלינג: — Vieni pen-
sando a me segretamente! — האָט גרוזין אויפגעוונגען. — דאָס
איז שוין!

— אָבער זי איז דאָך נישט מיט געוואָלט צו דיר אַריבערגעפאַרן.
דו האָסט עס דאָך אַליין פאַרלאָנגט, — האָט באַמערקט פּיעקאַר-
סקי.

— נו, נאָדיר גאָר! איך האָב נישט גאָר נישט געוואָלט, גאָר
כ'האַב אפילו נישט געקענט קלערן, און דאָס וועט אַמאָל געשעען. ווען
זי פלעגט זאָגן, און זי וועט אַריבערפאַרן צו מיר, האָב איך עס אָנגענוי-
מען פאַר אַ ליבן שפּאַס.

אַלע האָבן זיך צעלאָכט.

— איך האָב דאָס נישט געקענט וועלן, — האָט אַרלאָוו פאַרגע-
זעצט מיט אַזאַ טאָן, אַזוי ווי מען וואָלט פּלומרשט אים גענייט זיך צו
פאַרענטפערן. — איך בין נישט טורגעניעווען קיין העלד און אויב איך
וועל אַמאָל באַדאַרפן צו באַפרייען בולגאַריע, וועל איך זיך נישט נייטיקן

אין קיין דאמען-געזעלשאפט. אויף ליבע קוק איך קודם-כל, ווי אויף א באדערפעניש פון מיין ארגאניזם, א נידעריקע און א פיינטלעכע צו מיין גייסט; זי דארף מען באפרידיקן מיט פארשטאנד, אדער גאר אינגאנצן זיך אפזאגן פון איר, אנדערש וועט זי אריינטראגן אין דיין לעבן פונקט אזוינע אומרייבע עלעמענטן, ווי זי איז אליין. בכדי זי זאל זיין א תענוג און נישט קיין פייך, פלייס איך זיך צו מאכן זי שייך און ארומצורענגלען זי מיט א סך אילוזיעס. איך וועל נישט פאָרן צו קיין פרוי, אויב איך וועל פאָרויס נישט זיין זיכער, אז זי וועט זיין שייך, צוציענדיק; און איך וועל אויך נישט פאָרן צו איר, אויב כ'בין אליין נישט באזונדערס אויפגעלייגט. און בלויז באַ אַזעלכע באַדינגונגען געלונגט אונז אַפצונאַרן איינער דעם אנדערן און אונז דאַכט זיך, אַז מיר האָבן ליב און מיר זענען גליקלעך. נאָר קען איך דען וועלן קופערנע פענדלעך און אַ נישט פאַרקעמטן קאַפּ, אַדער מען זאַל מיך זען, ווען איך בין נישט אַפגעוואַשן און בין נישט אין הומאַר? זינאַידאַ פעדאַראָונאַ מיט איר תמימותדיקייט זיל מיך צווינגען ליב צו קריגן דאָס, פון וואָס איך האָב זיך אויסגעווישן מיין גאַנץ לעבן. זי וויל, אַז באַ מיר אין וואוינונג זאַל מען שפירן אַ קיך מיט פאַמיס; זי דארף מיט געפילדער זיך איבערציען אין אַ נייער דירה, אַרומפאַרן אויף אייגענע פערד, זי באַדאַרף ציילן מיין וועש און זיך זאָרגן וועגן מיין געזונט, מוז יעדע מינוט זיך אַריינמישן אין מיין פערזענלעכן לעבן און מיר גאַכקוקן יעדן טריט, און גלייכצייטיק אויפ-ריכטיק פאַרזיכערן, אַז מיינע געוואוינהייטן און פרייהייט וועלן בלייבן באַ מיר. זי איז איבערצייגט, אַז מיר וועלן, ווי אַ יינג פאַרפאַלק, אין דער קורצסטער צייט דורכמאַכן אַ רייזע, דאָס הייסט, זי וויל אומשיידבאַר זיך געפינען לעבן מיר סיי אין קופע, סיי אין די האַטעלן, אין דער צייט, וואָס אין וועג האָב איך גאַר ליב צו לייענען און קען נישט ליידן קיין שום געשפּרעכן.

— גיב איר דאָס צו פאַרשטיין, — האָט געזאָגט פיעקארסקי.
 — ווי אזוי? דו קלערסט, אַז זי וועט מיך פאַרשטיין? זאַל דיר נישט איינפאַלן, מיר האָבן אינגאנצן פאַרשידענע מיינונגען. לויט איר מיינונג איז — אוועקגיין פון טאטעשי און מאַמעשי צו אַ געליבטן מאַנס-פאַרשוין, דער שפיץ פון ציווילן מוט, און לויט מיין מיינונג איז עס — אַ קינדישקייט. ליב קריגן, צונויפגיין זיך מיט אַ מאַנספאַרשוין — דאָס

באדייט אָנהייבן אַ ניי לעבן, און לויט מיין מיינונג באדייט עס גאַרנישט. ליבע און אַ מאַנספאַרשויך שטעלן מיט זיך פאַר דעם הויפט-מהות פון איר לעבן און אין דער הינזיכט אַרבעט באַ איר, אפשר, די פילאָזאָפיע פון אַן אומבאַוואוסטזיניקן; פרוו, אדרבא, זי איבערצייגן, אַז ליבע איז נאָר אַ פשוטע באַדערפעניש, ווי עסן און קליידונג, אַז די וועלט גייט להלוטין נישט אונטער דערפון, וואָס מאַנען און ווייבער זענען שלעכט, אַז מען קאָן זיין אַן אויסגעלאָסענער און אַ פארפירער און גלייכצייטיק אַ געביאַ-לער און איידעלער מענטש, און פון דער צווייטער זייט — קען מען זיך אַפּזאָגן פון ליבע-תענוגים און אין דערזעלבער צייט זיין אַ באַרישע, בייזע חיה. אַ מאַדערנער קולטורעלער מענטש, וואָס שטייט אפילו אויף אַ נידעריקער מדרגה, אַ שטייגער, אַ פראַנצויזישער אַרבעטער, גיט אויס אין טאָג אויף מיטאַג 10 סאַנטים, אויף וויין צום מיטאַג 5 סאַנטים און אויף אַ פרוי פון 5 ביז 10 סאַנטים, אָבער זיין שכל און גערוון גיט ער פולשטענדיק אַוועק דער אַרבעט. אָבער זינאידאַ פעדאַראָוואַ גיט אַוועק דער ליבע נישט קיין סאַנטימען, נאָר איר גאַנצע נשמה איך וועל, מהיכי תיתי, איר געבן צו פאַרשטיין, אָבער זי וועט אַלס תשובה דערויף אויפ-ריכטיק אויפהייבן אַ געוואַלט, אַז איך האָב זי אומגעברענגט, אַז עס איז איר אין לעבן מער גאַרנישט פאַרבליבן.

— דו זאָג איר גאַרנישט, — האָט געזאָגט פיעקאַרסקי, — נאָר פשוט דינג פאַר איר אַ באַזונדערע דירה, און אויס עסק.

— דאָס איז גרינג צו זאָגן...

מען האָט אַביסל געשוויגן.

— נאָר זי איז מלא חן, — האָט געזאָגט קוקושקין. — זי איז

פרעכטיק. אַזעלכע פרויען שטעלן זיך פאַר, אַז זיי וועלן אייביק ליב האָבן, און גיבן זיך אָפּ מיט פאַטאָס.

— אָבער מען דאַרף האָבן דעם קאַפּ אויף די פלייצעס, — האָט

געזאָגט אַרלאָוו: — מען דאַרף באַרעכענען. אַלע פרווון, וואָס זענען אונז באַוואוסט פון דעם אַלטעגלעכן לעבן און זענען אַריינגעטראָגן גע-וואָרן אין די לוותות פון די אומציילבאַרע ראַמאַנען און דראַמען, באַ-שטעטיקן איינשטימיק, אַז די פלערליי אַדולטערס און צוזאַמענלעבנס באַ אַרנטלעכע מענטשן, אַלצאיינס ווי אַזוי די ליבע איז געווען אין אַ-הויב, געדויערן נישט מער, ווי צוויי, העכסטנס — דריי יאָר, דאָס באַ-

דארף זי צו וויסן. אין דעריבער זענען די אלע איבערציענישן, פענדי-
 לעך און האַפנונגען אויף אַן אייביקער ליבע און צופרידנקייט — נישט
 מער, ווי אַ פאַרלאַנג זיך צו נאַר צו מאַכן און מיך. זי איז אי באַחנט,
 אי פרעכטיק, — ווער שפאַרט זיך דען? נאַר זי האָט איבערגעדרייט
 דעם וואַגן פון מיין לעבן: דאָס, וואָס איך האָב ביז איצט געהאַלטן פאַר
 נאַריש און זינלאָז, נייט זי מיך צו דערהייבן עס צו דער מדרגה פון אַן
 ערנסטער פראַגע, איך דין צו אַ געז, וועלכן איך האָב קיינמאַל נישט
 באַטראַכט פאַר קיין גאַט; זי איז אי באַחנט, אי פרעכטיק, נאַר בשעת
 איך פאַר אַצינד אַהיים פונם אַמט, איז מיר איבער עפעס נישט גוט
 אויף דער נשמה. אַזוי ווי איך וואָלט פלומרשט זיך געריכט צו טרעפן
 אינדערהיים עפעס אַן אומבאַקוועמלעכקייט, דהיינו, מוליאַרעס, וואָס האָבן
 צענומען אלע אויוונס און האָבן אַנגעלייגט בערג ציגל. מיט איין וואָרט,
 פאַר דער ליבע גיב איך אַוועק שוין נישט קיין סאַנטימען, נאַר אַ טייל
 פון מיין רו און מיינע גערוון. און דאָס איז פאַסקודנע.

— און זי הערט נישט איצט דעמדאָזיקן גולן! — האָט אָפּגע-
 זיפּט קוקישקין. — גנעדיקער הער, — האָט ער געזאָגט מיט אַ טעאַט-
 ראַלער מינע, — איך וועל אייך באַפרייען פון דער שווערער פליכט,
 ליב צו האָבן דאָסדאָזיקע פרעכטיקע באַשעפעניש, — איך וועל באַ אייך
 אָפּשלאָגן זינאדיא פּעדאַראַוונען!

— איר מעגט... — האָט ביטולדיק געזאָגט אַרלאָז.
 קוקישקין האָט באַ אַ האַלבער מינוט געלאַכט מיט זיין דין קולכל
 און געציטערט מיטן גאַנצן קערפער, נאָכדעם האָט ער אַ זאָג גע-
 טון:

— געדענקט, איך שפאַס נישט! איר זאָלט נאַר דערנאָך נישט
 וועלן שפילן קיין אַטעלאָ!

אלע האָבן אַנגעהויבן זען וועגן קוקישקינס אומדערמידלעכקייט
 אין ליבע-אַנגעלעגנהייטן, ווי פאַטאַל ער איז פאַר פרויען און געפערלעך
 פאַר מאַנען און ווי אויף יענער וועלט וועלן נישט-גוטע אים בראַטן אויף
 קוילן פאַר זיין אויסגעלאָסן לעבן. ער האָט געשוויגן און געזשמורעט די
 אויגן און, בשעת מען האָט אַנגערופן באַקאַנטע דאַמען, האָט ער גע-
 זראָט מיטן קליינעם פינגער — מען טאָר נישט, הייסט עס, אויסגעבן
 קיין פּרעמדע סודות. אַרלאָז האָט פּלוצלינג אַ קוק געטון אַויסן זייגער.

די געסט האָבן פאַרשטאַנען און זיך פאַרנומען אַוועקצוגיין. אַך
געדענק, גרוזיק, וועלכער איז געווען שיפור פונם וויין. האָט זיך דאָס
מאָל אָנגעטון פיינלעך לאַנג. ער האָט אָנגעטון זיין פאַלטן, וואָס איז עג-
לעך געווען צו די קאַפּטעס, וואָס מען מאַכט פאַר קינדער אין נישט
פאַרמעגלעכע הייזער, האָט אויפגעשטעלט דעם קאַלנער און אָנגעהויבן
עפעס לאַנג צו דערציילן; נאָכדעם, זעענדיק, אז מען הערט אים נישט
אויס, האָט ער אַריבערגעוואָרפן איבער דעם אַקסל זיין פלעד, פון וועלכן
מען האָט געשפירט אַ ריח פון קינדער-צימער, און מיט אַ שולדיק תחנונים-
דיק קול האָט ער מיך געבעטן אָפצוזוכן זיין היטל.

— זשאַרזשיק, מלאך מיינער! — האָט ער צאָרט געזאָגט, —
האַרציקער, פאַלגט מיר, לאַמיר אַצינד אַרויספאַרן הינטער דער שטאַט.
— פאַרט אַליין, איך קען נישט. איך בין איצט אין דער לאַגע

פון אַ באַווייבטן.

— זי איז אַ וואַיילע, זי וועט נישט ביי זיין. גוטער שעף מיינער,
לאַמיר פאַרן! ס'איז אַ גרויסאַרטיק וועטער, אַ שניי-שטורם, אַ פרעסטל...
ערנוואָרט, איר דאַרפט זיך אויפרודערן אַ ביסל, פדי פטור צו ווערן פונם
שלעכטן הומאָר; דער טייוול ווייסט אייך... .

אַרלאָוו האָט זיך אויסגעצויגן, אַ גענעץ געטון און אַ קוק געטון
אויף פיעקאַרסקין.

— דו וועסט פאַרן? — האָט ער געפרעגט אין ישוב-הדעת.

— איך ווייס נישט. מהיכיל תיתי.

— זאָל איך זיך אָנשיפורן, האַ? יי גוט, כ'וועל פאַרן, — האָט
אַרלאָוו באַשלאָסן נאָך אַ קורצן קווענקלעך זיך. — וואַרט-צו, כ'וועל
אַריינגיין נאָך געלט.

ער איז אַריינגעגאַנגען אין קאַבינעט, און גרוזיק איז אים נאָכגע-
קראַכן, שלעפנדיק נאָך זיך דעם פלעד. אין אַ מינוט אַרום האָבן זיך
זיידע אומגעקערט אין פאַרצימער. דער שיפורלעכער און זייער צופרי-
זענער גרוזיק האָט געקנייטשט אין דער האַנט אַ פאַפירענעם צענער-
זיבל.

— מאַרגן וועלן מיר זיך צונויפּרעכענען, — האָט ער געזאָגט. —
און זי איז אַ גוטע, זי וועט זיך נישט בייזערן... זי האָט באַ מיר לי-
זעלען געטויפט, איך האָב זי ליב, די אַרימע. אַך, ליבער מענטש! —

האַט זיך פלוצלינג פריידיק צעלאַכט אין צוגעפאלן מיטן שטערן צו פיע-
 קארסקי רוקן, — אַך, פיעקארסקי, אוצר מיינער! אדוואַקאטיסימוס.
 טרוקן ווי אַ סוכאַר, אַבער פרויען האָט ער, נישקשה, ליב. . .
 — אין דווקא דיקע, — האָט מוסיף געווען אַרלאָוו, אַנטווענדיק
 דאָס פוטער. — פונדעסטוועגן, לאַמיר פאַרן, אַנישט קען מען זי אַקאַרשט
 טרעפן אויף דער שוועל.

— Vieni pesando a me segretamente! — האָט אויפגע-
 זונגען גרוזין.

ענדלעך זענען זיי אוועקגעפאַרן. אַרלאָוו האָט נישט גענעכטיקט
 אינדערהיים און זיך אומגעקערט אויפן צווייטן טאַג צום מיטאַג.

VI.

זינאידאַ פעדאַראָוונען איז פאַרפאלן געוואָרן אַ גאַלדן זייגערל,
 וואָס איר האָט אַמאָל געהאַט געשאַנקען דער פאַטער. דערדאָזיקער פאַקט
 האָט זי פאַרוונדערט און איבערגעשראַקן. אַ האַלבן טאַג איז זי אַרומגע-
 גאַנגען איבער אַלע צימערן, פאַרלוירן באַקוקט די טישן און פענצטער,
 נאָר דער זייגער איז אַזוי ווי אין וואַסער אַריין.

קורץ נאָכדעם, אַן ערך דריי טאַג שפּעטער, האָט זינאידאַ פעדאַ-
 ראָוונאַ צוריקקומענדיק פון ערגעץ, פאַרגעסן אין פאַדערצימער איר ביי-
 טעלע. צום גליק פאַר מיר האָב איך דאָס מאָל איר נישט געהאַלפן אויס-
 טון, נאָר פאַליאַ. ווען זי האָט זיך אומגעקוקט, אַז עס פעלט איר דאָס
 בייטעלע, איז עס שוין אין פאַרצימער נישט געווען.

— מאַדנע! — האָט זינאידאַ פעדאַראָוונאַ געשטוינט — איך גע-
 דענק אויסגעצייכנט, כ'האַב אַרויסגענומען דאָס בייטעלע פון קעשענע.
 פּדי צו באַצאלן דעם דראַזשקאַזש. . . און נאָכדעם עס אוועקגעלייגט דאָ
 לעבן שפּיגל. אמתע וואונדער!

איך האָב נישט געגנבעט, נאָר מיך האָט באַהערשט אַזאַ געפיל,
 ווי איך וואָלט פלומרשט צוגעגנבעט און מען האָט מיך געכאַפט. מיר זע-

נען אזש טרערן געקומען אין די אויגן אריין. ווען מען האָט זיך געזעצט צום מיטאָג, האָט זינאידא פּעדאַראָוונאַ געזאָגט אַרלאָוון אויף פּראַג-צויזיש.

— צו אינז האָבן זיך אַריינגעכאַפּט שדים. איך האָב היינט פאַר-לוירן אין פאַרצימער דאָס בייטעלע, און איצט, כ'גיב אַ קוק, ליגט עס באַ מיר אויפן טיש. נאָר די שדים האָבן נישט אומבאַלוינט אויסגעפירט דעמאָזיקן פּאַקיס. זיי האָבן זיך גענומען פאַר דער מלאכה אַ גאַלדענע מטבע מיט צוואַנציק רובל.

— דאָ ווערט באַ אייך דאָס זייגערל פאַרפאַלן, דאָ געלט. . . — האָט אַרלאָו געזאָגט. — פאַרוואָס געשעט באַ מיר קיינמאַל נישט אַזעלכעס ?

אין אַ מינוט אַרום האָט שוין זינאידא פּעדאַראָוונאַ נישט געדענקט אָן פּאַקיס, וועלכן די שדים האָבן דורכגעפירט, און האָט מיט אַ געלעכ-טער דערציילט, ווי פאַריקע וואָך האָט זי זיך באַשטעלט ברייו-פאַפיר. נאָר פאַרגעסן מיטצוטיילן איר נייעם אַדרעס, און דער מאַגאזין האָט אָפּ-געשיקט דאָס פאַפיר אויף דער אַלטער דירה צום מאַן, וועלכער האָט באַדאַרפט באַצאלן אַ חשבון פון צוועלף רובל. און פּלוצלינג האָט זי אָפּ-געשטעלט איר בליק אויף פאַליען און אויפּמערקזאַם אַ קוק געטון אויף איר. דערביי איז זי רויט געוואָרן און האָט זיך פאַרלוירן אַזוי שטאַרק אז זי האָט אָנגעהויבן רעדן וועגן עפעס אַנדערש.

ווען איך האָב אַריינגעברענגט אין קאַבינעט קאווע, איז אַרלאָו געשטאַנען לעבן קאַמין מיטן רוקן צום פייער, און זי איז געזעסן אַקייגן-איבער אים אין אַ פּאַטעל.

— איך בין לחלוטין נישט אין קיין שלעכטן הומאָר, — האָט זי געזאָגט אויף פּראַגצויזיש. — נאָר איך האָב אַצינד אָנגעהויבן זיך אַי-בערלייגן און ס'איז מיר אַלץ פאַרשטענדלעך. איך קען אייך אַנרופן דעם טאַג און אפילו די שעה, ווען זי האָט באַ מיר צוגעגבעט דאָס זייגערל. און דאָס בייטעלע ? דאָ קענען קיין שום ספיקות נישט זיין. אַ ! — האָט זי זיך צעלאַכט, צונעמענדיק באַ מיר די קאווע. — איצט פאַרשטיי איך, פאַרוואָס איך פאַרליר אַזוי אָפט מיינע טיכלעך און די הענטשקעס. ווי דו ווילסט, מאַרגן לאָז איך אָפּ דיִאָזיקע סראַקע אויף דער פּרייהייט און

וועל שיקן סטעפאנען נאך מיין סאָפיען. יענע איז נישט קיין גנבוע און
האַט נישט אַזאַ. . . אַפּשטויסנדיק פּרצויף.

— איר זענט נישט אין הומאַר. מאַרגן וועט איר זיין אין אַן אַנ-
דערער שטימונג און וועט פאַרשטיין. אַז מען קען נישט אַרויסטרייבן אַ
מענטש, נאָר דערפאַר, וואָס איר זענט אים חושד אין עפעס.

— איך בין נישט חושד, נאָר כ'בין זיכער, — האָט געזאָגט זי-
נאַידאַ פעדאַראָוואַ. — פֿל זמן איך האָב חושד געווען דעמדאָזיקן פּראַ-
לעטאַריער מיטן אומגלויקלעכן פנים, אונזער פֿאַקיי, האָב איך גאַרנישט
גערעדט. ס'איז אַן עוולאַ פון אייך, זשאַרוש, וואָס איר גלייבט מיר
נישט.

— אויב מיר ביידע קלערן פאַרשידן וועגן אַ וואָסער ס'איז זאָך,
הייסט דאָס נישט, אַז איך גלייב אייך נישט. זאָל זיין, אַז איר זענט גע-
רעכט, — האָט געזאָגט אַרלאָו, אויסדרייענדיק זיך צום פייער און אַריי-
וואַרפנדיק אַהין אַ פאַפּיראַס; — נאָר אויפּרעגן זיך דאַרף מען נישט,
פונדעסטוועגן. בכלל, מוז איך מודה זיין, אַז כ'האַב נישט דערוואַרט, אַז
מיין קליינינקע ווירטשאַפּט זאָל אייך פאַרשאַפן אַזוי פיל ערנסטע זאַרג
און אויפּרעגונג. ס'איז פאַרפאַלן געוואָרן אַ גאַלדענע מסבּע, מילאַ, איז
אַ שיינע פּפּרה, נעמט זאָך מיר כאַטש אַנדערע הונדערט, נאָר בייטן די
אַרדנונג, נעמען פון דער גאַס אַ נייע דינסט, וואַרטן ביז זי וועט זיך
צוגעוויינען, — דאָס אַלץ איז לאַנגווייליק און ליגט נישט אין מיין כאַ-
ראַקטער. אונזער איצטיקע דינסט איז, וואָס אמת, דיק און האָט, אפשר,
אַ שוואַכקייט צו טיכלעך און הענטשקעס, אָבער דערפאַר איז זי פולקאָם
אַנשטענדיק, דיסציפּלינירט און קוויטשעט נישט, ווען עס קניפט זי
קוקשקין.

— מיט איין וואַרט, איר קענט זיך מיט איר נישט שיידן. . . אַס
אזוי זאָגט.

— איר זענט אייפּערזיכטיק ?
— יאָ, איך בין אייפּערזיכטיק, — האָט אַנטשלאָסן אַרויסגעזאָגט
זינאַידאַ פעדאַראָוואַ.
— איך דאַנק אייך.

— יאָ, איך בין אייפּערזיכטיק ! — האָט זי איבערגעזוהרט, און טרערן
זאָבן אַ בלישטש געטון אין אירע אויגן, — ניין, דאָס איז נישט קיין

אייפערזוכט, נאך עפעס ערגערס... ס'איז מיר שווער אָנצורופן. — זי האָט זיך אָנגענומען באַ די שליפן און פאַרגעזעצט מיט עקזאַלטאַ-ציע: — איר מענער, זענט טיילמאַל אזוי העסלעך! עס איז אַ גרויל!

— איך זע דאָ נישט קיין שום גרוילעכס.

— איך האָב נישט געזען, כ'ווייס נישט, נאָר מען דערציילט, אַז איר, מענער, הייבט נאָך אין דער קינדהייט אָן מיט דינסטן און פילט שוין נאָכדעם פון געוואוינהייט נישט קיין שום עקל. איך ווייס נישט, איך ווייס נישט, נאָר איך האָב זאָגאַר געלייענט... זשאַרוש, דו ביסט, נאָ-טירלעך, גערעכט, — האָט זי געזאָגט, צוגייענדיק צו אַרלאָון און בייטג-דיק איר טאָן אויף אַ ליבלעכן און בקשהדיקן, — איך בין אינדערמתן היינט נישט אין הומאַר. אָבער דו פאַרשטיי מיך, איך קען נישט אַנדערש. זי איז מיר דערווידער און כ'האַב מורא פאַר איר. ס'איז מיר שווער זי צו זען.

— צי קען מען טאַקע נישט זיין העכער פון דידאַזיקע קליינלעכ-קייטן? — האָט געזאָגט אַרלאָון, קוועטשנדיק אין שטוינונג מיט די פליי-צעס און אוועקגייענדיק פונם קאַמין. — ס'איז דאָך נישט פאַרהאַן קיין שום פשוטערס: באַמערקט זי נישט, וועט זי אייך נישט זיין דערווי-דער און איר וועט פאַרשפּאַרן פון אַ נאַרישקייט צו מאַכן אַ גאַנצע דראַמע.

איך בין אַרויסגעגאַנגען פונם קאַבינעט און כ'ווייס נישט, סאַראַ תשובה אַרלאָון האָט באַקומען. אָבער דער עיקר איז, אַז פּאַליאַ איז איז פאַרבליבן באַ אונג. נאָך דעמדאַזיקן אינצידענט האָט שוין זינאידאַ פעדאַראָוואַ אויסגעמיטן אינגאַנצן זיך צו ווענדן צו פּאַליען און האָט קעגן-טיק זיך באַמיט צו באַגיין זיך אָן איר באַדינונג: ווען פּאַליע פלעגט איר דערלאַנגען עפעס אָדער אפילו נאָר פאַרבייגיין לעבן איר, קלימ-פערנדיק מיטן בראַנולעט און סקריפענדיק מיט אירע קליידער, פלעגט זי אויפציטערן.

איך מין, אַז ווען גרוזין אָדער פיעקאַרסקי וואָלט געבעטן אַר-לאָון אָפּזשאַפן פּאַליען, וואָלט ער דאָס געטון אָן דער מינדסטער קווענ-קלעניש, נישט באַלעסטטיקנדיק זיך מיט אַ וועלכע ס'איז אויפקלערונגען; ער איז געווען נאָכגיביק, ווי אַלע גלייכגיילטיקע מענטשן. נאָר אין זייגע

באצינגען צו זינאידא פעדאראָוונא פלעגט ער איבער עפעס אמילאז אין קלייניקייטן אַרויסווייזן אן עקשנות, וואָס איז טיילמאָל דערגאַנגען צו דעספּאַטיזם. איך פלעג שוין וויסן; אויב ס'איז עפעס געפעלן געוואָרן זינאידא פעדאראָוונען, וועט עס שוין זיכער נישט געפעלן אים. ווען זי פלעגט, צוריקקומענדיק פון אַ געשעפט, זיך איילן צו ווייזן אים עפעס אַ ניי-געקויפטע זאַך, פלעגט ער קוים וואַרפן אַ בליק דערויף און קאַלט זאָגן, אַז וואָס מער איבעריקע זאָכן ס'איז דאָ אין וואוינג, אַלץ וויי-ביקער אָרט בלייבט פאַר לופט. ס'פלעגט זיך טרעפן, אַז ער האָט שוין געהאַט אַנגעטון דעם פּראָק, פּדי ערגעץ-וואו צו גיין און, שוין האָבן-דיק זיך אמילאז געזעגנט מיט זינאידא פעדאראָוונען, איז ער פּלוצלינג פון עקשנות פאַרבליבן אינדערהיים. מיר האָט זיך דעמאָלט געדאַכט, אַז ער איז פאַרבליבן אינדערהיים בלויז צוליב דעם, פּדי צו פילן זיך אומ-גליקלעך.

— פאַרוואָס-זשע זענט איר געבליבן? — האָט זינאידא פעדאראָוו-נאָ געפרעגט מיט געמאַכטן פאַרדראָס און גלייכצייטיק געשיינט פון הנאה. — פאַרוואָס? איר זענט געוואוינט אין די אַוונטן נישט צו זיצן אינדערהיים און איך וויל נישט, אַז איר זאָלט צוליב מיר ענדערן אייערע געווינה-הייטן. פאַרט אַוועק, כ'בעט אייך, אויב איר ווילט נישט, אַז איך זאָל זיך פילן שולדיק.

— אייך באַשולדיקט דען עמעצער? — האָט געזאָגט אַרלאָוו. מיט אַ מינע פון אַ קרבן האָט ער זיך צעלייגט באַ זיך אין קאַפּי-נעט אין אַ פּאַטעל, פאַרשטעלט מיט די הענט די אויגן און זיך גענומען צו אַ בוך. נאָר אינגיכן האָט דאָס בוך זיך אים אַרויסגעגליטשט פון די הענט. ער האָט שווער זיך געדרייט אינם פּאַטעל און ווידער פאַרשטעלט די אויגן, אַזוי ווי פון דער זון. אַצינד האָט אים שוין פאַרדראָסן, וואָס ער איז נישט אַוועקגעגאַנגען.

— מען קען אַריינגיין? — האָט געזאָגט זינאידא פעדאראָוונא. נישט אַנטשלאָסן אַריינגיענדיק אין קאַפינעט. — איר ליינעט? און איך האָב זיך פאַרבענקט און בין אַריינגעקומען אויף איין מינוט. . . אַ קיק טון.

איך געדענק, אין איינעם פון אַזוינע אַוונטן איז זי אַריינגעגאַנגען אויך אַזוי אומאַנטשלאָסן און נישט צו דער צייט און האָט זיך אַראָפּגע-

לָאָזט אויפן דיוואָן באַ אַרלאָוס פּיס, און לויט אירע שעמעוודיקע, וויי-
כע באַוועגונגען האָט מען געקענט זען, אַז זי האָט נישט פאַרשטאַנען
זיין שטימונג און האָט מורא געהאַט.

— און איר לייענט אַלץ. . . — האָט זי אָנגעהויבן מיט אַ זיך צו-
פּונדליקן טאָן, ווילנדיק, קענטיק, אים זאָגן אַ קאָמפּלימענט. — איר
וויסט, זשאַרוש, אין וואָס נאָך ס'באַשטייט דער סוד פון אייער דער-
פּאַלג ? איר זענט זייער געפּילדעט און קלוג. וואָס פאַר אַ בוך לייענט
איר איצט ?

אַרלאָו האָט געענטפּערט. ס'זענען אַריבער אין שווייגן עטלעכע
מינוט, וועלכע האָבן זיך מיר אויסגעוויזן זייער לאַנג. איך בין געשטאַ-
נען אין גאַסטזימער, פּונדאָנען איך האָב זיי ביידע אָפּסערוירט, און
האַב מורא געהאַט אַ היסט צו טון.

— איך האָב אייך געוואָלט עפעס זאָגן. . . — האָט זינאידאַ פּע-
דאַראָונאַ שטיל אַרויסגערעדט און זיך צעלאַכט. — זאָגן ? איר וועט, נאָ-
טירלעך, אָנהייבן לאַכן און עס אָנרופּן זעלבסטנאַרעריי. זעט איר, מיר
וויילט זיך געוואָלטיק מיינען, אַז איר זענט היינט פאַרבליבן אינדערהיים
צו ליב מיר. . . פּדי צו פאַרברענגען צוזאַמען דעמדאָזיקן אָונט. יאָ ? מען
מעג אזוי מיינען ?

— מיינט, — האָט אַרלאָו געזאָגט, פאַרשטעלנדיק די אויגן. — אַן
אמתדיק גליקלעכער מענטש איז יענער, וואָס קלערט נישט נאָר וועגן דעם
וואָס איז פאַרהאַן, נאָר אפילו וועגן דעם, וואָס ס'איז נישט בנמצא.
— איר האָט געזאָגט עפעס לאַנגס, כ'האַב נישט אינגאַנצן פאַר-
שטאַנען. דאָס הייסט, איר ווילט זאָגן, אַז גליקלעכע מענטשן לעבן מיט
דער פאַנטאַזיע ? יאָ, דאָס איז אמת, איך האָב ליב אין די אָונטן צו
זיצן אין אייער קאַבינעט און אוועקטראָגן זיך מיט די רעיונות ווייט,
ווייט. . . ס'איז אָנגענעם אַ ביסל צו פאַנטאַזירן. לאַמיר, זשאַרוש, פאַנטאַ-
זירן אויפן קיל.

— איך בין אין אינסטיטוט נישט געווען. כ'בין נישט דורכגעגאַ-
נען דיראַזיקע וויסנשאַפט.

— איר זענט נישט אין הומאַר ? — האָט געפּרעגט זינאידאַ פּע-
דאַראָונאַ, אָנעמענדיק אַרלאָון באַ דער האַנט. — זאָגט — פאַרוואָס ?

ווען איר זענט אזעלכער, האָב איך מורא. ס'איז נישט צו פארשטיין, צי דער קאָפּ טוט אייך וויי, אָדער איר זענט ביזו אויף מיר. . .
ס'איז אַריבער אין שווייגן נאָך עטלעכע לאַנגע מינוטן.

— פאַרוואָס זענט איר אַנדערש געוואָרן ? — האָט זי שטיל גע-
זאָגט. — פאַרוואָס זענט איר שוין נישט אזוי צאַרט אין פריילעך, ווי
אויף דער זאַמיענסקע ? איך האָב אָפּגעלעבט באַ אייך שוין כמעט אַ חודש,
נאָר מיר דאַכט זיך, מיר האָבן נאָך נישט אָנגעהויבן צו לעבן און נאָך
וועגן גאַרנישט, ווי געהעריק, זיך דורכגערעדט. איר ענטפערט מיר יע-
דעס מאָל מיט ליצנות אָדער קאַלט און לאַנג, ווי אַ לערער, און אין
אייער ליצנות איז אויך פאַרהאַן עפעס קאַלטס. . . פאַרוואָס האָט איר
אויפּגעהערט צו רעדן מיט מיר ערנסט ?
— איך רעד שטענדיק ערנסט.

— נו, אדרבא, לאָמיר רעדן. ווי גאָט איז אייך ליב, זשאַרוש. . .
וועלן מיר ?

— לאָמיר. נאָר וועגן וואָס ?

— מיר וועלן רעדן וועגן אונזער לעבן, וועגן דער צוקונפט. . . —
האַט טרויעריש געזאָגט זינאַידאַ פעדאַראָוואַ. — איך בוי אַלצאייניגעם
פלענער פון לעבן, כ'בוי אַלצאייניגעם — און מיר איז אזוי גוט ! זשאַרוש,
איך וועל אַנהייבן פון דער פראַגע: ווען וועט איר פאַרלאָזן אייער
אַמט. . .

— צוליב וואָס עפעס ? — האָט געפרעגט אַרלאָוו, אוועקגעמענדיק
די האַנט פון שטערן.

— מיט אייערע בליקן קען מען נישט דינען, איר זענט דאָרט
נישט אויפן אָרט.

— מיינע בליקן ? — האָט געפרעגט אַרלאָוו. — מיינע בליקן ?
לויט די איבערצייגונגען און דער נאַטור בין איך אַ געוויינטלעכער באַ-
אַמטער, שטשעדרינס אַ העלד. איר נעמט מיך אָן פאַר אַן אַנדערן, דער-
לויב איך מיר אייך צו פאַרזיכערן.

— ווידער ליצנות, זשאַרוש !

— אַבסאָלוט. דער אַמט באַפרידיקט מיך, אפשר, נישט, נאָר על
בל פנים איז ער פאַר מיר בעסער ווי עפעס אַנדערש. דאָ בין איך צו-

געוואוינט, דאָ זענען די מענטשן אַזעלכע, ווי איך דאָ, בין איך לכל הדעות
נישט איבעריק און פיל זיך דערטרעגלעך.

— איר האָט פיינט דעם אַמט און ער איז אייך נמאס.

— יאָ ? אויב איך וועל זיך אָנגעבן אין דימיסיע, וועל אָנהייבן
צאנטאזירן אויפן קור און זיך אַוועקטראָגן אין אַן אַנדערע וועלט, מיינט
איר, אַז די דאָזיקע וועלט וועט מיר זיין ווייניקער אַנטיפאַטיש, ווי דער
אַמט ?

— פדי ווידערצושפרעכן מיר, זענט איר גרייט אפילו אָנצורעדן
רכילות אויף זיך אַליין, — האָט זיך באַליידיקט זינאידא פּעדאַראָוונא און
איז אויפגעשטאַנען. — איך באַדויער, וואָס כ'האַב אָנגעהויבן דעמדאָזיקן
געשפרעך.

— וואָס-זשע בייזערט איר זיך ? איך בייזער זיך דאָך נישט, וואָס
איר דינט נישט. איטלעכער לעבט, ווי ער וויל.

— אָבער איר לעבט דען ווי איר ווילט ? איר זענט דען פריי ?
שרייבן דאָס גאַנצע לעבן פאַפירן, וואָס זענען קעגן אייערע איבערציי-
גונגען, — האָט זינאידא פּעדאַראָוונא פאַרגעזעצט, מיט פאַרצווייפּלונג
אַ פאַטש טוענדיק מיט די הענט, — זיין אונטערטעניק, גראַטוולירן די
שעפן מיט ניי-יאָר, נאָכדעם קאָרטן, קאָרטן אין קאָרטן, און, דער עיקר,
דינען צו אַזעלכע אַרדנונגען, וועלכע קענען אייך נישט זיין סימפּא-
טיש, — ניי, זשאָרוש, ניי ! שפּאַסט נישט אַזוי גראַב. דאָס איז שרעק-
לעך, איר זענט אַן אידעען-מענטש און דאַרפט דינען נאָר דער אי-
דע.

— כ'לעבן, איר נעמט מיך אַן פאַר עפעס אַן אַנדערן, — האָט אַ
זיפּן געטון אַרלאָזן.

— זאָגט פשוט, אַז איר ווילט נישט מיט מיר רעדן. איך בין אייך
נמאס, דאָס איז עס אינגאַנצן, — האָט דורך טרערן אַרויסגערעדט זינאידא
פּעדאַראָוונא.

— אָט וואָס כ'וועל אייך זאָגן, מיין ליבע — האָט אַרלאָזן גע-
זאָגט מיט אַ באַלענדיקן טאָן און זיך אויפגעזעצט אינם פאַטעל. — איר
האַט אַליין באַוויליקט צו באַמערקן, איך בין אַ מענטש אַ קלוגער און אַ
געפילדעטער, און אַ געלערנטן צו לערנען — הייסט נאָר קאַליע מאַכן.
אַלע אידעען, די קליינע און די גרויסע, וועלכע איר האָט אין זינען,

בשעת איר רופט מיך אָן אידעען-מענטש, זענען מיר גוט באַקאַנט. בכּן, אויב מיר איז מער ניהא דער אַמט מיט די קאַרטן פּוין דידאַזיקע אידעען, האָב איך, מסתּמא, דערויף אַ גרוינד. דאָס איז איינס. צווייטנס, אויף ווי-פּיל מיר איז באַוואוסט, האָט איר קיינמאַל נישט געדינט און אייערע מיי-נונגען וועגן מלוכה-דינסט קענט איר שעפּן נאָר פּוין אַנעקדאָטן און שלעכט-טע ראַמאַנען. דעריבער וואָלט נישט געשאַדט, אַז מיר זאָלן אָפּמאַכן צווישן זיך איינמאַל פאַר אַלע מאָל: נישט צו רעדן וועגן דעם, וואָס איז איז שוין לאַנג באַקאַנט, אַדער וועגן דעם, וואָס געהער נישט צו אינער קאַמפּעטענץ.

— נאָכוואָס רעדט איר מיט מיר אזוי? — האָט אַרויסגערעדט טזי-באידא פּעדאַראָוואַ, צוריקטרעטנדיק אזוי ווי אין פּחד — נאָכוואָס? זשאַרוש, באַדענקט זיך, למען השם!
איר קול האָט אַ ציטער געטון און זיך איבערגעריסן; זי האָט, אַפּנים, געוואָלט איינהאַלטן די טרערן, נאָר פּלוצלינג האָט זי אַרויסגע-יאַמערט.

— זשאַרוש, טייערער מיינער, איך גיי אונטער! — האָט זי גע-זאָגט אויף פּראַנצויזיש, שנעל אַראַפּלאַונדיק זיך פאַר אַרלאָוון און אַרויפ-לייגנדיק דעם קאַפּ אים אויף די קניען. — איך האָב זיך אויסגעפייניקט, פאַרמאטערט און כּקען נישט מער, כּקען נישט... אין דער קינדהייט די פאַרהאַסטע, אויסגעלאָסענע שטיפּמוטער, נאָכדעם דער מאַן, און אַצינד איר... איר... אויף מיין הייסער ליבע ענטפּערט איר מיט אי-ראַניע און קאַלטייט... און דידאַזיקע שרעקלעכע, חוצפהדיקע דינסט! — האָט זי פאַרגעזעצט, יאַמערנדיק! — יאַ, יאַ, איך זע: איך בין אייך נישט קיין ווייב, נישט קיין פּריינד, נאָר אַ פּרוי, וועלכע איר שעצט נישט דערפאַר, וואָס זי איז געוואָרן אייער געליבטע... איך וועל זיך דערהרגעבען.

איך האָב נישט דערוואַרט, אַז דידאַזיקע ווערטער און דאָסדאַזיקע געוויין וועלן מאַכן אויף אַרלאָוון אַזאַ שטאַרקן איינדרוק. ער איז רויט געוואָרן, האָט אומרויך זיך אָנגעהויבן רוקן אינס פּאַטעל און אויף זיין פנים האָט אויפן אַרט פּוין איראַניע זיך באַוויזן אַ טעמפע יינגלערישע שרעק.

— טייערע מיינע, איר האָט מיך נישט פאַרשטאַנען, איך שווער

אייד, — האָט ער פאַרלוירן אַרויסגעמורמלט, אַנרירנדיק זי באַ די האַר
און די אַקסלען. — זייט מיר מוחל, איך בעט אייד, איך בין געווען
אומגעזעצט אין... כ'האַס זיך.

— איך באַליידיק אייד מיט מיינע טענות און קלאַגענישן. . . איר
זענט אַן ערלעכער, גרויסמוטיקער. . . זעלטענער מענטש, איך אַנערקען
דאָס יעדע מינוט, נאָר איך האָב די אַלע טעג זיך געפייניקט פון בענק-
שאַפט. . .

זינאידאָ פעדאַראָנואַ האָט האַסטיק אַרומגענומען אַרלאָון און אים
אַ קוש געטון אין דער באַק.

— נאָר וויינט נישט, — איך בעט אייד, — האָט ער אַרויסגע-
זאָגט.

— ניין, ניין. . . איך האָב זיך שוין אויסגעוויינט און ס'איז מיר
לייכטער.

— וואָס שייך דער דינסט, וועט זי שוין מאַרגן דאָ נישט זיין, —
האַט ער געזאָגט, אַלץ נאָך אומרויק רוקנדיק זיך אינם פאַטעל.

— ניין, זי מוז בלייבן, זשאַרוש! איר הערט? איך האָב שוין נישט
קיין מורא פאַר איר. . . מען דאַרף זיין העכער פון די קליינלעכקייטן און
נישט אין זינען האָבן קיין נאַרישקייטן, איר זענט גערעכט. איר זענט —
אַ זעלטענער. . . אומגעוויינטלעכער מענטש!

אינגיכן האָט זי אויפגעהערט צו וויינען. זי איז געזעסן באַ אַרלאָון
אויף די קניען און מיט נישט אויסגעטרונקענע טרערלעך אויף די וועס
האַט זי מיט אַ האַלב קיל אים דערציילט עפעס רירנדיקס, וואָס האָט
אויסגעזען ווי זכרונות פון איר קינדהייט און מיידל-יאָרן; זי האָט אים
געגלעט מיט דער האַנט איבערן פנים, געקישט און אויפמערקזאם באַקוקט
זיינע הענט מיט די רינגלעך און די ברעלאַקלעך אויפן קייטלעך, זי איז
געווען עקזאַלטירט סיי פון איר דערציילונג, סיי פון דער נאַנטקייט פון
דעם געליבטן מענטש; און דערפון, מסתמא, וואָס די אַקאַרשטיקע טרערן
האַבן ריינער געמאַכט און אויפגעפרישט איר נשמה, האָט איר קול גע-
קלינגען אומגעוויינטלעך ריין און אויפריכטיק. און אַרלאָון האָט זיך גע-
שפּילט מיט אירע קאַשטאַנען-האַר און געקישט אירע הענט, קלאַנגלאַ
באָרירנדיק זיי מיט די ליפּן.

דערנאָך האָבן זיי געטרונקען אין קאַבינעט סיי און זינאידאָ פּע-

דאַראַזונג האָט געלייענט אויפן קיל עפעס בריוו. אַרום איינס אַ זיגער
זענען זיי געגאַנגען שלאָפֿן.

אין דערדאָזיקער נאַכט האָט באַ מיר שטאַרק וויי געטון די זייט
און איך האָב ביז אינדערפרי נישט געקענט זיך אַנוואַרעמען און איינ-
שלאָפֿן. איך האָב געהערט, ווי אַרלאָוו איז פון שלאָפֿציימער אריינגעגאַנג-
גען צו זיך אין קאַבינעט. אַפּוּצנדיק דאָרט באַ אַ שעה, האָט ער אַ
קלונג געטון. פון ווייטיק און מידיקייט האָב איך פאַרגעסן אין אַלע פּללים
און אַנשטענדיקייטן אין דער וועלט און בין אַוועק אין קאַבינעט אַריין
אין פּלויזער אונטערשטער וועש און באַראַיעס. אַרלאָוו איז אין שלאָפֿ-
ראַק און אינם היטעלע געשטאַנען אין דער טיר און געוואַרט אויף
מיר.

— ווען מען רופט דיר, דאַרפסטו אַריינקומען אָנגעטון, — האָט ער
אַ זאַג געטון שטרענג. — גיב אַריין אַנדערע ליכט.
איך האָב זיך געוואַלט אַנטשוילדיקן, נאָר פּלוצלינג האָב איך זיך
שטאַרק צעהוסט און, כדי נישט אומצופאַלן, האָב איך זיך אָנגעכאַפט מיט
איינ האַנט אָן דער טיר-ראַם.

— איר זענט קראַנק? — האָט אַרלאָוו געפרעגט.
דאַכט זיך, אין דער גאַנצער צייט פון אונדזער באַקאַנטשאַפט האָט
ער מיר צום ערשטן מאל געזאָגט איר, איין גאַט ווייסט אים פאַרוואָס.
וואַרשיינלעך, אין דער אונטערשטער וועש און מיט אַ פאַרקרוימט געזיכט
פון הוסט, האָב איך שלעכט געשפּילט מיין ראַלע און בין קנאַפּ ענלעך
געווען צו אַ לאַקיי.

— אז איר זענט קראַנק, נאָכוואָס-זשע דינט איר? — האָט ער
געזאָגט.

— כדי נישט צו שטאַרבן פון הונגער, — האָב איך געענט-
פערט.

— ווי דאָס אַלץ איז, אין תּוך גענומען, להכעיסדיק! — האָט ער
שטיל אַרויסגערעדט, צוגייענדיק צו זיין טיש.

אין דער צייט, וואָס איך האָב אויף זיך אַרויפגעוואַרפן דעם
פּראַק, אַריינגעשטעלט און אָנגעצוינדן די ליכט, איז ער געזעסן לעבן
טיש און, אויסציענדיק די פּיס אויף אַ פּאַטעל, האָט ער פּונדערגעשניטן אַ
בוך.

איבערגעלאזט האָב איך אים פאַרטיפט אין לייגען און דאָס בוך
האָט זיך שוין נישט אַרויסגעליטשט באַ אים פון דער האַנט, אַזוי ווי אין
אַונט.

VII.

אַצינד, בשעת איך שרייב די דאָזיקע שורות, האַלט מיך אַפּ די
מורא, וואָס איז באַ מיר איינגעפלאַנצט געוואָרן נאָך פון קינדהייט אָן —
אויסצוווירן זיך סענטימענטאַל און קאַמיש; ווען מיר גלוסט זיך צו לאַש-
טשען און זאָגן צערטלעכקייטן, קען איך נישט זיין אויפריכטיק. מחמת
דערדאָזיקער מורא טאַקע ווי אויך פון אימגעווינהייט קען איך בשום
אופן נישט מיט פּוילער קלאַרקייט אויסדריקן, וואָס אַזוינס ס'איז דעמאָלט
פאַרגעקומען אין מיין גשמה.

איך בין נישט געווען פאַרליבט אין זינאידאַ פעדאַראָונען, נאָר
אין דעם געוויינטלעכן מענטשלעכן געפיל, וואָס איך האָב געהאַט צו איר,
איז געווען אַ סך מער ייגנס, פרישס און פריידיקס, ווי אין אַרלאָוס
ליבע.

בשעת איך פלעג אין די פרימאַרגנס אַרבעטן מיטן שיך-בערשטל
אַדער מיטן בעזמל, האָב איך מיט אַ ציטערנדיק האַרץ געוואַרט, אז איך
זאָל, ענדלעך, דערהערן איר שטימע און טריט. שטיין און קוקן אויף
איר, ווען זי האָט געטרונקען קאווע און נאָכדעם געפרישטיקט, דערלאַנג-
גען איר אין פאַרציימער דאָס פּוילער און אַנטון אויף אירע קליינע פיס-
לעך די קאַלאַשן, באַ וואָס זי פלעגט זיך אַנשפאַרן אָן מיין פלייצע, נאָכ-
דעם וואַרטן, ווען פון אונטן וועט צו מיר אַנקלינגען דער שווייצער, באַ-
געגען זי אין דער טיר, אַ ראַזיקע, אַ קאַלטע, אַ באַפּודערטע פון שניי,
הערן די אַפּגעריסענע אויסגעשרייען וועגן פּראַסט אַדער וועגן דראַזשקאַזש, —
ווען איר וואָלט וויסן, ווי וויכטיק דאָס אַלץ איז געווען פאַר מיר! מיר
האַט זיך געוואָלט ליב קריגן, האָבן אָן אייגענע פאַמיליע, ס'האַט זיך
מיר געוואָלט, אז מיין קינפטיק ווייב זאָל האָבן פּויקט אַזאַ פנים, אַזאַ קול,

איך פלעג טרוימען סיי באם מיטאג, סיי אויף דער גאס, ווען מען פלעגט מיך שיקן ערגעץ, סיי באנאכט, ווען איך בין נישט געשלאפן. אַרלאָזן האָט מיט אַ ווידערגעפיר אָפגעוואָרפן פון זיך ווייבערישע שמאַטעס, קינ-דער, אַ קיך, קופערנע פענדלעך, און איך האָב דאָס אַלץ אויפגעקליבן און זאָרגפול געפלעגט אין מיינע דמיונות, האָב עס ליב געהאַט, געבעטן עס באַם גורל, און מיינ פאַנטאַזיע האָט מיר געמאַלט אַ ווייב, אַ קינדער-צימער, שטעגלעך אין גאַרטן, אַ הייזל. . .

איך האָב געוואוסט, אַז ווען איך וואָלט זיך פאַרליבט אין איר, וואָלט איך נישט געוואָגט צו האָפן אויף אַזוינס, ווי קעגנזייטיקייט, נאָר דאָסדאָזיקע באַוואוסטזיין האָט מיך נישט געאַרט. אין מיינ באַשיידענעם, שטיילן געפיל, וואָס איז געווען ענלעך צו אַ געוויינלעכער צוגעבונדנקייט, איז נישט געווען קיין אייפערזוכט צו אַרלאָזן, אפילו נישט קיין קנאה, וואָרים איך האָב פאַרשטאַנען, אַז פאַר אזאַ קאַליקע, ווי איך, איז פער-זענלעך גליק מעגלעך נאָר אין פאַנטאַזיע.

ווען זינאידאַ פּעדאַגאָגאָנאַ פלעגט באַנאכט אַפּוואָרטן איר זשאַרזשן — קיין בשעת מעשה אומבאוועגלעך אין אַ בוך אַריין און נישט איבערמישן קיין בלעטל, אָדער ווען זי פלעגט אויפציטערן און בלאַס ווערן דערפון, וואָס פאַליאַ איז דורכגעגאַנגען דורכן צימער, — האָב איך געליטן צו-זאַמען מיט איר און מיר איז געקומען אין קאָפּ אַריין — אויפשטעכן וואָס שנעלער דעמדאָזיקן שווערן בלאָטער, וואָס שנעלער מאַכן אַזוי, אַז זי זאָל זיך דערוויסן אַלץ, וואָס דאָ איז גערעדט געוואָרן אין די דאָ-נערשטיקן באַם נאַכטעסן, אָבער — ווי אַזוי טוט מען דאָס ? אַלץ אַפּ-טער און אָפטער איז מיר אויסגעקומען צו זעען טרערן. די ערשטע וואָכן האָט זי נאָך געלאַכט און געזונגען איר לידלעך, — אפילו ווען אַרלאָזן איז נישט געווען אינדערהיים. אָבער שוין אויפן צווייטן חודש האָט באַ-אינו אין וואוינונג געהערשט אַ דערשלאָגנדיקע שטילקייט, וואָס איז אי-בערגעריסן געוואָרן נאָר אין די דאַנערשטיקן.

זי פלעגט חנפּענען אַרלאָזן און, פּדי צו דערשלאָגן זיך פון אים אַ נישט אויפריכטיקן שמיכל אָדער אַ קוש, פלעגט זי שטיין פאַר אים אויף די קניען, זיך לאַשטשען ווי אַ הינטל. ווען זי פלעגט פאַרבייגיין דעם שפּיגל, אפילו בשעת איר איז זייער שווער געווען אויף דער נשמה, האָט זי נישט געקענט זיך איינהאַלטן — נישט אַ קוק צו טון אויף זיך

און נישט צו פארריכטן די פרייזר. מיר האָט אויסגעזען מאָדנע, וואָס זי האָט נאָך אַלץ נישט אויפגעהערט צו אינטערעסירן זיך מיט טראַלעטן און קימען אין התפעלות פון אירע אייניקויפונגען, דאָס האָט עפעס נישט האַרמאָנירט מיט איר אויפריכטיקן טרויער. זי פלעגט נאָכקוקן די מאָדע און זיך נייען טייערע קליידער. פאַר וועמען און צו וואָס? מיר געדענקט זיך באַזונדער אין ניי קלייד, וואָס האָט געקאָסט פיר הונדערט רובל. פאַר אַן איבעריק, נישט נייטיק קלייד אַוועקגעבן פיר הונדערט רובל, בשעת אינזערע טאַג-אַרבעטערנס באַקומען פאַר זייער קאַטאַרזשנער אַרבעט צו צוואַנציק קאָפּיקעס אַ טאַג מיט אייגענע קעסט, און ווען ווע-געציאָנער און ברוסעלער העפטערנס צאָלט מען נאָר צו אַ האַלבן פראַנק אַ טאַג, אויסרעכענדיק דערויף, אַז דאָס איבעריקע וועלן זיי צו-פאַרדיי-גען מיט זנות; און ס'האָט מיר אויסגעזען מאָדנע, וואָס זינאָידאַ פעדאַ-ראָונאַ באַקענט דאָס נישט, און מיך האָט פאַרדראָסן אויף איר. אָבער קוים פלעגט זי נאָר אַוועקגיין פון שטוב, האָב איך איר שוין אַלץ מוחל געווען, אַלץ פאַרענטפערט און געוואַרט, אַז דער שוויצער זאָל מיר אָנ-קלינגען פון אונטן, אַז זי איז געקומען.

זי האָט זיך באַצויגן צו מיר, ווי צו אַ לאַקיי, ווי צו אַ נידעריקער באַשעפּעניש. מען קען גלעטן אַ הונט און אין דערזעלבער צייט נישט באַמערקן אים; מיר האָט מען געגעבן באַפעלן, פאַרגעבן פראַגן, נאָר מען האָט נישט באַמערקט מיין אַנוועזנהייט. די באַלעבאָטיס האָבן געהאַלטן פאַר נישט פאַסיק צו רעדן מיט מיר מער, ווי ס'איז אָנגענומען; ווען איך וואָלט בשעתן באַדינען באַם מיטאַג זיך אַריינגעמישט אין געשפּרעך אָדער כ'וואָלט אַ לאַך געטון, וואָלט מען מיך זיכער אָנגענומען פאַר אַ משוגענעם און מען וואָלט מיך אָפּגעשאַפט. אָבער זינאָידאַ פעדאַראָונאַ האָט דאָך געהאַט צו מיר אַ בעסערע באַצויג. ווען זי פלעגט מיך שיקן ערגעץ אָדער דערקלערן, ווי אַזוי מען דאַרף זיך באַגיין מיט אַ נייעם לאַמפּ אָדער עפעס אַנדערש פון אַזאַ מין, איז איר פנים געווען אומגע-וויינטלעך לויטער, גוט און מילד, און די אויגן האָבן מיר געקוקט גלייך אין פנים. דערביי האָט זיך מיר יעדעס מאָל געדאַכט, אַז זי דערמאַנט מיט דאַנקבאַרקייט, ווי איך פלעג איר טראַגן בריוו אויף זאַממענסקע. ווען זי פלעגט קלינגען, פלעגט פאַליאַ, וועלכע האָט מיך געהאַלטן פאַר איר פאַוואַריט, מיר זאָגן מיט אַ גיפטיקן שמייכל:

— גיי. דיי נע רופט דיק.

זינאידא פעדאראָוונאַ האָט זיך באַצויגן צו מיר, אַזוי ווי צו אַ
נידעריקער באַשעפּעניש, און האָט נישט' הושד געווען, אַז אויב עמעץ
אין שטוב איז באמת געווען דערנידעריקט, איז עס געווען דווקא זי אַליין.
זי האָט נישט געוואוסט, אַז איך, דער לאַקיי, האָב געליטן פאַר איר און
האַב אַמאָל צוואַנציק אין טאָג זיך געשטעלט די שאלה, וואָס דער-
האַרט זי אין דער צוקונפט און מיט וואָס וועט זיך דאָס אַלץ ענדיקן.
די באַצויגנען זענען באַשיינפערלעך מיט יעדן טאָג געוואָרן ערגער. נאָך
יענעם אַוונט, ווען זיי האָבן גערעדט וועגן דעם אַמט, האָט אַרלאָוו,
וועלכער האָט נישט ליב געהאַט קיין טרערן, אָנגעהויבן קענטיק מורא צו
האַבן פאַר געשפּרעכן און זיי אויסמידן. ווען זינאידאַ פעדאָראָוונאַ האָט
אָנגעהויבן דיספּוטירן, צי בעטן, אָדער זי האָט זיך פאַרנומען וויינען,
פלעגט ער אונטער אַ פּאַסיקן תּירוץ אַוועקגיין צו זיך אין קאַבינעט
אָדער אינגאַנצן פון שטוב. ער האָט אַלץ זעלטענער און זעלטענער גע-
נעכטיקט אינדערהיים און נאָך זעלטענער געמיטאַגט; אין די דאָנערשטיקן
פלעגט ער שוין אַליין בעטן זיינע חברים, אַז זיי זאָלן אים ערגעץ
אָוועקפירן. זינאידאַ פעדאָראָוונאַ האָט, ווי פּריער געטרוימט וועגן אַן
אייגענער קיך, וועגן אַ נייער דירה און אַ נסיעה קיין אויסלאַנד, נאָך די
טרוימען זענען פאַרבליבן טרוימען. מיטאַג פלעגט מען ברענגען פון אַ
רעסטאָראַן, די דירה-פּראַגע האָט אַרלאָוו געבעטן נישט צו באַרירן, ביז
וואַנען זיי וועלן זיך נישט אומקערן פון אויסלאַנד. און וועגן דער ריי-
זע פלעגט ער זאָגן, אַז מען קען נישט פאַרן פּריער, ווי ס'וועלן אים אָנ-
וואַקסן לאַנגע האַר, וואַרים אַרומשלעפּן זיך איבער די האַטעלן און די-

נען דער אידעע קען מען נישט אָן לאַנגע האַר.
אַלס צוילאַג צו דעם אַלעם האָט נאָך אין אַרלאָווס אַפּוועזנהייט
אין די אַוונטן אָנגעהויבן צו באַזוכן אינז קוקישקין. אין זיין אויפפירונג
איז נישט געווען קיין שום אויפפאַלנדיקס, נאָך איך האָב בשום אופן
נישט געקענט פאַרגעסן יענעם שמועס. ווען ער האָט זיך אינטערגענומען
אַפּצושלאָגן באַ אַרלאָוו זינאידאַ פעדאָראָוונאַ. מען פלעגט אים כּבד
זיין מיט טיי און רייטוויין, און ער האָט געלאַכט מיט זיין דראַבנע גע-
לעכטערל און וועלנדיק זאָגן עפעס אָנגענעמס, פלעגט ער פאַרזיכערן, אַז
אַ ציווילע חתונה איז אין יעדער הינזיכט העכער פון אַ רעליגיעזער

אין אז אין תוך גענומען וואלטן אלע אַרנטלעכע מענטשן געדארפט
קימען אצינד צו זינאידא פעדאראָווען אין זיך איר בילן צו די
פּיס.

VIII.

די טעג האָבן זיך געשלעפט לאַנגווייליק, אין אומקלאַרע דערזאָר-
טונגען פון עפעס נישט גוטס. ערב ניי-יאָר האָט אַרלאָוו אינדערפרי באַ
דער קאווע אומגעריכט געמאַלדן, אז די נאטשאַלסטוואַ שיקט אים אַרויס
מיט ספעציעלע פּוּלמאַכטן צו אַ סענאַטאָר, וועלכער רעווידירט אַ געוויסע
גיבערניע.

— ס'ווילט זיך מיר נישט פאַרן, נאָר כ'קען נישט צוטראַכטן קיין
אויסרייד! — האָט ער געזאָגט מיט פאַרדראָס. — מען דאַרף פאַרן,
נישטאַ קיין ברירה.

פון אזא נייַעס זענען באַ זינאידא פעדאָראָווען מאַמענטאַל רויט
געוואָרן די אויגן.

— אויף לאַנג? — האָט זי געפרעגט.

— אויף אַ פינף טאַג.

— איך בין, אייגנטלעך, צופרידן, וואָס דו פאַרסט, — האָט זי
געזאָגט, אַ קלער געבנדיק — וועסט זיך אַ ביסל צעשטרייען. וועסט זיך
פאַרליבן אין עמעצן אויפן וועג און מיר דערנאָך דערציילן.

זי האָט באַ יעדער גינסטיקער געלעגנהייט זיך געפלייסט געבן צו
פאַרשטיין אַרלאָוו, אז זי קוועלט אים להוטין נישט און אז ער קען
דיספּאָנירן מיט זיך, ווי ער וויל, נאָר דידאַזיקע נישט פיפיקע, מיט וויי-
סע פעדעם גענייטע פּאַליטיק האָט קיינעם נישט אָפגענאַרט און האָט נאָר
אן איבעריק מאַל דערמאַנט אַרלאָוו, אז ער איז נישט פריי.

— איך וועל אַרויספאַרן היינט אין אָונט, — האָט ער געזאָגט
און גענומען לייַענען די צייטונגען.

זינאידא פעדאָראָוואַ האָט געהאַט בדעה צו באַגלייטן אים צום

דאקאזאל, נאָר ער האָט זי אָפּגערעדט, זאָגנדיק, אז ער פאַרט נישט אוועק
קיין אמעריקע און נישט אויף קיין פינף יאָר, נאָר סך-הכל אויף פינף
טעג, אפשר נאָך ווייניקער.

אכט אין אָונט איז פאַרגעקומען דאָס געזעגענע זיך. ער האָט זי
אַרומגענומען מיט איין האַנט און אַ קוש געטון אין שטערן און אין די
ליפּן.

— זיי אַ קלויגיקע, זאָלסט זיך נישט לאַנגוויילן אָן מיר, — האָט
ער אַרויסגערעדט מיט אַ ליבלעכן, האַרציקן טאָן, וועלכער האָט מיך
אפילו גערירט. — זאָל דיך דער אויבערשטער באַשיצן.
זי האָט דורשטיק זיך איינגעקוקט אין זיין פנים, כדי וואָס פעס-
טער איינצוקריצן אין זפרון די טייערע שטריכן, נאָכדעם האָט זי גראַ-
ציעט אַרומגעוויקלט זיין האַלז מיט די הענט און אַנידערגעלייגט דעם קאָפּ
אים אויף דער ברוסט.

— זיי מיר מוזל אויזערע מיספאַרשטענדענישן, — האָט זי געזאָגט
אויף פראַנצויזיש. — אַ מאָן מיט אַ ווייב מוזן זיך קריגן, אויב זיי האָבן
ליב איינער דעם אַנדערן, און איך האָב דיך ליב ביז משוגעת, פאַרגעס
נישט. . . טעלעגראַפיר וואָס אָפטער און אויספירלעכער.

אַרלאָז האָט איר נאָכאמאָל אַ קוש געטון און, נישט אַרויסזאָגנדיק
קיין וואָרט, איז ער אַרויסגעגאַנגען אין פאַרלעגנהייט. ווען הינטער דער
טיר האָט זיך שוין געהאַט פאַרקלאַפט דער שלאָס, האָט ער זיך אָפּגע-
שטעלט אינדערמיט שטיגן אין ישוב-הדעת און אַ קוק געטון אַרויף אינ-
דערהייך. מיר האָט זיך געדאַכט, אז ווען אין דעם מאַמענט וואָלט פּוּ-
דערהייך זיך דערהערט כאַטש איין קלאַנג, וואָלט ער זיך אומגעקערט,
נאָר ס'איז געווען שטיל. ער האָט זיך פאַריכט דעם שינעל און האָט
אומאַנטשלאָסן אַנגעהויבן אַראַפּגיין פון די שטיגן.

באַם טויער האָבן שוין לאַנג געוואָרט די שליטנס. אַרלאָז האָט זיך
אַריינגעזעצט אין איינעם, איך מיט צוויי וואַליזקעס אין צווייטן. ס'איז
געווען אַ שטאַרקער פראַסט און באַ די גאַסן-ראַגעס האָבן זיך גערוי-
כערט פלאַקערס. פונם גיכן פאָרן האָט אַ קאַלטער ווינט מיר געקניפט
דאָס פנים און די הענט, מיר האָט זיך איבערגעהאַקט דער אָטעם, און
איך בין געזעסן מיט פאַרמאַכטע אויגן און האָב געטראַכט: סאַראַ הער-
לעכע פרוי זי איז | הי זי האָט ליב | אפילו די אומגיטיקסטע זאַכן ווערן

היינט צונויפגענומען איבער די היף און מען פארקויפט זיי אויף א חוואיל-
טעטיקן צוועק. צעבראכן גלאז אפילו ווערט גערעכנט פאר א גוטע סחורה
נאר אזא אבן-טוב, אזא זעלטהייט, ווי ליבע פון א פראכטפולער, יינגער,
קלוגער און אַנשטענדיקער פרוי, גייט פארלוירן בחינם. א געוויסער פאר-
צייטישער סאציאלאָג האָט געקוקט אויף יעדער מיאסער ליידנשאַפט, ווי
אויף א כוח, וועלכן מען קען באַ געהעריקער קענטניש ריכטן צום גוטן;
און באַ אויג, ווען ס'ווערט געבוירן אפילו אַן איידעלע, שיינע ליידנ-
שאַפט, שטאַרבט זי אויך שפעטער אַוועק, ווי אַן אימפּאַטענץ, און ווערט
אין ערגעץ נישט געריכטעט, ווערט נישט פאַרשטאַנען אַדער נאָר פאַר-
שוועכט. פאַרוואָס איז דאָס ?

זי שליסטן האָבן זיך אומגעריכט אָפּגעשטעלט. איך האָב אויפגע-
עפנט די אויגן און דערזעען, אַז מיר שטייען אויף דער סערגיעזוסקע,
לעבן גרויסן הויז, וואו ס'האַט געוואוינט פיעקארסקי. אַרלאָז איז אַרויס-
געגאַנגען פון שליטן און פאַרשוואונדן אין דער פראַנז-טיר. אין אַ מינוט
פינף אַרום האָט זיך אין דער טיר באַוווּן פיעקארסקיס לאַקיי, אַן דעם
היטל, אין האָט אַ געשריי געטון צו מיר, בייזערנדיק זיך אויפן פראַסט
אַרויס :

— ביסט טויב, צי וואָס ? לאָז אָפּ די באַלעגאַלעס און קום אַרויף
אויבן. מען רופט דיך !

נישט פאַרשטייענדיק גאַרנישט, בין איך אַרויפגעגאַנגען אויפן
צווייטן שטאָק. איך פלעג פריער אויך זיין אין פיעקארסקיס וואוינונג,
דאָס הייסט, כ'פלעג שטיין אין פאַרצימער און קוקן אין זאַל אַרין, און
נאָך דער נאַסער, מרהשורהדיקער גאַס האָט ער מיך שטענדיק איבער-
ראַשט מיטן גלאַנץ פון די בילדער-ראַמען, מיטן בראַנז און דעם טייערן
מעבל. אַצינד האָב איך אין דאָזיקן גלאַנץ דערזעען גרוזיגען, קוקשקיגע,
און, נישט לאַנג וואַרטנדיק, אַרלאָזן.

— הער, סטעפאַן, — האָט ער געזאָגט, צוגייענדיק צו מיר, —
איך וועל זיך דאָ אויפהאַלטן ביז פרייטיק אַדער שבת. אויב ס'וועלן זיין
בריוו און טעלעגראַמען, ברענג זיי יעדן טאָג אַהער. אינדערהיים וועסטו,
נאַטירלעך, זאָגן, אַז איך בין אַוועקגעפאַרן און האָב געהייסן גריסן. גיי
געזונטערהיים.

ווען איך בין אַהיימגעקומען, איז זינאידאַ פּעדאַרזאָנאַ געלעבן אין

נאסטצימער אויף דער סאפע און האט געזעסן א בארנע. ס'האט נאך געברענט איין לייכט, וואס איז געווען אריינגעשטעלט אין קאנדעליא-בער.

— איר האט נישט פארשפעטיקט צום צוג? — האט געפרעגט ינאידא פעדראָוונא.

— ניין, זיי האָבן געהייסן גריסן.

איך בין אריינגעגאנגען צו זיך אין לאַקיי-שטיבל און האָב זיך אנדערגעלייגט. צו טון איז נישט געווען וואָס, און לייענען האָט זיך נישט געגלויסט. איך האָב זיך נישט געוואונדערט און בין נישט געווען אויפגעבראכט, נאָר כ'האָב בלויז אָנגעשמרענגט דעם געדאַנק, כדי תופס צו זיין, צוליב וואָס איז נייטיק געווען דערדאָזיקער שווינדל. נאָר אומ-דערוואַקסענע יינגלעך נאָרן דאָך אָפּ אויף אזא אופן זייערע געליבטע. צי באמת האָט ער, א מענטש, וואָס לייענט אזוי פיל און דענקט, נישט געקענט אויסקלערן עפעס קלוגערס? איך בין זיך מודה, איך האָב נישט געהאט קיין שלעכטע מיינונג וועגן זיין שכל. איך האָב געקלערט, אז ווען ער וואָלט באַדארפט אָפנאַרן זיין מיניסטער אָדער אַן אנדערן שטארקן מענטש, וואָלט ער דערויף באַנוצט אַ סך ענערגיע און קונציקייט, דאָ אָבער, כדי אָפצונאַרן אַ פרוי, האָט, ווייזט אויס, געטויגט דאָס, וואָס עס איז צומערשט געקומען אין קאָפּ אַריין; וועט זיך איינגעבן דער שווינדל — איז גוט, וועט זיך נישט איינגעבן — איז נישט קיין גרויס אומגליק, מען וועט קענען אָפלינגערן צום צווייטן מאָל אויך אזוי פשוט און שנעל, נישט ברעכנדיק דעם מוח.

צוועלף באַנאכט, ווען אויפן אויבערשטן שטאָק איבער אונז האָט מען, באַגעגענדיק דאָס ניי-יאָר, אָנגעהויבן רוקן מיט שטולן און אויסגע-שריגן הורא, האָט מיר זינאידא פעדראָוונא אָנגעקלוינגען פון איר צימער. מיט אַ פלעגמאַטיש אויסזען פון לאַנגן לייגן איז זי געזעסן באַם טיש און האָט עפעס געשריבן אויף אַ שטיקל פאַפיר.

— מען דאַרף אַוועקשיקן די טעלעגראַמע, — האָט זי געזאָגט און אַ שמייכל געטון. — פאַרט שנעלער אויפן וואַקזאַל און בעט נאָכצושיקן אויפן וועג.

ווען איך בין ארויסגעגאנגען נאָכדעם אויף דער גאַס, האָב איך איבערגעלייענט אויפן שטיקל פאַפיר: „ניי גליק צו נייעם יאָר. טעלע-

גראפיר תיכף, כ'פענק שרעקלעך. ס'איז אריבער א גאנצע אייביקייט. א שאד, וואָס מען קען נישט שיקן דורכן טעלעגראַף קיין טוינט קושן און דאָס האַרץ גופא. זיי מונטער, פרייד מיינע. נ. א."

איך האָב אַוועקגעשיקט דיִדאָזיקע טעלעגראַמע און צומאַרגנס אינ-דערפרי אָפּגעגעבן די באַשטעטיקונג.

IX.

ערגער פון אלעמען איז געווען, וואָס אַרלאָוו האָט אומבאַרעכנט פאַרטרויט אויך פאַליען דעם סוד פון זיין שווינדל, הייסנדיק זי ברענ-גען אים אויבערהעמדער אויף סערגיעווסקע. נאָכדעם האָט זי מיט שאַדנ-פרייד און מיט אַן אומבאַגרייפלעכער פאַר מיר שנאה געקוקט אויף זי. נאָדא פּעדאַראָונען און נישט אויפּגעהערט באַ זיך אין צימער און אינג פאַרצימער צו קוועלן פון הנאה.

— האָט זיך באַזעצט, שוין צייט צו וויסן דרך-ארץ! — האָט זי גערעדט מיט שמחה. — זי האָט אַליין געמעגט פאַרשטיין. . .

זי האָט שוין געפילט בחוש, אַז זינאָדא פּעדאַראָונען איז שוין נישט לאַנג פאַרבליבן צו וואוינצן באַ אונז, און, כדי נישט דורכלאָזן די צייט, פלעגט זי לקחנען אַלץ, וואָס ס'איז איר געקומען אויף די אויגן — פלעשעלעך, שילדקרעטישע שפּילקעס, טיכלעך, שיך. אויפן צווייטן טאָג פון ניי-יאָר האָט זינאָדא פּעדאַראָונא מיך אַריינגערופן צו זיך אין צימער און מיט אַ האַלב קול מיר מיטגעטיילט, אַז איר איז פאַר-פאַלן געוואָרן אַ שוואַרץ קלייד. . . און נאָכדעם איז זי אַרומגעגאַנגען איבער אַלע צימערן, אַ בלאַסע, מיט אַן איבערגעשראַקן און אויפּגעבראַכט פנים און האָט גערעדט מיט זיך אַליין :

— אָט — אזוי אַ? ניין, אזוי אַ? דאָס איז דאָך אַן אומגעהערטע

חוצפה!

באַם מיטאַג האָט זי געוואַלט זיך אָנגיסן זופ, נאָר זי האָט נישט געקענט, — ס'האַבן איר געציטערט די הענט. ס'האַבן איר אויך געצי-

טערט די ליפן, זי האָט אומבאהאַלפן געוואָרפן בליקן אויף די זעם און קרעפלעך, וואַרטנדיק, אַז ס'זאָל זיך איינשטילן דאָס ציטערן, נאָר זי האָט נישט אויסגעהאַלטן און פּלוצלינג אַ קוק געטון אויף פּאַליען.

— איר, פּאַליאַ, קענט אַרויסגיין פּונדאָנען, — האָט זי געזאָגט — סטעפּאָן אַליין איז גענוג.

— ס'מאָכט נישט אויס, כ'וועל שטיין, — האָט פּאַליאַ געענט-פערט.

— איר האָט דאָ נישט נאָכוואַס צו שטיין. גייט אַוועק פּונדאָנען אינגאַנצן. . . אינגאַנצן! — האָט זינאָידאַ פּעדאַראָוונאַ פּאַרגעזעצט און איז אין שטאַרקער אויפּרעגונג אויפגעשטאַנען פּון אַרט. — איר קענט זיך זוכן אַן אַנדער אַרט. גייט שוין אַוועק!

— אַן דעם הערס באַפעל קען איך נישט אַוועקגיין. זיי האָבן מיך צוגענומען, ווי זיי וועלן באַפעלן, אַזוי וועט זיין.

— איך באַפעל אייך אויך! איך בין דאָ די באַלעבאַסטע! — האָט זינאָידאַ פּעדאַראָוונאַ געזאָגט און איז אינגאַנצן רויט געוואָרן.

— אפשר זענט איר די באַלעבאַסטע, אָבער אַפּשאַפן מיך קען נאָר דער הער. זיי האָבן מיך צוגענומען.

— איר זאָלט זיך נישט דערוועגן צו בלייבן דאָ קיין איין מי-נוט! — האָט אויסגעשריגן זינאָידאַ פּעדאַראָוונאַ און אַ קלאַפּ געטון מיטן מעסער אין טעלער אַריין. — איר זענט אַ גבבטע! איר הערט?

זינאָידאַ פּעדאַראָוונאַ האָט אַוועקגעוואָרפן אויפן טיש די סערוועט-קע און איז שנעל, מיט אַ נעבעכדיק, ליידנדיק פנים אַרויסגעגאַנגען פּון עס-צימער. פּאַליאַ איז מיט הויכע יללות און עפעס טענות אויך אַרויסגע-גאַנגען. די זעם מיטן האַלז-הויז זענען קאַלט געוואָרן. און דערדאָזיקער גאַנצער רעסטאָראַנישער לוקסוס, וואָס האָט זיך געזונען אויפן טיש, האָט מיר אַצינד איבער עפעס אויסגעזען וואָלול, גנביש, ענלעך צו פּאַ-ליען. צומערסטן נעבעכדיק און פאַרברעכעריש האָבן אויסגעזען די צוויי קרעפלעך אויף אַ טעלער. „היינט וועט מען אינז צוריקטראָגן אין רעס-טאָראַן אַריין, — האָבן זיי אַזוי ווי געזאָגט, — און מאַרגן וועט מען אינז ווידער דערלאַנגען צום מיטאַג עפעס אַ באַאָמטן אַדער אַ באַרימטער זינגערין.“

— וואַזשנע פּריצה, וואָלסטו געמיינט! — האָט זיך דערטראָג.

צו מיבע אויערן פון פאליעס צימער. — ווען איך וואָלט געוואָלט, וואָלט
 איך שוין לאַנג אזא פריצה געווען, נאָר איך האָב בושא, וועלן מיר זעען,
 ווער פון אינו וועט פריער אוועקגיין! יא!
 זינאידא פעדאָראָווא האָט אָנגעקלאָנגען. זי איז געזעסן אין צי-
 מער, אין אַ ווינקל, מיט אזא מיבע, אזוי ווי מען וואָלט זי איינגעזעצט
 אין ווינקל אַלס שטראַף.
 — קיין טעלעגראַמע האָט מען נישט געברענגט? — האָט זי גע-
 פרעגט.

— גיין.

— פרעגט באַם שוויצער, ס'קען זיין, ס'איז דאָ אַ טעלעגראַמע.
 נאָר גייט נישט אוועק פון שטוב, איך האָב מורא אַליין צו פאַרברייבן, —
 האָט זי צוגעגעבן באַ מיין אַרויסגאַנג.
 נאָכדעם איז מיר כמעט יעדע שעה אויסגעקומען אַראָפּצולויפן
 אונטן צום שוויצער און פרעגן, צי ס'איז נישטאָ קיין טעלעגראַמע. סאָ-
 ראַ אומהיימלעכע צייט, מוז איך מודה זיין! פּדי נישט צו זען פאָליע,
 האָט זינאידא פעדאָראָווא געמיטאַנט און געטרונקען טיי באַ זיך אין צי-
 מער, דאָ איז זי אויך געשלאָפן אויף אַ קורצער אַטאַמאַנע און האָט אַליין
 אויפגערוימט נאָך זיך דאָס געלעגער. אין די ערשטע טעג פלעג איך
 אוועקטראַגן די טעלעגראַמען, נאָר נישט באַקומענדיק קיין ענטפער, האָט
 זי אויפגעהערט מיר צו גלייבן און פלעגט אַליין פאַרן אין טעלעגראַף.
 קוקנדיק אויף איר, האָב איך מיט אומגעדולד געוואַרט אויף אַ טע-
 לעגראַמע. איך האָב געהאַפט, אז ער וועט, אַפּשר, אויסקלערן עפעס אַ
 לינגט, דהיינו, ער וועט פאַראַרדנען, אז מען זאָל איר שיקן אַ טעלע-
 גראַמע פון אַ וועלכער ס'איז סטאַציע. אויב ער האָט זיך צופיל פאַר-
 שפּילט אין קאָרטן אָדער ער האָט שוין באַוויזן זיך צו פאַראינטערעסירן
 מיט אַן אַנדערער פרוי, וועלן, געוויס, אים דערמאַנען וועגן אונז גרויזן
 צי קוקשיקין. אָבער מיר האָבן אומזיסט געוואַרט. אַ פינף מאָל אין טאַג
 בין איך אַריינגעגאַנגען צו זינאידא פעדאָראָווען מיט דער פּוונה, צו
 דערציילן איר דעם גאַנצן אמת, נאָר זי האָט געקוקט, ווי אַ ציג, די,
 אַקסלען זענען באַ איר געווען אַראָפּגעלאָזן, די ליפּן האָבן זיך גערירט
 און איך בין צוריק אַרויסגעגאַנגען, נישט זאָגנדיק קיין וואָרט. דער
 מיטלייד און רחמנות האָבן מיר צוגענומען דעם גאַנצן מוט. פאָליאַ, ווי

קיינמאל גארנישט, האָט אַ פּריילעכע און צופרידענע אויפגערוימט דעם הערס קאַבינעט, דאָס שלאַפּצימער, האָט גענישטערט אין די שענק זון געקלאַפּט מיטן געפעס, און בשעת זי איז פאַרבייגעגאַנגען לעבן זינאַידאַ פעדאַראַוואַס טיר, פלעגט זי עפעס אונטערזינגען און הויסטן. איר איז געפעלן געווען, וואָס מען באַהאַלט זיך פאַר איר. אין אַוונט פלעגט זי ערגעץ אַוועקגיין, און אַ זייגער צוויי אַדער דריי פלעגט זי קלינגען, און איך האָב געמוזט איר עפּנען און אויסהערן באַמערקונגען אויפן חשבון פון מיין הויסט. באַלד פלעגט זיך הערן אַ צווייטער קלינג, איך בין געלאָפּן צו זינאַידאַ פעדאַראַוואַס צימער, און זי פלעגט אַרויסשטעקן דעם קאַפּ דורך דער טיר און פּרעגן: „ווער האָט עס געקלינגען?“ און דערביי מיר געקוקט אין די הענט אַריין — צי עס איז נישטאָ קיין טע- לעגראַמע.

ווען מען האָט, ענדלעך, שבת אָנגעקלינגען פון אונטן און אויף די טרעפּ האָט זיך דערהערט אַרלאָוס קול, האָט זי זיך אַזוי שטאַרק דערפרייט, אַז זי האָט זיך צעיאַמערט; זי איז אים געלאָפּן אַקייגן, האָט אים אַרומגענומען, אים געקוישט די ברוסט און די אַרבל, האָט גערעדט עפעס אַוועלעכעס, וואָס ס'איז אוממעגלעך געווען צו פאַרשטיין. דער שוויי- צער האָט אַריינגעטראָגן די וואַליקעס, ס'האָט זיך דערהערט פאַליעס פּריילעכע קול. אַקוראַט, ווי ס'וואַלט עמעץ געקומען צופאַרן אויף פּער- יען.

— פאַרוואָס האָסטו נישט טעלעגראַפּירט? — האָט זינאַידאַ פּעדאַ- ראַוואַ גערעדט, שווער עטעמענדיק פון פרייד. — פאַרוואָס? איך האָב זיך אויסגעפייניקט, איך האָב קוים איבערגעלעבט די דאָזיקע צייט. . . אַ, גאָט מיינער!

— גאַנץ פשוט! איך בין מיטן סענאַטאַר באַלד דעם ערשטן טאַג אַוועקגעפאַרן קיין מאַסקווע און האָב נישט דערהאַלטן דיינע טעלעגראַ- מעס, — האָט געזאָגט אַרלאָאו. — נאָכן מיטאַג וועל איך דיר, מיין ליי- בע, אַפּגעבן דעם גענויעסטן דין-וחשבון, און אַצינד שלאַפּן, שלאַפּן און שלאַפּן. . . איך האָב זיך אויסגעמאַטערט אין וואַגאַן.

ס'איז געווען קענטיק, אַז ער איז נישט געשלאַפּן אַ גאַנצע נאַכט: מסתמא האָט ער געשפּילט אין קאַרטן און אַ סך געטרונקען. זינאַידאַ פעדאַראַוואַ האָט אים אַריינגעלייגט אין בעט, און מיר אַלע זענען נאַכ-

דעם ביזן סאמע אָוונט אַרומגעגאַנגען אויף די שפיץ פינגער. דער מיטאָג
איז אַריבער אינגאַנצן בשלום, נאָר ווען זיי זענען אַריינגעגאַנגען אין קא-
בינעט טרינקען טיי האָט זיך אָנגעהויבן די דערקלערונג. זינאַידאָ פע-
דאַראָונאַ האָט אָנגעהויבן רעדן וועגן עפעס שנעל, מיט אַ האַלב קול,
זי האָט גערעדט אויף פראַנצויזיש, און איר שפראַך האָט געפרעפלט ווי
אַ טייכל, דערנאָך האָט זיך דערהערט אַרלאָוס אַ הויכער זיפן און זיין
קול.

— גאָט מיינער ! — האָט ער געזאָגט אויף פראַנצויזיש — האָט
איר שוין טאָקע נישט קיין פרישערע נייעס, ווי דאָס אייביקע ליד וועגן
דער גנבטע, דער דינסט ?
— נאָר, ליבער, זי האָט מיך באַגנבעט און מיר אָנגערעדט עזות-
קייטן.

— אָבער פאַרוואָס באַגנבעט זי מיך נישט און רעדט מיר נישט
קיין עזות ? פאַרוואָס באַמערק איך קיינמאָל נישט נישט קיין דינסטן, נישט
קיין הויז-וועכטערס, נישט קיין לאַקייען ? מיין ליבע, איר קאַפּריזעוועט
פשוט און ווילט נישט האָבן קיין כאַראַקטער... איך הייב אזש אָן חושד
זיין. אַז איר זענט מעוברת. ווען איך האָב אייך פאַרגעלייגט צו פאַ-
פרייען זי, האָט איר געפאַדערט, אַז זי זאָל בלייבן, און אַצינד ווילט
איר, איך זאָל זי אַרויסטרייבן. און איך בין אין אַזעלכע פאַלן אויך אָן
עקשן : אויף אַ קאַפּריזע ענטפער איך מיט אַ קאַפּריזע. איר ווילט, אַז זי
זאָל אוועקגיין, נו, וויל איך, אַז זי זאָל בלייבן. דאָס איז דער איינצי-
קער וועג אייך אויסצוהיילן פון די נערוון.

— נו, גענוג, גענוג, גענוג ! — האָט איבערגעשראַקן געזאָגט זי-
נאַידאָ פעדאַראָונאַ. — לאַמיר אויפהערן וועגן דעם צו רעדן... מיר
וועלן אָפלייגן אויף מאַרגן. איצט דערצייל מיר וועגן מאַסקווע... וואָס
הערט זיך אין מאַסקווע ?

X.

אויפן צווייטן טאג — דאָס איז געווען דעם זיבעטן יאנואר — דער טאָג פון יאָאָן דעם טויפער — האָט אַרלאָוו נאָכן פרישטיק אָנגע-
טון דעם שוואַרצן פראַק און דעם אַרדן, כדי צו פאַרן צום פאַטער גראַ-
טולירן אים צום נאָמענסטאָג. ער האָט געדאַרפט אַהינצופאַרן אויף צוויי
אַ זייגער, און ווען ער האָט פאַרענדיקט דאָס אַנטון זיך, איז ערשט גע-
ווען האַלב צוויי. ווי אזוי פטרט מען די האַלבע שעה? ער איז אַרומגע-
גאַנגען איבערן גאַסטציימער און האָט דעקלאַמירט געדיכטן, וועלכע ער
האָט אַמאָל אין דער קינדהייט געלייענט דעם פאַטער און דער מוטער.
דאָ איז אויך געזעסן זינאידאַ פעדאַראָוונאַ, וואָס האָט זיך געקליבן צו
פאַרן צו דער שניידערין אַדער אין אַ מאַגאַזין, און האָט אים געהאַרט
מיט אַ שמייכל. איך ווייס נישט, פון וואָס באַ זיי האָט זיך אָנגעהויבן
דער שמועס, נאָר ווען איך האָט געברענגט אַרלאָוו די הענטשקעס, איז
ער געשטאַנען פאַר זינאידאַ פעדאַראָוונען און מיט אַ קאַפּריווע בקשהדיק
פנים האָט ער גערעדט צו איר:

— באַ גאָט, באַ אַלעם הייליקן, רעדט נישט וועגן דעם, וואָס איז
שוין אַלעמען און יעדן באַקאַנט. וואָס פאַר אַן אומגליקלעכע פעיקייט
עס איז באַ אונזערע קלוגע, דענקענדיקע דאַמען צו רעדן מיט אַ טיפּזיני-
קער מינע און מיט אַזאַרט וועגן דעם, וואָס ס'האַבן שוין לאַנג הייליק
געמאַכט די ציין אפילו גימנאַזיסטן. אַך, ווען איר וואָלט אויסגעשלאָסן
פונם פראַגראַם פון אונזער צוזאַמענלעבן די אַלע ערנסטע פראַגן! סאַראַ
טובה איר וואָלט מיר געטון!

— מיר, פרויען, טאַרן נישט וואַגן צו האַבן אַן אייגענע מיי-
נונג.

— איך גיב אייך פולע פרייהייט, זייט ליבעראַל און ציטירט אייך
וואָסערע מחברים אייך געפעלט, נאָר מאַכט מיר איין הנחה, טראַקטירט
נישט אין מיין אָנזענונהייט בלויז וועגן צוויי זאַכן: וועגן דער פאַרדאַרב-

לעכקייט פון דער העכערער געזעלשאפט און וועגן די אומנאָרמאַלקייטן פון חתונה האָבן. איר דאַרפט, סוף פֿל סוף, פאַרשטיין. די העכערע געזעלשאפט זיילט מען שטענדיק, פֿדי אַקעגנזשטעלן זי יענער געזעלשאפט, וואו ס'לעבן די סוחרים, פּאַפּן, קליינבירגער און פּויערן, פּאַרשידענע דאָרט סידאַרן און ניקיטעס. די ביידע געזעלשאפטן זענען מיר דערווידער, נאָר ווען מען וואָלט מיר פאַרגעלייגט אויסצוווילן לויטן אייגענעם געוויסן צווישן דער און דער אַנדערער געזעלשאפט, וואָלט איך גישט פאַרטראַכטנדיק זיך אפילו, אויסגעקליבן די העכערע, און דאָס וואָלט נישט געווען קיין פאַלשקייט, קיין אומערלעכקייט, וואָריסם יין געשמאַק איז אויף איר זייט. אינווער קלאָס איז באַנאַל און פּוסט, נאָר דערפאַר רעדן מיר ביידע כאַטש אַרנטלעך פּראַנציוויש, מיר ליינען וואָס ס'איז און שטויסן נישט איינער דעם אַנדערן אינטער די זייטן, אפילו ווען מיר קריגן זיך שטאַרק; אָפּער באַ די סידאַרן, ניקיטעס און באַ זייערע פּני — קענען מיר טרעפּן פאַרשידענע קללות, אַ פּולשטענדיקע אומגעצוימטקייט פון קאַבאַקישע זיטן און געצנדינעריי.

— דער פּויער און דער סוחר שפּיין איך.

— יא, נו איז וואָס? דאָסדאָזיקע רעקאָמענדירט נישט פּלויז מיך פון דער שלעכטער זייט, נאָר אויך זיי. זיי שפּיין מיך און כאַפּן פאַר מיר אַראָפּ דאָס היטל, הייסט דאָס, אַז זיי פּעלט שכל און ערלעכקייט צו האַנדלען אַנדערש. איך טאָדל קיינעם נישט און לויב נישט, און וועל נאָר זאָגן איינס: דער העכערער קלאָס און דער נידעריקער — ביידע זענען וואויל. מיטן האַרצן און מיטן שכל בין איך קעגן ביידע, אָפּער מיינע געשמאַקן זענען אויף דער זייט פון דעם ערשטן. נו, וואָס ווידער ס'איז שייך די אומנאָרמאַלקייטן פון חתונה-האַבן, — האָט אַרלאָו פאַר געזעצט, אַ קוק געבנדיק אויפן זייגער, — וואָלט שוין צייט געווען, איר זאָלט פאַרשטיין, אַז קיין שום אומנאָרמאַלקייטן איז נישט פאַרהאַן, נאָר ס'זענען פּלויז דאָ לעת עתה אומבאַשטימטע פּאָדערונגען צום חתונה-האַבן. וואָס ווילט איר פון דער חתונה? אין געזעצלעכן און אינם אומגעזעצלעכן צוזאַמענלעבן, אין אַלע פאַרבאַנדן און צוזאַמענלעבנס, אין גוטע און אין שלעכטע, — איז איין און דערוועלביקער תּמצית. איר, דאָמען, לעבט פּלויז פאַר דעמדאָזיקן איינציקן תּמצית. ער איז פאַר אייך אַלץ, אָן אים וואָלט אייער עקזיסטענץ נישט געהאַט קיין שום זינען, איר באַדאַרפּט

נישט מער גארנישט, א חוץ דעם תמצית, אים טאקע נעמט איר. נאָר פון דער צייט אָן. וואָס איר האָט זיך אָנגעלייענט מיט ראַמאַנען, איז אייך געוואָרן אַ בושא אים צו נעמען, און איר וואַרפט זיך פון איין זייט אין דער אַנדערער, טוישט אָן שום רעכנונג די מענער און, פּדי צו פאַרענטפערן די דאָזיקע צעפאַרניקייט, האָט איר אָנגעהויבן רעדן וועגן אומנאַרמאַלקייט פון חתונה-האַבן. קוים קענט איר נישט און ווילט נישט באַזייטיקן דעם תמצית, דעם הויפט-עיקרדיקן שונא אייערן. אייער שטן, קוים הערט איר נישט אויף קעכטיש אים צו דינען, וואָס-זשע פאַר אַן ערנסטע געשפרעכן קענען דאָ זיין? אַלץ, וואָס איר וועט מיר נישט זאָגן, וועט זיין אַן אומזין און אַן אומערלעכקייט. איך וועל אייך נישט גלייבן.

איך בין געגאַנגען געוואויר ווערן באַם שוויצער, צי ס'איז דאָ אַ דראַזשקאָוש, און ווען איך האָב זיך אומגעקערט, האָב איך שוין דער-ווישט אַ קריג. ווי ס'דייקן זיך אויס די מאַטראָזן, ס'האַט זיך געשטאַרקט דער ווינט.

— איר, ווי איך זע, ווילט מיך היינט איבערראַשן מיט אייער צי-ניום, — האָט גערעדט זינאידאַ פעדאַראַוונאַ, שפּרייזנדיק שטאַרק אויפ-גערעגט איבערן גאַסטצימער. — ס'איז מיר דערווידער אייך צו הערן. איך בין ריין פאַר גאַט און מענטשן און האָב נישט אויף וואָס חרטה צו האָבן. איך בין אַוועקגעגאַנגען פון מאַן צו אייך און בין שטאַלץ דערמיט. כ'בין שטאַלץ, איך שווער אייך באַ מיין פּבוד.

— נו, זייער גוט.

— אויב איר זענט אַן ערלעכער, אַרנטלעכער מענטש, דעמאָלט דאַרפט איר אויך שטאַלצירן מיט מיין טאַט. ער דערהייבט מיך און אייך איבער טויזנטער מענטשן, וועלכע וואַלטן געוואַלט האַנדלען פונקט אזוי, ווי איך, נאָר זיי דעציזירן זיך נישט פון קליינמוטיקייט אַדער קליינלעכע חשבונות. אָבער איר זענט נישט אַרנטלעך. איר האָט מורא פאַר דער פּרייהייט און לאַכט אָפּ פון אַן ערלעכן אימפּולס אויס מורא, אַז עפעס אַ גראַפּער פּליגל זאָל נישט חושד זיין, אַז איר זענט אַן ערלעכער מענטש. איר האָט מורא מיך צו ווייזן פאַר באַקאַנטע, פאַר אייך איז נישטאָ קיין גרעסער אָפּקומעניש ווי פאַרן צוזאַמען מיט מיר איבער דער גאַס. . . וואָס? ס'איז נישט אמת? פאַרוואָס האָט איר ביז היינט מיך נישט פאַרגעשטעלט

פאר אייער פאטער און פאר אייער קוינע ? פארוואס ? ניין, ס'איז מיר, ענדלעך, דערעסן געווארן ! — האט זינאידא פעדאראווא א געשריי גע- טון, א טופע געבנדיק מיטן פוס. — איך פאדער דאס, וואס מיר קומט על פי רעכט. איך בעט מיך פארצושטעלן אייער פאטער ! — אויב ער איז אייך נייטיק, דאן שטעלט זיך אים אליין פאר. ער נעמט אן טעגלעך פון צען ביז האלב עלף אינדערפרי. — ווי נידעריק איר זענט ! — האט זינאידא פעדאראווא געוואגט, ברעכנדיק מיט פארצווייפלונג די הענט. — אויב איר זענט אפילו נישט אויפריכטיק און רעדט נישט דאס, וואס איר קלערט, איז בלויז פאר דער אכזריות קען מען אייך אנהייבן האסן. א, ווי נידעריק איר זענט !

— מיר דרייען זיך אלץ ארום און דער לעבן, און קענען זיך בשום אופן נישט דעררעדן צום ריכטיקן תוך. דער גאנצער תוך בא- שטייט דערין, וואס איר האט זיך טועה געווען און איר ווילט זיך נישט דערין מודה זיין אפן. איר האט זיך אויסגעמאלט, אז איך בין א העלד און אז איך פארמאג עפעס אויסטערלישע אידעען און אידעאלן, און די פראקטיק האט ארויסגעוויזן, אז איך בין דער סאמע דורכשניטלעכסטער באצאמטער, א קארטנשפילער, און האב נישט קיין נייגונג צו קיין שום אי- דעען. איך בין א ווירדיק געוויקס פון דער אייגענער פוילנדיקער געזעל- שאפט, פון וועלכער איר זענט אנטלאפן, אן אויפגעבראכטע פון איר פוסטיקייט און באנאלקייט. זייט זשע זיך מודה און זייט גערעכטיק : האט נישט קיין טענות צו מיר, נאר צו זיך, ווייל א טעות געהאט האט איר, נישט איך.

— יא, איך בין זיך מודה : איך האב א טעות געהאט. — אלווא זייער גוט. מיר האבן זיך, דאנקען גאט, דעררעדט צום עיקר. אצינד הערט ווייטער, אויב איר ווילט. איך — דערהייבן זיך צו אייך — קען נישט, ווארים איך בין צו פיל פארדארבן : דערנידעריקן זיך צו מיר — קענט איר אויך נישט, ווייל איר זענט צו הויך, פארבלייבט, בכך איינס. . .

— וואס ? — האט שנעל געפרעגט זינאידא פעדאראווא, פאר- האלטנדיק דעם אטעם, און פלוצלינג בלאס ווערנדיק, ווי פאפיר. — פארבלייבט רופן צו הילף די לאַגיק. . .

— געאָרגי, פאַרוואָס פייניקט איר מיך ? — האָט זינאידאַ פעדאַ-
דאָונאַ פֿלוצלינג געזאָגט אויף רוסיש, מיט אַ צעבראַכן קול, — פאַר-
וואָס ? פאַרשטייט מיינע ליידן. . .

אַרלאָוו, וועלכער האָט זיך דערשראַקן פאַר טרערן, איז שנעל
אַריינגעגאַנגען אין קאַפּינעט אַריין און, כּווייט נישט נאַכוואָס, — צי
האָט ער איר געוואָלט פאַרשאַפן נאַכמער ווייטיק אָדער ער האָט זיך דער-
מאַנט, אָ דאָס ווערט פראַקטיצירט אין ענלעכע פּאַלן, — ער האָט פאַר-
שלאָסן נאָך זיך די טור. זי האָט אויסגעשריגן און זיך געלאָזט לויפן
נאָך אים, שאַרבענדיק מיטן קלייד.

— וואָס באַדייט דאָס ? — האָט זי געפרעגט, קלאַפּנדיק אין דער
סיר. — וואָס. . . וואָס באַדייט דאָס ? — האָט זי איבערגעזחזרט מיט אַ
דין, פון אויפּרעגונג זיך איבעררייסנדיק קול. — אַ אַט אַזוי גאָר ? טאָ
ווייסט-זשע, איך האָס, איך פאַראַכט אייך, צווישן אונז איז אַלץ געענ-
דיקט ! אַלץ !

ס'האָט זיך דערהערט אַ היסטעריש געוויין מיט אַ געלעכטער. אין
גאַסטציעמער איז עפעס אַ קלייניקייט אַראָפּגעפאַלן פון טיש און צעבראַכן
געוואָרן. אַרלאָוו האָט זיך דורכבאַקומען פון קאַפּינעט אין פאַדערצימער
אַריין דורך אַ צווייטער טיר און, פּחדנותדיק אומקוקנדיק זיך, האָט ער
שנעל אָנגעטון דעם שינעל און צילינדער און איז אַרויסגעגאַנגען.

ס'איז אַריבער אַ האַלבע שעה, נאַכדעם אַ שעה, און זי האָט אַלץ
געוויינט. איך האָב זיך דערמאַנט, אָ זי האָט נישט קיין פאַטער, קיין
מוטער, קיין קרובים, אָ דאָ לעבט זי צווישן אַ מענטש, וואָס האָט זי פיינט,
און פּאַליען, וועלכע באַגנבעט זי, — און ווי טרייסטלאָז האָט זיך מיר
פאַרגעשטעלט איר לעבן ! אַליין נישט וויסנדיק נאַכוואָס, בין איך אַריינג-
געגאַנגען צו איר אין גאַסטציעמער. זי איז געלעגן אויף דער קאַנאַפּע,
אַ שוואַכע, אַ הילפּסלאָזע, מיט גרויסאַרטיקע האָר, — זי, וואָס האָט
מיר אויסגעזען אַ מוסטער פון צאַרטקייט און פראַכט, — און האָט זיך
געמאַטערט ווי אַ קראַנקע, באַהאַלטנדיק דאָס פנים און ציטערנדיק מיטן
גאַנצן קערפּער.

— מאַדאַם, איר וועט אפשר, הייסן גיין נאָך אַ דאַקטאָר ? — האָב
איך שטיל געפרעגט.

— גיין, מען דאַרף נישט. . . ס'אַ קלייניקייט, — האָט זי געזאָגט

אין א קוק געטון אויף מיר מיט פארוויינטע אויגן. — ס'טוט מיר א ביסל
דער קאפ וויי... א דאנק.

איך בין ארויסגעגאנגען, און אין אונט האט זי געשריבן א בריוו
נאך א בריוו און מיך געשיקט דא צו פיעקארסקין, דא צו קוקשקינען,
דא צו גרוזינען און, ענדלעך, וואוהין מיר ווילט זיך, אבי איך זאל נאר
וואס גיכער געפינען אַרלאָוון און אים אָפגעבן דעם בריוו. ווען איך בין
יעדעס מאָל צוריקגעקומען מיטן בריוו, האָט זי מיך געזידלט, געבעטן,
געשטופט מיר אין די הענט אַריין געלט — גלייך זי וואָלט געווען אין
היץ. און באַנאכט איז זי נישט געשלאָפן, נאָר געזעסן אין גאסטציימער
און האָט גערעדט צו זיך אַליין.

אויפן צווייטן טאָג האָט אַרלאָו זיך אומגעקערט צום מיטאָג, און זיי
האַבן זיך איבערגעבעטן.

דעם ערשטן דאָנערשטיק נאָכדעם האָט אַרלאָו זיך געקלאָגט פאַר
זיינע חברים אויף דעם אומפאַרטראַגלעך שווערן לעבן; ער האָט א סך
גערייכערט און גערעדט מיט אויפּרעגונג:

— דאָס איז נישט קיין לעבן, נאָר אַן אינקוויזיציע. טרערן, יללות
קלוגע געשפרעכן, בקשות וועגן מוחל זיין, ווידער טרערן און יללות, און
אין סך הכל — האָב איך נישט אַצינד קיין אייגענע דירה, איך האָב זיך
אויסגעמאַטערט און האָב זי פאַרמאַטערט. וועט טאַקע אויסקומען צו
לעבן אזוי נאָך א חודש אָדער צוויי? און דאָס איז דאָך גאָר מעג-
לעך?

— אָבער רעד מיט איר איבער, — האָט געזאָגט פיעקאר-
סקי.

— כ'האָב געפרוווט, נאָר איך קען נישט. מען קען דרייסט זאָגן א וואָ-
סערן ס'איז אמת א מענטש א זעלבשטענדיקן, א דענקענדיקן, אָבער דאָ
האַסטו דאָך צו טון מיט א באַשעפעניש, וואָס פאַרמאָגט נישט קיין ווילן,
קיין כאַראַקטער, קיין לאַגיק. איך פאַרטראַג נישט קיין טרערן, זיי אַנט-
וואַפענען מיר. ווען זי וויינט, בין איך גרייט צוצושווערן אירע אייביקע
ליבע און אַליין צו וויינען.

פיעקארסקי האָט נישט פאַרשטאַנען. ער האָט אין ישוב הדעת זיך
א קראַץ געטון דעם ברייטן שטערן און געזאָגט:

— כ'לעבן, וואָלסט איר, געדונגען אַ באַזונדערע דירה. דאָס איז
 דאָך אַזוי פשוט!
 — זי באַדאַרף מ'יך, נישט קיין דירה. נאָר וואָס איז דאָ צו
 רעדן? — האָט אָפגעזיפצט אַרלאָוו. — איך הער נאָר אומענדלעכע גע-
 שפּרעכען, אָבער איך זע נישט קיין אויסגאַנג פון מיין לאַגע. דאָס הייסט
 שוין טאַקע אינדערמתן אומשוילדיק — שוילדיק! מיין גאַנץ לעבן האָב
 איך געווייכט די ראַלע פון אַ העלד, כ'האַב תמיד נישט געקענט ליידן
 טורגעניעווס ראַמאַנען און פּלוצלינג, ממש ווי אויף אַ געלעכטער, בין
 איך פאַרוואַנדלט געוואָרן אין אַ העלד מיט אַלע פיטשעווקעס. איך פאַר-
 זיכער מיט ערנוואָרט, אַז איך בין לחלוטין נישט קיין העלד, ברענג
 דערויף די שטאַרקסטע ראיות, אָבער מען גלייבט מיר נישט. פאַרוואָס
 גלייבט מען נישט? ווייזט אויס, אַז אין מיין פיזיאָנאָמיע מוז טאַקע זיין
 עפעס העלדיש.

— אָבער פאַרט אַרויס רעווידירן די גובערניעס, — האָט קוקיש-
 קין געזאָגט מיט אַ געלעכטער.

— יא, נאָר דאָס בלייבט איבער צו טון.
 אין אַ וואָך אַרום נאָך דעמדאָזיקן שמועס האָט אַרלאָוו געמאַלדן,
 אַז מען שיקט אים ווידער אַרויס צום סענאַטאָר, און דעם אייגענעם
 טאַג אינאַונט איז ער אַוועקגעפאַרן מיט זיינע וואַליזקעס צו פּיעקאַר-
 סקין.

XI.

אויף דער שוועל איז געשטאַנען אַ זקן פון אַ יאָר זעכציק, אין
 אַ לאַנג פיטער ביז צו דער ערד אין אַ ביבערין היטל.
 — געאַרגי איוואַניטש איז אינדערהיים? — האָט ער גע-
 פּרעגט.

תחילת האָב איך געמיינט, אַז דאָס איז איינער פון די פּראַצענט-
 ניקעס, גרוזינס קרעדיטאָרן, וועלכע פלעגן טיילמאַל קומען צו אַרלאָוו

נאך קליינע קבלות, נאך ווען ער איז אריינגעגאנגען אין פארצימער און האט צעכראסטעט דאס פוטער, האב איך דערווען די געדיכטע ברעמען און די כאראקטעריסטיש-צונויפגעפרעסטע ליפן, וועלכע איך האב אזוי גוט אויסשטודירט אויף די פאטאגראפיעס, און צוויי שורות שטערנדלעך אויפן אוניפארם-פראק, איך האב אים דערקענט: דאס איז געווען ארלאוס פאטער, דער באוואוסטער מלוכה-מאן.

איך האב אים געענטפערט, אז געאָרגי איוואַניטש איז אינדערהיים נישטאָ. דער זקן האָט פעסט צוזאמענגעפרעסט די ליפן און אין ישוב-הדעת אַ קוק געטון אין אַ זייט, ווייזנדיק מיר זיין דארן, אַנצייניקן פראַפיל.

— איך וועל איבערלאָזן אַ צעטעלע, — האָט ער געזאָגט — פיר מיך אַריין.

ער האָט איבערגעלאָזט אין פאָדערצימער די קאַלאַשן און, נישט אויסטוענדיק זיין לאַנגן, שווערן פוטער, איז ער אריינגעגאנגען אין קאַ-בינעט. דאָ האָט ער זיך אוועקגעזעצט אין אַ פאַטעל פאַרן שרייב-טיש און, איידער ער האָט זיך גענומען צו דער פעדער, האָט ער אַן ערך צוויי מינוט געטראַכט וועגן עפעס, פאַרשטעלנדיק די אויגן מיט דער האַנט, אזוי ווי פאַר דער זון, — אַקוראַט, ווי ס'פלעגט טון דער זון, ווען ער איז נישט געווען אין הומאַר. אַ פנים האָט ער געהאַט אַ טרויע-ריקס, אַ פאַרטראַכטס, מיט אַן אויסדרוק פון יענער הכנעה, וועלכע מיר איז אויסגעקומען צו זען נאָך אויף פנימער פון אַלע און רעליגיעזע מענטשן. איך בין געשטאַנען פון הינטן, האָב געקוקט אויף זיין פליך און אויפן גריבעלע אינם קאַרק, און מיר איז קלאַר געווען, ווי דער טאַג, אַז דערדאָזיקער שוואַכער, קראַנקער מענטש איז איצט אין מיינע הענט. אין דער גאַנצער וואוינונג איז דאָך אַ חוץ מיר און מיין פיינט נישט געווען קיין לעבעדיק נפש. איך האָב נאָך באַדאַרפט אַנווענדן אַ ביסעלע ביוזשן פוח, נאָכדעם אַראַפרייסן דעם זייגער, פדי צו פאַרמאַסקירן דעם צייל, און אוועקגיין מיטן הינטערשטן גאַנג, און איך וואָלט באַקומען אַן אַ שיעור מער, ווי כ'האַב געקענט אויסרעכענען, ווען איך האָב זיך גע-שטעלט אַלס לאַקיי. איך האָב געקלערט: ס'איז נישט מעגלעך, אַז ס'זאָל מיר נאָך אַ מאָל אונטערקומען אַ מער גליקלעכע געלעגנהייט. אַבער אַז-שטאַט צו זיין אַקטיוו האָב איך פולשטענדיק גלייכגילטיק געקוקט דאָ אויפן

פליך, דאָ אויפן פויטער און רויק געטראַכט וועגן די באַציונגען פֿינאָם דאָ-
זיקן מענטש צו זיין איינציקן זון און וועגן דעם, אַז מענטשן, צע-
באַלעוועטע פֿון עשירות און מאַכט, ווילט זיך, מסתמא, נישט
שטאַרבן. . .

— דו דינסט שוין לאַנג באַ מיין זון? — האָט ער געפרעגט אָנ-
זואַרפנדיק היפשע אותיות אויפן פאַפיר.
— דעם דריטן חודש, עקסעלענץ.

ער האָט געענדיקט דאָס שרייבן און איז אויפגעשטאַנען. מיר איז
נאָך פאַרבליבן צייט. איך האָב זיך אינטערגעטריבן און צונויפגעדריקט
די פויסטן, באַמיענדיק זיך אויסצוקוועטשן פֿון מיין נשמה כאַטש אַ טראָפֿן
פֿון דער פריערדיקע שנאה. איך האָב זיך דערמאַנט, סאַראַ לייַדנשאַפט-
לעכער, עקשנותדיקער און אומדערמידלעכער שונא איך בין געווען נאָך
גאָר נישט לאַנג. . . נאָר ס'איז שווער אָנצוצינדן אַ שוועבעלע אָן אַ
שוואַכן שטיין. דאָס אַלטע, טרויעריקע פנים און דער קאַלטער גלאַנץ
פֿון די שטערנדלעך האָבן אין מיר אַרויסגערופֿן בלוזי קליינלעכע, בילי-
קע און נישט נייטיקע מחשבות וועגן דער נישט דויערהאַפטיקייט פֿון אַלעם
ערדישן, וועגן גיכן טויט. . .

— זיי געזונט, ברודער! — האָט געזאָגט דער אַלטער, אָנגעטון
דאָס היטל און איז אַרויסגעגאַנגען.

ס'איז שוין נישט מעגלעך געווען צו צווייפלען: אין מיר איז פאַר-
געקומען אַן ענדערונג, איך בין געוואָרן אַן אַנדערער. פֿדי צו קאַנטראַ-
לירן זיך, האָב איך אָנגעהויבן זיך דערמאַנען, נאָר מיר איז באַלד גע-
וואָרן אומהיימלעך, גלייך איך וואָלט אומגען אַריינגעקוקט אין אַ פינ-
סטער נאַס ווינקל. איך האָב זיך דערמאַנט אָן מיינע חברים און באַקאַנ-
טע, און מיין ערשטער געדאַנק איז געווען, ווי איך וועל איצט רויט
ווערן און זיך פאַרלירן, ווען איך וועל טרעפֿן עמעצן פֿון זיי. ווער-זשע
בין איך עס אַצינד? וועגן וואָס קלערן און וואָס טון? וואוהין גיין? צו-
ליב וואָס לעב איך?

איך האָב גאַרנישט פאַרשטאַנען און קלאָר אָנערקענט בלוזי איינס:
איך דאַרף וואָס שנעלער צונויפנעמען מיין באַגאַזש און אוועקגיין. בין
דעם אַלטנס באַזוך האָט נאָך מיין לאַקיי-ראַלע געהאַט אַ זינען, איצט
אַבער איז זי געווען לעכערלעך, טרערן האָבן מיר געטריפט פֿון די אויגן

אין דער אפגעבער וואלדיקע אריין, ס'איז מיר געווען אימפארטראגליען
 טרויעריק, נאך ווי שטארק האט זיך געוואלט לעבן! איך בין גרייט גע-
 ווען ארומצונעמען און איינפאסן אין מיין קירצן לעבן אלץ, וואס איז
 צוטריטלעך פאר א מענטש. מיר האט זיך געגלוסט אי צו רעדן, אי צו
 לייענען, אי קלאפן מיט א האמער ערגעץ אין א גרויסער פאבריק, אי
 שטיין אויף דער וואך, אי פארנעמען זיך מיט ערד-ארבעט; מיך האט גע-
 צויגן סיי אויף געווסקע, סיי אויפן פעלד, סיי אויפן ים ארויס — אז
 מעטום, וואהיין ס'האט געגרייכט מיין דמיון. ווען זינאידא פעדאראווא
 איז צוריקגעקומען, בין איך געלאפן איר עפען און מיט א באזונדע-
 רער צארטיקייט אראפגענומען פון דאס פויטער. צום לעצטן מאָל!
 א חוץ דעם זקן, זענען דעם טאָג געקומען צו אונז נאָך צוויי.
 אין אַוונט, ווען ס'איז שוין אינגאנצן פינסטער געוואָרן, איז אומדערוואָרט
 געקומען גרוזין, כדי צו נעמען פאר אַרלאָוס וועגן עפעס פאפירן. ער
 האָט געעפנט דאָס טיש-קעסטל, אַרויסגענומען די נייטיקע פאפירן און
 איינזיקלענדיק זיי אין אַרלאָקע, האָט ער מיך געהייסן אַוועקלייגן זיי
 אין פאַרצימער לעבן זיין היטל, און אַליין איז ער אַריינגעגאנגען צו
 זינאידא פעדאראַוונען. זי איז געלעגן אין גאָסט-צימער אויף דער סאַפּע,
 די הענט אונטערגעלייגט אונטערן קאַפּ. ס'איז שוין אַריבער פינף אָדער
 זעקס טעג, ווי אַרלאָוו איז אַוועקגעפאַרן אויף דער רעוויזיע, און קיינעם
 איז נישט באַוואוסט געווען, ווען ער וועט זיך אומקערן. נאָר זי האָט שוין
 נישט געשיקט קיין טעלעגראַמעס: און האָט זיך אויך נישט געריכט צו
 באַקומען. פאַליען, וועלכע איז נאָך אלץ באַ אונז געווען, האָט זי אַזוי
 ווי נישט באַמערקט, „זאָל זיין!“ — האָב איך געלייענט אויף איר אַפּא-
 טישן, זייער בלאַסן פנים. איר האָט זיך שוין געוואָלט, אַזוי ווי אַר-
 לאָוו, פון עקשנות זיך פילן אומגליקלעך; זי איז אויף להכעיס זיך און
 דער גאַנצער וועלט גאַנצע טעג אָפּגעלעגן אומבאַוועגלעך אויף דער סאַ-
 פע, ווינטשנדיק זיך בלוזי שלעכטס און דערוואַרטנדיק בלוזי שלעכטס.
 וואַרשיינלעך, האָט זי זיך פאַרגעשטעלט אַרלאָוט צוריקקומען און די
 אומפאַרמיידלעכע קריגערייען מיט אים, נאָכדעם זיין אָפּקילונג, זיינע
 פאַרראַטן, דערנאָך ווי זיי וועלן זיך צעגיין, און דיראַזיקע פיינלעכע
 רעיונות האָבן איר, אפּשר, פאַרשאַפט הנאה. אָבער וואָס וואָלט זי גע-
 זאָגט, ווען זי וואָלט פּלוצלינג געוואויר געוואָרן דעם ריכטיקן אמת?

— איך האָב אייך לײב, קוואַטערין, — האָט גרוזין גערעדט, בשעת
ער האָט זיך באַגריסט און געקושט איר האַנט. — איר זענט אַזאַ גוטע!
און זשאַרזשיקל איז גאָר אַוועקגעפאַרן, — האָט ער איר געזאָגט אַ
לײגנט. — אַוועקגעפאַרן, דער גזלן!

— דערלויבט מיר, מיין לײבע, צו זיצן באַ אייך אַ שעה, — האָט
ער געזאָגט. — אַהיים צו גיין גלױסט זיך מיר נישט, און צו די בירשאַווס
איז נאָך פרי. היינט איז באַ די בירשאַווס דער געבורטס-טאָג פון זייער
קאַטיען. אַ וואויל מיידעלע!

איך האָב אים דערלאָנגט אַ גלאַז טיי און אַ קאַרפינקע מיט קאַ-
ניאַק, ער האָט פאַמעלעך, מיט אַ באַשיינפערלעכן אומחשק אויסגעטרונקען
די טיי און, אומקערנדיק מיר דאָס גלאַז, האָט ער נישט דרייסט גע-
פרעגט:

— איר האָט אפשר, פריינד-לעב, עפעס צו פאַרבייסן? איך האָב
נאָך נישט געמיטאַגט.

באַ אונדז איז גאַרנישט נישט געווען. איך בין אַראָפּגעגאַנגען אין
אַ רעסטאָראַן און האָב אים געברענגט אַ געוויינטלעכן רובלדיקן מי-
טאַג.

— פאַר אייער געזונט, האַרציקע! — האָט ער געזאָגט צו זינאַידאַ
פעדאַראָווען און אויסגעטרונקען אַ פוסה בראָנפן. — פון מיין קלייניג-
קער, אייער קוואַטער-טאַכטער, — אַ גרוס אייך. אַ שקראַפּל האָט זי גע-
בעך, דאָס פייגעלע! אַך, קינדער, קינדער! — האָט ער אָפּגעזיפצט. —
זאָגט אייך וואָס איר ווילט, קוואַטערין, ס'איז גוט צו זיין אַ פאַטער.
זשאַרזשיקלען איז אומפאַרשטענדלעך דאָס געפיל.

ער האָט נאַכאַמאָל אויסגעטרונקען. אַ מאָגערער, אַ בלאַסער, מיט
דער סערוועטקע אויף דער ברוסט, ממש ווי אין אַ פאַרטיכל, האָט ער
געגעסן מיט גיריקייט און, אויפהייבנדיק די ברעמען, האָט ער, ווי אַ
פאַרשולדיקט יינגל געוואָרפן בליקן דאָ אויף זינאַידאַ פעדאַראָווען, דאָ
אויף מיר. ס'האַט אויסגעזען, אַז ווען איך וואָלט אים נישט געגעבן צו
עסן, וואָלט ער זיך צעוויינט. ווען ער האָט איינגעשטילט דעם הונגער,
איז ער פריילעך געוואָרן און אָנגעהויבן מיט אַ געלעכטער דערציילן
עפעס וועגן דער משפּחה בירשאַוו, נאָר, באַמערקנדיק, אַז דאָס איז לאַנג-
ווייליק און אַז זינאַידאַ פעדאַראָוונאַ לאַכט נישט, איז ער אַנטשוויגן גע-

וואָרן. און עפעס גאָר פּלוצלינג איז געוואָרן לאַנגווייליק. נאָך מיטאָג
זענען ביידע געזעסן אין גאסטזימער באַ דער שיין נאָר פון איין לאַמפּ
און האָבן געשוויגן; אים איז שווער געווען צו זאָגן ליגנט, און זי האָט
אים געוואָלט עפעס פרעגן, נאָר זי האָט זיך נישט דעציירט. אַזוי איז
אַריבער אַ האַלבע שעה. גרויזן האָט אַ קוק געטון אויפן זייגער.

— איך דאַרף שוין טאַקע צו גיין.

— ניין, זיצט נאָך. . . מיר דאַרפן זיך דורכרעדן.

זיי זענען ווידער געזעסן שווייגנדיק. ער האָט זיך אוועקגעזעצט
באַם קלאַויר, אַ ריר געטון איין קלאַויש, נאָכדעם האָט ער אָנגעהויבן
שפילן און שטיף אויפגעזונגען: „וואָס גרייט מיר דער צוקונפּטס-טאָג?“ —
נאָר, ווי געוויינלעך, איז ער באַלד אויפגעשטאַנען און האָט אַ שאַקל
געטון מיטן קאַפּ.

— שפילט עפעס, קום, — האָט אַ בעט געטון זינאַידאַ פּעדאַ-

ראָונאַ.

— וואָס אַ שטייגער? — האָט ער געפרעגט און אַ קוועטש גע-

טון מיט די פלייצעס. — איך האָב שוין אַלץ פאַרגעסן. שוין לאַנג עס
אוועקגעוואָרפן.

קוקנדיק אויפן סופיט, אַזוי ווי דערמאַנענדיק זיך, האָט ער אים-
געשפּילט צוויי קאַמפּאָזיציעס פון טשייקאָוסקין, אַזוי וואָרעם, מיט אַזאַ
פאַרשטענדעניש! זיין פנים איז געווען ווי תמיד — נישט קלוג און נישט
נאַריש, און מיר האָט אויסגעזען פשוט ווי אַ נס, אַז דער מענטש, וועלכן
איך בין געוואוינט געווען תמיד צו זען אין דער נידעריקסטער און אים-
ריינסטער אומגעבונג, זאָל פּעיק זיין אויף אַזאַ הויכן און פאַר מיר אים-
דערגרייפלעכן געפיל-שוואונג, אויף אַזאַ רייניקייט. זינאַידאַ פּעדאַראָונאַ
האָט זיך פאַרריטלט און אַ צערודערטע אָנגעהויבן גיין איבערן גאַסט-
זימער.

— וואָרט-צו, קוואַטערין, אויב כ'וועל זיך דערמאַנען, וועל איך

איך אויסשפּילן אַ געוויס שטיקל, — האָט ער געזאָגט. איך האָב עס
געהערט שפילן אויף אַ וויאָלאָנטשעל.

ער האָט אָנגעהויבן נישט דרייט צוצוקלייבן און דערנאָך מיט זי-
בעקרייט אויפגעשפּילט דאָס שוואַנ-ען-ליד פון סען-סאַנסן. ער האָט
אויסגעשפּילט און איבערגעזורט אַ צווייט מאָל.

— ס'איז שוין, אמת? — האָט ער געזאָגט.
זינאידא פּעדאַראָוונא האָט זיך אָן אויפּגערעגטע אָפּגעשטעלט לעבן
אים און געפרעגט :

— קום, זאָגט מיר אויפּריכטיק, ווי א פּריינד, וואָס קלערט איר
וועגן מיר?

— וואָס זאָל איך זאָגן? — האָט ער אָנגעהויבן, אויפהייבנדיק די
ברעמען. — איך האָב אייך לייב און קלער וועגן אייך בלויו גוטס. נאָר
קוים ווילט איר, אַז איך זאָל רעדן בכלל וועגן דער פּראַגע, וואָס אינ-
טערעסירט אייך. — האָט ער פּאַרגעזעצט, אָפּשארנדיק דעם שטויב פּונם
אַרבל און זיך כּמודענדיק, — איז, ווייסט איר, מיין לייבע. . . פּריי צו
פּאַלגן דעם דראַנג פּונם האַרץ, — דאָס גיט נישט תּמיד גוטע מענטשן
קוין גליק. כּדי צו פּילן זיך פּריי און גלייכצייטיק גליקלעך, דאַרף מען
נישט, דאַכט זיך מיר, צו פּאַרבאַרגן פּאַר זיך, אַז דאָס לעבן איז אכּוריות-
דיק. ברוטאַל און אומברחמנותדיק אין זיין קאָנסערוואַטיוזם, און מען
דאַרף ענטפּערן דעם לעבן מיט דעם, וואָס עס איז ווערט, דאָס הייסט
זיין אַקוראַט אַזוי, ווי דאָס לעבן גופּא, גראַב און אומברחמנותדיק אין
די שטרעבונגען צו פּרייהייט. איך מיין אַזוי.

— נישט פאַר מיר! — האָט זינאידא פּעדאַראָוונא טרויעריק
שמיכל געטון, — איך האָב זיך שוין פּאַרמאַטערט, קום. איך האָב זי
אַזוי פּאַרמאַטערט, אַז איך וועל נישט אַ ריר טון מיט קוין פּינגער פאַר
מיין רעטונג.

— גייט אַוועק, קוואַטערין, אין אַ מאָנאַסטיר.
ער האָט דאָס אַרויסגעזאָגט אין שפּאַס. נאָר פון די דאָזיקע וועג
טער האָבן באַ זינאידא פּעדאַראָוונען, און נאָכדעם באַ אים אַליין,
בלישטש געטון טרערן אין די אויגן.

— נו, — האָט ער געזאָגט — געזעסן-געזעסן, אין אַוועקגעפּאַ
אַדיע, לייבע קוואַטערין. זאָל אייך גאַט געבן געזונט.
ער האָט איר אַ קוש געטון אין ביידע הענט, צאַרט זיי אַ גל
געטון און צוגעזאָגט צו זיין דורכויס די נאָנטסטע טעג נאָכאַמאָל. בש
ער האָט אָנגעטון אין פּאַדערצימער זיין פּאַלטן, וואָס איז ערלעך גע
צו אַ קינדיש קאַפּאַטקעלע, האָט ער לאַנג גענישטערט אין די קעש
וועלנדיק מיר געבן לעצט-געלט, נאָר ער האָט גאַרנישט געפּונען.

— זיי געזונט, ליבער! — האָט ער געזאָגט טרויעריק און איז אַרויסגעגאַנגען.

כ'ועל קיינמאָל נישט פאַרגעסן די שטימונג, וואָס דערדאָזיקער מענטש האָט נאָך זיך איבערגעלאָזט. זינאידאָ פּעדאַראָוואַ האָט נישט אויפגעהערט אויפגערגעטרעהייט אַרומצוגיין איבערן גאַסטזימער. זי איז נישט געלעגן, נאָר געגאַנגען — דאָס אַליין איז שוין גוט געווען. איך האָב געוואָלט זיך באַנוצן מיט דערדאָזיקער שטימונג, פּדי אָפּנהאַרציק זיך דורכצורעדן מיט איר און באַלד אַוועקגיין, נאָר איך האָב קוים באַוווּן אַרויסבאַגלייטן גרויזנען, ווי ס'האַט זיך דערהערט אַ קלונג. דאָס איז גע- קומען קוקישקין.

— געאַרגי אַיוואַניטש איז אינדערהיים? — האָט ער געפרעגט, — ער איז שוין צוריקגעקומען? דו זאָגסט: גיין? סאַראַ שאַד! אויב אַזוי וועל איך גיין אַ קוש טון דער באַלעבאַסטע אין הענטל און — צוריק אַרויס. זינאידאָ פּעדאַראָוואַ, מען קען? — האָט ער אַ געשריי גע- טון. — איך וויל אייך אַ קוש טון אין הענטל. אַנטשוילדיקט, וואָס אַזוי שפּעט.

ער איז אָפּגעוועסן אין גאַסטזימער נישט לאַנג; נישט מער פּון צען מינוט, נאָר מיר האָט זיך אויסגעוווּן, אַז ער זיצט שוין לאַנג און וועט קיינמאָל נישט אַוועקגיין. איך האָב זיך געביסן די ליפּן פּון אויפ- געבראַכטקייט און פאַרדראָס און האָב שוין פיינט געהאַט זינאידאָ פּעדאַ- ראָווען. „פאַרוואָס טרייבט זי אים נישט אַרויס פּון זיך?“ — האָב איך זיך געקאַכט, הגם ס'איז שוין געווען באַשיינפּערלעך צו זעען, אַז זי האָט זיך געלאַנגווייליקט מיט אים.

ווען איך האָב אים דערלאַנגט דאָס פּוטער, האָט ער אַלס סימן פּון באַזונדערער אויפגעלייגטקייט צו מיר מיך אַ פרעג געטון, ווי אַזוי איך קען עס זיך באַגיין אָן אַ ווייב.

— נאָר, איך מוין, דו גענעצסט נישט, — האָט ער געזאָגט לאַכונ- דיק — באַ דיר מיט פּאַליען איז דאָ, מסתּמא, קוצעניו-מוצעניו... שטיפּער!

נישט געקוקט אויף מיין לעבנס-דערפאַרונג, האָב איך דעמאָלט ווייניק געקענט מענטשן, און ס'איז זייער מעגלעך, אַז איך האָב אָפּטמאָל פאַרגרעסערט אַ טפל און לחלוטין נישט באַמערקט אַן עיקר. מיר האָט

זיך געדאכט, אז קוקשקין כיכיקעט און הנפעט מיך נישט אומזיסט : צי האפט ער נישט אמאל, אז איך, אלס לאַקיי, וועל פלאַפלען אין אלע לאַקיי-שטובן און קיכן וועגן דעם, אז ער קומט צו אונז אין די אַוונטן, ווען אַרלאַוו איז נישטאָ אינדערהיים, און זיצט אָפּ מיט זינאידאָ פעדאָ-ראַוונען ביז שפעט אין דער נאַכט ? און ווען מיינע רכילותן וועלן דער-גיין צו זיינע באַקאנטע, וועט ער שעמעוודיק אַראַפּלאַזן די אויגן און דראַען מיטן קליינעם פינגער. און צי וועט ער דען נישט אַליין, — האָב איך געטראַכט, קוקנדיק אויף זיין קלייניגק, האַנדיק פנים, — נאָך היינט באַ די קארטן מאַכן דעם אַנשטעל און, אפשר טאַקע, זיך אויסרעדן, אז ער האָט שוין אַפגעשלאָגן באַ אַרלאַוו זינאידאָ פעדאָ-ראַוונען ?

די שנאה, וואָס מיר האָט אזוי געפעלט אינמיטן טאָג, ווען דער אַלטער אַרלאַוו איז געקומען, האָט מיך אַצינד באַהערשט. קוקשקין איז ענדלעך אַרויסגעגאַנגען און, בשעת איך האָב זיך צוגעהערט צום שאַרן פון זיינע לאַדערנע קאַלאַשן, האָב איך געשפירט אַ שטאַרקן חשק נאָכ-צושיקן אים צום געזענגען עפעס אַ גראַב זידליוואַרט, אָבער איך האָב זיך איינגעהאַלטן. נאָר ווען די טריט אויף די טרעפּ זענען שטייל געוואָרן, האָב איך זיך אומגעקערט אין פאַרצימער און, אַליין נישט וויסנדיק, וואָס איך טו, האָב איך געכאַפט די ראַלקע פאַפירן, וועלכע גרויזן האָט פאַר-געסן, און געשווינד זיך אַראַפּגעלאָזט אונטן. אָן אַ פאַלטן און אָן היטל בין איך אַרויסגעלאָפן אויף דער גאַס. ס'איז נישט קאַלט געווען, נאָר ס'האַט געשאַטן אַ היפשער שניי און ס'האַט געבלאַזן אַ ווינט.

— אייער עקסעלענץ ! — האָב איך אַ געשריי געטון, נאָכיאַנגנדיק קוקשקינען. אייער עקסעלענץ !
 ער האָט זיך אַפּגעשטעלט לעבן אַ לאַמטערן און זיך אומגעקוקט פאַרחידושט.

— אייער עקסעלענץ ! — האָב און אַרויסגערעדט, זיך שטיקן-דיק — אייער עקסעלענץ !

און, נישט אויסקלערנדיק, וואָס צו זאָגן, האָב איך אמאל צוויי אים אַ קלאַפּ געטון מיט דער פאַפירענער ראַלקע איבערן פנים, נישט פאַרשטייענדיק גאַרנישט און אפילו זיך נישט וואונדערנדיק, — אזוי ווייט האָב איך אים צעטומלט — האָט ער זיך אַנגעלענט מיטן קאַפּ אָן לאַמ-

טערן און פארשטעלט מיט די הענט דאָס פנים. אין דער צייט איז פאר-
 בייגעגאנגען אַ מיליטערישער דאָקטאָר און האָט געזען, ווי איך האָב גע-
 שלאַגן אַ מענטש, אָבער ער האָט נאָר מיט שטוינונג אַ קוק געטון אויף
 אונז און איז אַוועקגעגאנגען ווייטער.
 איך האָב זיך פאַרשעמט, און בין צוריקגעלאָפן אַהיים.

XII.

מיט אַ נאָסן קאַפּ פון שניי און פאַרסאָפּט, בין איך אַריינגעלאָפן
 אין לאַקיי-שטיבל און האָב מאַמענטאַל אַראָפּגעוואָרפן פון זיך דעם פראַק,
 אָנגעטון אַ מאַרינאַרקע מיט אַ פאַלטן און אַרויסגעטראָגן מיין וואַליזקע
 אין פאַרצימער. אַנטלויפן! נאָר פאַר מיין אַוועקגיין האָב איך זיך גיך
 אַוועקגעזעצט און אָנגעהויבן שרייבן צו אַרלאָון:

„איך לאָז אייך איבער מיין פאַלשן פאַספאַרט, — האָב איך אָנ-
 געהויבן, — איך בעט איבערצולאָזן זיך צום אַנדענק, איר פאַלשער
 מענטש, הער פעטערבורגער פאַאמטער!“

„אַריינגבענען זיך אין אַ הויז אונטער אַ פרעמדן נאָמען, נאָכקוקן
 פון הינטער אַ לאַקיישער מאַסקע דאָס אינטימע לעבן, זעען אַלץ און
 הערן, פּדי נאָכדעם אומגעבעטן צו באַשולדיקן אין פאַלשקייט, — דאָס
 אַלץ וועט איר זאָגן, איז ענלעך צו גנבה. יא, אָבער באַ מיר איז איצט
 נישט קיין צייט פאַר איידלקייטן. איך האָב איבערגעלעבט באַ אייך צענ-
 דליקער נאכטעסנס און מיטאַגן, ווען איר האָט גערעדט און געטון, וואָס
 איר האָט געוואָלט, און איך האָב געמוזט הערן, זעען אין שווייגן, —
 איך וועל אייך דאָס נישט שענקען. אגב, אויב אַרום אייך געפינט זיך
 נישט קיין לעבעדיק נפש, וואָס זאָל האָבן די העזע אייך צו זאָגן דעם
 אמת און נישט צו הנפּענען, דעמאָלט זאָל כאַטש דער לאַקיי סטעפאַן
 אויסוואַשן אייך אייער גרויסאַרטיקע פינאַנאַמיע.“

דערדאָזיקער אָנהויב איז מיר נישט געפעלן געוואָרן, נאָר פאַר-

דיכטן האָט זיך מיר נישט געגלוסט. און ס'איז דען אייגנטלעך נישט
אַלצינס ?

די גרויסע פענסטער מיט די טונקעלע פּאַרטיערן, דאָס געלעגער,
דער צונויפגעקוילטער פּראַק אויף דער פּאַדלעגע און די נאַסע צייכנס
פון מיינע פיס האָבן געקוקט שטרענג און טרויעריק, און די שטיקלייט
איז געווען עפעס אַ באַזונדערע.

מסתמא דערפון, וואָס איך בין אַרויסגעלאָפּן אויף דער גאַס אָן
דעם היטל און אָן די קאַלאַשן, האָב איך באַקומען שטאַרקע היץ. דאָס
פנים האָט געברענט, די פיס האָבן געבראַכן. . . דער שווערער קאַפּ האָט
זיך געבויגן צום טיש, און אין די געדאַנקען איז געווען עזנס אַמין
צווייקייט, ווען ס'דאַכט זיך, אַז נאָך יעדן געדאַנק אין מוח רוקט זיך
נאָך זיינס אַ שאַטן.

„איך בין קראַנק, שוואַך, מאַראַליש דערשלאָגן, — האָב איך פּאַר-
געזעצט, — איך קען אייך נישט שרייבן, אַזוי ווי כ'וואַלט געוואָלט. אין
דער ערשטער מינוט האָט איך געהאַט אַ פאַרלאַנג צו באַליידיקן און
דערנידעריקן אייך, נאָך איצט דאַכט זיך מיר, אַז איך האָב נישט דערויף
קיין רעכט, איר און איך — ביידע זענען מיר געפאַלן און וועלן ביידע
שוין קיינמאָל נישט אויפשטיין, און מיין בריוו, ווען ער זאָל אפילו זיין
געשריבן ווי שוין, שטאַרק און שרעקלעך, וואָלט ער דאָך געמאַכט דעם
איינדרוק פון אַ קלאַפּן אין אַ קברי-ברעט. ווי אַזוי דו זאָלסט נישט
קלאַפּן, וועסטו נישט אויפועקן. קיין שום אָנשטרענגונגען זענען שוין
נישט מסוגל צו דערוואַרעמען אייער פאַרשאַלטן. קאַלט בלוט, און איר
ווייסט דאָס בעסער פון מיר, — צוליב וואָס זשע שרייבן ? אָבער דער קאַפּ
און דאָס האַרץ ברענען, איך שרייב ווייטער, רעג זיך איבער-עפעס אויף,
אַזוי ווי דערדאַזיקער בריוו קען נאָך פּלומרשט ראַטעווען אייך אין מיך.
פון היץ בינדן זיך נישט די געדאַנקען אין קאַפּ און די פעדער ס'רייצט
עפעס אַזוי אומזיניק, נאָך די שאלה, וואָס איך וויל אייך פאַרגעבן, שרייב
פאַר מיר, ווי אַ פייערדיקע“.

„פאַרוואָס איך בין פאַר דער צייט אָפּגעשוואַכט געוואָרן און אים
געפאַלן, איז נישט שווער צו דערקלערן, איך האָב פונקט ווי דער ביב-
לישער גבור, אַרויפגעלייגט אויף זיך די גאַנצע טויערן, פּדי זי
אַרויפצוטראַגן אויפן שפיץ באַרג, און ערשט ווען איך בין קראַנק גע-

וואָרן, ווען אין מיר זענען אויף אייביק פארלאָשן געוואָרן די יוגנט אין דאָס געזונט, האָב איך באַמערקט, אז די טויערן זענען נישט פאַר מיינע פלייצעס און, אז איך האָב זיך אָפגענאַרט. דערצו נאָך זענען באַ מיר געווען אומאויפהער־לעכע, גרויזאַמע יסורים. איך האָב געליטן הונגער, קעלט, פון קראַנקהייטן, פון פרייהייט-באַרויבונג; קיין פערזענלעך גליק האָב איך נישט געקענט און קען נישט, קיין היים האָב איך נישט, די זכרונות מיינע זענען שווערע און מיין געוויסן האָט אָפּטמאַל פאַר זיי מורא. אָבער פאַרוואָס זענט איר עס אומגעפאַלן, איר ? וואָסערע פאַטאַ-לע, טיילוואָנישע סיבות האָבן נישט געלאָזט אייער לעבן פונאַנדערוויק-לען זיך, ווי אַ פּרילינג-בלימל, פאַרוואָס האָט איר, נישט באַוויינדליק אַנ-צוהייבן לעבן, זיך צוגעאיילט אַראַפּצוואַרפן פון זיך דעם צלם אליקים און זענט פאַרוואַנדלט געוואָרן אין אַ פּחדנותדיקער בהמה, וואָס בילט און שרעקט מיט דערדאָזיקער בילעריי אַנדערע דערפאַר, וואָס זי האָט אַליין מורא ? איר האָט מורא פאַרן לעבן, איר האָט מורא, ווי אַן אַזיאַט, ווי יענער אַזיאַט, וואָס זיצט גאַנצע טעג אויפן איבערבעט און רויכערט קאַליאַן. יא, איר לייענט אַ סך און אויף אייך ליגט גאַלאַנט אַן איראַ-פעאישער פראַק, אָבער מיט וואָס פאַר אַ צאַרטער, עכט אַזיאַטישער, באַנישער זאָרגפולקייט היט איר זיך אָפּ פון הונגער, קעלט, פיזישער אַנטשטענגונג, — פון שמערצן און אומרויקייט; ווי פרי האָט זיך אייער גשמה באַהאַלטן אין שלאַפראַק, סאַראַ פּחדנותדיקע ראַלע פירט איר אויס לגבי דעם ווירקלעכן לעבן און דער נאַטור, מיט וועלכער ס'קעמפט יע-דער געזונטער און נאַרמאַלער מענטש. ווי אייך איז ווייך, געמיטלעך, וואַרעם, באַקוועם — און ווי לאַנגווייליק ! יא, באַ אייך איז טיילמאַל אַ טויטע, נישטדורכזיכטיקע לאַנגווייליקייט, ווי אין אַן אָפגעזונדערטער תּפּיסה, נאָר איר באַמיט זיך צו באַהאַלטן זיך אויך פאַרן דאָזיקן שונא : איר שפּילט צו אַכט שעה אין מעת לעת אין קאַרטן.

„און אייער איראַניע ? אַ, ווי גוט איך פאַרשטיי זי ! אַ לעבעדי-קער, פרייער, מינטערער געדאַנק איז פאַרשונדיק און מעכטיק; פאַר אַ פּוילן פּוּסט-און-פּאַסטיקן שכל איז ער אומפאַרטראַגלעך. כדי דער געדאַנק זאָל נישט שטערן אייער רוי, האָט איר, פונקט ווי טויזנטער אייערס גלייכן, זיך געאיילט נאָך אין דער יוגנט אַריינצושטעלן אים אין רעמ-לעך; איר האָט זיך באַוואָפנט מיט אַן איראַנישער באַציונג צום לעבן.

אָדער ווי איר ווילט, רופט עס, און דער צוריקגעהאלטענער, אָנגעשראָ-
 קענער געדאנק וואָגט נישט אַ שפּרונג צו טון איבער יענעם פּלעטל,
 וואָס איר האָט אַוועקגעשטעלט פאַר אים; און ווען איר מאַכט חווק פון
 די אידעען, וועלכע זענען אייך פּלומרשט אַלע באַקאַנט, זענט איר
 ענלעך צו אַ דעזערטער, וועלכער אַנטלויפט פון שלאַכט-פעלד, נאָר, כּדי
 צו פאַרטייבן אין זיך די חרפה, לאַכט ער אויס די מלחמה מיט דער
 טאַפּערקייט. דער ציניזם פאַרטייבט דעם שמערץ. אין דאָסטאַיעווסקיס אַ
 געוויסן ווערק טרעט אַ זקן מיט די פיס דאָס בילד פון זיין געליבטער
 טאַכטער, מחמת ער איז קיינאָן איר אומגערעכט, און איר לאַכט-אויס העס-
 לעך און באַנאַל אידעען פון גוטס און אמת, ווייל איר זענט שוין נישט
 בפּה זיך אומצוקערן צו זיי. איטלעכע אויפריכטיקע און אמתדיקע אַנצוהע-
 רעניש אויף אייער געפאַלנקייט איז אייך שרעקלעך, און איר רינגלט זיך
 אומישנע אַרום מיט אַזעלכע מענטשן, וועלכע קענען בלויז אונטערנעמען-
 נען אייערע שוואַכקייטן און נישט אומזיסט, נישט אומזיסט האָט איר אַזוי
 מורא פאַר טרערן".

„אגב, אייער באַציאָנג צו פרויען. אומפאַרשעמטקייט האָבן מיר
 געירשנט צוזאַמען מיטן פלייש און בלוט און מיר זענען אין אומפאַר-
 שעמטקייט דערצווינגן, אָבער דערויף זענען מיר דאָך מענטשן, אַז מיר
 זאָלן אין זיך מנצח זיין די חיה. צוזאַמען מיט דער אַנטוויקלונג, ווען
 אייך זענען באַקאַנט געוואָרן אַלע אידעען, האָט איר נישט געקענט
 נישט דערזעען דעם אמת; איר האָט אים געוואוסט, אָבער איר זענט
 נישט נאָך אים געגאַנגען, נאָר האָט זיך דערשראָקן פאַר אים. און כּדי
 אָפּצונאַרן דאָס אייגענע געוויסן, האָט איר אָנגעהויבן הויך זיך איינצו-
 רעדן, אַז נישט איר זענט שולדיק, נאָר די פרוי גופא, אַז זי איז פונקט
 אַזוי גידעריק, ווי אייער באַציאָנג צו איר. אָדער די קאַלטע, צינישע
 אַנעקדאָטן, דאָס פערדישע געלעכטער, אַלע אייערע אומצייַלפאַרע טעאָר-
 יעס וועגן תּמצית, וועגן די אומבאַשטימטע פּאָדערונגען צו דער חתונה,
 וועגן די צען סאַנטים, וואָס אַ פּראַנצויזישער אַרבעטער צאָלט אַ פרוי,
 אייער אייביק פאַררופן זיך אויף ווייבערישער לאַגיק, פאַלשקייט, שוואַכ-
 קייט א. א. וו. — צי ווייזט דען דאָס אַלץ נישט אָן אויף דעם פאַרלאַנג
 פאַר יעדן פרייז צוצובייגן די פרוי גידעריק צום שמוץ, כּדי זי און אייער
 באַציאָנג צו איר זאָלן שטיין אויף איין מדרגה? איר זענט אַ שוואַכער

אומגליקלעכער, אומסיפאטישער מענטש."

אין גאסטצימער האט זינאידא פעדאראָוואַ אויפגעשפילט אויפן קלאַוויר, פלייסנדיק זיך צו דערמאָנען די קאָמפאָזיציע פון סען-טאָנסן, וועלכע גרוזיגן האָט געשפילט. איך בין צוגעגאָנגען אין זיך אַוועקגע-לייגט אויפן געלעגער, נאָר, דערמאָנענדיק זיך, אַז איך דאַרף שוין אַוועקגיין, האָב איך זיך אויפגעוויבן מיטן גאַנצן כּוח און מיט אַ שווערן הייסן קאַפּ בין איך ווידער צוריקגעגאַנגען צום טיש.

„אַבער אַט איז די פּראָגע, — האָב איך פּאַרגעזעצט, — פאַרוואָס זענען מיר מיד געוואָרן? פאַרוואָס אין אָנהויב אַזעלכע לייַדנשאַפטלעכע, דרייסטע, איידעלע, גלויביקע, ווערן מיר באַ 30-35 יאָר פּוילשטענדיקע באַגקראַפּטן? פאַרוואָס גייט איינער אויס אין שווינדזוכט, דער אַנדערער זעצט זיך אַריין אַ קויל אין קאַפּ, דער דריטער זוכט פאַרגעסונג אין בראַנפן, אין קאַרטן, דער פּערטער, בכדי צו פאַרטרייבן די שרעק און אומעט, טרעט ער ציניש מיט די פיס דאָס בילד פון זיין ריינעו, הערלעכער יוגנט? פאַרוואָס — איינמאַל געפאַלן, באַמיען מיר זיך נישט אויפצוהייבן מער און ווען מיר פאַרלירן איינס, זוכן מיר נישט קיין אַנ-דערס? פאַרוואָס?"

„איר האָט נאָך פאַר זיך לאַנגע יאָרן, און איך וועל, מסתמא, אויך נישט שטאַרבן אַזוי גיך, ווי ס'דאַכט זיך. וואָס וואָלט דען אויס-געמאַכט, ווען די קעגנוואַרט זאָל זיך על פי נס אַרויסווייזן פאַר אַ חלום, פאַר אַ שרעקלעכן קאַשמאַר, און מיר זאָלן זיך אויפהייבן באַנייטע, ריינע, קרעפטיקע, שטאַלצע פון דעם אייגענעם אמת? ... זיסע דמיונות ברע-נען מיר, און איך עטעם קוים פון אויפּרעגונג: מיר ווילט זיך מוראדיק לעבן, מיר ווילט זיך, אַז אינזער לעבן זאָל זיין הייליק, הויך און פיי-ערלעך, ווי דער רקיע השמים. לאַמיר לעבן! די זון גייט נישט אויף צוויי מאַל אין טאָג און דאָס לעבן ווערט נישט געגעבן צוויי מאַל, — קלאַמערט-זשע זיך פעסט אָן די רעשטלעך פון אייער לעבן און ראַטע-וועט זיי"...

מער האָב איך נישט אָנגעשריבן קיין איין וואָרט. אין קאַפּ זענען געווען אַ סך געדאַנקען, אַבער זיי זענען אַלע צעשוואַמען געוואָרן און האָבן זיך נישט איינגעפאַסט אין שורות. נישט פאַרענדיקט דעם בריוו, האָב איך אונטערגעשריבן מיין טיטל, דעם נאָמען און פאַמיליע און

אריינגעאנגען אין קאפינעט. ס'איז געווען פינצטער, איך האב אָנגע-
טאפט דעם טיש און אָועקגעלייגט דעם בריוו, ווייזט אויס, אַז אינדער-
פינצטער האָב איך זיך אָנגעשלאָגן אָן מעבל און אָנגעמאַכט אַ גע-
רויש.

ווער איז דאָרט ? — האָט זיך דערהערט אַן איבערגעשראַקן קול
פון גאַסטזימער.
אין באַלד האָט דער זייגער אויפן טיש אויסגעשלאָגן איינס באַ-
נאַכט.

מח.

מינדסטנס אַ האַלבע מינוט האָב איך אינדערפינצטער געגראַבלט
און געטאַפט די טיר, נאַכדעם האָב איך זי לאַנגזאַם געעפנט און אַריי-
געגאַנגען אין גאַסטזימער. זינאידא פּעדאַראָוונאַ איז געלעגן אויף דער
סאָפּע אין, אויפהייבנדיק זיך אויפן עלבבויען, האָט זי מיר אַקיינגעקוקט.
נישט קענענדיק זיך דעצידירן אָנצוהייבן רעדן, בין איך פאַמעלעך פאַר-
בייגעגאַנגען פאַר איר, און זי האָט מיך באַגלייט מיטן בליק, איך בין
געשטאַנען אַ וויילע אין זאַל און בין ווידער פאַרבייגעגאַנגען, און זי
האַט אויף מיר אַ קוק געטון אויפּמערקזאַם און מיט שטוינונג, זאָגאַר מיט
שרעק. ענדלעך האָב איך זיך אָפּגעשטעלט און אַרויסגעזאַגט מיטן גאַנצן
פּוּח :

— ער וועט זיך נישט אומקערן !

זי איז שנעל אויפגעשטאַנען אויף די פיס און געקוקט אויף מיר,
נישט פאַרשטייענדיק.

— ער וועט זיך נישט אומקערן ! — האָב איך איבערגעחזרט אין
דאָס האַרץ האָט באַ מיר אָנגעהויבן שטאַרק צו קלאָפּן. — ער וועט
נישט צוריקקומען. וואָרים ער איז נישט אָועקגעפאַרן פון פעטערבורג.
צו האַלט זיך אויף באַ פּיעקאַרסקין.

זי האָט פאַרשטאַנען און מיר געגלייבט, — איך האָב דאָס געזעען

אין איר ראפטעמדיקן בלאס-ווערן אין דערין, ווי זי האט מיט שרעק און
הפילה פלוצלינג צונויפגעקרייצט די הענט אויף דער ברוסט. אין אן אויגן-
בליק האט אין איר זכרון דורכגעשוועבט איר נישט ווייטער עבר, זי
האט משיג געווען און מיט רהמנותלאזער קלאַרקייט דערווען דעם
גאַנצן אמת, אָבער אין דער זעלבער צייט האט זי זיך דערמאַנט, אז איך
בין אַ לאַקיי, אַ נידעריקער באַשעפעניש. . . אַ שלעפער מיט צעקאַשמעטע
האַר, מיט אַ רויט פנים פון היץ, אפשר אַ שיפורער, אַנגעטון אין עפעס
אַ מין געמיינעם פאַלטן, האַט זיך גראַב אַריינגעמישט אין איר אינטים
לעבן, און דאָס האַט זי באַליידיקט. זי האַט מיר שטרענג אַ זאַג גע-
טון :

— מען פרעגט אייך נישט, גייט אַרויס פּונדאַנען.

— אַ, גלייבט מיר ! — האַב איך געזאָגט מיט עקזאַלטאַציע, אויס-
שטרעקנדיק צו איר די האַנט. — איך בין נישט קיין לאַקיי, איך בין
פונקט אזאַ פרייער מענטש, ווי איר !

איך האַב אַנגערופן מײן נאַמען און שנעל, שנעל, פּדי זי זאָל מיר
נישט איבערשלאָגן און נישט אַוועקגיין צו זיך אין צימער, דערקלערט,
ווער איך בין און נאָכוואַס איך האַלט מיך דאָ אויף. דידאַזיקע נייע אַנט-
דעקונג האַט זי איבערראַשט שטאַרקער, ווי די ערשטע. זי האַט פריער
נאָך אַרץ געהאַט אַ געוויסע האַפנונג, אַז דער לאַקיי האַט געזאָגט אַ
לינגט אַדער ער האַט זיך טועה געווען אַדער געזאָגט אַ נאַרישקייט, איצט
אַבער, נאָך מײן דערקלערונג, זענען באַ איר נישט פאַרפליבן קיין שום
ספּקות. לויטן אויסדרוק פון אירע אוימגליקלעכע אויגן און פנים, וועל-
כעס איז פּלוצלינג געוואָרן נישט שײן, וואַרים ס'איז אַלט געוואָרן און
ס'האַט אַנגעוואוירן די צאַרטקייט, האַב איך געזען, אַז ס'איז איר אומ-
פאַרטראַגלעך שווער, אַז נישט צום גוטן האַב איך אַנגעהויבן דעמאָזיקן
געשפרעך. אָבער איך האַב מיט עקזאַלטאַציע גערעדט ווייטער :

— דער סענאַטאַר און די רעוויזיע זענען אויסגעטראַכט געוואָרן,
פּדי אייך אָפּצונאַרן. אין חודש יאַנואַר איז ער פונקט, ווי אַצינד, אין
ערגעץ נישט אַוועקגעפאַרן, נאָר האַט געוואוינט באַ פּיעקאַרסקין, און איך
האַב זיך יעדן טאָג מיט אים געזען און אַנטייל גענומען אינם שווינדל.
מען האַט זיך מיט אייך געקוועלט, מען האַט אייך דאָ נישט געוואַלט
האַבן, מען האַט פון אייך אָפּגעלאַכט. . . ווען איך וואַלט געווען געקענט

אונטערעהרן, ווי ער און זיינע פריינד האָבן דאָ חוּזק געמאַכט אויס אייך
און אייער ליבע, וואָלט איר נישט פאַרבליבן דאָ קיין איין מינוט! אַנט-
לויפט פונדאָנען! אַנטלויפט!

— נו וואָס-זשע? — האָט זי אַרויסגערעדט מיט אַ ציטערדיק קול
און אַ פיר געטון מיט דער האַנט איבער די האַר. — נו, וואָס-זשע?
לאָז זיין!

אירע אויגן זענען געווען פיל מיט טרערן, די ליפן האָבן געציי-
טערט און דאָס גאַנצע פנים איז געווען איבערראַשנד בלאַס און האָט
געאַטעמט מיט צאַרן. אַרלאָוס גראַבע, קליינלעכע ליגנט האָט זי אויפגע-
בראַכט און האָט איר אויסגעוויזן שענדלעך, לעכערלעך; זי האָט גע-
שמיכלט און מיר איז נישט געפעלן דערדאָזיקער שמיכל אי-
רער.

— נו, וואָס-זשע? — האָט זי איבערגעזאָגט און אַ פיר געטון מיט
דער האַנט איבער די האַר. — לאָז זיין. ער שטעלט זיך פאַר, אַז איך וועל
שטאַרבן פון דערנידערונג, און מיר איז עס. . . קאַמיש, אומזיסט באַהאַלט
ער זיך. — זי איז אַוועקגעגאַנגען פון פאַרטעפּיאַן און האָט געזאָגט, אַ
קוועטש טוענדיק מיט די פלייצעס: — אומזיסט. . . ס'וואָלט געווען אַ סך
פשוטער דורכצורעדן זיך, ווי באַהאַלטן זיך און אַרומוואַלגערן זיך איבער
פרעמדע דירות. איר האָב אויגן, כ'האַב אַליין שוין לאַנג געזעען. . . און
האַב גאַר געוואַרט אויף זיין צוריקקומען, כדי ענדגילטיק זיך דורכצו-
רעדן.

נאַכדעם האָט זי זיך אַוועקגעזעצט אין אַ פּאַטעל לעבן טיש, אַג-
געשפּאַרט דעם קאַפּ אויפן זייט-אַנגלען פון דער סאַפע און זיך ביטער
צעוויינט. אין גאַסטציימער האָט געברענגט גאַר איין ליכט אינם קאַנדעליאַ-
בער, און אַרום די פּאַטעלן, וואו זי איז געזעסן, איז געווען טונקל,
גאַר איך האָב געזעען, ווי ס'האַט באַ איר געציטערט דער קאַפּ און
די אַקסלען און ווי די האַר, וואָס האָבן זיך אַרויסגעליטשט פון דער
פּריזור, האָבן באַדעקט דעם האַלדן, דאָס פנים, די הענט. . . אין איר
שטילן, גלייכמעסיקן געוויין, אין דעם נישט היסטערישן געוויינטלעכן
פּרויען-געוויין האָט זיך געהערט באַליידיקונג, דערנידערקטער שטאַלץ,
באַעולטקייט און אַ מין אויסגאַנגלאָזיקייט און האַפּנונגסלאָזיקייט, וועלכע
ס'איז שוין נישט מעגלעך צו פאַרריכטן און צו וואָס ס'איז נישט מעגלעך

זיך צוצוגעוויינען. איר געוויין האָט אין מיין אויפגערעגטער, פֿיידנדיקער
בשמה אַרויסגערופֿן אַן אָפּקלאַנג; איך האָב שוין פֿאַרגעסן אַן מיין קראַנק-
הייט און וועגן אַלץ אין דער וועלט, בין אַרומגעגאַנגען איבערן גאַסט-
זימער און פֿאַרלוירן געמורמלט:

— וואָס-זשע איז דאָס פֿאַר אַ לעבן? . . . אָ, מען טאָר אַזוי נישט
לעבן! מען טאָר נישט! דאָס איז — אַ משוגעת, אַ פֿאַרברעך, און נישט
קיין לעבן!

— סאַראַ דערנידערונג, — האָט זי גערעדט דורכן געוויין. —
לעבן אינײַנעם. . . שמייכלען צו מיר אין דער צייט, ווען איך בין אים
צו לאַסט און בין אים קאַמיש. . . אָ, סאַראַ דערנידערונג.
זי האָט אויפֿגעהויבן דעם קאַפּ, און, קוקנדיק אויף מיר מיט פֿאַר-
וויינטע אויגן דורך די האָר, נאַסע פֿון טרערן, און פֿאַרריכטנדיק די דאָ-
זיקע האָר, וואָס האָבן איר געשטערט צו קוקן אויף מיר, האָט זי גע-
פרעגט:

— זיי האָבן אָפּגעלאַכט?

— פֿאַר די דאָזיקע מענטשן איז לעכערלעך געווען סײַ איר, סײַ
אייער ליבע, סײַ טורגעניעו, מיט וועלכן איר האָט זיך פֿלומרשט אָנגע-
לייענט, און ווען מיר ביידע זאָלן אַצינד אַוועקשטאַרבן פֿון פֿאַרצווייפֿלונג,
וועט דאָס אויך פֿאַר זיי זיין לעכערלעך. זיי וועלן פֿאַרפֿאַסן אַ קאַמישן
אַנעקדאָט און וועלן אים דערציילן אויף אייער הזכרת-בשמה. נאָר וואָס
איז דאָ וועגן זיי צו רעדן? — האָב איך מיט אומגעוילד געזאָגט. —
מען דאַרף אַנטלויפֿן פֿונדאַנען. איך קען דאָ נישט פֿאַרבלײַבן לענגער
קיין איין מינוט.

זי האָט זיך ווידער צעוויינט, און איך בין צוגעגאַנגען צום פֿאַר-
טעפֿיאַן און זיך אַנידערגעזעצט.

— וואָס-זשע וואַרטן מיר? — האָב איך געפרעגט דערשלאָגן. —
סײַ איז שוין דריי אַ זייגער.

— איך וואַרטן אויף גאַרנישט, — האָט זי געזאָגט. — איך בין
פֿאַרפֿאַלן!

— נאַכוואָס זאָלט איר אַזוי רעדן? לאַמיר בעסער באַקלערן צוזאַ-
מען, וואָס מיר האָבן צו טון. סײַ אייך, סײַ מיר איז שוין אוממעגלעך
צו פֿאַרבלײַבן דאָ. . . וואוהין האָט איר בדעה פֿונדאַנען צו פֿאַרן?

פלאצלינג האט אין פאָרצימער זיך דערהערט אַ קלונג. פאַ מיר האָט אַ פּיק געטון דאָס האַרץ. צי איז עס נישט צומאָל אַרלאָן, פאַר וועלכן קוקשקין האָט זיך אויף מיר פאַרקלאָגט? ווי אַזוי וועלן מיר אים באַגעגענען? איך בין געגאַנגען עפענען. ס'איז געווען פאַליא, זי איז אַריינגעקומען, האָט אָפּגעשאַקלט אין פאַרצימער דעם שניי פון איר בור-גוס און נישט אויסרעדנדיק צו מיר קיין וואָרט, איז זי צוועק צו זיך. ווען איך האָב זיך אומגעקערט אין גאַסטצימער, איז זינאידאַ פּעדאַראָוו גאַ פלייך, ווי אַ מת, געשטאַנען אינמיטן צימער און האָט מיט גרויסע אויגן געקוקט מיר אַקייגן.

— ווער איז עס געקומען? — האָט זי שטיל געפרעגט.

— פאַליא, — האָב איך געענטפערט.

זי האָט אַ פיר געטון מיט דער האַנט איבער די האַר און פון אַב-מאַכט צוגעמאַכט די אויגן.

— איך וועל באַלד אַוועקפאַרן פּונדאַנען, — האָט זי געזאָגט —

איר וועט זיין אַזוי גוט און מיך באַגלייטן אויף פעטערבורגער קוואַרטאַל. ווי שפעט איז איצט?

— דריי פערטל אויף דריי.

XIV.

ווען מיר זענען, אין אַ וויילע אַרום, אַרויסגעגאַנגען פון שטוב, איז אויף דער גאַס געווען פינסטער און פּוּסט. ס'איז געגאַנגען אַ נאַסער רעגן און אַ פייכטער ווינט האָט געשמיסן איבערן פנים. כ'געדענק, ס'איז דעמאָלט געווען אַנהויב מערץ, שוין עטלעכע טעג איז געשטאַנען אַ לינד וועטער און מען איז געפאַרן אויף רעדער. אונטערן איינדרוק פון די הינטערשטע שטיגן, פון דער קעלט, נאַכטיקער פינסטערניש און דעם באַפעלצטן הויזוועכטער, וועלכער האָט אונז הוקר ודורש געווען, איז דער ער האָט אונז אַרויסגעלאָזט פון טויער, איז זינאידאַ פּעדאַראָוו אַינגאַנצן אָפּגעשוואַכט געוואָרן און אָפּגעפאַלן פון מיט. ווען מיר האָבן

זיך אריינגעזעצט אין א קאָטש און זיך פארשטעלט מיט דער בויד, האָט זי, ציטערנדיק מיטן גאַנצן קערפער, געשווינד אָנגעהויבן צו רעדן וועגן דעם, ווי זי איז מיר דאַנקבאַר.

— איך צווייפל נישט אין אייער גוטווינשענדיקייט, נאָר מיר איז אַ בוישה, וואָס איר באַזאָרטיקט זיך. . . — האָט זי געמורמלט. — אַ, איך פאַרשטיי, כ'פאַרשטיי. . . בשעת גרוזיקן איז היינט געווען, האָב איך געפילט, אַז ער זאָגט ליגנט, און באַהאַלט עפעס פאַר מיר. נו מילא, לאָס זיין. נאָר, פּוּנדעסטוועגן, אַרט מיך, וואָס איר באַזאָרטיקט זיך אַזוי. זי האָט נאָך אַלץ געהאַט ספקות. פּדי ענדגילטיק צו פאַרטרייבן זיי, האָב איך געהייסן דעם דראָזשקאַזש פאַרן דורך סערגיעווסקע און זיך אָפּשטעלן באַ פּיעקאַרסקיס וואוינונג. ווען די דראָזשקע האָט זיך אָפּגעשטעלט, בין איך אַראָפּגעגאַנגען און האָב אָנגעקלונגען אין פּראָנט-גאַנג. ס'איז אַרויסגעקומען דער שווייצער — און איך האָב געפּרעגט הויך, — פּדי זינאידאַ פעדאַראָוואַ זאָל קענען הערן, — צי געאַרגי איז וואָניטש איז דאָ אין שטוב.

— יאָ, — האָט ער געענטפּערט. — בערך אַ האַלבע שעה, אַז ער איז געקומען צו פאַרן. מסתמא, שלאַפט ער שוין. און וואָס האָסטו גע-דאַרפט ?

זינאידאַ פעדאַראָוואַ האָט נישט אויסגעהאַלטן און זיך אַרויסגע-בויגן פון דער קאָטש.

— שוין לאַנג וואוינט דאָ געאַרגי איוואָניטש ? — האָט זי גע-פּרעגט.

— שוין די דריטע וואָך.

— און איז אין ערגעץ נישט אַרויסגעפאַרן די גאַנצע צייט ?

— אין ערגעץ, — האָט געענטפּערט דער שווייצער און מיט פאַר-

וואונדערונג אַ קיק געטון אויף מיר.

— גיב אים איבער מאָרגן באַלד אינדערפרי, — האָב איך גע-

זאָגט, — אַז ס'איז צו אים געקומען אַ שוועסטער פון וואַרשע. זיי גע-זוינט.

נאָכדעם זענען מיר אַוועקגעפאַרן ווייטער. אינם פּאַיעטאַן איז נישט

געווען קיין פאַרטיך און דער שניי איז געפאַלן אויף אונז פּלאַכעס

ווייז, און דער ווינט, באַזונדער אויף דער ניצווא, האָט אונז דורכגעג-

מען די ביינער. מיר האָט זיך אָנגעהויבן דאַכטן, אז מיר פֿאַרן שוין גאָר
 לאַנג, ליידין שוין לאַנג, און שוין לאַנג הער איך, ווי ס'ציטערט באַ
 זינאידא פּעדאַראָונען דער אָטעם. איך האָב אויף אַ מאַמענט, אין אַ מין
 האַלב-וויזיאַנערישן, ממש איינדריםלדיקן צושטאַנד, געוואָרפן אַ בליק
 אויף מיין משונהדיק, אומזיניק לעבן, און מיר האָט זיך איבער עפעס
 דערמאַנט די מעלאָדראַמע פֿאַר זע ר ב ע ט ל ע ר, וועלכע איך האָב
 אַ מאָל צוויי געזען אין מיין קינדהייט. און ווען איך האָב, כדי זיך צו
 צעשטרייען פֿון דעמדאָיקן צושטאַנד, אַרויסגעקוקט פֿון אונטער דער
 בויד און דערזעען דעם באַגינען, האָבן אַלע ביילדער פֿונם עבר, אַלע
 געפֿלדיקע געדאַנקען זיך פֿלוצלינג צונויפגעגאַסן באַ מיר אין איין דייט-
 לעכער, פעסטער מחשבה: איך און זינאידא פּעדאַראָונאַ זענען פֿאַרלוירן
 אויף אייביק. דאָס איז געווען אַ זיכערקייט, פֿונקט ווי דער פֿלויער, קאַל-
 טער הימל וואָלט פֿלומרשט אַנטהאַלטן איז זיך אַ נבואה, אָבער אין אַן
 אויגנבליק אַרום האָב איך שוין געטראַכט וועגן עפעס אַנדערש און גע-
 גלייבט אין עפעס אַנדערש.

— וואָס זשע בין איך אַצינד? — האָט זינאידא פּעדאַראָונאַ גע-
 רעדט מיט אַ הייזעריק קול פֿון דער קעלט אין נאַסקייט. — וואוהין קען
 איך גיין, וואָס קען איך טון? גרוינן האָט געזאָגט: גייט אַוועק אין אַ
 מאַנאַסטיר. אַ, איך וואָלט גענאַנגען, איך וואָלט געענדערט די קליידונג,
 מיין פנים, דעם נאַמען, די געדאַנקען. . . אַלץ, אַלץ און וואָלט זיך באַ-
 האַלטן לעולם-ועד. נאָר מען וועט מיך נישט אַריינלאָזן אין קיין מאַנאַסטיר.
 איך בין מעזברת.

— מיר וועלן מאַרגן ביידע אַוועקפֿאַרן קיין אויסלאַנד, — האָב איך
 געזאָגט.

— דאָס איז נישט מעגלעך. דער מאַן וועט מיר נישט געבן קיין
 פּאַספּאָרט.

— איך וועל אייך דורכפירן אָן אַ פּאַספּאָרט.
 דער דראַזשקאַרוש האָט זיך אָפגעשטעלט לעבן אַ צוויי-שטאַקיק
 הילצערן הויז, וואָס איז אָפגעפאַרבת געווען מיט אַ טונקעלער פאַרב. איך
 האָב אָנגעקלונגען. צונעמענדיק באַ מיר דאָס קליינע, לייכטע קיישל, —
 דעם איינציקן באַנאָזש, וועלכן מיר האָבן גענומען מיט זיך, — האָט זי-
 נאידא פּעדאַראָונאַ עפעס אזאַ וויערן שמייכל געטון און געזאָגט:

— דאָס איז מיין ביזשויטעריע. . .

נאָך זי איז אזוי אָפגעשוואַכט געווען, אַז זי איז נישט געווען אין שטאַנד צו האַלטן די דאָזיקע ביזשויטעריע. מען האָט אונז לאַנג נישט גע-
עפנט. נאָכן דריטן אָדער פערטן קלונג האָט אין די פענסטער אַ בלייטשט
געטון אַ שוין, און ס'האַבן זיך דערהערט טריט, אַ הוסט, אַ פליסטער ;
ענדלעך, האָט אַ בראַנג געטון דער שלאַס און אין דער טיר האָט זיך באַ-
זוירן אַ דיקע באַבע מיט אַ רויט, איבערגעשראַקן פנים. הינטער איר, אַ
ביסל אָפגערוקט, איז געשטאַנען אַ קלייניקע דאַרינקע אַלטיטשקע מיט
געשוירענע גראַע האַר אין אַ ווייס יאַקעלע אין מיט אַ ליכט אין דער
האַנט. זינאידאַ פעדאַראַוואַ איז אַריינגעלאָפן אין פאַרציימער און זיך
געוואָרפן צו דערדאָזיקער אַלטיטשקער אויפן האַלז.

— נינא, איך בין אָפגענאַרט ! — האָט זי הויך אַרויסגעיאַמערט. —

איך בין אָפגענאַרט ברוטאַל, העסלעך ! נינא, נינא !

איך האָב אוועקגעגעבן דער באַבע דאָס קיישר. די טיר האָט מען
צוגעמאַכט, אָבער ס'האַט זיך נאָך אַליץ געהערט דער יאַמער און געשריי:
„נינא !“. איך בין אויפגעזעסן אויפן פאַיעטאַן און האָב געהייסן דעם
דראָזשקאַזש פאַרן נישט געאיילט צו ניעוסקי. מען האָט באַדאַרמט אַ
קלער טון וועגן אַן אייגענעם נאַכט-לעגער אויך.

אויפן צווייטן טאַג, פאַרנאַכט, בין איך געווען באַ זינאידאַ פעדאַ-
דאָווען. זי האָט זיך שטאַרק געענדערט. אויף איר בלאַסן, שטאַרק אָפ-
געצערטן פנים איז שוין נישט געווען אפילו קיין שפור פון טרערן, און
דער אויסדרוק איז באַ איר אויך געווען אַן אַנדערער. איך ווייס נישט,
צו דערפאַר, וואָס איך האָב זי געזעען אַצינד אין אַן אַנדער מעמד,
גאַרנישט קיין לוקסוסדיקן, און וואָס אונזערע באַציונגען זענען שוין
געווען אַנדערע, אָדער, אפשר, האָט גאָר דער שטאַרקער צער שוין
אַרויפגעלייגט אויף איר זיין חתימה, נאָך זי האָט אַצינד נישט אויסגע-
זעען אזוי גאַלאַנט און פאַראַדנע, ווי תמיד : די פיגור איז באַ איר גע-
וואָרן אזוי ווי קלענער, אין די באַוועגונגען, אינם גאַנג, אין איר פנים
האַב איך באַמערקט אַן איבערמעסיקע נערוועישקייט, האַסטיקייט, אזוי ווי
זי וואָלט זיך געאיילט, און ס'איז נישט געווען די פריערדיקע ווייכקייט
אפילו אין איר שמיכל. איך בין געווען אַצינד אָנגעטון אין אַ טייערן
אַנצויג, וועלכן איך האָב זיך געקויפט באַטאַג. זי האָט קודם פל געוואָרפן

א בליק אויף דעמדאָזיקן אַנצוג און דעם קאָפּעלויש אין מיין האַנט. נאָכ-
דעם האָט זי אָפּגעשטעלט אַן אומגעדולדיקן, פאַרשנדיקן בליק אויף זיין
פנים, אַזוי ווי זי וואָלט עס שטודירט.

— אייער פאַרוואַנדלונג ווייזט זיך מיר נאָך אַלץ אויס ווי עפעס
אַ מופת, — האָט זי געזאָגט. — אַנטשוילדיקט, וואָס איך באַטראַכט אייך
מיט אַזאַ נייגעריקייט. איר זענט דאָך אַן אומגעוויינטלעכער מענטש.

איך האָב איר דערציילט נאָכאַמאָל, ווער איך בין און נאָכוואָס איך
האָב זיך אויפּגעהאַלטן באַ אַרלאַוון, און האָב עס דערציילט לענגער
און אויספירלעכער, ווי נעכטן. זי האָט מיך געהאַרט מיט גרויס אויפ-
מערקזאַמקייט און, נישט פאַרנדיק מיך ענדיקן, האָט זי אַ זאָג גע-
טון :

— דאָרטן האָב איך שוין אַלץ פאַרענדיקט. איר ווייסט, איך האָב
זיך נישט איינגעהאַלטן און אָנגעשריבן אַ בריוו. אַט איז דער ענט-
פער.

אויפן בייגעלע, וואָס זי האָט מיר דערלאַנגט, איז מיט אַרלאַוס
האַנטשריפט געווען אָנגעשריבן : „איך האָב נישט בדעה זיך צו פאַרענט-
פערן, אָבער איר דאַרפט מספּים זיין : אַ טעות געהאַט האָט איר, נישט
איך. איך ווינטש אייך גליק און בעט וואָס גיכער צו פאַרגעסן דעם אייך
אַכטנדיקן ג. אָ.

„פ. ס. איך שיק אייערע זאכן“.

די קופערטן אין קוישן, וועלכע אַרלאַוו האָט צוגעשיקט, זענען גע-
שטאַנען טאַקע דאָ אין גאַסטצימער און צווישן זיי האָט זיך אויך געפּו-
נען מיין געבעכדיקע וואַליקע.

— הייסט עס... — האָט זינאידאַ פּעדאַראַוונאַ אָנגעהויבן און נישט
דערזאָגט.

מיר האָבן אַ וויילע געשוויגן. זי האָט גענומען דאָס צעטעלע אין
אַ מינוט צוויי עס געהאַלטן פאַר די אויגן, און אין דער צייט האָט
איר פנים אָנגענומען דעמוטלעכן גדלותדיקן, פאַראַכטנדיקן אין שטאַלצן.
האַרטן אויסדרוק, וועלכן זי האָט געהאַט נעכטן אין אַנהויב פּוין אינווע-
דערקלעונג ; אין אירע אויגן זענען אָנגעקומען טרערן, נישט קיין אַפּ-
הענטיקע, נישט קיין ביטערע, נאָר שטאַלצע, בייזע טרערן.

— הערט, — האָט זי געזאָגט, האַסטיק זיך אויפהייבדיק און צו-

גייענדיק צום פענצטער, פדי איך זאָל נישט זען איר פנים. — איך האָב
 אזוי באַשלאָסן: מאַרגן פאַר איך מיט אייך קיין אויסלאַנד.
 — איז אויסגעצייכנט. איך בין גרייט צו פאַרן כאַטש היינט.
 — ווערבירט מיך. איר האָט געלייענט באַלזאָקן? — האָט זי
 פּרֹוצלינג אַ פּרעג געטון, אויסדרייענדיק זיך. — איר האָט געלייענט?
 זיין ראָמאַן Père Coriot ענדיקט זיך דערמיט, וואָס דער העלד קוקט
 אַראָפּ פֿון אַ שפּיץ-באַרג אויף פאַריז און דראָט דערדאָזיקער שטאַט:
 „אַצינד וועלן מיר זיך אַפּרעכענען!“ — און נאָכדעם הייבט ער אָן אַ ניי
 לעבן. אזוי בין איך אַצינד; ווען איך וועל פֿון וואַגאָן אַ קוק טון צום
 לעצטן מאָל אויף פעטערבורג, וועל איך אים זאָגן: „אַצינד וועלן מיר
 זיך אַפּרעכענען!“ און, זאָגנדיק דאָס, האָט זי אַ שמיכל געטון אויפֿן
 דאָזיקן ווייז אירן און איבער עפעס אויפגעשוידערט מיטן גאַנצן קער-
 פּער.

XV.

אין ווענעדיק האָבן זיך באַ מיר אָנגעהויבן פּלעווריט-שמערצן.
 איך האָב, וואַרשיינלעך, זיך פאַרקילט אינם אָונט, ווען מיר זענען גע-
 שוואמען פֿון וואַקאָל צום האָט ע ל ב א ו ע ר. ס'איז מיר אויסגעקו-
 מען באַלד אין ערשטן טאָג אַריינלייגן זיך אין בעט און אַפּלייגן אַ
 צוויי וואַכן. יעדן פּרימאָרגן, פּל זמן איך בין קראַנק געווען, פּלעגט
 זינאירטא פּעדאַראָונא אַריינקומען צו מיר פֿון איר נומער, פּדי צוזאמען
 צו טרינקען קאַווע, און נאָכדעם האָט זי מיר געלייענט אויפֿן קול פּראַג-
 צויזשע און רוסישע ביכער, וועלכע מיר האָבן אָנגעקויפט אַ סך אין
 ווין. דידאָזיקע ביכער זענען מיר געווען שוין פֿאַנג באַקאַנט, אָדער גאָר
 נישט אינטערעסאַנט, נאָר לעבן מיר האָט געקלונגען אַ ליב, גוט קול,
 אזוי אַז אינדאָ אַמחן האָט דער אינהאַלט פֿון זיי אַלע זיך צוגעפּגעגאַסן
 אַ מיר אין איינס: איך בין נישט איינזאַם. זי פּלעגט אַוועקגיין שפּאַ-
 צירן, זיך אומקערן אין איר העל-גרויען קלייד, אין דעם לייכטן שמרויע-

בעם היט, א פריילעכע, א דערהיצטע פון דער פריילינג-זון, אין אנדער-
זענדיק זיך פאם געלעגער, איינבייגנדיק זיך גידעריק צו מיין פנים,
האָט זי דערציילט עפעס וועגן ווענעדיק, אָדער געלייענט דידאָזיקע בי-
כער — און מיר איז גוט געווען.

פאנאכט איז מיר געווען קאלט, לאַנגווייליק און כ'האַב געהאַט
יסורים, אָבער באַטאַג האָב איך זיך אָנגעקוויקט מיטן לעבן, — קיין בע-
סערן אויסדרוק קען איך נישט געפינען. די העלע, הייסע זון, וואָס רייסט
זיך אַריין דורך די אָפענע פענסטער און באַלאַקן-טיר, די געשרייען
אונטן, דער פליעסק פון די וואַסלעס, דער געקלאַנג פון די גלע-
קער, דער קנאַלנדיקער האַרמאַטן-דונער אינמיטן טאַג און דאָס געפיל
פון פולער, פולער פרייהייט האָבן געשאַפן איבער מיר וואונדער; איך
האַב געפילט אויף מיינע זייטן שטאַרקע, ברייטע פליגל, וועלכע האָבן
מיך אַוועקגעטראָגן גאָט ווייסט וואוהין. און וואָס פאַר אַ רייז, סאַראַ
פרייד האָב איך טיילמאַל געהאַט פונם געדאַנק, אז פאַנאַנד מיט מיין
לעבן גייט אַצינד אַ צווייט לעבן, אז איך בין אַ דינער, אַ וועכטער, אַ
פריינד, אַ נויטווענדיקער פאַגלייטער פון אַ יונגן, שיינעם און רייכן —
נאָר שוואַכן, באַליידיקטן, עלטן — ווען. אפילו קרענקען איז אָנגענועם,
ווען דו ווייסט, אז ס'זענען דאָ מענטשן, וואָס דערוואַרטן דיין געזונט-
ווערן ווי אַ יום-טוב, איינמאַל האָב איך געהערט, ווי זי האָט הינטער דער
טיר שטיל גערעדט מיט מיין דאָקטאָר, זון נאָכדעם איז זי אַריינגעקומען
צו מיר מיט פאַרוויינטע אויגן, — דאָט איז געווען אַ שלעכטער סימן —
נאָר איך בין געווען גערירט און ס'איז מיר געוואָרן אומגעוויינטלעך גרינג
אויף דער נשמה.

נאָר אַט האָט מען מיר דערלויבט אַרויסצוגיין אויפן פאַלקאָן. די
זון און דאָס לייכטע ווינטל פון ים צערטלען און לאַשטשען מיין קראַנקן
קערפער. איך קוק אַראָפּ אונטן אויף די אלע פאַקאָנטע גאַנדאַלן, וועל-
כע שווימען מיט אַ פרויישער גראַציע, לייכט און מאַיעסטעטיש, אזוי ווי
זיי וואַלטן געלעבט און געפילט די גאַנצע פראַכט פון דערדאָזיקער צייט-
גינעלעך, ריינדיקער קולטור. ס'שמעקט מיט ים. ערגעץ שפילט מען
אויף סטרוועס און מען זינגט אין צוויי שטימען. ווי גוט! ווי גישט עב-
לעך צו יענער פעטערבורגער נאכט, ווען ס'איז געגאַנגען אַ נאַסער
שניי און האָט אזוי גראַב געשלאָגן איבערן פנים! אַט, ווען מען גיט

א קיך גלייך איבערן קאנאל, זעט מען דעם ים-ברעג אין אויפן האָר-
זאָגט אינם חלל שווינדלעט די זון איבערן וואַסער אזוי העל, אז ס'איז
שווער צו קוקן. ס'ציט די נשמה אהין, צום היימישן, גוטן ים, וועלכן
איך האָב אוועקגעגעבן מיין גאנצע יוגנט. ס'וויילט זיך לעבן! לעבן אין —
מער גאַרנישט!

אין צוויי וואָכן אַרום האָב איך אָנגעהויבן צו גיין, וואו מיר האָט
זיך געוואָלט. איך האָב לייב געהאַט צו זיצן אויף דער זון, הערן דעם
גאַנדאָליער, נישט פאַרשטיין — און גאנצע שעהן צו קוקן אויפן
הייזל, וואו ס'וואוינט, ווי מען זאָגט, דעזדעמאַנא, — אויף דעם נאַיוון
טרויעריקן הייזל מיטן אומשוילדיקן אויסדרוק, וועלכעס איז לייכט, ווי
שפינוועבס, אזוי לייכט, אז ס'דאַכט זיך, מען קען עס מיט איין האַנט
אָוועקריקן פון אָרט. איך פלעג לאַנג אַפּשטיין באַ דעם קאַנאַווען-קבר אין
האַב נישט אָפּגעריסן קיין אויג פונם טרויעריקן לייב. און אינם דאָזשען-
אַלאַץ האָט מיך אַלץ געלאַקט צו דעם ווינקל, וואו מען האָט פאַר-
שמירט מיט שוואַרצער פאַרב דעם אומגליקלעכן מאַרינאַ פאַליערע אַ ס'איז
גוט צו זיין אַ קינסטלער, אַ פּאַעט, אַ דראַמאַטורג, — האָב איך גע-
טראַכט, — נאָר אויב דאָס איז מיר נישט צוגענגלעך, איז לאַמך זיך
כאַטש אָפּגעבן דעם מיסטיציזם. אַך, צו דערדאָזיקער אומגעשטערטער רו
און באַפרידיקונג, מיט וועלכער ס'פילט אַן די נשמה אפילו נאָר אַ ניצונ
פון אַ וואַסערן ס'איז גלויבן.

אינאַוונט האָבן מיר געגעסן אַסטריגעס, געטרונקען וויין, זיך גע-
שיפט. איך געדענק, אינזער שוואַרצע גאַנדאָלע וויגט זיך שטיל אויף
איין אָרט, אינטער איר פליישקעט קוים הערבאַר דאָס וואַסער. דאָ אין
דאָרטן ציטערן און וויגן זיך די אַפּשפּיגלונגען פון די שטערן אין די
ברעג-פּייערלעך. נישט ווייט פון אינו אין אַ גאַנדאָלע, באַהאַנגען מיט
קאַלירטע לאַמטערנס, וואָס שפּיגלען זיך אין וואַסער, זיצן מענטשן און
זינגען. קלאַנגען פון גיטאַרעס, פידלען, מאַנדאָלינעס, שטימען פון מע-
נער און פרויען לאַזן זיך הערן אין דער פינסטערניש, אין זינאידא
פעדאָראָוונא, אַ בלאַסע, מיט אַן ערגסט, פּמעט שטרענג פנים, זיצט לעבן
מיר מיט פעסט צונויפגעדיקטע לייפן און הענט. זי קלערט וועגן עפעס
און רירט נישט אפילו מיט קיין ברעם, און הערט מיך נישט. דאָס פנים,
זי פּאַזע און דער אומבאַוועגלעכער, גאַרנישט אויסדריקנדיקער בליק.

מיט די אומנאטירלעך מעלאנכאלישע, אומהיימלעכע און שניי-קאלטע זכרונות, און ארום — גאנדאלן, פייערן, מוזיק, געזאנג, מיט אן ענער-גישן ליידיגשאפטלעכן אויסגעשריי: „Jammo!... Jammo!...“ — סארע לעבנס-קאנטראסטן.

ווען זי פלעגט זיצן אויף אזא אופן, ציוניפגעדריקט די הענט, א פאר-שטיינערטע, א צערפולע. האט זיך מיר פארגעשטעלט, אז מיר ביידע נעמען אנטיייל אין עפעס א ראמאן פונם אלטפרענקישן שניט מיטן נאמען: די אומגליקלעכע, די פארלאזענע, אדער עפעס ענלעכס, מיר ביידע: זי — די אומגליקלעכע, אוועקגעווארפענע, און איך — דער געטרייער, איבערגעגעבענער פריינד, דער טרוימער און, אויב מען וויל, דער איבעריקער מענטש, דער לא-יצלח, וואס איז שוין נישט פעיק אויף גארנישט, א חוץ צו הוסטן און פאנטאזירן, און, אפשר, נאך זיך ברענגען צו פאר א קרבן... אבער וועמען און נאכוואס זענען איצט גייטיק מיינע קרבנות? און מיט וואס מקריב זיין, פרעגט זיך?

נאכן אונט-שפאציר פלעגן מיר יעדעס מאל טרינקען טיי אין איר נומער און שמועסן. מיר האבן נישט מורא געהאט אנצורירן די אלטע, נאך נישט פארהיילטע וואונדן, — פארקערט, איך האב איבער עפעס גע-שפירט זאגאר א פארגעניגן, ווען איך האב איר דערציילט וועגן מיינ לעבן בא ארלאוון, אדער כ'האב אפגעהארציק בארירט די פארהעלטענישן, וועלכע זענען מיר באוואוסט און האבן נישט געקענט זיין פון מיר פאר-בארגן.

— מינוטנווייז האב איך אייך געהאסט, — האב איך געזאגט. — ווען ער פלעגט קאפריזעווען, אראפנידערן צו אייך, זאגן לייגנט, האט מיך איבערראשט, ווי אזוי איר זעט דאס אלץ נישט, פארשטייט נישט, ווען אלץ איז אזוי קלאר. איר קושט אים די הענט, שטייט אויף די קניען, הנפעט... —

— ווען איך... האב געקוישט די הענט און בין געשטאנען אויף די קניען, האב איך געליבט... — האט זי געזאגט, רויט ווערנע-דיק.

— איז דען באמת געווען אזוי שווער אים תופס צו זיין? נישט קיין שלעכטער ספינקס! א ספינקס — א קאמער-יונקער! איך מאך אייך נישט קיין שום פארוואורף, חס וחלילה, — האב איך פארגעזעצט, שפירנדיק.

אז איך בין גראבלעך, אז איך פארמאג נישט די געשליפנקייט און די טובטעלקייט, וואָס איז אזוי נייטיק, בשעת דו האָסט צו טון מיט אַ פרעם-דער נשמה; פריער בין דער באַקאַנטשאַפט מיט איר, האָב איך נישט באַמערקט אין זיך דעמדאָזיקן חסרון. — אָבער ווי אזוי האָט איר געקענט נישט משיג זיין? — האָב איך איבערגעחזרט, נאָר שוין שטילער און אומזיכער.

— איר ווילט זאָגן, אז איר פאַראַכט מיין פאַרגאַנגענהייט, און איר זענט גערעכט, — האָט זי געזאָגט אין שטאַרקער אויפּרעגונג. — איר געהערט צו אַ באַזונדערער קאַטעגאָריע מענטשן, וועלכע מען קען נישט מעסטן מיט דער געוויינטלעכער מאָס; אייערע מאַראַלישע פּאַדערונגען צייכענען זיך אויס מיט אַן אויסנעמלעכער שטרענגקייט, און איך פאַרשטיי, איר קענט נישט מוחל זיין; איך פאַרשטיי אייך און, אויב איך אָפּאַיר אייך מאַנכעס מאַל, הייסט עס נישט, אז איך קוק אַנדערש אויף די זאַכן, ווי איר; איך רעד די פּריעדיקע זינלאָזיקייטן פשוט דערפאַר, וואָס איך האָב נאָך נישט באַוווּזן צו צערייסן מיינע אַלטע בגדים און פאַראורטיילן. איך אַליין האָס און פאַראַכט סיי מיין עבר, סיי אַרלאָוון, סיי מיין לי-בע. . . וואָס פאַר אַ ליבע איז דאָס? אַצינד זעט מיר זאָגאַר אויס קאַ-מיש אַלצדינק, — האָט זי געזאָגט, צוגייענדיק צום פענסטער און אַראַפּ-קוקנדיק אונטן צום קאַנאַל. — די אַלע ליבעס פאַרנעפלען נאָר דאָס געוויסן און פירן אַראַפּ פון דרך הישר. דער זינען פון לעבן איז בלויז אין איינס — אין קאַמף. אַרויפטרעטן מיטן אַפּפּאַס אויף דעם נידער-טרעכטיקן שלאַנגען-קאַפּ, און אז ער זאָל — קראַך! אַט אין וואָס באַ-שטייט דער זינען. אין דעם איינעם, אַדער ס'איז נאָר לחלוטין נישטאַ קיין זינען.

איך פלעג איר דערצייילן לאַנגע געשיכטעס פון מיין פאַרגאַנגענ-הייט און שילדערן מיינע באַמת סענסאַציאָנעלע פּאַסירונגען. נאָר וועגן דער ענדערונג, וואָס איז פאַרגעקומען אין מיר, האָב איך זיך נישט אַרויסגעכאַפט מיט קיין איין וואָרט. זי פלעגט יעדעס מאַל מיט גרויס אויפּמערקזאַמקייט מיך האַרן — און באַ די אינטערעסאַנטע ערטער רייפן די הענט, ווי פון פאַרדראַס, וואָס איר איז נאָך נישט געלונגען איבערצולעבן אַזעלכע געשעענישן, אַזוינע פּחדים און פּריידן, נאָר פּלוצ-לינג פלעגט זי זיך פאַרטראַכטן, פאַרטיפּן אין זיך און כ'פלעג שוין

ערקענען אין איר פנים, אז זי הערט מיך נישט.
 איך האָב צוגעמאַכט די פענסטער, וואָס זענען אַרויסגעגאַנגען צום
 קאַנאַל, און געפרעגט: אפשר איינהייצן דעם קאַמין?
 — ניין, נישט נייטיק. ס'איז מיר נישט קאַלט, — האָט זי געזאָגט
 מיט אַ פֿלעגמאַטישן שמייכל, — איך בין נאָר אינגאַנצן אָפּגעשוואַכט
 געוואָרן. איר ווייסט, מיר דאַכט זיך, אז די לעצטע צייט בין איך גע-
 וואַלטיק קלוג געוואָרן. מיר פאַלן איצט איין אומגעוויינטלעכע, אַריגינעלע
 געדאַנקען. ווען איך קלער, אַ שטייגער, וועגן דער פאַרגאַנגענהייט,
 וועגן מיין דעמאָלטיקן לעבן. . . נו, בכלל, וועגן מענטשן, גיסט זיך
 אַלץ באַ מיר צונויף אין איינס — אין דעם בילד פון מיין שטיממוטער.
 אַ ברזטאַלע, אַ חוצפהדיקע, אַ געוויסנלאָזע, אַ פאַלשע, אַן אויסגעלאָסע-
 נע און דערצו נאָך אַ מאַרפיניסקע. דער פאַטער, אַ שוואַכער און כאַ-
 ראַקטערלאָזער, האָט חתונה געהאַט מיט מיין מוטער צוליב געלט און זי
 אַריינגעטריבן אין שווינדזוכט, אין אַט דאָסדאָזיקע צווייטע ווייב, מיין
 שטיממוטער, האָט ער ליב געהאַט ליידנשאַפטלעך, וואַנזיניק. . . איך האָב
 זיך אָנגעליטן! מילא, וואָס איז דאָ צו רעדן! יאָ, בכן, זאָג איך, אז
 אַלצדינג גיסט זיך צונויף אין איין בילד. . . און ס'פאַרדריסט מיך! נאָכ-
 וואָס איז די שטימפאַמע געשטאַרבן? ס'וואַלט זיך מיר געגלויסט אַצינד
 צו טרעפן זיך מיט איר! . . .

— נאָכוואָס?

— אזוי, כ'ווייס אַליין נישט. . . האָט זי געענטפערט מיט אַ
 געלעכטער, שיין אַ שאַקל געבנדיק מיטן קאַפּ. — אַ גוטע נאַכט. ווערט
 געזונט. אזוי ווי איר וועט נאָר קימען צו זיך, וועלן מיר זיך פאַרנעמען
 מיט אונזערע עסקים. . . שוין צייט. . .

און ווען איך האָב זיך שוין געהאַט געזעגנט און אָנגענומען די
 קליאַמקע פון דער טיר, האָט זי געזאָגט:

— ווי מיינט איר? פאַליאַ איז נאָך דאָ באַ אים?

— מסתמא.

און איך בין אוועקגעגאַנגען צו זיך. אַט אזוי האָבן מיר דורכגע-
 לעבט אַ גאַנצן חודש. אין אַ געוויסן טריבן טאָג, ווען מיר ביידע זענען
 געשטאַנען פאַם פענסטער אין מיין נומער אין האָבן שוויינגדיק אַרויסגע-
 קוקט אויף די וואַלקנס, וואָס האָבן זיך אָנגערזקט פון ים, אין אויף דעם

בלוי געוואָרענעט קאנאל אין געווארט, אז באלד וועט אָנהייבן פלייצן אַ
 דעגן, און ווען אַ שמאַלער, געדיכטער רעגן-פּאַס האָט פּלוצלינג פאַר-
 דעקט דעם ים-ברעג, איז אונז ביידע ראַפּטעם געוואָרן אומעטיק. אין
 דעם זעלבן טאָג זענען מיר אַוועקגעפאַרן קיין פּלאַרענץ.

XVI.

דאָס איז פאַרגעקומען שוין האַרבסט-צייט, אין ניצע. איינמאָל אינ-
 דערפרי, ווען איך בין אַריינגעקומען צו איר אין נומער, איז זי געזעסן
 אין אַ פּאַטעל, פאַרלייגט איין פּוס אויפן אַנדערן, איינגעהויקערט, אָפּגע-
 צערט, דאָס פנים פאַרדעקט מיט די הענט, און האָט געוויינט ביטער,
 יאָמערלעך, און אירע לאַנגע, נישט פאַרקעמטע האַר זענען איר אַראָפּ-
 געפאַלן אויף די קניען. דער איינדרוק פון דעם וואונדערבאַרן, וואונדער-
 שיינעם ים, וועלכן איך האָב אַקאַרשט געזעען, וועגן וועלכן איך האָב
 געוואָלט דערציילן, האָט מיך פּלוצלינג פאַרלאָזן, און דאָס האַרץ האָט
 זיך מיר פאַרקלעמט פון ווייטיק.

— וואָס איז אייך ? — האָב איך געפרעגט ; זי האָט אַוועקגענומען
 איין האַנט פון פנים און מיר אַ מאַך געטון, אז איך זאָל אַרויסגיין. —
 אַבער וואָס איז אייך ? — האָב איך איבערגעזאָרט, און צום ערשטן
 מאָל פון אונזער באַקאַנטשאַפט האָב איך איר אַ קוש געטון אין דער
 האַנט.

— ניין, ניין, גאַרנישט ! — האָט זי שנעל אַ זאָג געטון. — אַך,
 גאַרנישט, גאַרנישט. . . גייט אַוועק. . . איר זעט, איך בין נישט אָנגע-
 טון.

איך בין אַרויסגעגאַנגען אין אַ שרעקלעכער פאַרלעגנהייט. די רוד
 און די זאָרגלאָזע שטימונג, אין וועלכער איך האָב זיך געפונען, זענען
 אָפּגעסט געוואָרן פון מיטלייד. ס'האַט זיך מיר ליידנשאַפטלעך געוואָלט
 פאַלן צו אירע פּיס, בעטן, אז זי זאָל נישט וויינען באַזונדער, נאָר זיך
 טיילן מיט מיר מיט איר צער, און דער גלייכמעסיקער ים-רויש האָט

שוין אָנגעהויבן ברומען אין מיינע אויערן, ווי אַ שוואַרצע נבואה, און איך האָב געזען אין פּערספּעקטיוו נייע טרערן, נייע צרות און אבילות. — איבער וואָס, איבער וואָס וויינט זי? — האָב איך געפרעגט, דערמאָ-גענדיק איר פנים און דעם ליידנדיקן בליק. איך האָב זי דערמאָנט, אַז זי איז מעוברת. זי האָט זיך באַמיט צו פאַרבאַרגן איר צושטאַנד סיי פאַר מענטשן, סיי פאַר זיך אַליין. אין שטוב פלעגט זיך אַרומגיין אין אַ לויזן שלאַפּראַק אָדער אין אַ בלוזקע מיט איבערגעטריבן געפּוצטע פאַלדן אויף דער ברוסט, און ווען זי פלעגט ערגעץ-וואו גיין, פלעגט זי זיך איינציען אין אַ גאַרסעט אזוי שטאַרק, אַז צוויי מאָל איז איר בשעתן שפּאַצירן נישט-גוט געוואָרן. מיט מיר האָט זי קיינמאָל נישט גערעדט וועגן איר שוואַנגערשאַפט, און איינמאָל, ווען איך האָב איר אָנגעדייט וועגן דעם, אַז ס'וואָלט נישט געשאַדט, אַז זי זאָל זיך באַראַטן מיט אַ דאָקטאָר, איז זי נאָר רויט געוואָרן און האָט גאַרנישט נישט געענט-פערט.

ווען איך בין דערנאָך צו איר אַריינגעגאַנגען, איז זי שוין געווען אָנגעטון און פאַרקעמט.

— גענוג, גענוג! — האָב איך געזאָגט, זענדיק, אַז זי איז גרייט נאַכאַמאָל זיך צו צעוויינען. — לאַמיר בעסער גיין צום ים און מיר וועלן זיך דורכשמועסן.

— איך קען נישט רעדן. זייט מיר מוחל, איך בין איצט אין אַזאַ שטימונג, ווען ס'גלוסט זיך צו זיין אַליין, און איך בעט אייך, וואַלדימיר איוואַנאוויטש, אַז איר וועט אַ צווייט מאָל וועלן אַריינגיין צו מיר, זאָלט איר פריער אָנקלאַפּן אין דער טיר.

דער „פריער“ האָט אָפּגעקלונגען עפעס מאַדנע, נישט פרויענמע-סיק. איך בין אַרויסגעגאַנגען. — ס'האָט זיך מיר אומגעקערט דאָס פאַר-שאַלטענע, פעטערבורגער געמיט און אַלע מיינע טרוימען האָבן זיך פאַר-וויקלט און אָפּגעדאַרט, ווי בלעטער פון דער היץ. איך האָב געפילט, אַז איך בין ווידער עלנט, אַז קיין נאָנטקייט איז צווישן אונז נישטאַ. איך בין פאַר איר דאָס אייגענע, וואָס אַט פאַר דערדאָזיקער פאַלמע דאָס שפּיגלעכעס, וואָס איז צופעליק געבליבן הענגען אויף איר און וועלכעס ס'וועט אַפרייסן און אַוועקטראָגן דער ווינט. איך האָב זיך דורכגעשפּאַצירט איבערן סקווער, וואו ס'האָט געשפילט מוזיק, בין אַריינגעגאַנגען אין אַ

קאזינא. דאָ האָב איך באַקוקט אויסגעשלייערטע, שטאַרץ פאַרפומירטע פרויען, און איטלעכע פון זיי האָט אויף מיר געקוקט אזוי ווי זי וואָלט געוואָלט זאָגן: „דו ביסט עלנט, גאַנץ גוט...“. נאָכדעם בין איך אַרויס-געגאַנגען אויף דער טעראַסע און האָב פֿאַנג געקוקט אויפן ים. אינדער-ווייטנס אויפן האַריוואָנט זעט מען נישט קיין איין זעגל, אויפן פֿינקן ברעג אין דעם פּיאַלעט-נעפל פֿונם באַרג צייכענען זיך גערטנער, טו-רעמס, הייזער, אויף אַלעמען שפּילט די זון, אָבער אַלץ איז פרעמד, גלייכגילטיק. אַ מין פֿלאַנטער.

XVII.

זי פֿלעגט ווי פֿריער קומען צו מיר אין די פֿרימאָרגנס טרינקען קאַזי, אָבער מיטאַג האָבן מיר שוין נישט געגעסן ציוואַמען: זי האָט, ווי זי האָט געזאָגט, נישט געהאַט קיין חשק צום עסן, און זי האָט זיך נאָר געזערט מיט קאַזי, טיי און פֿלעריי קלייניקייטן, ווי, אַ שטייגער, פֿאַמערנאָצן און קאַראַמעלן.

און קיין געשפרעכן זענען שוין באַ אונז אין די אָונטן נישט פֿאַרגעקומען, איך ווייס נישט פֿאַרוואָס. נאָכדעם, ווי איך האָב זי גע-טראָפֿן וויינען, האָט זי אָנגעהויבן זיך באַציען צו מיר עפעס אזוי לייכט, טיילמאָל ביטולדיק, אפילו מיט איראַניע, און מיך רופן איבער עפעס „מיין הער“. דאָס, וואָס איר האָט פֿריער איינגעוויזן מוראדיק, וואַנדער-באַר, הערדיש און וואָס ס'האַט געוועקט אין איר הנאה אין התפעלות, האָט זי אַצינד פֿחלוטין נישט גערירט, און געוויינלעך, אויסהערנדיק מיך, האָט זי זיך לייכט אויסגעצויגן און געזאָגט:

— יאָ, ס'איז געווען אַ מעשה אונטער פֿאַלטאַווע, מיין הער, ס'איז געווען.

ס'פֿלעגט זיך אויך מאַכן, אז איך האָב זיך מיט איר נישט באַ-גענגט גאַנצע טעג, כ'פֿלעג טיילמאָל אַ קלאַפֿ טון אָפהענטיק און שולדיק אין איר טיר — נישטאַ קיין ענטפער; כ'קלאַפֿ אַ צווייט מאָל — ס'איז

שטיל... איך שטיי הינטער דער טיר אין הער זיך צו, נאָר אַט גייט פארביי די באדינערין און מעלדעט קאַלט: „די מאדאם איז אַוועקגעגאַנגען.“ דערנאָך גיי איך אַרום איבערן קאַרידאָר פון האַטעל, גיי און גיי... אומבאַקאַנטע ענגלענדער, הויכברוסטיקע דאַמען, קעלנערס אין פראַנק... אין בשעת איך קוק לאַנג אויפן לאַנגן, געשטרייפטן דיוואַן, וועלכער איז אויסגעשפרייט איבערן גאַנצן קאַרידאָר, קומט מיר אויפן רעיון, אַז אינס לעבן פון דערדאָזיקער פרוי שפילט איך אַ מאַדנע, מסתמא, אַ פאַלשע ראַלע און איך בין שוין נישט ביכולת צו ענדערן דידאָזיקע ראַלע; איך לויף צו זיך אין נומער, וואָרף זיך אויפן געלעגער און קלער, קלער און קען גאַרנישט אויסקלערן, און איינס איז מיר נאָר קלאָר, אַז מיר ווילט זיך לעבן, און אַז וואָס מער נישט שוין, טרוקענער און פאַרהאַרטעוועטער ס'ווערט איר פנים, ווערט זי מיר אַלץ נענטער און אַלץ שטאַרקער און עמערצלעכער שפיר איך אונזער קרובהשאַפט. זאָל איך זיין — אַ מיין הער, זאָל זיין דערדאָזיקער לייכטער, גרינגשעציקער טאָן, זאָל זיין וואָס ס'וויל, אַבי פאַרלאָז מיך נאָר נישט, מיין אוצר, מיר איז שרעקלעך איי-נעם אַליין.

שפעטער גיי איך ווידער אַרויס אין קאַרידאָר, הער זיך איין מיט אומרוי... איך עס נישט קיין מיטאָג, באַמערק נישט, ווי ס'קומט אָן דער אַוונט. ענדלעך, אַרום עלף אַ זייגער הערן זיך באַקאַנטע טריט, און באַם אַריינדריי לעבן די שטיגן באַווייזט זיך זינאידא פּעדאַראַוונאַ.

— איר שפאַצירט זיך דורך? — פּרעגט זי פאַרבייגייענדיק, — איר וואָלט בעסער געגאַנגען אינדרויסן... אַ גוטע נאַכט.
— אָבער מיר וועלן זיך שוין נישט זעען היינט?
— ס'איז שוין, דאַכט זיך, שפּעט. איבעריקנס, אויב איר ווילט?

— זאָגט מיר, וואו זענט איר געווען? — פּרעג איך, אַריינגייענדיק זיך נאָך איר אין נומער.

— וואו? אין מאָנטע-קאַרלאָ — זי נעמט אַרויס פון קעשענע אַ שטיק צען גאַלדענע מטבעות און זאָגט: — אַט, מיין הער, כ'האַב גע-וואונען, דאָס איז פון רולעטקע.

— נו, איר וועט מער נישט שפילן.
— פאַרוואָס-זשע? איך וועל מאַרגן אויך פאַרן.

איך האָבן מיר אויסגעמאַלט, ווי זי מיטן נישט שיינעם, קרענק-
 לעכן פנים, א מעוברתע, שטאַרק איינגעצויגענע שטייט לעבן שפּיל-טיש
 צווישן עולם שאַנסאַגענסס, חסר-דעהדיקע זקנות, וועלכע שטופן זיך צום
 גאַלד, ווי פליגן צום האַניק, כ'האַב זיך דערמאַנט, אַז זי איז איבער
 עפעס אַוועקגעפאַרן קיין מאַנטע-קאַרלאַ בסוד פון מיר. . .
 — איך גלייב אייך נישט, — האָב איך אייגמאַל געזאָגט, — איר וועט
 נישט פאַרן מער אַהין.
 — רעגט זיך נישט אויף, קיין סך קען איך נישט פאַר-
 שפּילן.

— דאָ האַנדלט זיך נישט אינם פאַרשפּילן, — האָב איך געזאָגט
 מיט פאַרדראַס. — צי איז אייך דען באמת נישט געקומען אויפן געדאַנק,
 בשעת איר האַט דאָרט געשפּילט, אַז דער בליאַסק פון גאַלד, די אַלע
 פרויען, די אַלע און די יונגע, דער קרופיער, די גאַנצע אַרומקייט,
 אַז דאָס אַרדינק איז — אַ געמיינער, נידערטרעכטיקער חוּזק פונם אַרבע-
 טערס האַרעוואַניע, פונם בלוטיקן שווייס.

— אויב נישט שפּילן, טאָ וואָס-זשע איז דאָ פאַרהאַן צו טון ? —
 האַט זי געפרעגט. — סיי דעם אַרבעטערס האַרעוואַניע, סיי דעם בלי-
 טיקן שווייס — די דאָזיקע מליצה לייגט אַפּ אויף אַן אנדערש מאַל, און
 אַצינד, קוים האַט איר אַנגעהויבן, איז דער לויבט מיר פאַרצוועזן ; דער-
 לויבט מיר אַוועקצושטעלן די פראַגע אין דער גאַנצער שאַרף : וואָס האָב
 איך דאָ צו טון און וואָס וועל איך טון ?

— וואָס צו טון ? — האָב איך געזאָגט, אַ קוועטש געבנדיק מיט
 די פלייצעס. — אויף דערדאָזיקער שאַלע קען מען נישט ענטפערן מיט-
 אַמאַל.

— איך בעט אַן ענטפער אַ געוויסנהאַפטן, וולאָדימיר איוואַניטש, —
 האַט זי געזאָגט, און איר פנים איז געוואָרן בייז. — קוים האָב איך זיך
 אַנטשלאָסן צו פאַרגעבן אייך די שאַלע, איז עס נישט דערויף, כדי צו
 הערן אַלגעמיינע פראַזן. איך פרעג אייך, — האַט זי פאַרגעזעצט, קלאַפּן-
 זיך מיט דער דלאַגניע אָן טיש, ווי זי וואָלט צוגעקלאַפּט צום טאַקט : —
 וואָס דאַרף איך דאָ טון ? און נישט נאָר דאָ אין ניצע, נאָר בכלל ?
 איך האָב געשוויגן און געקוקט אין פענצטער אויפן ים אַרויס. דאָס
 האַרץ האַט מיר אַנגעהויבן שרעקלעך צו קלאַפּן.

— וולאדימיר אינזאניטש, — האָט זי געזאָגט שטיל און מיט אַן איבערגעהאָקטן אָטעם; איר איז שווער געווען צו רעדן, — וולאדימיר אינזאניטש, אויב איר גלייבט שוין נישט אין דער זאך, אויב איר קלערט שוין נישט זיך אומצוקערן צו איר, איז נאָכוואָס. . . נאָכוואָס האָט איר מיך געשלעפט פון פעטערבורג? צוליב וואָס האָט איר צוגעזאָגט און צו-לייב וואָס האָט איר אויפגעוועקט אין מיר משוגענע האַפנונגען? אייערע איבערצייגונגען האָבן זיך געענדערט, איר זענט געוואָרן אַן אַנדערער מענטש, און קיינער שולדיקט אייך נישט דערין — די איבערצייגונגען זענען נישט שטענדיק אין אונזער רשות, אָבער. . . אָבער, וולאדימיר אינזאניטש, פאַרוואָס זענט איר, אום גאָטס ווילן, נישט אויפריכטיק? — האָט זי פאַרגעזעצט שטיל, צוגייענדיק צו מיר. — ווען איך האָב די אַלע חדשים געטרוימט אויפן קור, גערעדט אומזינקייטן, אַנטציקט זיך מיט מיינע פלעגער, איבערגעבויט מיין לעבן אויף אַ נייעם שטייגער, איז פאַר-וואָס האָט איר מיר נישט געזאָגט דעם אמת, נאָר געשוויגן, אָדער מיר נאָך צוגעגעבן קראַזש מיט אייערע דערצייגונגען און זיך געהאַלטן אַווי, ווי איר וואָלט מיר פלומרשט פולשטענדיק מיטגעפילט? פאַרוואָס? צוליב וואָס איז דאָס נייטיק געווען?

— ס'איז שווער זיך מודה צו זיין אין אייגענעם באַנקראַט, — האָב איך אַרויסגערעדט, אויסדרייענדיק זיך, נאָר נישט קינדליק אויף איר. — יא, איך גלייב נישט, כ'האָב זיך איינגעמידט, כ'בין געוואָרן אַפאַטיש. . . ס'איז שווער צו זיין אויפריכטיק, שרעקלעך שווער, — האָב איך גע-שוויגן, איך ווינטש נישט קיינעם איבערצולעבן דאָס, וואָס איך האָב איבערגעלעבט.

מיר האָט זיך אויסגעחזון, אַז איך וועל זיך באַלד צעוויינען, און איך בין פאַרשוויגן געוואָרן.

— וולאדימיר אינזאניטש, — האָט זי געזאָגט און מיך אַנגענומען באַ ביידע הענט. — איר האָט אַ סך איבערגעלעבט און דורכגעמאַכט, איר וויסט מער, ווי איך; גיט ערנסט אַ קלער און זאָגט: וואָס זאָל איך טון? לערנט מיך אויס! אויב איר אַליין זענט שוין נישט ברוח צו גיין און פירן נאָך זיך אַנדערע, דעמאָלט ווייזט-זשע אַן לפחות, ווהיין איך זאָל גיין, נעמט אין אַכט, איך בין דאָר אַ לעבעדיקער, פילנדיקער און דעקענדיקער מענטש. אַריינפאַלן אין אַ פאַלשער לאַגע. . . שפּילן עפעט

אן אוימגעלומפערטע ראָלע. . . מיר איז דאָס שווער. איך וואָרף אייך נישט פאַר, כ'באשולדיק אייך נישט, נאָר איך בעט. מען האָט אַריינגעברענגט טיי.

— נו, וואָס זשע ? — האָט געפרעגט זינאידא פּעדאַראָווא, דער לאַגענדיק מיר אַ גלאַז. — וואָס וועט איר מיר זאָגן ? — נישט בלויז אין פענסטער איז דאָ ליכט, — האָב איך גע-ענטפערט. אַ חוץ מיר זענען אויך פאַרהאַן מענטשן, זינאידא פּעדאַראָווא.

— אָט ווייזט זיי מיר אָן, — האָט זי געשווינד געזאָגט. — איך בעט דאָך אייך נאָר וועגן דעם.

— און נאָך וועל איך אייך זאָגן, — האָב איך פאַרגעזעצט. — דינען אָן אידעע קען מען נישט בלויז אויף אַ וועלכן ס'איז איינציק געביט. אויב מען האָט אַ טעות, זיך אנטוישט אין איינעם, קען מען אָפּ-זוכן אָן אַנדערס. די אידעען-וועלט איז ברייט און אומדערשעפּלעך. — די אידעען-וועלט ! — האָט זי אַרויסגעזאָגט און איראַניש אַ קוק געטון מיר אין פנים אַריין, — נו, לאַמיר שוין בעסער אויפהערן. . . וואָס איז נאָך דאָ צו רעדן. . . זי איז רויט געוואָרן.

— די אידעען-וועלט ! — האָט זי איבערגעזאָגט און אַוועקגעוואָרפן די סערוועטקע אָן אַ זייט, און איר פנים האָט אָנגענומען אַן אויפגעבראַכטן, זיך מיאוסנדיקן אויסדרוק. — די אַלע אייערע שיינע אידעען, זע איך, פירן צו דעם איינעם אומפאַרמיידלעכן, אומבאַדינגטן שריט : איך דאַרף ווערן אייער געליבטע. אָט וואָס איך דאַרף טון. אַרומטראָגן זיך מיט אידעען און נישט זיין קיין געליבטע פון דעם אַרומלעכסטן, אידעאַליסטישסטן מענטש — הייסט נישט פאַרשטיין די אידעען. מען דאַרף אָנהייבן דערפון. . . דאָס הייסט פון דער געליבטער, און דאָס איבעריקע וועט שוין, ממילא, אַליין אונטערקומען.

— איר זענט צערייצט, זינאידא פּעדאַראָווא, — האָב איך געזאָגט. — ניין, איך בין אויפריכטיק — האָט זי אויסגעשריגן, שווער אַטעמענדיק. — איך בין אויפריכטיק ! איר זענט, אפשר, אויפריכטיק, נאָר איר האָט אַ טעות, מיר טוט וויי אייך צו הערן.

— איך האָב אַ טעות! — האָט זי זיך צעלאַכט. — ווער עס וואָלט
אזוי געזאָגט, אָבער נישט איר, מיין הער. לאַמיר זיך אייך אויסווייזן
נישט דעליקאט, אכזריותדיק, אָבער ס'איז אַ פאַקט: איר האָט מיך ליב.
איר האָט דאָך מיך ליב?

איך האָב אַ קוועטש געטון מיט די פלייצעס.

— יא, קוועטשט מיט די פלייצעס! — האָט זי פאַרגעזעצט מיט
איראַניע. — ווען איר זענט קראַנק געווען. האָב איך געהערט, ווי איר
האָט גערעדט פון היץ, נאַכדעם פסדר די פאַרגעטערנדיקע אויגן, די
זיפּזן, די פרום-פּוונהדיקע געשפרעכן וועגן נאַנטקייט, גייסטיקער קרובה-
שאַפט. . . אָבער דער עיקר, פאַרוואָס זענט איר ביז איצט נישט געווען
אויפריכטיק? פאַרוואָס האָט איר פאַרבאָרגן דאָס, וואָס איז פאַרהאַן, און
גערעדט וועגן דעם, וואָס איז נישטאָ? וואָלט איר געווען לכתחילה גע-
זאָגט, סאַרע אידעען אייך האָבן, אייגנטלעך, געצוואונגען מיך אַרויסצו-
שלעפּן פון פעטערבורג, וואָלט איך שוין געוואוסט, איך וואָלט זיך גע-
ווען אָפּגעסמט דעמאָלט, אזוי ווי כ'האַב געוואָלט, און ס'וואָלט אַצינד
נישט געווען דידאַזיקע איפּלדיקע קאַמעדיע. . . ע, נאָר וואָס איז דאָ צו
רעדן! — זי האָט אַ מאַך געטון אויף מיר מיט דער האַנט און זיך אוועק-
געזעצט.

— איר רעדט מיט אַזאַ טאָן, ווי איר וואָלט מיך חושד געווען
אין אומערלעכע פּוונות, — האָב איך זיך באַליידיקט.
— נו, איז שוין וואויל. נישטאָ וואָס צו טענהן. איך בין אייך נישט
חושד אין פּוונות, נאָר פאַרקערט, אַז איר האָט קיין שום פּוונות נישט
געהאַט. וואָלט איר זיי פאַרמאָגט, וואָלט איך זיי שוין געוואוסט. אַ חוץ
אידעען און ליבע האָט איר גאָרנישט געהאַט. אַצינד אידעען און ליבע,
און אין פּערספעקטיוו — בין איך אַ געליבטע. אזוי גייט שוין דער סדר
פון די זאַכן סיי אין לעבן, סיי אין די ראַמאַנען. . . אַט האָט איר אים
געזינדלט, — האָט זי געזאָגט און אַ קלאַפּ געטון מיט דער דלאַגניע אין
טיש, — אָבער נישט ווילנדיק מוז מען מיט אים מסכים זיין. נישט
אומזיסט פאַראַכט ער אַלע אידעען.

— ער פאַראַכט נישט די אידעען, נאָר האָט פאַר זיי מורא, —
האַב איך אויסגעשריגן, — ער איז אַ פחדן און אַ לינגער.
— נו, זייער וואויל! ער איז אַ פחדן, אַ לינגער און האָט מיך אָפּ-

גענארט, און איר ? אנטשולדיקט פאר דער אָפּנהאַרציקייט : וואָס זענט איר ? ער האָט מיך אָפּגענארט און אַוועקגעוואָרפּן אויפן חסד פון שיק-זאַל אין פעטערבורג, און איר האָט מיך אָפּגענארט און אַוועקגעוואָרפּן דאָ. נאָר יענער האָט כאַטש נישט צוגעטשעפעט קיין אידעען צום שווינדל, און איר...

— אום גאָטס ווילן, צו וואָס רעדט איר דאָס ? — האָב איך אויס-גערופּן מיט שרעק, ברעכנדיק די הענט און שנעל צוגייענדיק צו איר. — גיין, זינאידאָ פעדאַראָוואַ, גיין. דאָס איז ציניזם, מען טאָר נישט אַזוי פאַרצווייפלען, הערט מיך אויס, — האָב איך פאַרגעזעצט, אַנכאפּנדיק זיך אָן אַ געדאַנק, וועלכער האָט פּלוצלינג נישט דייטלעך אַ בליק-געטון פאַ מיר אין קאַפּ און האָט, ווי מיר האָט זיך געדאַכט, נאָך געקענט אונז ראַטעווען. — הערט מיך, איך האָב דורכגעמאַכט אין מיין לעבן אַ סך, אַזוי פיל, אַז אַצינד פאַ דער דערינערונג דרייט זיך אַזש דער קאַפּ, און איך האָב אַצינד טיף תּופּס געווען מיטן מוח, מיט מיין צעווייטיקטער נשמה, אַז די פאַשטימונג פונם מענטש פאַשטייט אַדער אין גאַרנישט, אַדער בלויז אין איינעם — אין אַפּערוויליקער ליבע צום נאַנטן. אַט אַהין דאַרפן מיר גיין און דערין ליגט אונזער פאַשטימונג. אַט דאָס איז מיין גלויבן !

ווייטער האָב איך געוואָלט רעדן וועגן באַרמהאַרציקייט, וועגן אַל-פאַרגעביקייט, נאָר מיין קול האָט פּלוצלינג אָנגעהויבן קלינגען נישט אויפריכטיק, און איך האָב זיך פאַרלוירן.

— מיר ווילט זיך לעבן ! — האָב איך אַרויסגעזאָגט אויפריכטיק, — לעבן, לעבן ! איך וויל פרידן, שטילקייט, איך וויל וואַרעמקייט, אַט דעמדאָזיקן ים. אייער נאַנטקייט, אַ, ווי וואָלט איך געוואָלט אויך איך סוגעסטירן דעמדאָזיקן ליידנשאַפטלעכן לעבנס-דורשט ! איר האָט אַקאַרשט געוועזן וועגן ליבע, אָבער פאַר מיר וואָלט גענוג געווען אפילו אייער נאַנטקייט בלויז, אייער קול, דער אויסדרוק פון פנים...

זי איז רויט געוואָרן און געזאָגט שנעל, כדי מיר איבערצושלאָגן די רייד :

— איר האָט ליב דאָס לעבן, און איך האָב עס פייגט, משמעות, אונזערע וועגן זענען פאַרשידן.

זי האָט זיך אָנגעגאַסן טיי, נאָר האָט זיך נישט צוגערירט צו איר.
זי איז אַריינגעגאַנגען אין שלאָפֿציער און זיך געלייגט.
— איך מיין, ס'איז גלייכער פאַר אונז אָפֿצוהאַקן פֿון דעמדאָזיקן
שמועס, — האָט זי מיר געזאָגט פֿון דאָרטן, — פאַר מיר איז שוין אַלץ
געענדיקט און ס'איז מיר גאַרנישט נייטיק... וואָס-זשע איז נאָך דאָ צו
רעדן!

— ניין, נישט אַלץ איז געענדיקט!
— מילא, זייער גוט!... איך ווייס! ס'האָט מיר שוין דער-
עסן... ס'וועט זיין גענוג.

איך בין נאָך געשטאַנען אַ ביסל, בין זיך דורכגעגאַנגען הין און
צוריק איבערן צימער און אַרויסגעגאַנגען אין קאָרידאָר. ווען איך בין
נאָכדעם, שפּעט באַמאַכט, צוגעגאַנגען צו איר טיר און זיך צוגעהערט,
האָט זיך מיר דייטלעך דערהערט אַ געוויין.

אויפֿן צווייטן טאָג אינדערפרי האָט דער לאַקיי, דערלאַנגענדיק
מיר דאָס אָנטועכץ, מיטגעטיילט מיט אַ שמיכל, אַז די פרוי פֿון 13-טן
נומער גייט צו קינד. איך האָב זיך ווי ס'איז אָנגעטון און, אויסגיינדיק
פֿון שרעק, בין איך שנעל אַריין צו זינאידא פּעדאָראָווען; אין איר
נומער האָט זיך געפֿונען אַ דאָקטאָר, אַן אַקישערקע און אַ באַיאָרטע
רוסישע דאַמע מיטן נאָמען דאָראַ מיכאַילאָוונאַ. ס'האַבן זיך געשפּירט
עטער-טראָפֿנס, אַזוי ווי נאָר איך האָב איבערגערעטן די שוועל, האָט
זיך דערהערט אַ שטילער, באַקלאַגלעכער קרעכץ, און ממש ווי אַ ווינט
וואַלט אים מיר דערטראָגן פֿון רוסלאַנד; איך האָב זיך דערמאַנט אָן
אַרלאָזן, זיין איראַניע, פּאַליען, די גיעוואַ, דעם פּליאַכעסדיקן שניי,
נאָכדעם דעם פּאיעטאָן אָן אַ פּאַרטוך, די נבואה, וועלכע איך האָב אי-
בערגעלייענט אינם קאַלטן פּרימאַרגן-הימל, און דאָס פּאַרצווייפֿלטע גע-
שריי: „גינאַ! גינאַ!“

— גייט אַריין צו איר, — האָט געזאָגט די דאַמע.
איך בין אַריינגעגאַנגען צו זינאידא פּעדאָראָווען מיט אַזא געפֿיל,
ווי איך וואַלט פֿלומרשט געווען דער פּאַטער פֿון קינד. זי איז געלעגן
מיט געשלאָסענע אויגן, אַ דאַרע, אַ פּלייכע, אין אַ ווייס הייבל מיט שפיצן.
איך געדענק, צוויי אויסדריקן זענען געווען אין איר פֿנים: איינער אַ
פּלייכגליטיקער, אַ קאַלטער, אַ פּלעגמאַטישער, דער אַנדערער אַ קינד-
פּאַטער.

שער און היילפסלאָזער, וועלכן ס'האָט איר צוגעגעבן דאָס ווייסע קייבל.
זי האָט נישט געהערט, ווי איך בין אַריינגעקומען, אָדער, אפשר, האָט
זי געהערט, נאָר נישט געלייגט קיין אַכט אויף מיר. איך בין געשטאַנען,
האַב געקוקט אויף איר און געוואַרט.

נאָר אַט האָט זיך איר פנים אויסגעקרוימט פֿיין ווייטיק, זי האָט גע-
עפנט די אויגן און אָנגעהויבן קוקן אויפן סופּיט, אַזוי ווי זי וואָלט זיך
איבערגעלייגט, וואָס מיט איר איז. . . אויף איר פנים האָט זיך באַוויזן אַן
אויסדרוק פֿון עקל.

— העסלעך, — האָט זי אַרויסגעפליסטערט.

— זינאידא פּעדאַראָוונאַ, — האָב איך שוואַך אַ רוף געטון. זי האָט
גלייכגילטיק, פּלעגמאַטיש אַ קוק געטון אויף מיר און פאַרמאַכט די אויגן. איך
בין נאָך אַ ביסל געשטאַנען אין אַרויסגעגאַנגען.

באַנאַכט האָט מיר דאַריאַ מיכאַילאָוונאַ מיטגעטיילט, אַז ס'איז גע-
בוירן געוואָרן אַ מיידעלע, נאָר אַז די קימפּעטאַרין איז אין אַ געפּערלעכן
צושטאַנד; נאָכדעם איז מען געלאָפּן איבערן קאַרידאָר, ס'איז געווען אַ
גערודער. דאַריאַ מיכאַילאָוונאַ איז ווידער אַריינגעקומען צו מיר, און מיט
אַ פאַרצווייפלט פנים, ברעכנדיק זיך די הענט, האָט זי גערעדט:

— אַ, דאָס א'ו שרעקלעך! דער דאָקטאָר איז חושד, אַז זי האָט
איינגענומען סם! אַ, ווי נישט שיין ס'פירן זיך דאָ אויף די רוסי-
שע.

און אויפן צווייטן טאָג מיטאַג-צייט איז זינאידא פּעדאַראָוונאַ גע-
שטאַרבן.

XVIII.

ס'זענען אריבער צוויי יאָר. די אומשטענדן האָבן זיך געענדערט,
איך בין ווידער אַדעקגעפאַרן קיין פעטערבורג, און האָב שוין דאָ גע-
קענט וואוינען נישט פאַרבאָרגענערהייט. איך האָב שוין איצט נישט מורא
געהאַט צו זיין און זיך אויסווייזן סענטימענטאַל, און האָב זיך אינגאַנצן

איבערגעגעבן דעם פאטערלעכן, אָדער, ריכטיקער, דעם געצנדיגערישן געפיל, וואָס ס'האָט אין מיר געוועקט סאָניא, זינאידא פּעדאַראָוונעס טאָכ-טער. איך פלעג זי קאַרמען מיט די אייגענע הענט, פלעג זי באַדן, לייגן שלאַפּן, נישט אַראָפּנעמען פון איר גאַנצע נעכט קיין אויג און אויס-שרייען, בשעת מיר האָט זיך געדאַכט, אַז די גיאנקע וועט זי פּאַלד אַראָפּלאָזן. מיין דאָרשט נאָך אַ געוויינטלעך בירגערלעך לעבן איז וואָס ווייטער געוואָרן אַלץ שט דיקער און צערייצטער, נאָר די ברייטע פּאַנ-טאָזיקע האָבן זיך אָפּגעשטעלט פאַ סאָניען, גלייך זיי וואָלטן אין איר, ענדלעך, געפונען גראַד דאָס, וואָס מיר איז נייטיק געווען. איך האָב ליב געהאַט דאָס מיידעלע ביז משוגעה. אין איר האָב איך געזען דעם המשך פון מיין לעבן, און מיר האָט זיך נישט נאָר געדאַכט, נאָר כ'האַב געפילט, כמעט געגלייבט, אַז ווען איך וועל, סוף פל סוף, אַראָפּוואַרפן פון זיך דאָס דארע, בייניקע, האַריקע לייב, וועל איך דאָן לעבן אין די דאָזיקע פּלויע אייגעלעך, אין די פּלאַנדע זיידענע הערעלעך און אין די דאָזיקע פּוכיקע ראָזיקע הענטעלעך, וועלכע גלעטן מיך אַזוי ליבפול אי-זערן פנים און נעמען אַרום מיין האַל.

סאָניעס גורל האָט מיך געשראַקן. איר פּאַטער איז געווען אַרלאָז, אין דער געבורט-צייגניש האָט זי געהייסן קראַסנאָוסקאָיא, און דער איינ-ציקער מענטש, וועלכער האָט געוואוסט וועגן איר עקזיסטענץ און פאַר וועמען דאָס איז געווען אינטערעסאַנט, דאָס הייסט איך, האָב שוין גע-האַלטן פאַ די לעצטע אַקאָרדן פון מיין ליד. מען האָט באַדאַרפט וועגן איר ערנסט אַ קלער טון.

פּאַלד אויפן צווייטן טאָג נאָך מיין קומען קיין פּעטערבורג, בין איך אַוועק צו אַרלאָזן. ס'האָט מיר געעפנט אַ דיקער זקן מיט געלע באַקן-בערד און אַן וואַנסעס, אַפנים אַ דייטש. פּאַליאַ, וועלכע האָט אויפגע-רוימט אין גאַסטציער, האָט מיך נישט דערקענט, אָבער דערפאַר האָט מיך אַרלאָז דערקענט מאַמענטאַל.

— אַ הער רעוואָלוציאָנער! — האָט ער געזאָגט, באַטראַכטנדיק מיך מיט נייגערדיקייט און לאַכנדיק. — ווי קומט איר עס אַהער ? ער האָט זיך אַבסאָלוט נישט געענדערט : פונקט דאָס אייגענע געקעבלטע, נישט-אַנגענומענע פנים, דיזעלבע איראַניע, און אויפן טיש איז, ווי אין אַמאָליקער צייט, געלעגן אַ ניי בוך מיט אַ מעסער פון העל-

פאנט-ביין אריינגעלייגט דערין. משמעות, ער האָט געלייענט איידער איך
 בין אריינגעקומען. ער האָט מיך געבעטן זיצן, פאַרגעלייגט אַ ציגאַר,
 און מיט אַ דעליקאַטקייט, וואָס איז אייגן נאָר גוט-דערצויגענע מענטשן,
 זאָט ער, מאַסקירנדיק דאָס נישט אָנגענעמע געפיל, וואָס ס'האָט באַ אים
 ירוועקט מיין פנים און מיין מאַגערע פיגור, דרך-אגב באַמערקט, אַז
 זיך איז לייכט צו דערקענען, נישט קינדליך דערויף, וואָס איך בין באַ-
 וואַקסן מיט אַ באַרד. מען האָט אָנגעהויבן רעדן וועגן וועטער, וועגן פא-
 ריז, כּדי גיכער פטור צו ווערן פון דער שווערער אומפאַרמיידלעכער
 פראַגע, וועלכע האָט געמאַטערט סיי אים, סיי מיך, האָט ער גע-
 פרעגט :

— זינאידא פּעדאַראָוונאַ איז געשטאַרבן ?

— יאָ, געשטאַרבן. — האָב איך געענטפּערט.

— אין קימפעט ?

— יאָ, אין קימפעט. דער דאָקטאָר האָט חושד געווען אַן אַנדערע
 סיבה פון טויט, אָבער... אי פאַר אייך, אי פאַר מיר איז רויקער צו
 קלערן, אַז זי איז געשטאַרבן פון קימפעט.

ער האָט אָפּגעזיפּט פון אַנשטענדיקייט וועגן און איז פאַרשוויגן
 געוואָרן. אַ וויילע איז געווען שטיל.

— אַזוי, און באַ מיר איז אַלץ, ווי געווען. קיין שום באַזונדערע
 שינויים, — האָט ער געשווינד אָנגעהויבן רעדן, באַמערקנדיק, אַז איך
 באַקוק דעם קאַבינעט. — דער פּאַטער, ווי איר ווייסט, איז אין דימיטיע
 און ריט שוין אָפּ, איך בין אַלץ אויפן אייגענעם אָרט. פּיעקאַרסקין
 געדענקט איר ? ער איז אַלץ דער אייגענער. גרויזן איז פאַראַיאָרן גע-
 שטאַרבן פון דיפּטעריע... נו, קוקשקין לעבט און דערמאָנט אָפּט וועגן
 אייך. אַגב, — האָט אַרלאָו פאַרגעזעצט, שצמענדיק אַראַפּלאַנדיק די
 אויגן : — ווען קוקשקין האָט זיך דערוואוסט, ווער איר זענט, האָט ער
 אומעטום אָנגעהויבן דערציילן, אַז איר האָט פּלומרשט געמאַכט אויף אים
 אַן אָפּפאַל, געוואָלט אים דערהרגענען... און ער האָט זיך קיים גערע-
 טעוועט.

איך האָב געשוויגן.

— אַלטע דינער פאַרגעסן נישט זייערע הערן... ס'איז זייער פּיין

פון אייער זייט, — האָט אַ שפּאַס געטון אַרלאָזן. — איר וועט אפּשד
טרינקען וויין אָדער קאווע ? איך וועל הייסן אויפקאָכן.
— גיין, איך דאַנק, איך בין צו אייך געקומען וועגן זייער אַ וויכ-
טיקן ענין, געאָרגי אינאוואַניטש.

— איך בין אפילו נישט קיין בעלן אויף וויכטיקע ענינים, נאָר
איך בין איך גרייט צו דינען. וואָס ווינטשט איר ?

— זעט איר, — האָב איך אַנגעהויבן, אויפּרעגנדיק זיך, — מיט
מיר געפּינט זיך דאָ איצט די טאַכטער פּון דער געשטאַרבענער זינאידאַ
פעדאַראָוונען. . . ביז אַצינד האָב איך זיך פאַרנומען מיט איר דערציִונג,
נאָר, ווי איר זעט, וועל איך אַהיינט-מאַרגן פאַרוואַנדלעט ווערן אין אַ
פּוסטן קלאָנג. איך וואָלט געוואָלט שטאַרבן מיטן געדאַנק, אַז זי איז איינ-
געאַרדנט.

אַרלאָזן איז לייכט רויט געוואָרן, האָט זיך אַנגעכמורעט און שטרענג
אַ וואָרף געטון אויף מיר אַ בליק. אויף אים האָט געוויקט נישט-אַנגע-
נעם נישט אַזוי דער „איכטיקער ענין“, ווי מיינע ווערטער וועגן פאַר-
וואַנדלעט ווערן אין אַ פּוסטן קלאָנג, וועגן טויט.

— יאָ, וועגן דעם דאַרף מען אַ קלער טון, — האָט ער געזאָגט,
פאַרשטעלנדיק די אויגן, ווי פּון דער זון. — איך דאַנק אייך, איר זאָגט,
אַ מיידעלע ?

— יאָ, אַ מיידעלע, אַ וואַינדערבאַר מיידעלע !

— יאָ, דאָס איז, נאַטירלעך, נישט קיין מאַפּס, נאָר אַ מענטש. . .
פאַרשטענדלעך, מען דאַרף ערנסט אַ קלער טון. איך בין גרייט אַנטייל
צו נעמען און. . . איך בין אייך זייער דאַנקבאַר.

ער איז אויפגעשטאַנען, זיך דורכגעגאַנגען, בייסנדיק די נעגל, און
האַט זיך אָפּגעשכעלט פאַר אַ בילד.

— וועגן דעם דאַרף מען אַ קלער טון, — האָט ער געזאָגט שטיל,
שטייענדיק צו מיר מיטן רוקן. — איך וועל היינט זיין באַ פּיעקאַרסקין
און וועל-אים בעטן צו-פאַרן צו קראַסנאַווסקין. איך מיין, אַז קראַסנאַו-
סקי וועט זיך נישט לאָנג קוועקלען און וועט מסכים זיין צו נעמען דאָס-
דאָזיקע מיידעלע.

— אָבער, אַנטשוילדיקט, איך ווייס נישט, סאַראַ שייכות האָט דאָ

קאסנאווסקי, — האָב איך געזאָגט, אויך אויפשטייענדיק און צוגייענדיק צום בילד אין צווייטן עק פון קאָבינעט.

— נאָר זי טראָגט דאָך זיין פאָמיליע-נאָמען, האָף איך! — האָט געזאָגט אַרלאָוו.

— יאָ, ער איז, אפשר, לויטן געזעץ מחויב צו נעמען צו זיך דאָס קינד, כ'ווייס נישט, נאָר איך בין געקומען צו אייך, געאַרגי אינאַניטש, רעדן נישט וועגן געזעצן.

— יאָ, יאָ, איר זענט גערעכט, — האָט ער שנעל איינגעשטימט. —

איך זאָג, דאָכט זיך, אָן אומזין. נאָר רעגט זיך נישט אויף. מיר וועלן באַזאָרגן, אַז אַלע זאָלן בלייבן צופרידן. נישט איינס, איז דאָס צווייטע, נישט דאָס צווייטע, איז דאָס דריטע, נאָר אזוי, צי אַנדערש וועט די דאָ-זיקע קיצלדיקע פראַגע געלייזט ווערן. פיעקארסקי וועט אַלץ דערליידיקן.

איר וועט אזוי גוט זיין מיר איבערלאָזן אייער אַדרעס, און איך וועל אייך תיכף מיטטיילן דעם באַשלוס, צו וועלכן מיר וועלן קומען, וואו וואוינט איר? אַרלאָוו האָט פאַרשריבן מיין אַדרעס, אַפגעזיפצט און געזאָגט מיט

א שמיכל:

— סאַראַ עובדא דאָס איז, רבונן של עולם, צו זיין אַ פּאָטער פון

אַ קליינער טאָכטער! אָבער פיעקארסקי וועט אַלץ דערליידיקן. דאָס איז

אַ „חכם“ אַ מענטש. אין פאַרזי זענט איר לאַנג געווען?

— אַ חדשים צוויי.

מיר האָבן געשוויגן אַ ביסל. אַרלאָוו האָט, משמעות, מורא געהאַט

אַז איך וועל ווידער אָנהייבן רעדן וועגן מיידעלע און, בכדי אַפצוציען

מיין אויפמערקזאמקייט אויף אַן אַנדערער זייט, האָט ער געזאָגט:

— איר האָט שוין, מסתמא, פאַרבעסן אָן אייער בריוו און איך

באַהאַלט אים. אייער דעמאָלטיקע שטימונג איז מיר פאַרשטענדלעך, און

כ'דאַרף זיך מודה זיין: איך שעץ דעמדאָזיקן בריוו. פאַרשאַלטן, קאַלט

בלוט, אזיאַט, פערדיש געלעכטער — דאָס איז פּיין און כאַראַקטעריס-

טיש, — האָט ער פאַרגעזעצט מיט אַן איראַגישן שמיכל. — אַזן דער

גרינד-געדאַנק איז, מהיכי תיחי, נאָנט צום אמת, הגם מען קען אָן אַ

שייער אַפאַגירן, דאָס הייסט, — האָט ער צוגעגעבן: — נישט קיינ

געדאַנק גופא, נאָר קיינן אייער שטעלונג צו דער פראַגע, קיינן אייער,

אזוי צו זאָגן, טעמפעראַמענט. יאָ, מיין לעבן איז אומבאַרמאַל, פאַר-

דארבן, טויג נישט צו גארנישט, און אנהייבן א ניי לעבן שטערט מיר די פחדנות, — דאָ זענט איר פולשטענדיק גערעכט. אָבער וואָס איר נעמט דאָס אזוי נאָנט צום האַרצן, רעגט זיך אויף און ווערט אַזש אַאר-צווייפֿלט, דאָס איז שוין נישט ראַציאָנעל, — דערין זענט איר אינגאַנצן אויבגערעכט.

— אַ לעבעדיקער מענטש קען נישט נישט-ווערן אויפגערעגט און פאַרצווייפֿלט, ווען ער זעט, ווי ער אַליין זינקט און אַרום אים זינקען אַנדערע.

— ווער זאָגט דען! איך פרעדיק לעלוטין נישט קיין גלייכגילטי-קייט, נאָר איך וויל בלויז אַן אַביעקטיווע באַציונג צום לעבן. וואָס מער אַביעקטיוו מיר זענען, אַלץ ווייניקער ריזיקירן מיר אַריינצופאַלן אין אַ טעות. מען דאַרף קוקן אין שורש און זוכן אין יעדער דערשיינונג די סיבה פון אַלע סיבות. מיר זענען אַפגעשוואַכט געוואָרן, האָבן זיך אַפגע-לאָזט, זענען סוף פֿל סוף געפאַלן, אונדזער דור באַשטייט ס'רוב פון נעו-ראַסטעניקער און קלאָגערס, מיר ווייסן נאָר צו טענהן וועגן מידיקייט און איבערגעמאַטערטיקייט, אָבער שולדיק דערין זענען נישט איר און נישט איך: מיר זענען צו קליינטשיק, אַז פון אונזער רצון זאָל קענען אָפהענגען דער גורל פון אַ גאַנצן דור. דאָ, דאַרף מען אָננעמען, זענען פאַרהאַן סיבות גרויסע, אַלגעמיינע, וועלכע האָבן פון ביאָלאָגישן שטאַנד-פונקט זייער סאַלידן זכות הקיום. מיר זענען געוואַסטעניקער, מעלאַנכאָ-ליקער, בעלי-עבירהניקעס, אָבער, ס'קען זיין, דאָס איז נייטיק און נוצ-לעך פאַר יענע דורות, וואָס וועלן קומען נאָך אונז. קיין איינציקע האָר פאַלט נישט אַרויס פון קאַפּ אָן דעם אויבערשטנס רצון, — מיט אַנדערע ווערטער, אין דער נאַטור און אין דער מענטשלעכער סביבה געשעט נישט גאַרנישט סתם אזוי. אַלץ איז באַגרינדעט און גויטווענדיק. און אויב אזוי, איז וואָס האָבן מיר זיך אזוי צו באַזמרויקן און שרייבן פאַר-צווייפֿלטע בריוו?

— דאָס איז, אפשר אמת, — האָב איך געזאָגט, אַ קלער געבן-דיק, — איך גלייב, די קינפטיקע דורות וועט זיין לייכטער און לייכטי-קער; זיי וועט דינען אונזער דערפאַרונג. אָבער ס'וויילט זיך דזיך לעבן אוימאַפהענגיק פון די שפעטערדיקע דורות און נישט בלויז פאַר זייערע-זעגן, דאָס לעבן ווערט געגעבן איינמאַל, און ס'וויילט זיך דורכלעבן עס

מונטער, פארשטאנדיק, שיין. ס'וילט זיך שפילן אן אָנגעזענע, זעלבסט-
שטענדיקע, איידעלע ראָלע, ס'וילט זיך מאַכן געשיכטע, אַז טאַקע די-
דאָזיקע דורות זאָלן נישט האָבן קיין רעכט צו זאָגן וועגן איטלעכען פון
אונז: דאָס איז געווען אַ גאַרנישט, אָדער נאָך עפעס ערגערס. . . איך
גלייב סיי אין דער צוועקמעסיקייט, סיי אין דער נויטווענדיקייט פון דעם,
וואָס קומט-פאַר אַרום אונז, אָבער וואָס גייט מיך אָן דידאָזיקע נויטווענ-
דיקייט, הלמאי זאָל פאַרלוירן גיין מיין „איך“?

— מילא, וואָס קען מען טון! — האָט אַ זיפן געטון אַרלאָזן,
אויפהייבנדיק זיך, און אזוי ווי געבנדיק צו פאַרשטיין, אַז אונזער גע-
שפּרעך איז שוין געענדיקט.

איך האָב זיך גענומען צום היטל.

— איר זענט סך-הפּל אַ האַלבע שעה געזעסן, און גיט נאָר אַ
קוק, וויפיל פּראָגן מיר האָבן אַרעלייזט! — האָט געזאָגט אַרלאָזן, באַ-
גלייטנדיק מיך ביזן פאַרציימער, — וועל איך זיך זען מיט פּיעקאַרסקין.
איר קענט זיין רייק.

ער האָט זיך אָפּגעשטעלט וואַרטן ביז איך וועל זיך אַנטון און איז,
קענטיק, געווען צופּרידן, וואָס איך גיי שוין אַוועק.

— געאַרגי איוואַניטש, גיט מיר אַפּ מיין בריוו, — האָב איך גע-
זאָגט.

— גוט.

ער איז אַוועק אין קאַבינעט אַריין, און אין אַ מינוט אַרום האָט
ער זיך אַימגעקערט מיטן בריוו. איך האָב אָפּגעדאַקט און בין אַרויס-
געגאַנגען.

אויפן צווייטן טאַג האָב איך דערהאַלטן פון אים אַ צעטעלע. ער
האַט מיך באַגריסט מיט דער גינסטיקער לעזונג פון דער פּראָגע. פּיע-
קאַרסקי האָט אַ באַקאַנטע דאַמע, וועלכע האַלט אַ פענסיע, אַזאָ מין
קינדער-גאַרטן, וואו ס'ווערן אָנגענומען אפילו נאָך גאַר קליינע קינדער.
אויף דער דאַמע קען מען זיך פּילשטענדיק פאַרלאָזן, נאָר איידער מען גייט
מיט איר איין, שאַדט נישט איבערצורעדן מיט קראַסנאַווסקיין — אזוי
פאַדערט די פאַרמאָליטעט. ער עצהט מיר, כ'זאָל תּיכּף אַוועק צו פּיע-
קאַרסקין, און אַגב פּיטנעמען מיט זיך, אויב ס'איז פאַרהאַן, אַ געבורט.

צייגניש. „נעמט אָן די פּאַרזיכערונג אין אויפריכטיקער אַכטונג און אי-
בערגעגעפנהייט פון אייער אונטערטעניקן דינער“...
איך האָב געלייענט דעמדאָזיקן בריוו, און סאַניע איז געזעסן אויפן
טיש און געקוקט אויף מיר אויפּמערקזאַם, נישט רירנדיק מיט קיין אויג,
גלייך זי וואָלט געוואוסט, אַז ס'ווערט באַשלאָסן איר גורל.

די לופטנשפרינגערין

1.

בא אלגא איוואנאוונען אויף דער חתונה זענען געווען אלע אירע פריינד און גוטע באקאנטע.

— גיט א קוק אויף אים : אמת, אין אים איז עפעס פארהאן ? — האט זי אנגעווירן אירע פריינד אויפן מאן, אזוי ווי וועלנדיק דערקלערן, פארוואס זי האט עס חתונה געהאט מיט א פשוטן גאנץ געוויינטלעכן און מיט גארנישט מערקווירדיקן מענטש.

איר מאן, אָסיפ סטעפאניטש דימאָוו, איז געווען אַ דאָקטאָר אין האַט געהאַט אַ ראַנגע פֿון אַ טיטולאַרן מלוכה-ראַטמאַן. געדינט האָט ער אין צוויי שפּיטאַלן : אין איינעם אַלס הויפט-אַרדינאַטאָר און אין צווייטן — אַלס פּראָזעקטאָר. יעדן טאָג פֿון 9 אינדערפרי ביז מיטאַג האָט ער אַנגענומען קראַנקע און זיך פּאַרנומען אין זיין אָפּטיילונג, און נאַכמיטאָג פלעגט ער פֿאַרן אין צווייטן שפּיטאַל אַריין און דאַרטן פּאַלמעסן די געשטאַרבענע קראַנקע. די פּריוואַטע פּראַקטיק זיינע איז געווען אַ נישטיקע, בערך פינף הונדערט רובל איבערן יאָר. דאָס איז אַלץ, וואָס נאָך קען מען וועגן אים זאָגן ? אַ קיינ-אַבער אַלגא איוואנאוונא, אירע פריינד און גוטע באקאנטע זענען געווען נישט גאר קיין געוויינלעכע מענטשן. איסלעכער פון זיי איז געווען מיט עפעס מערקווירדיקן און א ביסל באַוואַסע. האָט שוין געהאַט אַ נאָמען און זיך גערעכנט פֿאַר אַ באַרימטהייט, אַרע...

ווען ער ער איז נאך אפילו נישט געווען בארימט, האָט ער אָבער דערפאַר
געגעבן גלענצנדיקע האַפנונגען. און אָט : אַן אַרטיסט פון דראַמאַטישן
טעאַטער, אַ גרויסער, שוין לאַנג אַנערקענטער טאַלענט, אַ גאַלאַנטער,
קלוגער און באַשיידענער מענטש אין אַן אויסגעצייכנטער רעציטאַטאָר,
וועלכער האָט געלערנט אַלס אַינזאַנאווען רעציטירן ; אַ זיגער פון
דער אַפערע, אַ גוטמוטיקער בעל-גוף, וואָס פלעגט מיט אַ זיפּן פאַרזיכערן
אַלס אַינזאַנאווען, אַז זי פירט זיך איבער : ווען זי וואָלט זיך נישט
געפּוילט און זיך גענומען אין די הענט אַריין, וואָלט פון איר אַרויס-
געקומען אַ מערקווירדיקע זינגערין ; דאַן, עטלעכע קינסטלער און בראַש
פון זיי דער זשאַנריסט, אַנימאַליסט און פּינאַזשיסט ריאַבאַזאָסקי, זייער
אַ שיינער בלאַנדער יונגערמאַן, פון אַ יאָר 25, וועלכער האָט געהאַט
דערפאַלג אויף די אויסשטעלונגען און וואָס האָט פאַרקויפט זיין לעצט
בילד פאַר 500 רובל. ער פלעגט פאַרריכטן אַלס אַינזאַנאווען אירע
עטיודן און זאַגן, אַז פון איר וועט, קען זיין, אַרויסקומען אַ לייט ;
דאַן אַ וויאַלאַנטשעליסט, וואָס דער אינסטרומענט האָט באַ אים געוויינט,
און וועלכער פלעגט אַפּנהאַרציק מודה זיין, אַז פון אַלע אים באַקאַנטע
פּרויען קען אַקאַמפּאַנירן בלויז איין אַלס אַינזאַנאווע ; דאַן אַ לייטעראַט,
אַ יונגער, נאָר שוין אַ באַוואוסטער, וועלכער האָט געשריבן ראַמאַנען,
דראַמען און דערציילונגען. ווער נאָך ? נו, נאָך וואָסלי וואַסיליעוויטש,
אַ פּריץ-אַ גוט-באַזיצער, אַ דילעטאַנט-אילוסטראַטאָר און וויניעטיסט,
וועלכער האָט געהאַט אַ שטאַרקן חוש פאַרן אַלטן רוסישן סטיל,
פאַר פאַלקלאָר און פאַלקס-עפּאָס ; אויף פאַפּיר, אויף פאַרצעליי און פאַר-
קאַפּטשעטע טעלעריס פלעגט ער ממש באַווייזן וואונדער. אין דער סביבה
פון דערדאָזיקער אַרטיסטישער, פּרייער און דורכן לעבן צעבאַלעוועטער
חברה, וועלכע איז, אמת, געווען סובטעל און באַשיידן, אָבער וועלכע
פלעגט זיך דערמאַנען אָן דער עקזיסטענץ פון עפעס דאַקטוירים נאָר
בשעת אַ קראַנקהייט, — פאַר דערדאָזיקער חברה האָט דער נאַמען זי-
מאַן געקלונגען אַקוראַט אַזוי גלייכגילטיק, ווי סידאַראָו אָדער סאַרא-
טאַו און ער אַליין האָט אויסגעוויזן פרעמד, איבעריק און קליינטיק.
באַטש ער איז געווען הויכוואַסיק און ברייטפלייציק. זיי האָט זיך
געדאַכט, אַז ער איז אַנגעטון אין אַ פרעמדן פּראַק און אַז באַ אים איז
זי סוביעקטיש בערדל. איבעריקנס, ווען ער וואָלט געווען אַ מרייבער

אָדער אַ קינסטלער, וואָלטן זיי געזאָגט, אז מיט זיין בערדל דערמאָנט ער זאָלן.

דער אַרטיסט האָט געזאָגט אַלסאָ איוואַנאווען, אז מיט אירע פּלאַק-סענע האָר און אינם חתונה-שטאַט איז זי זייער ענלעך צו אַ שלאַנק קערשנבײַמל, ווען ס'איז פּרילינג-צײַט געדיכט באַדעקט מיט צאַרטע וויי-סע בלימעלעך.

— גיין, הערט נאָר! — האָט אים געזאָגט אַלסאָ איוואַנאווען, אָג-כאַפּנדיק אים באַ דער האַנט, — ווי אזוי האָט דאָס געקענט פּלוצלינג נעשען? הערט נאָר, הערט. . . כ'דאַרף אייך זאָגן, אז מיין פּאָטער האָט געאַרבעט צוזאַמען מיט דימאָון אין איין שפּיטאַל. ווען דער פּאָטער איז, נעבעך, קראַנק געוואָרן, האָט דימאָון גאַנצע טעג און נעכט דיזשורירט באַ זיין געלעגער. אזוי פיל זעלבסטאַפּערונג! הערט, ריאַבאַווסקי. . . און איר, שרייבער, הערט, ס'איז זייער אינטערעסאַנט. קומט אַהער נענטער. זיפיל זעלבסטאַפּערונג! איך בין אויך נישט געשלאָפּן אַ נאַכט און גע-ועסן לעבן פּאָטער, און פּלוצלינג — גוט מאַרגן, כ'האַב באַזיגט דעם בחור! מיין דימאָון האָט זיך פאַרליבט איבער די אויערן. כ'לעבן, דאָס מוז איז טיילמאַל אזוי אויסטערליש. יאָ, נאָכן פּאָטערס טויט פּלעגט ער אַמאַל קומען צו מיר, כ'פלעג אים טרעפּן אויף דער גאַס און אין איין שיינעם העלן טאָג האָט ער פּלוצלינג — באַץ! געמאַכט אַ פאַרשלאַג. . . ס'איז פאַרגעקומען אינגאַנצן אומדערוואַרט. . . איך האָב אַ גאַנצע נאַכט אָפּגעוויינט און אַליין זיך גיהנומדיק איינגעליבט. און אָט ווי איר זעט, בין איך געוואָרן זיין ווייב. אמת, אין אים איז פאַרהאַן עפעס שטאַרקס, מעכטיקס, בערישס? אַצינד איז זיין פנים געווענדט צו אונז אויף דריי פערטל, ס'איז שלעכט פאַלויכטן. נאָר ווען ער וועט זיך אויסדרייען, זאָלט איר אַ קוק טון אויף זיין שטערן. ריאַבאַווסקי, וואָס וועט איר זאָגן אויף דעם שטערן? דימאָון, מיר רעדן וועגן דיר! — האָט זי אויסגע-שריגן צום מאַן. — קום אַהער, שטרעק אויס דיין ערלעכע האַנט ריאַבאַווסקי. . . אָט אזוי, זײַט גוטע פּרײַנד.

דימאָון האָט מיט אַ נאָיוון, גוטמוטיקן שמייכל אויסגעשטרעקט דיאַבאַווסקיין די האַנט און געזאָגט:

— ס'פרייט מיך זייער, מיט מיר צוזאַמען האָט געענדיקט דעם

אוינווערזיטעט א געוויסער ריאבאָוסקי. עס איז נישט אייערס א קרוב ?

II.

אַלגא איוואַנאָוואַ איז אַלט געווען 22 יאָר, דימאָו — 31. נאָך דער חתונה האָבן זיי אָנגעהויבן לעבן גרויסאַרטיק. אַלגא איוואַנאָוואַ האָט אין גאַסצימער געדיכט באַהאַנגען אַלע ווענט מיט אייגענע אין פרעמדע עטיודן אין ראַמען און אָן ראַמען, אין לעבן דעם פּאַרטעפּיאַן אין מעבל האָט זי איינגעאַרדנט אַ שיינע אָנגעוואַרפּנקייט פון כינעזישע שירמ-דעקן, מאַלברעטער, פאַרשידנפאַרביקע טיכעלעך, קינשוואַלן, ביוסטלעך, פּאַטאַגראַפיעס. . . אינם גאַסצימער האָט זי אויסגעקלאַפט די ווענט מיט קאַרע-בילדלעך, אויפגעהאַנגען לאַפטשעס מיט אַ סערפּ, אוועקגעשטעלט אין ווינקל אַ קאַסע און אַ גראַבליע, און ס'האַט זיך באַקומען אַ גאַסט-צימער אין רוסישן געשמאַק. אין שלאַפּצימער האָט זי, פּדי ס'זאָל זיין ענלעך צו אַ הייל, אויסגעדראַפּירט דעם סופּיט און די ווענט מיט טונג-קעלן טוך, האָט אויפגעהאַנגען איבער די בעטן אַ ווענעציאַנישן לאַמטערן, און באַ די טירן האָט זי אַנדערגעשטעלט אַ פיגור מיט אַ האַלעבאַרדע. און אַלע האָבן איינגעפונען, אז באַם יונגן פּאַרפאַלק איז זייער אַ ליב ווינקעלע.

יעדן טאָג, אויפשטייענדיק פון געלעגער אַרום עלף אַ זיגער, האָט אַלגא איוואַנאָוואַ געשפּילט אויפן פּאַרטעפּיאַן, אַדער גאַר, ווען ס'איז געווען אַ זון, געמאַלט עפעס מיט איי-פאַרבן, נאָכדעם, אַרום איינס, איז זי געפאַרן צו איר שניידערין. מחמת דעם, וואָס דימאָו האָט פאַר-דינט זייער ווייניק געלט, קוים צום אויסקומען, און אַלגא איוואַנאָוואַ האָט פונדסטוועגן, געוואַלט אַפּט זיך באַווייזן אין נייע קליידער און איבערראַשן מיט אירע שטעטער, פלעגט איר און דער שניידערין אויס-קומען זיך צו באַנוצן מיט פאַרשידענע שפיצלעך. זייער אַפּט איז פון

אן ארט איבערגעפארבט קלייד, פון גארנישט קאסטנדיקע שטיקלעך טייל, שפיצן, פליזש און זייד ארויסגעקומען פשוט וואונדער, עפעס פישופדיקס; נישט קיין קלייד, נאָר אַ טרוים. פון דער שניידערין איז אַלגע איזא-נאָונא געוויינטלעך געפאָרן צו עפעס אַ באַקאנטער אַרטיסטין, כדי גע-וואויר צו ווערן טעאטער-נייעס און אגב זיך באַזאָרגן מיט אַ בילעט נאָ דער פרעמיערע פון אַ נייער פיעסע אָדער צו אַ בענעפיס. פון דער אַר-טיסטין האָט מען געדאַרפט פאָרן אין דער אַטעליע פונם קינסטלער אָדער אויף אַ בילדער-אויסשטעלונג, דערנאָך צו עמעצן פון די באַרימט-קיטן — איינלאָדן צו זיך, אָדער אָפגעבן אַ וויזט, אָדער סתם אַ ביסל פלוידערן. און אומעטום האָט מען זי מקבל פנים געווען פריילעך און פריינדלעך און זי פארזיכערט, אַז זי איז אַ וואוילע, אַ לייבע, אַ זעל-טענע. . . די אַלע, וואָס זי האָט גערופן באַרימטע און גרויסע, האָבן זי אויפגענומען, ווי אַן אייגענע, ווי זייערס גלייכן, און אייבשטימיק איר פאָר-געזאָגט, אַז באַ אירע טאַלענטן, געשמאַק און שכל, וועט פון איר אַרויס-קומען, אויב זי וועט זיך נאָר נישט צעברעקלען, עפעס גרויסעס. זי האָט געוונען, געשפילט פאָרטעפיאן, געמאַלט, געקלעפט, זיך באַטייליקט אין אַמאַטאָרישע ספּעקטאַקלען, און דאָס אַלץ נישט גלאַט אַזוי, נאָר מיט טאַלענט, האָט זי געמאַכט לאַמטערלעך אויף אַן אילומינאַציע, צי זי האָט זיך אַליין אויסגעצירט אָדער וועמען פארבונדן אַ קראַוואַט — אַלצדינק איז באַ איר אַרויסגעקומען אומגעוויינטלעך קינסטלעריש, גראַציעז און באַהנט. אָבער אין קיין שום נאָך האָט זיך איר טאַלענטירטקייט נישט אַרויסגעוויזן אַזוי בולט, ווי אין איר קענטניש שנעל צו באַקענען זיך אין נאַנט צונויף-גיין זיך מיט באַרימטע מענטשן. ס'האַט נאָר באַדאַרפט עמעצער כאַטש אַ ביסל באַרימט ווערן און לאָזן פון זיך הערן, ווי זי האָט זיך שוין באַקענט מיט אים און דעם אייגענעם טאָג זיך באַפריינדעט און איינגע-לאָדן צו זיך. יעדע נייע באַקאנטשאַפט איז געווען פאַר איר אַן אמתדי-קער יום-טוב. זי האָט פאַרגעטערט די באַרימטע מענטשן, האָט שטאַל-צירט מיט זיי און יעדע נאַכט געזעען זיי אין הילום. זי האָט געדורשט נאָך זיי און אַבסאָלויט נישט געקענט איינשטיילן איר דורשט. די אַלטע זענען אַוועקגעגאַנגען און פאַרגעסן געוואָרן, אויף זייער אַרט זענען געקו-מען נייע, אָבער אויך צו די נייע איז זי גיך צוגעוואוינט געוואָרן אָדער האָט זיך אין זיי אַנטישט און אַנגעהויבן ווידער דורשטיק זוכן גי.

אין נייע גרויסע מענטשן, האָט געפונען און ווייטער געזוכט. נאָכ-
וואָס ?

אַרום פינף האָט זי געגעסן מיטאַג אינדערהיים מיטן מאן. זיין
פשוט, געזעצטער שכל און גוטמוטיקייט האָבן באַ איר אַרויסגערופן אַ
נחתדיק געפיל און התפעלות. זי פלעגט אַלץ-אינאיינעם אויפשרינגען,
האַסטיק אַרומנעמען זיין קאַפּ און באַדעקן אים מיט קושן.

— דו, דימאָו, ביסט אַ קלוגער, איידעלער מענטש, — האָט זי
געזאָגט: — נאָר אין דיר איז פאַרהאַן איין זייער וויכטיקער חסרון. דו
אינטערעסירסט זיך לַגמרי נישט מיט קיין קונסט. דו לייקנסט-אַפּ סיי מו-
זיק, סיי מאַלעריי.

— איך פאַרשטיי דאָס נישט, — האָט ער מילד געענטפערט. —
איך האָב דאָס גאַנצע לַעבן זיך פאַרנומען מיט נאַטור-וויסנשאַפט און
מעדיצין, און כְּהאַב נישט געהאַט קיין צייט צו אינטערעסירן זיך מיט
קונסט.

— אָפּער דאָס איז דאָך שרעקלעך, דימאָו !

— פאַרוואָס-זשע ? דיינע באַקאַנטע קענען נישט קיין נאַטור-וויסנ-
שאַפט און מעדיצין, פונדעסטוועגן האָסטו נישט פאַראיבֿל אויף זיי דער-
פאַר. איטלעכער האָט זיך זיינס. איך פאַרשטיי נישט קיין פייוואָשן און
אַפּערעס, נאָר איך קלער אַזוי: אויב געוויסע קלוגע מענטשן ווידמען זיי
זייער לַעבן, און אַנדערע קלוגע מענטשן צאָלן פאַר זיי היפש געלט,
הייסט עס, אַז זיי זענען נייטיק. איך פאַרשטיי נישט, נאָר נישט פאַר-
שטיין הייסט נישט — לייקענען.

— לאַז, איך וועל אַ דרוק טון דיין ערלעכע האַנט !

נאָך מיטאַג איז אַלגא איוואַנאוואַ געפאַרן צו באַקאַנטע, דערנאָך
אין טעאַטער אַדער אויף אַ קאַנצערט און האָט זיך אומגעקערט אַהיים
נאָך האַלבער נאַכט. אַזוי יעדן טאַג.

יעדן מיטוואָך זענען באַ איר פאַרגעקומען אַוונטן. אויף דידיאַ-
זיקע אַוונטן האָט די ווירטין און די געסט נישט געשפילט אין קאַרטן
און נישט געטאַנצט, נאָר זיי האָבן זיך אַמיזירט מיט פאַרשידענע קונסט-
פאַרוויילונגען. דער אַרטיסט פון דראַמאַטישן טעאַטער האָט רעציטירט,
דער זינגער האָט געזונגען, די מאַלערס האָבן געמאַלט אין די אַלְבאַ-
מען, וועלכע אַלגא איוואַנאוואַ האָט פאַרמאַגט אַ גוזמא, דער וויאַלאַנ-
ט

טשעליסט האָט געשפּילט, און די ווירטין אַליין האָט אויך געמאַלט, גע-
קלעפט, געזונגען און אַקאַמפּאַנירט. אין די הפּסקות צווישן דער רעציטאַ-
ציע, מוזיק און געזאַנג האָט מען גערעדט און דיסקוטירט וועגן לייטע-
ראַטור, טעאַטער און מאַלעריי. קיין דאַמען זענען נישט געווען, מחמת
אַלגע איוואַנאָוונאַ האָט געהאַלטן אַלע דאַמען, אַ הויך אַרטיסטיש און איר
שניידעריין, פאַר לאַנגווייליקע און באַנאַלע. קיין איין אָונט איז נישט
דורכגעגאַנגען, אַז די ווירטין זאָל נישט אויפציטערן באַ יעדן קלונג און
נישט זאָגן מיט אַ טריזומפּאַל פּנים: „דאָס איז ער !“, פאַרשטייענדיק
אונטערן וואָרט „ער“ עפעס אַ נייע איינגעלאַדענע באַרימטקייט. דימאָוו
איז אין גאַסצימער נישט געווען, און קיינער האָט נישט דערמאַנט אָן
זיין עקזיסטענץ. נאָר פּונקט האַלב צוועלף האָט זיך געעפּנט די טיר,
וואָס פירט אין עסצימער, ס'האַט זיך באַוויזן דימאָוו מיט זיין גוטמוטיקן
מילדן שמייכל און געזאַגט, רייבנדיק די הענט:

— זייט זיך מטריח, מיינע הערן, צו פאַרבייסן.

אַלע זענען אַריינגעגאַנגען אין עסצימער און איטלעכעס מאַל האָט
מען געזען אויפן טיש איינס און דאָס זעלבע: אַ טעלער מיט אַסטריגעס,
אַ שטיק וואַרשט אָדער קעלבערוגס, סאַרדין, קעז, שוואַמען, בראַנפן און
צוויי קאַרפינקעס מיט וויין.

— מיין ליבער מעטר ד'אַטעל — האָט אַלגע איוואַנאָוונאַ געזאַגט,
אַ פאַטש טוענדיק מיט די הענט פון התפעלות. — דו ביסט פשוט באַ-
צויבערנד ! מיינע הערן, גיט אַ קוק אויף זיין שטערן ! דימאָוו, דריי זיך
אויס אין פּראַפּיל. מיינע הערן, גיט אַ קוק: דאָס פנים פון אַ בענגאַלישן
טיגער, און דער אויסדרוק אַ גוטער און אַ ליבער, ווי באַ אַ הירש. און,
ליבער !

די געסט האָבן געגעסן און, קוקנדיק אויף דימאָוו, געטראַכט:
„אינדעראַמתן, אַ וואוילער חברה-מאַן“, — נאָר אינגיכן האָבן זיי פאַרגעסן
אָן אים און האָבן ווייטער גערעדט וועגן טעאַטער, מוזיק און מאַלע-
ריי.

דאָס יונגע פּאַרפּאַלץ איז געווען גליקלעך אין זייער לעבן איז
געפלאָסן ווי איבער פּוטער. איבעריקנס, די דריטע וואָך פון זייער האַ-
ניק-חודש איז פאַרברענגט געוואָרן נישט גאָר גליקלעך, זאָגאַר טרויעריק.
דימאָוו האָט זיך אָנגעשטעקט אין שפיטאַל מיט אַ רויז, איז אָפּגעלעגן

זעקס טאָג אין בעט און האָט געמוזט ביז דער הויט אָפּשערן זיינע שיינע שוואַרצע האָר. אַלגא איוואַנאָוואַ איז געזעסן לעבן אים און האָט ביי-טער געוויינט. נאָר ווען אים איז בעסער געוואָרן, האָט זי אָנגעטאָן אויף זיין געשוירענעם קאָפּ אַ ווייס טיכל און אָנגעהויבן מאַלן פון אים אַ בעדזינער. און ס'איז זיי ביידע געווען פריילעך. אַן ערך דריי טאָג נאָכ-דעם, ווי ער איז געזונט געוואָרן און האָט ווידער אָנגעהויבן גיין אין שפיטאַל אַרײַן, האָט מיט אים פּאַסירט אַ ניי מיספּאַרשטענד-ניש.

— מיר גייט נישט, מאַמע! — האָט ער געזאָגט אַמאָל פאַם מי-טאָג, — איך האָב היינט געהאַט פיר סעקציעס און כ'האַב זיך איינגע-שניטן צוויי פינגער אויפּאַמאָל. און ערשט אינדערהיים האָב איך עס בא-מערקט.

אַלגא איוואַנאָוואַ האָט זיך דערשראָקן. ער האָט אַ שמיכל געטון און געזאָגט, אַז דאָס איז אַ קלייניקייט, און אַז אים טרעפט זיך אָפּט בשעת די סעקציעס צו מאַכן זיך שניטן אין די הענט.

— איך פאַרגעס זיך, מאַמע, און ווער צעשטרייט.

אַלגא איוואַנאָוואַ האָט מיט אומרו דערוואַרט אַ בלוט-פאַרסמונג און האָט פּאַנאָכט מתפלל געווען צו גאָט, אָבער אַלץ איז אַדורך בשלום. אין ס'האַט ווידער אָנגעהויבן פליסן אַ פרידלעך גליקלעך לעבן אָן טרויער און דאגות. די קעגנוואַרט איז געווען הערלעך, און זי צו פאַרבייטן האָט זיך דער-גענטערט דער פריילינג, וואָס האָט שוין פונדערווייטנס געשמיכלט און צוגעזאָגט טויזנט גדולות. ס'וועט גאַרנישט זיין קיין סוף צום גליק! אין אַפּריל, אין מאי און יוני אַ זומער-וואוינונג ווייט הינטער דער שטאָט, שפּאַצירן, עטיודן, פיש-פאַנג, סאַלאַוויי-געזאַנג, און נאָכדעם פון יולי ביזן סאַמע האַרבסט, אָן אויספּלוג פון קינסטלער אויף דער וואַלגע און אינם דאָזיקן אויספּלוג וועט אַלגא איוואַנאָוואַ, חי אַן אומבאַדינגטער מיטגליד פון דער חברותא, אויך אַנטייל נעמען. זי האָט זיך שוין אויפגענייט צוויי ריזע-קאָסטומען פון לייזונט, געקויפט אין וועג אַרײַן פאַרבן, פענזלעך, לייזונט און אַ נייע פּאַליטרע. פּמעט יעדן טאָג איז צו איר געקומען ריאַ-באַווסקי, פּדי אַ קוק צו טון, סאַראַ פאַרשריט זי האָט געמאַכט אין מאַ-לעריי. ווען זי האָט אים געוויזן איר מאַלעריי, האָט ער טיף אַרײַנגע-

רוקט די הענט אין די קעשענעס, פעסט צונויפגעפרעסט די ליפן, געסא-
פעט און געזאגט :

— יא... דערדאזיקער וואָלקן שרייט באַ אייך ; ער איז באַלויכטן
נישט אַוונטמעסיק. דער פאַרנטיקער פלאַן איז עפעס אזוי אָפגעריסן און
עפעס, איר פאַרשטייט, נישט דאָס... אין דאָס שטיבעלע האָט זיך באַ
אייך דערוואַרגן מיט עפעס און פישטשעט נעבעך... דאָסדאָזיקע ווינקל
האַט מען געדאַרפט אַ ביסל טונקעלער נעמען. אָבער אין אַלגעמיין
נישקשה... איר פאַרדינט לויב.
און וואָס מער אומפאַרשטענדלעך ער האָט גערעדט, אַלץ לייכטער
האַט אַלסאָ איוואַנאוונג אים פאַרשטאַנען.

III.

אויפן צווייטן טאָג פונם גרינעם יום-טוב, נאָך מיטאַג, האָט דימאָ
געקויפט פאַרבייטעכצן און צוקערוואַרג און איז אַוועקגעפאַרן צום וויי
אויף דער זומערוואינונג. ער האָט זיך שוין נישט געזען מיט איר צו
וואַכן און האָט זיך שטאַרק פאַרבענקט. בשעת ער איז געזעסן אין וואַג
און נאָכדעם, בשעתן אַרומזוכן אין דעם גרויסן וואַלד זיין דאַטשע, האָ
ער די גאַנצע צייט געשפירט אַ הונגער און אַ מידיקייט און געטרוימ
וועגן דעם, ווי ער וועט אויף דער פרייער נאַטור אָפעסן איניינעם מיט
ווייב נאָכטעסן און נאָכדעם זיך אַוועקלייגן שלאַפן. און אים אין פריי
לעך געווען צו קוקן אויף זיין פעקעלע, אין וועלכן ס'איז געווען פאַר
פאַקט קאָוויאַר, קעז און לאַקס. ווען ער האָט אָפגעזוכט זיין דאַטשע און
זי דערקענט, איז שוין אונטערגעגאַנגען די זון. די זקנה — די דינסט
האַט געזאָגט, אַז די מאַדאם איז נישט אַנדערהיים און זיי וועלן
מסתמא, באַלד קימען. אין דער דאַטשע, — זייער נישט קיין אימפּאַ-
נירנדיקער אויפן קוק, מיט נידעריקע, אויסגעקלעפטע מיט שרייב-פאַפּיר
באַקנס, און מיט נישט גלייכע געשפאַלטענע פאַדלאָגעס, — איז גע-
ווען דריי צימערן. אין איינעם איז געשטאַנען אַ בעט, אין צווייטן האָבן

אויף די שטולן אין די פענסטער זיך געוואלגערט ליייוונטן, פענזלעס, פארפעצט פאפיר אין מאנסבילשע פאלטנס אין קאפעלושן, און אינם דריטן האט דימאוו געטראפן עפעס דריי אומבאקאנטע מענער. צוויי זע-נען געווען ברוינעטן מיט בערד, און דער דריטער איז געווען אינגאנצן א געגאלטער און א דיקער, קענטיק, — אן אקטיאר. אויפן טיש האט גע-זאטן א סאמאוואר.

— וואס ווינטשט איר ? — האט געפרעגט דער אקטיאר מיט א באס, קאלט באטראכטנדיק דימאוו. — איר דארפט האבן אַלגא איווא-באווען ? ווארט צו, זי וועט באַלד קומען. דימאוו האט זיך אנידערגעזעצט און אַנגעהויבן צו ווארטן. איינער פון די ברוינעטן האט, ווארפנדיק אויף אים שלעפעריקע און פלעגמאטישע בליקן, זיך אַנגעגאַסן טיי און געפרעגט :

— איר ווילט, אפשר, טיי ?

דימאוו האט זיך געוואַלט אי עסן, אי טרינקען, אָבער, כדי זיך נישט קאָלירע צו מאַכן דעם אַפעטיט, האָט ער זיך אָפּגעזאַגט פון טיי. אינגיכן האָבן זיך דערהערט טריט און אַ באַקאַנט געלעכטער ; עס האָט זיך האַסטיק געעפנט די טיר, און אין שטוב איז אַריינגעלאָפן אַלגא איוואַנאָוואַ אין אַ ברייטראַנדיקן הוט און מיט אַ קעסטל אין דער האַנט, און באַלד נאָך איר איז מיט אַ גרויסן שירמדעק און מיט אַן איינלייג-שטול אַריינגעקומען דער פריילעכער, רויטבאַקיקער ריאַבאַווסקי.

— דימאָוו ! — האָט אויסגעשריגן אַלגא איוואַנאָוואַ און אויפגע-פלאַמט פון פרייד, — דימאָוו ! — האָט זי איבערגעחורט, אנידערלייגן-דיק אים אויף דער ברוסט איר קאַפּ און ביידע הענט. — דאָס ביס-טו ? פאַרוואָס ביסטו אַזוי לאַנג נישט געקומען ? פאַרוואָס ? פאַר-וואָס ?

— ווען האָב איך דען געקענט, מאַמע ? איך בין שטענדיק פאַר-בומען, און ווען איך ווער פריי, מאַכט זיך מיר שוין כסדר אַזוי, אַז דער צוג גייט אָפּ אין אַן אַנדערער צייט.

— נאָר ווי מיך פרייט דיך צו זעען ! אַ גאַנצע נאַכט האָט זיך מיר וועגן דיר געחלומט, אַ גאַנצע נאַכט, און איך האָב מורא געהאַט, אַז דו זאָלסט נישט היליף קראַנק ווערן. אַך, דו ווייסט גאַרנישט, ווי ליב דו ביסט, ווי פונקט צו דער צייט דו ביסט געקומען צו פאַרן ! דו

וועסט זיין מיין רעטער. נאָר דו אליין קאָנסט מיך ראַטעווען! מאַרגן וועט דאָ זיין אַ העכסט אַריגינעלע חתונה, — האָט זי פאַרגעזעצט, לאַכנ-דיק און פאַרבינדנדיק דעם מאַן דעם קראַוואַט. — ס'האָט חתונה אַ יונגער טעלעגראַפֿיסט אויף דער סטאַציע, אַ געוויסער טשיקעלדיצע, אַ שיינער יינגערמאַן, נישט קיין נאָר, און אינם פנים באַ אים איז דאָ, פאַרשטייט, עפעס שטאַרקס, בערישס. . . מען קען פון אים אַ יינגן וואָ-ראַג מאַלן. מיר, אַלע דאָטשניקעס, נעמען אַנטייל אין אים און האָבן אים געגעבן דאָס ערנוואָרט צו זיין באַ אים אויף דער חתונה. . . ס'איז אַ מענטש נישט קיין רייכער, אַן עלדער, אַ שעמעוודיקער און ס'וואָלט נאָטירלעך, געווען אַן עבירה אים אַפצוואַגן אין אַנטייל. שטעל זיך פאַר: נאָכן גאַטעס-דינסט די חופּה, נאָכדעם פון דער קירכע אַלע צופֿיס ביז דער פּלהס וואוינונג. . . פאַרשטייט, אַ וועלדל, געזאַנג פון פייגל, זיין-פּלעקן אויפן גראָז און מיר אַלע — ווי פאַרשידנפאַרביקע פּלעקן אויף דעם העל-גרינעם פּאַן — העכסט-אַריגינעל, אינם סטיל פון די פּראַנצווין-שע עקספרעסיאָניסטן. נאָר דימאָו, אין וואָס וועל איך גיין אין קירכע אריין? — האָט אַלגא איוואַנאָוואַ געזאָגט און געמאַכט אַ וויינענדיק פנים, — איך האָב דאָ גאַרנישט, בוכשטעבלעך גאַרנישט! נישט קיין קלייד, נישט קיין בלומען, נישט קיין הענטשקעס. דו מוזסט מיך ראַטעווען. קיים ביסטו געקומען, הייסט עס, אַז דער גורל אליין הייסט דיך מיך ראַטעווען. נעם, מיין טייערער, די שליסלען, פאַר אַהיים און נעם דאָרטן אין גאַרדעראַב מיין ראָזע קלייד, דו געדענקסט עס, ס'הענגט דאָס ער-שטע. . . נאָכדעם אין שפייכלער, רעכטס אויף דער פּאַדלאַגע, וועסטו זעען צוויי שעכטלעך. אַז וועסט עפּנען דאָס אויבערשטע, איז דאָרט בלויז טיזל, טיזל, טיזל און פאַרשידענע שטיקלעך, און אונטער זיי געפינען זיך בלומען. די בלומען נעם אַלע אַרויס פאַרזיכטיק, באַמי זיך, נשמה מיי-נע, נישט צו צעקנייטשן, און איך וועל שוין דערנאָך אויסקלייבן. . . און הענטשקעס קויף.

— גוט, — האָט געזאָגט דימאָו. — איך וועל מאַרגן פּאַרן און צושיקן. — ווען-זשע מאַרגן? — האָט אַלגא איוואַנאָוואַ געפרעגט און אַ קוק געטון אויף אים מיט פאַרוואַנדערונג — ווען-זשע וועסטו באַווייזן מאַרגן? מאַרגן גייט אַפּ דער ערשטער צוג ביין אַ זייגער אין די חופּה איז 11. בייך, קרוין, מען דאַרף היינט, דורכויס היינט, אויב דו וועסט נישט מאַרגן

קענען קומען, שיק עס צו מיט א שליח, נו, גיי-זשע. . . באַלד דאַרף אַני-
 קומען דער פאַסאַזשיר-צוג. פאַרשפּעטיק נישט, נשמה מיינע.
 — גוט.

— אַך, סאַרא שאַד מיר איז דיך אַוועקצולאָזן, — האָט געזאָגט
 אַלגא אַיוואַנאָוואַ אין טרערן זענען איר אָנגעקומען אין די אויגן. —
 און נאַכוואָס האָב איר, נאַר, געגעבן דאָס וואָרט דעם טעלעגראַפּיסט ?
 דימאָו האָט שנעל אויסגעטרונקען אַ גלאָז טיי, גענומען אַ בייגל
 און, מילד שמייכלענדיק, איז ער אַוועקגעגאַנגען אויף דער סטאַציע. און
 דעם קאַוויאַר, דעם קעז און דעם לאַקס האָבן אויפגעגעסן די צוויי ברוי-
 נעטן מיטן דיין אַקטיאַר.

IV.

אין אַ שטיקער תּמוזדיקער לבנה-נאַכט איז אַלגא אַיוואַנאָוואַ גע-
 שטאַנען אויפן דעק פון אַ וואָלגע-דאַמפּער און האָט געקיקט דאָ אויפן
 וואַסער, דאָ אויף די שיינע ברעגעס. לעבן איר איז געשטאַנען ריאַבאָוו-
 סקי און גערעדט צו איר, אַז די שוואַרצע שאַטנס אויפן וואַסער זענען
 נישט קיין שאַטנס, נאַר אַ חלום, אַז קיקנדיק אויפן דאָזיקן פּישופּדיקן
 וואַסער מיטן פּאַנטאַסטישן גלאָנץ, — קיקנדיק אויפן ענדלאָזן הימל און
 אויף די טרויעריקע, פאַרטראַכטע ברעגעס, וועלכע רעדן וועגן דער פאַר-
 האַוועטקייט פון אונזער לעבן און וועגן דער עקזיסטענץ פון עפעס הע-
 כערס, אייביקס, גליקזעליקס, — פאַרגלויבט זיך צו פאַרגעסן זיך, צו
 שטאַרבן, ווערן אַ געדעכעניש. דער עבר איז באַנאַל און נישט אינטערע-
 סאַנט, די צוקונפּט איז נישטיק, און דידאָזיקע וואַונדערבאַרע, איינציקע
 אין לעבן, נאַכט וועט באַלד זיך ענדיקן, זיך צונויפּגיסן מיט דער איי-
 ביקייט — צוואַנצ-זשע לעבן ?

און אַלגא אַיוואַנאָוואַ האָט זיך צוגעהערט דאָ צו ריאַבאָווסקי:
 קול, דאָ צו דער נאַכטיקער שטיקלייט און געקלערט וועגן דעם, אַז זי
 איז אומשטערבליעך און וועט קיינמאַל נישט שטאַרבן. דער טורקיסן-קאַ-

ליר פונם וואסער, וועלכן זי האָט נאָך קיינמאָל נישט געזען, דער הימל
 די ברעגעס, שוואַרצע שאַטנס און די אומענדלעכע פרייד, וואָס האָט
 אָנגעפילט איר נשמה, האָבן איר געזאָגט, אז פון איר וועט אַרויסקומען
 אַ גרויסע קינסטלעריין, און אז ערגעץ-וואו דאָרטן הינטער די מרחקים,
 הינטער דער לבנה-נאַכט, אין אומענדלעכן חלל — דערוואַרטן זי דער-
 פּאָלג, רום, ליבע פון פּאָלק. . . ווען זי האָט, נישט רירנדיק מיט
 קיין אויג, לאַנג געקוקט אין דער ווייט, האָבן זיך איר אויסגעוויזן מחנות
 מענטשן, פייערן, פייערלעכע קלאַנגען פון מוזיק, ענטוויקאָסטישע גע-
 שרייען, זי אַליין אין אַ ווייט קלייד און בלומען, וואָס שיטן זיך אויף
 איר פון אַלע זייטן. זי האָט אויך געקלערט וועגן דעם, אז לעבן איר,
 אָנגעשפּאַרט אָן שיק-באַרט, שטייט אַן אמתדיקער גרויסער מענטש, אַ
 זשעני, אַ גאַטס-אויסדערוויילטער. . . אַלץ, וואָס ער האָט ביז אַהער גע-
 שאַפן, איז הערלעך, ניי און אומגעוויינטלעך, און דאָס, וואָס ער וועט
 שאַפן מיט דער צייט, ווען זיין זעלטענער טאַלענט וועט אָננעמען רייפ-
 קייט, וועט זיין איבעראַשנד, אָן אַ שיעור הויך. און דאָס איז צו זען
 אין זיין פנים, אין דעם אופן פון אויסדריקן זיך און אין זיין באַצויג
 צו דער נאַטור. ער אַליין איז זייער שיין, אַריגינעל, און זיין לעבן איז
 אומאָפהענגיק, פריי, פרעמד פון אַלעם מאַטעריעלן, ענלעך צום לעבן פון
 אַ פויגל.

— ס'ווערט קיל, — האָט געזאָגט אַלגא איוואַנאָוואַ און אַ ציטער
 זעטן.

ריאַבאָווסקי האָט זי אַרומגעהילט מיט זיין פּלאַשטש און טרויעריק
 געזאָגט:

— איך פיל זיך אין אייער מאַכט, איך בין אַ קנעכט, נאָכוואָס זענט
 איר היינט אזוי באַצויבערנד?
 ער האָט די גאַנצע צייט געקוקט אויף איר און זיינע אויגן זע-
 נען געווען שרעקלעך, און זי האָט מורא געהאַט אויף אים אַ קוק צו
 טון.

— איך האָב אייך משוגע ליב. . . — האָט ער געפליסטערט, עטע-
 מענדיק איר אויף דער פּאַק. — זאָגט מיר איין וואָרט, וועל איך נישט
 לעבן, כּוועל אַדעקוואַרפן די קינסט. . . — האָט ער געמורמלט אין
 שטאַרקער אויפגענונג. — איר האָט מיך ליב, איר האָט ליב. . .

— רעדט נישט אזוי, — האָט אַלגא איוואַנאָוונא געזאָגט, פאַרמאַכנ-
 דיק די אויגן. — דאָס איז שרעקלעך. און דימאָו ?
 — וואָס דימאָו ? פאַרוואָס דימאָו ? סאַראַ עסק האָב איך צו די-
 מאָוון ? די וואַלגא, די לבנה, די שיינקייט, מיין ליבע, מיין ענטזיאַזם,
 און קיין שום דימאָו איז נישטאָ. . . אַך, איך ווייס גאַרנישט. . . איך
 דאַרף נישט קיין פאַרגאַנגענהייט, מיר גיט בלויז איין אויגנבליק. . . איין
 רגע !

בא אַלגא איוואַנאָוונען האָט אָנגעהויבן קלאַפן דאָס האַרץ. זי האָט
 געוואָלט קלערן וועגן מאַן, אָבער איר גאַנצע פאַרגאַנגענהייט, מיט דער
 התוּנה, מיט דימאָוון און מיט די אַוונטן, האָט זיך איר אויסגעוויזן קליינ-
 טשיק, נישטיק, טרייב, נישט נייטיק און ווייט-ווייט. . . אינדעראַמתן : וואָס
 דימאָו ? פאַרוואָס דימאָו ? סאַראַ עסק האָט זי צו דימאָוון ? און עקזיס-
 טירט ער דען גאַר אין דער נאַטור און איז נישט בלויז אַ הלוֹם ?
 „פאַר אים, פשוטן און געוויינטלעכן מענטש, איז גענוג דאָס גליק
 וואָס ער האָט שוין באַקומען. — האָט זי געקלערט, באַדעקנדיק דאָס
 פנים מיט די הענט. — זאָל מען פאַרמשפּטן דאָרטן, זאָל מען פאַר-
 שעלטן, און איך וועל דווקא אַלעמען אייף להכעיס נעמען און פאַרוינקען,
 כ'וועל דווקא נעמען און פאַרוינקען. . . מען דאַרף אויספרוּוון אַלץ אין
 לעבן. גאַט, ווי אימיהימלעך אין ווי גוט !“

— נו, וואָס ? וואָס ? — האָט געמורמלט דער קינסטלער, אַרומנעמענ-
 דיק זי און דורשטיק קישנדיק די הענט, מיט וועלכע זי האָט שוואַך גע-
 פרוּווט אים אָפּצושטופּן פון זיך. — דו האָסט מיך ליב ? יאָ ? יאָ ? אַ
 טאַראַ נאַכט ! אַ ווונדערבאַרע נאַכט !

— יאָ, סאַראַ נאַכט ! — האָט זי אַרויסגעפליכטערט, קוקנדיק אים
 אין די פון טרערן גלאַנצנדיקע אויגן, נאַכדעם האָט זי זיך שנעל אוימגע-
 קוקט, אַרומגענומען אים און שטאַרק אַ קוש געטון אין די ליפּן.
 — צו קיניגשמאַ גייען מיר צו ! — האָט עמעץ געזאָגט אויף דער
 צווייטער זייט שוף-דעק.

ס'האַבן זיך דערהערט שווערע טריט. דאָס איז פאַרבייגעגאַנגען אַ
 מענטש פון בוימעט.
 — הערט נאָר, — האָט אים געזאָגט אַלגא איוואַנאָוונא לאַנדניק
 און וויינענדיק פון גליק : — ברענגט אונדז אַהער וויין.

דער קינסטלער, א בלאסער פון אויפרעגונג, האָט זיך אנדערגע-
זעצט אויף דער באַנק, האָט אַ קוק געטון אויף אַלגא איוואַנאווען מיט
פאַרגעטערנדיקע, דאַנקבאַרע אויגן, נאָכדעם האָט ער פאַרמאַכט די אויגן
אין געזאַגט, מיד שמייכלענדיק :

— איך האָב זיך איינגעמידט.

און האָט זיך אַנגעלענט מיטן קאַפּ אַן שיף-באַרט.

V.

דער טאָג פון צווייטן סעפטעמבער איז געווען אַ וואַרעמער און
שטילער, נאָר אַ טריבער. באַלד אינדערפרי האָט אויף דער וואַלגע גע-
בלאַנקעט אַ לייכטער געפּל, נאָר נאָך ניין אַ זייגער האָט אַנגעהויבן טריפן
אַ רעגן, און ס'איז נישט געווען קיין האַפּנונג, אַז דער הימל וועט זיך
אויסלייטערן. באַ דער טיי האָט ריאַבאַווסקי געזאַגט אַלגא איוואַנאווען,
אַז מאַלעריי איז די סאַמע אומדאַנקבאַרסטע און סאַמע לאַנגווייליקסטע
קינסט, אַז ער איז נישט קיין קינסטלער, אַז נאַראַנים בלויז מיינען, אַז ער
האַט טאַלענט, און פּלוצלינג פון העלער הויט, האָט ער געכאַפט אַ מע-
סער און צעדראַפעט דערמיט זיין בעסטן עטייד. נאָך דער טיי איז ער
אַ מרה-שחורדיקער געזעסן באַם פענסטער און האָט געקוקט אויף דער
וואַלגע. און די וואַלגע איז שוין געווען אַן אַ גלאַנץ, אַ טריבע, אַ מאַטע,
אַ קאַלטע אויפן קוק. אַלץ, אַלץ האָט דערמאַנט וועגן אַנקומען פון אַן
אומעטיקן, פאַראומערטן האַרבסט. און ס'האַט זיך געדאַכט, אַז די פּראַכט-
פּילע גרינע דיוואַנעס אויף די ברענעס, די דימענטענע אַפּשפּיגלונגען
פון שטראַלן, די דורכזיכטיקע בלויזע ווייטקייט און אַלעס צירלעכע און
פאַראַנדע האָט די נאַטור איצט אַראַפּגענומען פון דער וואַלגע און זי
איינגעפאַקט אין קיפּערטן ביז צום קימענדיקן פּרילינג. און די קראַען
זענען געפּלויגן אַרום דער וואַלגע און זי גערייצט : „אַ נאַקעטע ! אַ נאַ-
קעטע !“ ריאַבאַווסקי האָט געהערט זייער קראַקעריי און געקלערט וועגן
זעם, אַז ער איז שוין אויסגעוועפט געוואָרן און ער האָט פאַרלוירן דעם

זאלענעט, אז אלץ אויף דער וועלט איז באדינגלעך, פארהעלטנישמעסיק
און נאריש, און אז ער האט נישט באדארפט זיך פארבינדן מיט דער
דאזיקער פרוי... הפלל, ער איז נישט געווען אין הומאָר און מעלאַנֶה
כאַליש געשטימט.

אַלגא איוואַנאָוואַ איז געזעסן הינטער דער פאַרצוימונג אויפן בעט
און, איבערקלויבנדיק מיט די פינגער אירע הערלעכע פלאַקסענע האָר, האָט
זי זיך אויסגעמאַלט, אז זי איז — דאָ אין גאַסטציימער, דאָ אין שלאָפֿ-
ציימער, דאָ אין מאַנס קאַבינעט; דער דמיון האָט זי אוועקגעטראָגן אין
טעאָטער, צו דער שניידערין און צו די פאַרימטע פריינד. וואָס טוען זיי
אַצינד? דערמאַנען זיי זי? דער סעזאָן האָט זיך שוין אָנגעהויבן און
ס'איז שוין צייט אַ טראַכט צו טון וועגן די אַוונטן. און דימאָו? דער
ליבער דימאָו? ווי מילד און קינדיש-באַקלאַנגלעך ער בעט זי אין זיינע
בריוו וואָס גיכער צו פאַרן אַהיים! יעדן חודש האָט ער איר אַרזיסגע-
שיקט צו 75 רובל, און ווען זי האָט אים אָנגעשריבן, אז זי איז שולדיק
די קינסטלער הונדערט רובל, האָט ער איר די דאָזיקע הונדערט אויך צו-
געשיקט. סאַראַ גוטער, גרויסמוטיקער מענטש! די ריינע האָט אויסגע-
מאַטערט אַלגא איוואַנאָוואַ, זי האָט זיך געלאַנגווייליקט, און ס'האָט זיך
איר געגלויבט וואָס גיכער אוועקצוגיין פון די דאָזיקע פויערן, פונם
ריח פון טייך-גאַסקייט און אַראַפּוואַרפן פון זיך דאָס געפיל פון פיוז-
שער אוימריינקייט, וועלכעס זי האָט געשפירט די גאַנצע צייט, וואָס זי
האָט געוואוינט אין די פויערישע שטיבלעך און געוואַנדערט פון איין
דאָרף אין אַנדערן. ווען ריאַבאַווסקי וואָלט נישט געגעבן די קינסטלער
דאָס ערנוואַרט, אז ער וועט מיט זיי פאַרבלייבן דאָ ביזן 20-טן סעפטעמ-
בער, וואָלט מען געקענט שוין היינט אפילו אוועקפאַרן. און ווי גוט וואָלט
עס געווען!

— גאַט מיינער! — האָט אַרויסגעקרעכצט ריאַבאַווסקי: — ווען-
זשע וועט שוין, ענדלעך, זיין אַ זון? איך קען דאָך נישט פאַרזעצן אַ
זון-פיוואַזש אָן אַ זון! ...
— באַ דיר איז דאָ אַן עטיוד באַ אַ וואַלקנדיקן הימל, — האָט
געזאָגט אַלגא איוואַנאָוואַ, אַפּערגייענדיק פון הינטער דער פאַרצוימונג. —
געדענקסט, אויפן רעכטן פלאַן אַ וואַלד, און אויפן לינקן — אַ סטאַדע
קי און בענו. אַצינד וואַלסטו אים געקענט ענדיקן.

— ע! — האָט זיך אַ קרום געטון דער קינסטלער. — ענדיקן!
זי מיינט איר טאָקע, און איך אליין בין אַזוי נאַריש, איך ווייס נישט,
וואָס איך דאַרף צו טון!

— ווי דו האָסט זיך צו מיר געענדערט! — האָט אַ זיפּך געטון
אַלגע איוואַנאוונג.

— נו, זייער גוט.

באַ אַלגע איוואַנאוונען האָט אַ ציטער געטון דאָס פנים, זי איז צו-
געגאַנען צום אויוון און האָט זיך צעוויינט.

— יאָ, ס'האָט נאָר געפעלט טרערן. הערט אויף! באַ מיר וענען
דאָ טויזנטער סיבות צום וויינען, פּונדעסטוועגן וויין איך נישט.

— טויזנטער סיבות! — האָט אַרויסגעכליפּעט אַלגע איוואַנאו-
נאָ. — די סאַמע וויכטיקסטע סיבה איז, וואָס איך בין אייך שוין לעס-
טיק געוואָרן. יאָ! — האָט זי געזאָגט און זיך צעיאַמערט. — אויב זאָגן
דעם אמת, שעמט איר זיך מיט אויבזער ליבע. איר באַמיט זיך אַלץ. און
די קינסטלער זאָלן נישט באַמערקן, וואָס דאָס איז אוימגעלעך צו פאַר-
באַרגן, און זיי איז שוין לאַנג אַלץ באַוואוסט.

— אַלגע, איך בעט אייך איין זאך, — האָט געזאָגט דער קינסט-
לער בקשהדיק און צוגעלייגט די האַנט צום האַרץ, — איין זאך: פיי-
ניקט מיך נישט! מער וויל איך גאַרנישט פון אייך!
— נאָר שווערט זיך, און איר האָט מיך נאָך אַלץ ליב!

— דאָס איז פיינלעך! — האָט דורכגעזיפּט דער קינסטלער דורך
די ציין און איז אויפגעשפרונגען. — ס'וועט זיך ענדיקן דערמיט, און
איך וועל זיך וואַרפן אין וואַלגע אַריין אַדער איך וועל פון זינען אַראָפּ!
לאַזט מיך אָפּ!

— נו, דערהרגעט, דערהרגעט מיך! — האָט אויסגעשריגן אַלגע
איוואַנאוונג. — דערהרגעט!

זי האָט זיך ווידער צעיאַמערט און איז אַרונטערגעגאַנגען הינטער
דער פאַרצוימנג. אויפן שטרויענעם דאָך פון הייזל האָט אַ שאַרף גע-
טון דער רעגן. ריאַבאַחוסיק האָט זיך אַנגעכאַפט באַם קאַפּ און איז זיך
דורכגעגאַנגען פון איין ווינקל אין אַנדערן, נאָכדעם האָט ער מיט אַ
אַנטשלאָסן פנים, אַזוי ווי וועלדיק עפעס באַווייזן זעצען, אַנגעטון דאָס

היטל, אריבערגעוואָרפן איבערן אַקסל די ביקס, און איז אַרויסגעגאַנגען פון שטוב.

נאָך זיין אַוועקגאַנג איז אַלגא אַיוואַנאָונא לאַנג געלעגן אויפן בעט און האָט געוויינט. תחילת האָט זי געקלערט וועגן דעם, אַז ס'וואָלט גע- ווען אַ יושר זיך אָפצוסאַמען, כדי ריאַבאַווסקי זאָל, צוריקקומענדיק, זי טרעפן אַ טויטע; נאָכדעם אָבער האָט זי זיך אַוועקגעטראָגן מיט די מחשבות אין איר גאַסטצימער, אין מאַנס קאַבינעט אַריין און האָט זיך אויס- געמאַלט, ווי זי זיצט זיך אומבאַוועגלעך לעבן דימאָון און קוויקט זיך מיט דער פיזישער רוי און ריינקייט, און ווי אין אַוונט זיצט זי אין טעאַטער און הערט מאַזינין. און אַ בענקשאַפּט צו דער ציוויליזאַציע, צום שטאַ- טישן טומל און נאָך די באַוואַסטע מענטשן האָט פאַרקלעמט איר האַרץ. אין שטוב איז אַריינגעקומען די פּויערטע אין האָט אָנגעהויבן נישט גע- איילט איינהייצן דעם אויוון, כדי צו קאָכן מיטאַג. ס'האַט זיך דער- שפּירט קאָפעטש, און די לופט איז בלוי געוואָרן פון רויך. ס'זענען אַריינגעקומען קינסטלער אין הויכע שמוציקע שטיוול און מיט נאַסע, באַ- רעגנטע פּנימער. זיי האָבן באַקיקט די עטיודן און געטריסט איינער דעם אַנדערן, אַז אפילו אין אַ מיאָס וועטער האָט אויך די וואַלגא איר רייך. אין דער ביליקער זיינער אויפן ווענטל: טיק-טיק-טיק... די געפרוירענע פּליגן האָבן זיך צונויפגעשטופט אין פּאָדערשטן ווינקל לעבן די בילדער און זשוזשען, און מען הערט, ווי אונטער די בענק אין די גראַבע פאַפּ- קעס גראַבלען פּרייסלעך...

ריאַבאַווסקי האָט זיך אומגעקערט אַהיים, בשעת עס איז אונטער- געגאַנגען די זון. ער האָט אַוועקגעוואָרפן אויפן טיש דאָס היטל און, אַ בלאַסער, אַ פאַרמאַטערטער. אין שמוציקע שטיוול, האָט ער זיך אַראַפּ- געלאָזט אויף דער באַנק אין פאַרמאַכט די אויגן.

— איך האָב זיך אַיינגעמידט... — האָט ער געזאָגט און אַ ריך געטון מיט די ברעמען, פרווונדיק אויפצוהייבן די אויגן-לעפּלעך.

כדי זיך צוצולאָשטשען צו אים און ווייזן, אַז זי איז נישט ביין, איז אַלגא אַיוואַנאָונא צוגעגאַנגען צו אים, שווייגנדיק אַ קוש געטון און האָט אַ פיד געטון מיט אַ קעמל איבער זיינע בלאַנדע האַר. איר האָט זיך געוואָלט אים צוקעמען.

— וואָס איז? — האָט ער געפרעגט, אויפצוטרנדן, גלייך מען

וואָרט זיך צו אים צוגערירט מיט עפעס קאָרטס, און ער האָט געעפנט די אויגן, — וואָס איז? לאָזט מיך צורו, איך בעט אייך.
 ער האָט זי אוועקגעשארט מיט די הענט, און איר האָט זיך גע-
 דאַכט, אז זיין פנים האָט אויסגעדריקט עקל און פאַרדראַס. אין דער צייט
 האָט אים די באַבע פאַרזיכטיק צוגעטראָגן אַ טעלער מיט באַרשט, און
 אַלגא איוואַנאָוואַ האָט געזעען, ווי זי האָט אָפּגעטונקען אים באַרשט
 אירע גרויסע פינגער. און די שמוציקע באַבע מיטן איינגעצויגענעם בויך,
 און דער באַרשט, וועלכן ריאַבאָווסקי האָט גענומען גיריק עסן, די שטוב
 און דאָסדאָזיקע גאַנצע לעבן, וואָס זי האָט אין אָנהויב אזוי ליב געהאַט
 פאַר דער פּראַסטקייט און קינסטלערישער אומאַרדנונג, האָבן זיך איר
 אויסגעוויזן שרעקלעך. זי האָט פּלוצלינג זיך דערפילט באַשיידיקט און
 קאָלט געזאַגט:

— מיר דאַרפן זיך שיידן אויף אַ געוויסער צייט, אז נישט קענען
 מיר, אויסלאַנגווייליקייט, זיך ערנסט צעקריגן. מיר איז עס דערעסן גע-
 וואָרן. איך וועל היינט אוועקפאַרן.

— אויף וואָס? אויף אַ שטעקעלע רייטנדיק?
 — היינט איז דאָנערשטיק, דאָס הייסט, אז האַלב צען וועט אָנקו-
 מען דער דאַמפּער.

— האָ? יאָ, יאָ... נו, מילא, פאַר... — האָט ווייך געזאַגט
 ריאַבאָווסקי, אָפווישנדיק זיך מיט אַ האַנטוך אָנשטאַט אַ סערוועטקע. —
 דיר איז דאָ לאַנגווייליק און האַסט נישט וואָס צו טון, און מען דאַרף
 זיין אַ גרויסער ענאָיסט, אז מען זאָל דיך פאַרהאַלטן. פאַר, און נאָכן
 צוואַנציקסטן וועלן מיר זיך זעען.

אַלגא איוואַנאָוואַ האָט זיך איינגעפאַקט פריילעך, און די באַקן
 האָבן זיך באַ איר אַזש צעבליט פון צופרידנקייט. איז עס טאַקע אמת, —
 האָט זי זיך געפרעגט, — אז אינגיכן וועט זי מאַלן אין גאַסצימער,
 און שלאָפן אין שלאָפּצמער און עסן מיטאַג אויף אַ טישטוך? באַ איר
 איז אַראָפּ אַ משא פון האַרץ, און זי איז שוין נישט ביזן געווען אויפן
 קינסטלער.

— די פאַרבן און פענזלען וועל איך איבערלאָזן דיר, ריאַבושא, —
 האָט זי געזאַגט. — וואָס ס'וועט איבערבלייבן, וועסטו מיטברענגען...

זע-זשע, פויל זיך דאָ נישט אָן מיר, זיי נישט מעלאַנכאַליש, נאָר אַרבעט.
דו ביסט דאָך אַ וואוילער יינג, ריאַבוסאַ.

אַרום צען אַ זייגער האָט ריאַבאָוסקי, צום געזעגענען, איר אַ קיש
געטון צוליב דעם, ווי זי האָט געקלערט, פּדי נישט צו קושן זי אויפן
דאַמפער באַ די קינסטלערס בייזיין, און האָט זי באַגלייט צום פּאַרט.
באַלד איז צוגעקומען דער דאַמפער און האָט זי אַוועקגעפירט.

געקומען אַהיים איז זי נאָך דריטהאַלבן מעת-לעת. נישט אויסטוען-
דיק דעם הוט און דעם וואַטערפרוף, שווער עטעמענדיק פון אויפּרעגונג,
איז זי אַריינגעגאַנגען אין גאַסטצימער, און פון דאָרטן אין עס-צימער.
דימאָו איז אָן אַ מאַרינאַרקע, מיט אַ צעשפּילעט וועסטל געזעסן באַם
טיש און האָט געשאַרפט אַ מעסער אָן אַ גאַפּל; פאַר אים אויף אַ טע-
לער איז געלעגן אַ האַזל-הוין. ווען אַלגאַ איוואַנאַוונאַ איז אַריינגעגאַנגען
אין וואוינונג, איז זי געווען איבערצייגט, אַז מען מוז אַלץ פאַרבאַרגן
פאַרן מאַן און אַז דערויף וועט זיך באַ איר געפינען קענטניש און פּוח.
נאָר איצט, ווען זי האָט דערווען דעם ברייטן, מילדן, גליקלעכן שמיכל און
די בלישטשענדיקע פּריידיקע אויגן, האָט זי דערפּילט, אַז פאַרבאַרגן פאַרן
דאָזיקן מענטש איז אַקוראַט אַזוי געמיין, עקלדיק און אַקוראַט אַזוי אומ-
מעגלעך און נישט פאַר אירע פּוחות, ווי אויסטראַכטן אַ בלבל, באַגנבע-
נען אַדער דערהרגענען, און זי האָט אין איין רגע באַשלאָסן צו דערציילן
אים אַלץ, וואָס איז געווען. לאָונדיק אים אַ קיש טון און אַרומנעמען,
האַט זי זיך אַראַפּגעלאָזט פאַר אים אויף די קניען און האָט פאַרדעקט
דאָס פנים.

— וואָס? וואָס, מאַמע? — האָט ער צאַרט געפרעגט. — האָסט
זיך פאַרבענקט?

זי האָט אויפּגעהויבן דאָס פנים, וואָס איז געווען רייט פון בושה
און אַ קיק געטון אויף אים שולדיק און בקשהדיק. נאָר די מוראַ און די
בושה האָבן איר געשטערט צו זאָגן דעם אמת.

— גאַרנישט... — האָט זי געזאָגט. — דאָס האָב איך אַזוי...

— לאַמיר זיך זעצן, — האָט ער געזאָגט, אויפהייבנדיק און אַני-
דערזענדיק זי באַם טיש. — אַט אַזוי... עס די האַזל-הוין. דו האָסט
זיך, געבעך, אויסגעהונגערט. זי האָט דורשטיק איינגעטעמעט אין זיך זי

היימישע לופט און געגעסן די האזל-הון, און ער האָט מיט נחת געקוקט
אויף איר און פריידיק געלאַכט.

VI.

אַפנים, פון מיטן ווינטער אָן האָט דימאָו זיך אָנגעהויבן משער צו
זיין, אַז ער ווערט אָפגענאַרט. פון דעמאָלט אָן האָט ער שוין נישט גע-
קענט קוקן דער ווייב גלייך אין די אויגן אַריין, אַזוי ווי באַ אים וואָלט דאָס
געוויסן נישט ריין געווען, און ער האָט שוין נישט פריידיק געשמייכלט
באַם באַגעגענען זיך מיט איר. פדי ווייניקער צו פלייבן מיט איר אַריין,
פלעגט ער איצט מיטברענגען צו זיך אויף מיטאַג זיין חבר קאַראַסטעל-
יעוון, אַ קליינטשיק געשוירן מענטשל מיט אַ צעקניישט פנים, וועלכער
פלעגט בשעתן רעדן מיט אַלגא איוואַנאָווען פון פאַרלעגנהייט צעשפּ-
ליען אַלע קנעפּלעך פון זיין מאַרינאַרקע אין ווידער זיי פאַרשפּיליען אין
דערנאָך האָט ער אָנגעהויבן מיט דער רעכטער האַנט צו ציפן זיין לינקע
וואַגסע. בשעתן מיטאַג האָבן ביידע דאָקטוירים געשמועסט אויף אַ מעדי-
צינישע טעמאַ בכדי, ווי ס'האָט זיך געדאַכט, צו געבן אַלגא איוואַנאָו-
ווען די מעגלעכקייט צו שווייגן, ס'הייסט — נישט צו זאָגן קיין לינגט,
נאָכן מיטאַג פלעגט קאַראַסטעליעו זיך זעצן צום פאַרטעפיאָן, און דימאָו
פלעגט זיפצן און אים זאָגן:

— עך, ברודער! נו, מיילא! שפיל אויף עפעס טרויע-

דיקס.

אויפהייבנדיק די אַקסלען און פונאַנדערשזעלנדיק ברייט די פינג-
ער, האָט קאַראַסטעליעו גענומען עטלעכע אַקאַרדן און אָנגעהויבן זינגען
אויף אַ טענאָר „ווייז מיר אַ ווינקל אַזוינס, וואו ס'קרעכצט נישט דער
רוסישער פויער“, און דימאָו פלעגט נאָכאַמאָל זיפצן, אונטערשפאַרן דעם
קאָפּ מיט דער פויסט און זיך פאַרטראַכטן.

די פּעצטע צייט האָט אַלגא איוואַנאָווע זיך געפירט געוואָלטיק
אומפאַרויכטיק. יעדן פרימאַרגן האָט זי זיך אויפגעכאַפט מיט דע-

מחשבה, אז זי האָט שוין ריאָבאַווסקין נישט ליב און אַלץ איז שוין, דאַנקען גאָט, געענדיקט, נאָר נאָכן אויסטרינקען די קאווע, האָט זי זיך איבערגעלייגט, אז ריאָבאַווסקי האָט באַ איר צוגענומען דעם מאָן און אז זי איז איצט פאַרבליבן אָנז און אָן ריאָבאַווסקין; נאָכדעם האָט זי זיך דערמאַנט די געשפּרעכן פון אירע באַקאַנטע וועגן דעם, אז ריאָבאַווסקי גרייט צו צו דער אויסשטעלונג עפעס איבערראַשנדיקס, אַ געמיש פון אַ פיזיאָזש מיט אַ זשאַנר, אויף פּאַליענאָאָס שטייגער, פון וועלכן אַלע, וואָס באַזוכן זיין אַטעליע, זענען נתפעל; אָבער דאָס, האָט זי גע-קלערט, האָט ער דאָך געשאַפן אינטער איר השפּעה און בכלל, האָט ער, אַ דאַנק איר השפּעה, זיך שטאַרק געענדערט צום בעסערן. איר השפּעה איז אַזוי שעפּעריש און ממשותדיק, און ווען זי זאָל אים פאַרלאָזן, קען ער, אפשר, גאָר אונטערגיין. און זי האָט זיך אויך דערמאַנט, אז דאָס לעצטע מאָל איז ער געקומען צו איר אין עפעס אַ גרויען געפינקלעטן פּראַק און אין אַ נייעם קראַוואַט און האָט מיט אַ פאַרשמאַכט קול געפרעגט: „איך בין שוין?“ און אינדעראַמתן איז ער — אַ גאַלאַנטער, מיט זיינע לאַנגע לאַקן און מיט די פּלויע אויגן — געווען זייער שוין (אָדער, אפשר, האָט זיך נאָר אַזוי אויסגעוויזן) און איז געווען צו איר ליבליך.

דערמאַנענדיק זיך וועגן אַ סך זאַכן און זיך איבערלייגנדיק, איז אַלגא איוואַנאָוואַ אין שטאַרקער אויפּרעגונג געפאַרן צו ריאָבאַווסקין אין אַטעליע. זי האָט אים געטראָפן אַ פּריילעכן און אַנטציקטן פון זיין באַמת, גרויסאַרטיקן בילד; ער פלעגט שפּרינגען, זיך נאַריש מאַכן און ענטפּערן אויף ערנסטע פּראַגן מיט וויצן. אַלגא איוואַנאָוואַ האָט געאיי-פּערט ריאָבאַווסקין צום בילד און האָט עס פיינט געהאַט, נאָר פון העפּ-לעכקייט וועגן פלעגט זי אַפּשטיין פאַרן בילד שווייגנדיק אַ פינף מינוט און, אַפּזופּצנדיק, ווי מען זיפּצט פאַר אַ הייליקטום, פלעגט זי שטיל זאָגן:

— יא, דו האָסט נאָך קיינמאַל נישט געמאַלט עפעס ענלעכס. וויסט, ס'ווערט אַזש שרעקליך.

דערנאָך פלעגט זי אים אָנהייבן בעטן, אז ער זאָל זי ליב האָבן, נישט אַוועקוואַרפן, אז ער זאָל רחמנות האָבן אויף איר, דער אַרימער און אומגליקלעכער. זי פלעגט וויינען, קישן אים די הענט, פּאָדערן, אז ער זאָל זיך איר שווערן אין ליבע, פלעגט אים באַווייזן, אז אָן איר

גוטן איינפלוס וועט ער אראפ פון וועג אין וועט אונטערגיין. און קאליע מאכנדיק אים דעם גוטן הומאר און פילנדיק זיך דערנידעריקט, פלעגט זי אוועקפארן צו דער שניידערין אדער צו א באקאנטער ארטיסטין זיך משתדל זיין וועגן א בילעט.

אויב זי האט אים נישט געטראפן אין אטעליע, פלעגט זי אים איבערלאזן א בריוו, אז, קוים וועט ער היינט נישט קומען צו איר, וועט זי זיך דורכויס אפסאמען. ער פלעגט מורא קריגן, פלעגט צו איר קומען און פארבלייבן צום מיטאג. נישט קוועלנדיק זיך מיטן מאגס אנוועזנהייט, פלעגט ער איר זאגן עזותקייטן, און זי האט אים געענטפערט מיטן זעלבן. ביידע האבן געפילט, אז זיי בינדן איינער דעם אנדערן, אז זיי זענען דעספאטן און שונאים, און זיי האבן זיך געבייזערט, און פון ביידע קייט האבן זיי נישט באמערקט, אז זיי זענען ביידע נישט אבשטענדיק און אז אפילו דער אפגעשוירענער קאראסטעליעו פארשטייט אץ. נאכן מיטאג האט ריאבאזוסקין זיך געשווינד געזענגט און זיך געאיילט אוועק צוגיין.

— וואוהין גייט איר ? — פלעגט זי אים פרעגן אין פארצימער, קוקנדיק אויף אים מיט שנאה. פארקומענדיק זיך און זשמורענדיק די אויגן, פלעגט ער אגרופן עפעס א דאמע, א בשותפותדיקע באקאנטע, און ס'איז געווען קענטיק, אז ער לאכט אפ פון איר אייפערזוכט און וויל איר וויי טון. זי פלעגט אריינגיין צו זיך אין שלאפצימער און זיך לייגן אויפן בעט. פון אייפערזוכט, פארדראס, געפיל פון דערנידערונג און בוישה פלעגט זי בייסן דאס קישן און אנהייבן הויך צו יאמערן. דימאוו פלעגט איבערלאזן קאראסטעליעוון אין גאסטצימער, אריינגיין אין שלאפצימער און, א פארשעמטער, א פארלוירענער, זאגן שטילערהייט :

— וויין נישט הויך, מאמע. . . נאכוואס ? מען דארף שווייגן וועגן דעם. . . מען דארף נישט ארויסווייזן. . . פארשטייסט, וואס ס'איז געשען, איז שוין נישט צו פארריכטן.

נישט וויסנדיק, ווי אזוי איינצושטילן אין זיך די שווערע אייפערזוכט, פון וועלכער ס'האט אזש געבראכן אין די שלייפן, און מיינענדיק, אז מען קען נאך פארריכטן דעם ענין, פלעגט זי זיך אפזאשן, פוד-רירן דאס פארוויינטע פנים און פליען צו דער באקאנטער דאמע. נישט טרעפנדיק בא איר ריאבאזוסקין, איז זי געפארן צו א צווייטער, דערנאך

צו א דריטער. . . אין אנהויב איז איר געווען א ביזש אַזוי אַרומצופאַרן.
אַבער דערנאָך האָט זי זיך צוגעוואוינט, און ס'פֿלעגט זיך טרעפן, אַז אין
איין אַוונט איז זי אויסגעווען באַ אַלע באַקאַנטע פּרויען, פּדי אַפּצוזוכן
ריאַפּאָוסקין, און אַלע האָבן דאָס פּאַרשטאַנען.

— איינמאָל האָט זי געזאָגט ריאַפּאָוסקין וועגן מאָן :
— דערדאָזיקער מענטש דערדריקט מיך מיט זיין גרויסמוטי-
קייט.

דידאָזיקע פּראַזע איז איר אַזוי געפּעלן געוואָרן, אַז טרעפּנדיק זיך
מיט די קינסטלער, וועלכע האָבן געוואוסט וועגן איר ראַמאַן מיט ריאַ-
פּאָוסקין, האָט זי איטלעכעס מאָל געזאָגט וועגן מאָן, מאַכנדיק דערביי
אַן ענערגישן זשעסט מיט דער האַנט !

— דערדאָזיקער מענטש דערדריקט מיך מיט זיין גרויסמוט !
דער לעבנס-סדר איז געווען אַקוראַט אַזעלכער, ווי אין פּאַריקן
יאָר. יעדן מיטוואָך זענען פּאַרגעקומען די אַוונטן. דער אַרטיסט האָט
רעציטירט, די קינסטלער האָבן געמאַלט, דער וויאַלאַנטשעליסט האָט גע-
שפּילט, דער זינגער האָט געזינגען, און אומגעענדערט האַלב צוועלף
האַט זיך געעפּנט די טיר פּון גאַסטציער און דימאָו האָט שמייכלענדיק
געזאָגט :

— זייט מוחל, מיינע הערן, צום פּאַרבייסן.
פּונקט ווי פּריער פּלעגט אַלגאַ איזאַנאָוונאַ זוכן גרויסע מענטשן,
פּלעגט זיי געפּינען און זיך נישט באַפּרידיקן און ווידער זוכן. אַזוי ווי
פּריער פּלעגט זי יעדן טאַג אַהיימקומען שפּעט באַנאַכט, אָבער דימאָו
פּלעגט שוין נישט שלאָפּן, ווי אין פּאַריקן יאָר, נאָר זיצן באַ זיך אין
קאַבינעט און עפעס אַרבעטן. ער פּלעגט זיך לייגן אַרום דריי אַ זיגער
און אויפשטיין אַרום אַכט.

איינמאָל אינאָוונט, ווען זי האָט זיך געגרייט צו גיין אין טעאַטער
און איז געשטאַנען פּאַרן טרעמאַ, איז אין שלאָפּציער אַריינגעקומען
דימאָו אין פּראַק און אין אַ ווייסן קראַוואַט. ער האָט מילד געשמייכלט
און ווי פּריער, מיט פּרייד געקוקט דעם ווייב גלייך אין פנים אַריין. זיין
פנים האָט געשיינט.

— איך האָב אַקאַרשט פּאַרטיידיקט אַ דיסערטאַציע, — האָט ער
געזאָגט, זיך וועצנדיק און גלעטנדיק די קניען.

— מיט דערפֿאַלג ? — האָט געפרעגט אַלגא איוואַנאָוואַ.
 — אָהאַ ! — האָט ער זיך צעלאַכט אין אויסגעצויגן דעם האַלד.
 פֿדי אַנצוקוקן אין שפּיגל דעם ווייבס פנים, וועלכע איז ווייטער געשטאַ-
 גען מיטן רוקן צו אים און האָט פֿאַרריכט די פֿריוור. — אָהאַ ! — האָט
 ער איבערגעחורט. — דו ווייסט, ס'איז זייער מעגלעך, אַז מען וועט מיר
 פֿאַרלייגן פֿריוואַט-דאָצענטור איבער אַלגעמיינער פֿאַטאַלאָגיע. ס'שמעקט
 מיט דעם.

ס'איז געווען קענטיק לויט זיין גליקזעליק, שיינענדיק פנים, אַז
 זען אַלגא איוואַנאָוואַ וואָלט געטיילט מיט אים זיין פֿרייד און טרוימף.
 וואָלט ער איר מוחל געווען אַלץ, סיי די קעגנזאָרט, סיי די צוקונפֿט און
 וואָלט אַלדינג פֿאַרגעסן. נאָר זי האָט נישט פֿאַרשטאַנען, וואָס עס הייסט
 פֿריוואַט-דאָצענטור און אַלגעמיינע פֿאַטאַלאָגיע, דערצו נאָך האָט זי מורא
 געהאַט צו פֿאַרשפעטיקן אין טעאָטער אַרײַן אין האָט גאַרנישט נישט
 געזאָגט.

ער איז געבליבן זיצן אַ צוויי מינוט, האָט אַ שולדיקן שמייכל גע-
 טון אַז איז אַרויסגעגאַנגען.

VII.

דאָס איז געווען אַ העכסט-אומרויקער טאַג.

דימאָון האָט שטאַרק ווייגעטון דער קאַפּ ; ער האָט אינדערפֿרי
 נישט געטרונקען קיין טיי, איז נישט געזאָנגען אין שפּיטאַל אַרײַן אַן
 אַ גאַנצע צייט געלעגן פֿאַ זיך אין קאַפינעט אויף דער טערקישער אַטאַ-
 מאַנע. אַלגא איוואַנאָוואַ איז, ווי דער שטייגער, אַרזם איינס אַ זייגער
 אַוועק צו ריאַבאָווסקיין, פֿדי אים צו ווייזן אירס אַן עטיוד nature
 morte און צו פֿרעגן אים, פֿאַרוואָס ער איז נעכטן נישט געקומען. דעם
 עטיוד האָט זי געהאַלטן פֿאַר נישטיק און אויפגעצייכנט האָט זי אים
 נאָר דערויף, פֿדי זי זאָל. האָבן אַן איבעריקן תּירוץ אַרײַנצוגיין צום
 קינסטלער.

זי איז אריינגעגאנגען צו איר אָן אַ קלונג, אין בשעת זי האָט
 אין פאַרציימער אויסגעטון די קאַלאַשן, האָט זי דערהערט, אַזוי ווי אין
 אַטעליע וואָלט עפעס שטיל דורכגעלאָפֿן, פֿרויענמעסיק שאַרבענדיק מיטן
 קלייד; און ווען זי האָט זיך צוגעאיילט צו כאַפֿן אַ קוק אין אַטעליע,
 האָט זי דערזעען בלויז אַ שטיק פֿון אַ ברוין קלייד, וועלכעס האָט נאָר
 אַ שימער-געטון אויף אַ רגע און איז נעלם געוואָרן הינטער אַ גרויס בילד,
 וואָס איז געווען פֿאַרהאַנגען צוזאַמען מיטן מאַלברעט ביז דער פֿאַד-
 לאַגע מיט אַ שוואַרצן פֿערקאַל. ס'איז נישט מעגלעך געווען צו צווייפלען,
 אַז דאָס האָט זיך באַהאַלטן אַ פֿרוי.

ווי אָפט האָט אַלאַ אַיוואַנאָונאַ אַליין זיך געפונען אַ באַהעלטעניש
 הינטער דעמדאָזיקן בילד. ריאַבאַוסקי, קענטיק, זייער צעמישט, האָט זיך
 אַזוי ווי פֿאַרוואַנדערט פֿון איר קומען, האָט אויסגעשטרעקט צו איר ביי-
 דע הענט און געזאָגט, שטיף שמייכלענדיק:

— אַ-אַ-אַ! ס'פֿרייט מיך זייער אייך צו זעען, וואָס זאָגט איר
 עפעס גוטס?

אַלאַ אַיוואַנאָונאַס אויגן זענען פֿול געוואָרן מיט טרערן. זי האָט
 געפֿילט אַ בושש, אַ ביטערקייט, און זי וואָלט פֿאַר קיין שום פֿרייז נישט
 אַיינגעגאַנגען צו רעדן אין דער אַנוועננהייט פֿון אַ זייטיקער פֿרוי, אַ
 קאַנקורענטיין, אַ ליגנעריין, וועלכע איז איצט געשטאַנען הינטער דעם בילד
 און האָט, מסתמא, שאַדנפֿריידיק געקוואַלן.

— איך האָב אייך געברענגט אַן עטיוד. . . — האָט זי געזאָגט,
 אַפּהענטיק, מיט אַ דין קולעכל, און אירע ליפֿן האָבן אַ ציטער געטון: —
 nature morte &

— אַ-אַ-אַ. . . אַן עטיוד?

דער קינסטלער האָט גענומען אין דער האַנט אַריין דעם עטיוד
 און באַטראַכטנדיק אים, איז ער אַזוי ווי מעכאַניש אַריבערגעגאַנגען אין
 אַנדערן ציימער אַריין.

אַלאַ אַיוואַנאָונאַ איז הכנעהדיק נאַכגעגאַנגען.

— אַ nature morte ערשטער סאַרט, — האָט ער געזאָגט,

צוקלויבנדיק אַ גראַם: — קוראַרט. . . טשאַרט. . . פֿאַרט. . .

פֿון אַטעליע האָבן זיך דערהערט אייליקע טריט און אַ שאַרבעריי
 פֿון אַ קלייד. הייסט עס, זי איז אַוועקגעגאַנגען. אַלאַ אַיוואַנאָונאַ האָט

זיך געוואָלט הויך אַרויסשרייען, אַ קלאַפּ געבן דעם קינסטלער מיט עפעס שווערס איבערן קאָפּ און אוועקגיין, אָבער זי האָט גאַרנישט נישט געזעען דורך די טרערן; זי איז געווען דערשיקט פון איר בושא און האָט זיך שוין נישט געשפירט אַלס אַלגא איוואַנאָווא און אַלס קינסטלערין, נאָר ווי אַ קליין ווערמעלע.

— איך האָב זיך איינגעמידט, — האָט שוואַך אַרויסגערעדט דער קינסטלער, קוקנדיק אויפן עטיוד און שאַקלענדיק מיטן קאָפּ, פּדי צו באַ-קעמפן די שלעפּעריקייט. — דאָס איז נאַטירלעך, פּיין, אָבער היינט — אַן עטיוד, און פאַראַיאַרן אַן עטיוד, און אין אַ הודש אַרום אַן עטיוד. . . ווי ווערט עס אייך נישט נמאס? איך אויף אייער אָרט וואָלט אַוועקגע-וואַרפן די מאַלעריי און וואָלט זיך ערנסט פאַרנומען מיט מוזיק אָדער מיט עפעס אַנדערש. איר זענט דאָך נישט קיין מאַלעריין, נאָר אַ מוזיק-קאַנטין, אָבער, ווי איך האָב זיך עס איינגעמידט! איך וועל זאָגן, מען זאָל אַריינגעבן טיי. . . האַ?

ער איז אַרויסגעגאַנגען פון צימער, און אַלגא איוואַנאָווא האָט געהערט, ווי ער האָט עפעס באַפּוילן זיין לאַקיי. פּדי זיך נישט צו געזע-געבען, נישט צו דערקלערן זיך, און, דער עיקר, נישט צו צעיאַמערן זיך, איז זי, איידער ריאַבאַווסקי האָט זיך אומגעקערט, גיך אַריינגעלאָפּן אין פאַרצימער, האָט אָנגעטון די קאַלאַשן און איז אַרויסגעגאַנגען אויף דער גאַס. דאָ האָט זי לייכט אָפּגעזיפצט און האָט זיך דערפּילט אויף גייביק פּריי אי פון ריאַבאַווסקי, אי פון דער מאַלעריי, אי פון דער שווערער בושא, וואָס האָט זי געשטיקט אין אַטעליע! אַלץ איז געענ-דיקט!

זי איז אַוועקגעפאַרן צו דער שניידעריין, נאָכדעם צו באַרנאיען, וועלכער איז ערשט נעכטן געקומען צו פאַרן, פון באַרנאיען — אין אַ נאַטן-מאַגאַזין, און די גאַנצע צייט האָט זי געטראַכט וועגן דעם, ווי זי וועט אַנשרייבן ריאַבאַווסקי אַ קאַלטן, שאַרפן בריוו — פּויל מיט זעלבסט-וויר-דע, און ווי פּריילינג אָדער זימער וועט זי פאַרן מיט דימאָון קיין קרים, וועט זיך דאַרטן ענדגילטיק באַפּרייען פון דעם עבר און אַנהייבן אַ ניי-לעבן!

אומקערנדיק זיך אַהיים שפּעט אין אָונט, האָט זי, נישט איבער-טוענדיק זיך, זיך אַוועקגעזעצט אין גאַסטצימער פאַרפאַסן דעם בריוו.

דיאבאָווסקי האָט איר געזאָגט, אז זי איז נישט קיין מאָלערין, וועט זי פאַר דאָס אים אָנשרייבן אַצינד, אז ער מאַכט יעדעס יאָר איינס און דאָס זעלבע און רעדט יעדן טאָג איינס און דאָס זעלבע; אז ער איז פאַרגליווערט געוואָרן, און אז פון אים וועט גאַרנישט אַרויסקומען, אַ הויז דעם, וואָס ס'איז שוין אַרויסקעקומען. איר האָט זיך אויך געוואַלט אָנשרייבן, אז פאַר אַ סך דאַרף ער דאַנקבאַר זיין איר גוטן אייני-פלוס, און אויב ער האַנדלט מיאוס, איז עס נאָר דערפאַר, וואָס איר אייני-פלוס ווערט פאַראַלזירט דורך פאַרשידענע צוויידייטיקע פּערוואַנען, פון דעם זעלבן מין, ווי יענע, וואָס האָט זיך היינט באַהאַלטן הינטערן בילד.

— מאַמע! — האָט פון קאַבינעט אַ רויף געטון דימאָוו, נישט עפּענדיק די טיר. — מאַמע!

— וואָס דאַרפסטו?

— מאַמע, גיי נישט אַריין צו מיר, נאָר גיי בלויז צו צו דער טיר. — אָט וואָס. . . אייערנעכטן האָב איך זיך אָנגעשטעקט אין שפי-טאַל מיט דיפּטעריס און אַצינד. . . איז מיר נישט גוט. שיק גיכער נאָך קאַראַטטעליעוון.

אַלגע איוואַנאָווא האָט שטענדיק גערופן דעם מאַן, ווי אַלע באַ-קאַנטע מאַנסלייט, נישט באַם נאָמען, נאָר באַ דעם פאַמיליענאָמען: זיין זיין נאָמען אָסיפ איז איר נישט געפּעלן, וואָרים ער האָט דערמאָנט אָן גאַנצאַס אָסיפ און דעם קאַלאַמבור: „אָסיפ אַכריפ, אַ אַרכיפ אָסיפ“ אַצינד אַבער האָט זי אויסגערופן:

— אָסיפ, וואָס רעדסטו!

— שיק! ס'איז מיר נישט גוט. . . האָט דימאָוו געזאָגט הינטער דער טיר און זי האָט געהערט, ווי ער איז צוגעגאַנגען צו דער אַטאַמא-נע און זיך אַנדיערגעלייגט. — שיק! — האָט זיך טויב דערהערט זיין קול. — וואָס-זשע איז דאָס אזוינס? — האָט אַ קלער געטון אַלגע איוואַווא און אַ קעלט איז איר דורכגעלאָפן פון שרעק. — דאָס איז דאָך געפּערלעך!

אָן אַ שום פאַדערפעניש האָט זי גענומען אַ ליכט און איז אַרייני-געגאַנגען צו זיך אין שלאַפּצימער און דאָ, איבערלייגנדיק זיך, וואָס זי

* אָסיפ איז הייזעריק געוואָרן, און אַרכיפ איז הייזעריק געוואָרן. — מ. ב.

דארף צו טון, האָט זי אומגערן אַ קוק געטון אין טרעמאָ. זי האָט זיך דערזען מיטן בלאַסן איבערגעשראַקענעם פנים, אין דעם זשאַקעט מיט די ברייטע אַרבל, מיט געלע וואַלאַנטן אויף דער ברוסט, מיט די אומ-געוויינטלעכע פאַסן אויף דער ספּאַדיניצע — און זי האָט אַליין זיך אויס-געוויזן שרעקלעך און העסלעך. איר איז פּלוצלינג ביז ווייטיק אַ שאַד געוואָרן דימאָו, זיין גרענעצלאַזע ליבע צו איר, זיין יינג לעבן און אפילו דאָסדאָזיקע פאַריתומטע געלעגער זיינס, אויף וועלכן ער איז שוין לאַנג נישט געשלאָפּן און ס'האָט זיך איר דערמאַנט זיין געוויינלעכער מיל-דער, הכנעהדיקער שמייכל. זי האָט זיך ביטער צעווייגט און אָנגעשריבן קאַראַסטעליעוון אַ תּחנּוּמדיקן בריוו. ס'איז געווען צוויי אַ זייגער באַ-נאַכט.

VIII.

ווען אַרום אַכט אַ זייגער אינדערפרי איז אַלאַג איוואַנאָוואַ — מיט אַ שווערן קאַפּ פון נישט שלאָפּן, אַ נישט פאַרקעמטע, אַ נישט שיינע און מיט אַ שולדיקן אויסדרוק — אַרויסגעגאַנגען פון שלאָפּזימער, איז פאַר-ביי איר דורכגעגאַנגען אין פאַרזימער אַריין עפעס אַ הער, מיט אַ שוואַר-צער באַרד, אַפנים אַ דאָקטאָר. ס'האָט זיך געשפּירט רפואות. לעבן דער טיר פון קאַפינעט אין געשטאַנען קאַראַסטעליעוון און געדרייט מיט דער רעכטער האַנט די לינקע וואַנסע.

— אַנטשולדיקט, איך וועל אייך צו אים נישט אַריינלאָזן, — האָט ער פאַראומערט געזאָגט אַלאַג איוואַנאָוואַ. — מען קען זיך אָנשטעקן. און ס'איז אויך נישטאַ נאַכוואַס, אייגנטלעך. ער איז ס'י-הי-סיי נישט באַם זינען.

— ער האָט אַן אמתדיקן דיפּטעריט ? — האָט פּליסטערנדיק גע-פּרעגט אַלאַג איוואַנאָוואַ.

— אויף אַזעלכע, וואָס קריכן אַליין אויף אַ שפּיז, וואַלט מען ער פּי יושר, געדאַרפט אָנגעבן אין געריכט, — האָט אַרויסגעמורמלט קאַ-

ראַסטעליעוו, נישט ענטפערנדיק אויף איר פראַגע. — ווייסט איר, פון וואָס ער האָט זיך אָנגעשטעקט ? דינסטיק האָט ער דורך אַ רערל אויס-געזויגן באַ אַ יינגל דיפטעריט-בלעזלעך, און צו וואָס ? נאַריש. . . גלאַט פון נאַרישקייט. . .

— ס'איז געפערלעך ? זייער ? — האָט אַלגא איוואַנאָוואַ גע-פרעגט.

— יא, זיי זאָגן, ס'איז אַ שווערע פאַרם. מען וואָלט באַדאַרפט שיקן, אייננטלעך, נאָך שרעקן.

ס'איז געקומען אַ קליינטשיקער, אַ געלער, מיט אַ לאַנגער נאָז און מיט אַ יידישן אַקצענט. נאָכדעם אַ הויכער, הויכפלייציקער, אַ קיטשמע-וואַטער, אַן ענלעכער צו אַן ארכידיאַקאָן; נאָכדעם אַ יונגער, זייער די-קער מיט אַ רויט פנים און אין פרילן. דאָס זענען געקומען די דאָקטוי-רים צו דיזשורירן באַ זייער חבר. קאַראַסטעליעוו איז נאָך זיין דיזשור-נישט אַוועקגעגאַנגען אַהיים, נאָר פאַרבלויבן, און האָט ווי אַ שאַטן אַרומ-געבלאָנקעט איבער אַלע חדרים. די דינסט האָט דערלאַנגט די דיזשור-רירנדיקע דאָקטוירים טיי און איז אַפט געלאָפן אין אַפטייק אַרין און ס'איז נישט געווען, ווער ס'זאָל אויפרוימען די צימערן. ס'איז געווען שטיל און מרה-שחורהדיק.

אַלגא איוואַנאָוואַ איז געזעסן באַ זיך אין שלאַפצימער און האָט גע-קלערט וועגן דעם, אַז גאָט שטראַפט זי דערפאַר, וואָס זי האָט אָפגענאַרט דעם מאַן. אַ שווייגנדיק, נישט פראַטעסטירנדיק, אימפאַרשטענדלעך באַ-שעפעניש, וואָס איז נישט באַמערקט געוואָרן, אַ דאַנק זיין מילדקייט, כאַראַקטערלאַז און שוואַך פון איבערמעסיקער גוטסקייט — האָט עס ער-געזן באַ זיך אויף דער סאַפע געליטן און זיך נישט באַקלאַגט. און ווען ס'וואָלט זיך איצט באַקלאַגט, זאָל זיין פון היץ, וואָלטן די דיזשורירנדי-קע דאָקטוירים געוואויר געוואָרן, אַז שוילדיק איז דאָ נישט בלוזי דער דיפטעריט אַליין. זיי וואָלטן געקענט פרעגן קאַראַסטעליעוו: ער ווייסט אַלץ און נישט אוממיסט קוקט ער אויפן ווייב פון זיין פריינד מיט אַוועל-כע אויגן, אַזוי ווי זי וואָלט עס טאַקע געווען די אמתע הויפט-גולנטע, און דער דיפטעריט איז בלוזי איר מיטהעלפער. זי האָט שוין נישט גע-דענקט, נישט דעם לבנה-אַוונט אויף דער וואַלגע, נישט די דערקלע-רונגען אין ליבע, נישט דאָס פאַעטישע לעבן אין דער פויערישער שטוב,

נאָר זי האָט בלוז געדענקט, אַז צוליב אַ פּוּסטן קאַפּריו, פּוֹן צעבאַלע-
וועטקייט, האָט זי אינגאַנצן, מיט הענט און פיס, זיך אויסגעשמירט מיט
עפעס שמוציקס, קלעפּיקס, פּוֹן וואָס זי וועט זיך שוין קיינמאַל נישט אָפּ-
וואַשן. . .

„אַך, ווי שרעקלעך איך האָב אָפּגענאַרט! — האָט זי געטראַכט
וועגן דער אומרוקער ליבע, וואָס זי האָט געפירט מיט ריאַבאַטוּסקין, —
פאַרשאַלטן זאָל דאָס אַלץ זיין!“

אַרום פיר אַ זייגער האָט זי געגעסן מיטאַג צוזאַמען מיט קאַראַס-
טעליעוון. ער האָט גאַרנישט געגעסן, נאָר געטרונקען רויטוויין און זיך
געכמורעט. זי האָט אויך גאַרנישט געגעסן. דאָ האָט זי אין געדאַנק
מתפַלל-געווען און מנדר-געווען צו גאָט, אַז אויב דימאָוו וועט געזונט
ווערן, וועט זי אים צוריק ליב האָבן און וועט זיין אַ געטריי ווייב. דאָ,
פאַרגעסנדיק זיך אויף אַ מינוט, האָט זי געקוקט אויף קאַראַסטעליעוון
און געקלערט: „איז טאַקע באמת נישט לאַנגווייליק צו זיין אַ פשוטער,
מיט גאַרנישט מערקווירדיקער, אומבאַוואַיסטער מענטש, און נאָך מיט אַזאַ
צעקנייטשט פנים און מיט מיאוסע מאַנירן? דאָ האָט זיך איר אויסגע-
וויזן, אַז גאָט וועט זי באוּתו-הרגע דערהרגענען דערפאַר, וואָס זי איז
נאָך קיין איין מאָל נישט געווען אין קאַבינעט באַט מאַן, מורא האָבן-
דיק זיך אָנצושטעקן. און אין אַלגעמיין איז באַ איר געווען אַ טעמפּ,
מעלאַנכאָליש געפיל און אַ זיכערקייט, אַז דאָס לעבן איז שוין צעבראַכן
און אַז מען וועט עס שוין מיט גאַרנישט פאַריכטן. . .

נאָכן מיטאַג איז אָנגעקומען דער בין-השמעות. ווען אַלגאַ איז-
נאָוואַ איז אַריינגעגאַנגען אין גאַסטצימער, איז קאַראַסטעליעו געשלאָפּן
אויף דער טאַפּע, אונטערלייגנדיק אונטערן קאַפּ אַ ווידן קישן, אויס-
גענייט מיט גאַלד, „קכי-פּואַ. . . — האָט ער געשנאַרעט: — קכי-
פּואַ.“

און די דאָקטוירים, וואָס זענען געקומען דיזשורירן, און די אַוועק-
גייענדיקע האָבן נישט באַמערקט די אומאַרדנונג. דאָס, וואָס אַ פרעמדער
מענטש איז געשלאָפּן אין גאַסטצימער און האָט געשנאַרעט, און די
עטיודן אויף די ווענט, און דער אויסטערלישער מעמד און דאָס, וואָס די
ווירטין איז געווען נישט פאַרקעמט און נאַכלעסיק אָנגעטון — דאָס אַלס
דינג האָט איצט נישט דערוועקט דעם מינדסטן אינטערעס. איינער פּוֹן די

דאקטוירים האָט זיך פון עפעס אומגערן צעלאַכט, און עפעס אזוי מאַדנע און אָפּהענטיק האָט אָפּגעקלוינגען דאָסדאָזיקע געלעכטער, ס'איז אַזש אומהיימלעך געוואָרן.

ווען אַלגא אַיוואַנאוואַ איז צום צווייטן מאל אַרויסגעגאַנגען אין גאַסטציימער אַרײַן, איז שוין קאַראַסטעליעווי נישט געשלאָפּן, נאָר געזעסן און האָט גערייכערט.

— ער האָט דעם דיפטעריט אינם נאָז-האַלס, — האָט ער געזאָגט מיט אַ האַלב קול. — דאָס האַרץ אַרבעט שוין אויך נישט וואַזשנע. אייגנטלעך איז גאַנץ שלעכט.

— שיקט-זשע נאָכן שרעקן, — האָט געזאָגט אַלגא אַיוואַנאוואַ. — ר'איז שוין געווען. ער האָט עס טאַקע באַמערקט, אַז דער דיפטעריט איז איבערגעגאַנגען אין נאָז אַרײַן. ע, און וואָס איז דען שרעק? אייגנטלעך איז גאַרנישט שרעק. ער איז שרעק, איך בין קאַראַסטעליעווי — און מער גאַרנישט.

די צייט האָט זיך געצויגן שרעקלעך לאַנג. אַלגא אַיוואַנאוואַ איז געלעבן אָנגעטון אויף דעם פון דערפרי נישט צוגעבעטן געלעגער אין האָט געדרימלט. איר האָט זיך אויסגעוויזן, אַז די גאַנצע דירה, פון דער פּאַדלעגע ביזן סופּיט, איז פאַרנומען מיט אַן אומגעהייער שטיק אייזן. און אַז מען דאַרף נאָר אַרויסטראַגן דאָס אייזן, ווי אַלע וועט ווערן פריילעך און לייכט. ווען זי האָט זיך אויפגעכאַפט, האָט זי זיך דערמאַנט, אַז דאָס איז נישט קיין אייזן, נאָר דימאַוס קראַנקייט.

„נאַטור-מאַרט, פאַרט“... — האָט זי געטראַכט ווידער אַרײַן-פאַלנדיק אין פאַרגעסנהייט: „ספאַרט... קוראַרט... און ווי אזוי איז שרעק? שרעק, גרעק, וורעק... קרעק. און וואו זענען איצט מיינע פריינד? צי ווייסן זיי, אַז באַ אונז איז אַן אומגליק? רבונז של עולם, ראַטעווע... באַשירם. שרעק, גרעק...“

— און ווידער דאָס אייזן... די צייט האָט זיך געצויגן לאַנג, און דער זייגער אויפן נידעריקערן שטאַק האָט אָפּט געשלאָגן און אַלץ אינ-איינעם האָט זיך געהערט דאָס קלינגען; ס'זענען געקומען דאָקטוירים... ס'איז אַרײַנגעקומען די דינסט מיט אַ ליידיק גלאַז אויף אַ טאַץ און האָט געפרעגט:

— מאַדאַם, וואָ איך בעטן דאָס געלעגער?

און, נישט באקומענדיק קיין ענטפער, איז זי ארויסגעגאנגען. דער זייגער אונטן האָט אויסגעשלאָגן. ס'האָט זיך איר אָנגעהויבן חלומען א רעגן אויף דער וואַלגע, און ווידער איז עמעץ צוריינגעקומען אין שלאָס צימער, דאָכט זיך, א זייטיקער. אַלס איוואַנאָונאָ איז אויפגעשרוּנגען און האָט דערקענט קאַראַסטעליעוון.

— ווי שפעט איז ? — האָט זי געפרעגט.

— אַרום דריי.

— נו, וואָס ?

— שוין גאַרנישט ! איך בין געקומען זאָגן : ער גוססט. . .

ער האָט ארויסגעכליפּעט, האָט זיך אַנידערגעזעצט אויפן בעט לעבן איר און אויסגעווישט די טרערן מיטן אַרבל. זי האָט נישט פאַרשטאַנען מיט אַמאָל, נאָר זי איז אינגאַנצן קאַלט געוואָרן און האָט אָנגעהויבן פאַ מעלעך זיך צו צלמען.

— ער גוססט. . . — האָט ער איבערגעזחורט מיט אַ דין קולעכל און ווידער ארויסגעכליפּעט. — ער שטאַרפט. ווייל ער האָט זיך מקריב געווען. . . סאַראַ אבידה פאַר דער וויסנשאַפט! — האָט ער געזאָגט מיט ביטערקייט. — דאָס איז דאָך געווען, — אויב צו פאַרגלייכן אונז אַלע מיט אים, — אַ גרויסער, אומגעוויינטלעכער מענטש ! סאַראַ באַגאַפּונג ! וואָסערע האַפּונגען ער האָט אונדז אַלעמען געגעבן ! — האָט קאַראַסטעליעו פאַרגעזעצט, ברעכנדיק די הענט. — רבּונו של עולם, גאָט מיינער, דאָס איז דאָך געווען אזא געלערנטער, אַ וואָסערן ס'איז דאָך אַצינד מיט קיין ליכט נישט צו געפינען. אַסאַ דימאָו, אַסאַ דימאָו, וואָס האָסטו אַפּגעטון ! אַי-אי, גאָט מיינער !

קאַראַסטעליעו האָט אין פאַרצווייפּלונג פאַרדעקט מיט ביידע הענט דאָס פנים און האָט אַ שאַקל געטון מיטן קאַפּ.

— און סאַראַ מאַראַלישע קראַפט ! — האָט ער ווייטער גערעדט, אַלץ מער און מער ווערנדיק אין פעס אויף עמעצן.

— אַ גיטע, ריינע, ליבנדיקע נשמה — נישט קיין מענטש, נאָר אַ קרישטאָל ! ער האָט געדאַנט דער וויסנשאַפט און איז געשטאַרפן פאַר דער וויסנשאַפט. און געאַרבעט האָט ער ווי אַן אַקס, באַטאָג און באַנאַכט, קיינער האָט אים נישט געשווינט, און דער יינגער געלערנטער, דער קינפטיקער פּראָפּעסאָר, האָט זיך געדאַרפט זוכן פּראַקטיק און באַ-

נאכט זיך פארנעמען מיט איבערנעצונגען, פדי צו צאלן אָט פאר די דאָ-
זיקע. . . געמיינע שמאַטעס !

קאַראַסטעליעוו האָט אַ קוק געטון מיט שנאה אויף אַלגא איוואַ-
נאָווען, האָט זיך אָנגעכאַפט באַם לייַלעך מיט ביידע הענט און ביז אַ
ריס געטון עס, אזוי ווי דאָס לייַלעך וואָלט אין עפעס שולדיק גע-
ווען.

— ער האָט זיך אַליין נישט געשוּינט, האָבן אים אַנדערע אויך
נישט געשוּינט. ע, נישטאַ וואָס צו רעדן, אייגנטלעך !
— יאָ, אַ זעלטענער מענטש ! — האָט עמען געזאָגט מיט אַ באַס
אין גאַטצימער. . .

אַלגא איוואַנאָוואַ האָט זיך דערמאַנט איר גאַנץ לעבן מיט אים,
פון אָנהויב ביזן סוף, מיט אַלע פרטים, און פּלוצלינג האָט זי פאַרשטאַנען,
אַז דאָס איז, באַמת, געווען אַן אומגעוויינלעכער, זעלטענער און, — אין
פאַרגלייך מיט יענע, וועלכע זי האָט געקענט, — אַ גרויסער מענטש.
און, דערמאַנענדיק זיך, ווי אזוי צו אים האָט זיך באַצויגן איר געשטאַר-
בענער פאַטער און אַלע חברים-דאָקטוירים, האָט זי פאַרשטאַנען, אַז זיי
האָבן געזעען אין אים אַ קינפטיקע באַרימטהייט. די ווענט, דער סופּיט,
דער לאַמפּ און דער דיוואַן אויף דער פּאַדלֶאַגע האָבן אָנגעהויבן קאַמיש
צו ווינקען צו איר, אזוי ווי זיי וואָלטן געוואָלט איר זאָגן : „דו האָסט
פאַרקוקט !“, „דו האָסט פאַרקוקט !“.

זי האָט מיט אַ געוויין זיך געלֶאַזט לויפן פון שלאַפּצימער, האָט
דורכגעשוועבט אין גאַטצימער פאַרביי עפעס אַן אומבאַקאַנטן מענטש
און איז אַריינגעלֶאַפן צום מאַן אין קאַבינעט. ער איז געלעגן אומבאַ-
וועגלעך אויף דער טערקישער אַטאַמאַנע, פאַרדעקט ביזן גאַרטל מיט אַ
לייַלעך. זיין פנים איז שרעקלעך אָפּגעפאַלן, דאַר געוואָרן אין האָט גע-
האַט אַ גראַלעך-געלן קאַליר, וואָסערער ס'איז קיינמאַל נישטאַ באַ קיין לע-
בעדיקע ; און נאָר לויטן שטערן, לויט די שוואַרצע ברעמען און לויט
דעם באַקאַנטן שמיכל האָט מען געקענט דערקענען, אַז דאָס איז דימאַוו.
אַלגא איוואַנאָוואַ האָט שנעל אַרומגעטאַפט זיין ברוסט, שטערן און
הענט. די ברוסט איז געווען וואַרעם, נאָר דער שטערן און די הענט
זענען געווען אומאַנגענעם קאַלט. און די האַלב-אַפּענע אויגן האָבן גע-
קוקט נישט אויף אַלגא איוואַנאָווען נאָר אויפן לייַלעך.

— דימאוו! — האָט זי אַ רוף געטון הויך. — דימאוו!
זי האָט אים געוואַלט דערקלערן, אָז דאָס איז געווען אַ טעות, אָז
נאָך נישט אַלץ איז — פאַרלוירן, אָז דאָס לעבן קען נאָך זיין הערלעך
און גליקלעך, אָז ער איז אַזאָ זעלטענער, אומגעוויינטלעכער, גרויסער מענטש
אין אָז זי וועט דאָס גאַנצע לעבן פילן אַ יראת-הכבוד צו אים, זי וועט
צו אים מתפלל זיין און שפירן אַ הייליקן פחד...
— דימאוו! — האָט זי אים גערופן, רייסנדיק אים באַם אַקסל
און נישט גלייבנדיק דערין, אָז ער וועט זיך שוין קיינמאָל נישט אויפ-
כאַפן. — דימאוו, הער, דימאוו!
און אין גאַסטזימער האָט קאַראַסטעליעוו גערעדט צו דער דינסט:
— וואָס איז דאָ נאָך צו פרעגן? איר גייט אַהין צו די קירכווען.
טער און פרעגט, וווּ ס'וויינען די הקדשניצעס. זיי וועלן אַפּוואַשן דעם
מת און אים אויסריכטן — וועלן טון אַלץ, וואָס מען דאַרף.

שרעה

דמיטרי פעטראָוויטש סילין האָט געענדיקט דעם אינווערזויטעט אין פֿאַרנומען אַ פֿאַסטן אין פעטערבורג, נאָר צו דרייסיק יאָר האָט ער אוועק־געוואָרפֿן די שטעלע אין זיך אָפּגעגעבן מיט לאַנדווירטשאַפט. די ווירט־שאַפט איז געגאַנגען נישטקשה, אָבער מיר האָט זיך פֿינדעסטוועגן אויס־געוווּזן, אַז ער איז נישט אויף זיין אָרט און אַז ער וואָלט בעסער גע־טוּן, ווען ער וואָלט צוריק אוועקגעפֿאַרן קיין פעטערבורג. ווען ער פֿלעגט — אַן אָפּגעברענטער, אַ גרויער פֿון שטויב און אָפּגעמאַטערטער פֿון דער אַרבעט — מיך באַגעגענען באַ די טויערן אָדער באַם פֿראַנט־גאַנג אין נאָכדעם באַ דעם נאַכטעסן קעמפֿן מיט דער שלעפעריקייט ביז זיין ווייב פֿלעגט אים אוועקפֿירן שלאָפֿן, ווי אַ קליין קינד ; אָדער ווען, גובר זיי־ענדיק די שלעפעריקייט, פֿלעגט ער אָנהייבן מיט זיין ווייבן, האַרציקן, ממש בעטנדיקן קול אַרויסזאָגן זיינע שיינע געדאַנקען, — האָב איך גע־זען אין אים נישט קיין ווירט און נישט קיין אַגראַנאַם, נאָר בלוז אַ פֿאַרמאַטערטן מענטש ; און מיר איז קלאָר געוואָרן, אַז ער באַדאַרף גאָר־נישט קיין שום ווירטשאַפט, נאָר ער דאַרף, אַז דער טאַג זאָל אוועקגיין — און אַ לויב גאָט דערפֿאַר.

איך האָב ליב געהאַט צו זיין באַ אים און ס'פֿלעגט זיך מאַכן, און
 איך האָב געוויילט אין זיין גיט צו צוויי-דריי טעג. איך האָב ליב געהאַט
 זיין הויז, דעם פֿאַרק, דעם גרויסן אויבסט-סאַד, דאָס טייכל, און אויך
 זיין פֿילאָזאָפֿיע — אַ ביסעלע פֿלעגמאַטישע און מליצהדיקע, נאָר קלאָ-
 רע. אַ פנים, און איך האָב ליב געהאַט אים אַליין אויך, הגם אויף זיכער
 קאָן איך דאָס נישט זאָגן, מחמת איך קאָן נאָך עד היום נישט פֿונאַנדער-
 קלייבן זיך אין מיינע דעמאָלטיקע געפֿילן. דאָס איז געווען אַ קלאַגער,
 גוטער, נישט לאַנגווייליקער און אויפֿריכטיקער מענטש, נאָר איך געדענק
 גוט, און ווען ער פֿלעגט מיר פֿאַרטרויען זיינע אינטימע סודות און אַ-
 רופן אינווערע באַציונגען — פֿריינדשאַפט, איז מיר געווען אומאַנגענעם,
 און כִּהאַב געפֿילט אַ פֿאַרלעגנהייט. אין זיין פֿריינדשאַפט צו מיר איז גע-
 ווען עפעס נישט באַקוועמס, לעסטיקס, און אַנשטאַט איר וואָלט מיר אַ סך
 ליכער געווען אַ פשוטע, חברישע באַציונג.

די מעשה איז, וואָס מיר איז געוואָלט געפֿעלן זיין ווייב, מאַריאַ
 סערגיעוואַ. איך בין נישט געווען פֿאַרליבט אין איר, נאָר מיר איז גע-
 פֿעלן איר פנים, אירע אויגן, דאָס קול, דער גאַנג; איך האָב געבענקט
 נאָך איר, ווען איך האָב זי לאַנג נישט געזעען, און מיין דמיון האָט אין
 יענער צייט קיינעם נישט געמאַלט אזוי גערן, ווי די אַזיקע יינגע, שיי-
 נע און גאַלאַנטע פֿרוי. איך האָב נישט געהאַט פֿונגע איר קיין שום באַ-
 שטימטע פֿונות און נישט געטרוימט וועגן גאַרנישט, נאָר יעדעס מאָל
 ווען מיר זענען פֿאַרבליבן אַליין, איז מיר איבער-עפעס געקומען אויפֿן
 זינען, און איר מאַן האָלט מיך פֿאַר זיין פֿריינד, און מיר איז געוואָרן אימ-
 באַקוועם. ווען זי פֿלעגט שפֿילן אויפֿן פֿאַרטעפיאָן מיינע באַליבטע קאַמ-
 פֿאָזיציעס, אָדער זי האָט מיר דערציילט עפעס אינטערעסאַנטס, האָב איך
 זי מיט פֿאַרגעניגן געהערט, און אין דערזעלבער צייט זענען אין מיין
 קאַפֿ אַריין געקראַכן רעיונות וועגן דעם, און זי האָט ליב איר מאַן, און ער
 איז מיין פֿריינד און אז זי אַליין האָלט מיך פֿאַר זיין פֿריינד; מיין שטי-
 מונג פֿלעגט קאַליע ווערן, און איך פֿלעג ווערן פֿלעגמאַטיש, אַפהענטיק
 און אומעטיק. זי פֿלעגט באַמערקן די ענדערונג און געוויינלעך
 זאָגן:

— אייך איז לאַנגווייליק און אייער פֿריינד. מען דאַרף אַרויסשיקן
 נאָך אים אויפֿן פֿעלד.

אין בשעת דמיטרי פעטראָוויטש איז געקומען, פלעגט זי

זאָגן:

— נו, אָט איז שוין געקומען אייער פריינד, פרייט זיך.

אזוי האָט געדויערט אַ יאָר אַנדערהאַלבן.

איינמאָל, אַ געוויסן זונטיק אין יולי, בין איך מיט דמיטרי פעט-
ראָוויטשן, נישט האָבנדיק וואָס צו טון, אַריבערגעפּאַרן אינם גרויסן
דאַרף קלויזשנאָ, פּדי איינצוקויפן דאָרט פאַרבייסעכץ צום נאַכזעסן. איבער
דער צייט, וואָס מיר זענען אַרומגעגאַנגען איבער די געוועלפן, איז דער-
ווייל אַנטערגעגאַנגען די זון און ס'איז אַנגעקומען דער אָונט, — יע-
גער אָונט, וועלכן כ'וועל, מסתמא, קיינמאָל אין לעפן נישט פאַרגעסן.
איינגעקויפט קען ענלעכן צו זיך, אין שטיין-האַרטן וואַרשט, פון וועלכן
מען האָט געשפירט דזשעגעטש, זענען מיר אַוועק אין אַ שענק נאָך פיר.
אונזער פּירמאַן איז פאַרפּאַרן צו אַ קונויע אונטערצוקאווען די פּערד,
און מיר האָבן אים געזאָגט. אַז מיר וועלן וואַרטן אויף אים באַ דער
צערקווע. מיר זענען אַרומגעגאַנגען, האָבן געשמעסט, געלאַכט פון אינ-
זערע מצאות, און הינטער אונז איז שווייגנדיק מיט אַ געהיימישפּול
אויסזען, ממש ווי אַ שפּיאַן, נאַכגעגאַנגען אַ פאַרשוין, וואָס האָט געהאַט
באַ אונז אין קרייז אַ גענוג משנהדיקן צונאַמען: „פּערציק מאַרטירער“.
דערדאָזיקער „פּערציק מאַרטירער“ איז געווען נישט קיין אַנדערער, ווי
גאָורילאָ סעויעראָו, אָדער פּשוט גאָורילישקאַ, וועלכער האָט נישט לאַנג
געדינט באַ מיר אַלס לאַקיי און איז אָפּגעזאָגט געוואָרן פאַר זיין שיכרות.
ער האָט אויך געדינט באַ דמיטרי פעטראָוויטשן, וועלכער האָט אים דעס-
גלייכן אָפּגעשאַפט פאַרן זעלבן הטא. דאָס איז געווען אַ ווילדער שיכור-
ניק, און בכלל איז דאָס גאַנצע מוזל זיינס געווען אַ שיפורס און פּונקט
אזוי זינלאָז, ווי ער אַליין. דער פּאַטער זיינער איז געווען אַ גלח, און
די מוטער — אַן אַדל-פּרוי, הייסט עס, אַז לויט זיין געבורט האָט ער
געהערט צום יחוסדיקן שטאַנד; נאָר וויפיל איך האָב זיך נישט איינגע-
קוקט אין זיין אָפּגענוצטן דרך-אַרצדיקן און שטענדיק שוויסיקן פנים,
אין זיין געלבלעכער, שוין טיילווייז גראַער, באַרד, אין דער נעפעכדיקער
צערזענער מאַרינאַרקע און רויטן אַריבערגעלאָזטן העמד, — האָב איך
בשום אופן נישט געקענט געפינען אפילו קיין סימן פון דעם, וואָס לויט
אונזערע אַלגעמיינע השגות, ווערט אָנגערופן — יחוס. ער האָט זיך

גערופן געבילדעטער אין דערציילט, אז ער האָט זיך געלערנט אין אַ
 גלחישער שול, וואו ער האָט דעם קורס נישט געענדיקט, וואָרים מען
 האָט אים אויסגעשלאָסן פאַר רייכערן; נאָכדעם האָט ער געזונגען אין אַן
 אַרכיזערעישן כאָר אין בערך צוויי יאָר געלעבט אין אַ מאָנאָסטיר, פּונ-
 וואָגען מען האָט אים אויך אויסגעשלאָסן, אָבער שוין נישט פאַר רייכערן,
 נאָר פאַרן „מיחיש“. ער איז צוויי גיבערניעס אויסגעגאַנגען צופּיס, פלעגט
 צוליב עפעס אָנגעבן בקשה אין קאָנסיסטאָריעס אין אין פאַרשידענע
 אינסטיטוציעס, האָט פיר מאָל געהאַט אויף זיך פּראָצעסן. ענדלעך איז
 ער געבליבן שטעקן באַ אונז אין קרייז, וואו ער האָט פאַרנומען שטע-
 לעס אַלס לאָקיי, אַלס וואָלד-שומר, הונט-משרת, קירכוועלטער און חתונה
 געהאַט מיט אַ צעלאָזטער אלמנה — אַ קעכין. דאָ איז ער גלדיליק פאַר-
 זונקען אינם העקישן לעבן אַזוי, אז ער פלעגט שוין אַליין רעדן וועגן
 זיין יחוסדיקער אָפּשטאַמונג מיט אַ געוויסן אומצוטרוי, ווי וועגן עפעס אַ
 לעגענדע. אין דער באַשריבענער צייט האָט ער זיך אַרומגעבלאָנקעט אַן
 אַ שטעלע, זיך רעקאָמענדירט אַלס פּערד-רופּא און יעגער, און זיין ווייב
 האָט זיך ערגעץ אַרומגעוואַלגערט, אומבאַוואוסט וואו.

פּון דער שענק זענען מיר אַוועקגעגאַנגען צו דער צערקווע אין
 אין פּאָדערהויז זיך אַוועקגעזעצט וואַרטן אויפן קוטשער. פ ע ר צ י ק מ א ר =
 ס י ר ע ר האָט זיך אַוועקגעשטעלט פונדערווייטנס און אויפגעהויבן די האַנט
 צום מויל, פּדי דרך-אַרצדיק אַ הויסט צו געבן אין איר, ווען מ'וועט פאַ-
 דאַרפן. ס'איז שוין געווען פינצטער; ס'האַט שטאַרק געשמעקט די אָוונטי-
 קע פּרישקייט און די לבנה האָט געהאַלטן אין אויפגיין. אויפן לויטערן,
 אויסגעשטערנטן הימל זענען געווען פלוז צוויי וואַלקנס: איינער אַ גרוי-
 סער, דער אַנדערער אַ קלענערער; איינזאַמע, ממש אַ מאַמע מיט אַ קינד,
 זענען זיי געלאָפּן איינער נאָכן אַנדערן צו יענער זייט, וואו ס'האַט זיך
 געלאָשן די שקיעה-שטראַלונג.

— אַ מחיהדיקער טאָג היינט, — האָט געזאָגט דמיטרי פּעטראָ-
 וויטש.

— אויסערגעוויינלעך. . . — האָט מספּים געווען „פּערציק מאַרטי-
 רער“ און דרך-אַרצדיק אַ הויסט געטון אין דער האַנט אַרײַן. — וויאָזוי
 האָט איר עס, דמיטרי פּעטראָוויטש, באַווייליקט צו פאַרטראַכטן דאָ אַהער-
 פּעטראָוויטש.

צו קימען ? — האָט ער געפרעגט מיט אַ חניפהדיק קול, קענטיק ווילג-
דיק פאַרבונדן אַ שמועס.

דמיטרי פעטראָוויטש האָט גאַרנישט געענטפערט. פּערציק מאַרטי-
רער" האָט טיף אָפּגעזיפצט אין אַנגעהויבן רעדן שטייל, נישט קוקנדיק
אויף אונז :

— איך לייד אויסשליסלעך דורך אַ סיבה, פאַר וועלכער כ'דאַרף
אָפּגעבן דין וחשבון דעם אַלמעכטיקן גאָט. מילא, אוודאי בין איך אַ
מענטש אַ פאַרלירענער און אוּמפּעיקער, נאָר גלייבט מיר אויף די
נאמנות : אַן אַ שטיקל ברויט אין ערגער פון אַ הונט. . . זייט מוחל, דמי-
טרי פעטראָוויטש !

סיל'ין האָט נישט געהערט. אונטערגעשפאַרט דעם קאָפּ מיט די
פויסטן, האָט ער וועגן עפעס געטראַכט. די צערקווע האָט זיך געפונען
אין עק פון דער גאַס, אויף אַ הויכן ברעג, אין דורך די שטאַכעטן פונם
פאַרקן האָבן מיר געזעען אויף יענער זייט אַ טייד, פאַרגאַסענע לאַנקעס
און אַ העל פורפור-פייער פון אַ פלאַם, אַרום וועלכן ס'האַבן זיך באַוועגט
שוואַרצע מענטשן און פּערד. און ווייטער נאָכן פלאַם נאָך פייערלעך .
דאָס איז געווען אַ דערפּל. . . פון דאָרטן האָט זיך געהערט אַ גע-
זאַנג.

אויפן טייד און ערטערווייז אויף דער לאַנקע האָט זיך אויפגעהויבן
אַ בעפל. הויכע, שמאַלע שטיקער בעפל, געדיכטע און ווייסע, ווי מילך,
האַבן אַרוימגעבלאַנקעט איבערן טייד, האָבן פאַרשטעלט די אָפּשפיגלונגען
פון די שטערן און זיך פאַרטשעפעט אַן די וויערבעס. זיי האָבן יעדע
מינוט געטוישט זייער אויסזען און ס'האַט זיך געדאַכט, אַז איינע נעמען
זיך אַרום, די צווייטע נייגן זיך, די דריטע הייבן אויף צום הימל זייערע
הענט מיט ברייטע פריסטערישע אַרבל, אַזויווי זיי וואַלטן מתפלל גע-
ווען. . . מסתמא, האָבן זיי עס אַרויפגעפירט דמיטרי פעטראָוויטשן אויפן
געדאַנק וועגן רוחות און טויטע, מחמת ער האָט זיך אויסגעדרייט צו מיר
מיטן פנים און מיט אַ טרויעריקן שמיכל געפרעגט :

— זאָגט מיר, מיין טייערער, פאַרוואָס עפעס, ווען מיר ווילן דער-
ציילן עפעס שרעקלעכעס, געהיימנישפּולס און פאַנטאַסטיש, שעפן מיר
מאַטעריאַל נישט פון לעבן, נאָר דווקא פון דער וועלט פון רוחות און
אונטערערישע שאַטנס ?

— שרעקלעך איז דאָס, וואָס איז אומפארשטענדלעך.
 — און דאָס לעבן איז אייך דען פארשטענדלעך ? זאָגט : פאַר-
 שטייט איר דען דאָס לעבן מער, ווי יענע וועלט ?
 דמיטרי פערטראַוויטש האָט זיך צוגעזעצט צו מיר גאָר נאָענט, אַזוי
 אַז איך האָב געשפירט אויף דער באַק זיין אַטעם. אין אַוונטיקער טונקל-
 קייט האָט זיין בלאַס, מאַגער פנים אויסגעזען נאָך בלאַסער, און די טונג-
 קעלע באַרד — שוואַרצער פון סאַזשע. זיינע אויגן האָבן געקוקט טרויעריק,
 אויפריכטיק און אַ ביסעלע איבערגעשראַקן, אַזוויי ער וואָלט געהאַט
 בדעה צו דערציילן מיר עפעס שרעקלעכס. ער האָט מיר געקוקט אין די
 אויגן אַריין און ווייטער גערעדט מיט זיין, ווי געוויינלעך, בעטנדיקן
 קול :

— אינזער לעבן און די מתים-וועלט זענען גלייך אומפארשטענד-
 לעך און שרעקלעך. ווער ס'האָט מורא פאַר רוחות, דער דאַרף איך
 מורא האָבן פאַר מיר, פאַר די דאָזיקע פייערס, פאַרן הימל, ווייל דאָס
 אַלץ, ווען מ'זאָל גוט דערין אַריינטראַכטן, איז נישט ווייניקער אומבאַ-
 גרייפלעך און פאַנטאַסטיש, ווי די געקומענע פון יענער וועלט. פרינץ
 האַמלעט האָט זיך נישט דערהרגעט דערפאַר, וואָס ער האָט מורא געהאַט
 פאַר יענע זענענען, וועלכע וואָלטן אפשר באַזוכט זיין טויטן שלאָף ; דער-
 דאָזיקער באַוואוסטער מאַנאַלאָג געפעלט מיר, אָבער, אָפנהאַרציק גע-
 רעדט, האָט ער קיינמאַל נישט אָנגערירט טיפער מיין נשמה. איך בין זיך
 אייך מודה, ווי פאַר אַ פריינד, איך האָב טיילמאַל אין מינזען פון אים
 מעט זיך געפרוּווט אויסמאַלן דעם מאַמענט פון טויט, מיין פאַנטאַזיע האָט
 אויסגעפונען טויזנטער מרה-שחורהדיקע זענענען, און מיר איז געלונגען
 צו דערפירן זיך בין צו אַ פיינלעכער עקזאַלטאַציע, צו אַ קאַשמאַר, און
 איך פאַרזיכער אייך, אַז דאָס אַלץ האָט מיר נישט אויסגעזען שרעקלעך-
 כער פון דער ווירקלעכקייט. וואָס איז דאָ צו רעדן, ס'זענען שרעקלעך
 די זענענען, אָבער שרעקלעך איז אויך דאָס לעבן. איך, מיין ליבער,
 פאַרשטיי נישט דאָס לעבן און האָב מורא דערפאַר. איך ווייס נישט, אפשר
 בין איך אַ קראַנקער, צעדרייטער מענטש. אַ נאַרמאַלן, געזונטן מענטש
 דאַכט זיך, אַז ער פאַרשטייט אַלץ, אַז ער זעט און הערט, און איך האָב
 אָנגעוואוירן דעמדאָזיקן „דאַכט זיך“ און פון טאָג צו טאָג סם איך זיך
 מער אַפּ מיט שרעק. ס'איז פאַרהאן אַ קראַנץ זייט — מורא פאַר שמת.

איך בין דעטגלייכן קראנק — אויף מורא פארן לעבן. ווען איך ליג אויפן גראז און קוק לאנג אויף א זשוקעלע, וואָס איז ערשט נעכטן געבוירן געוואָרן און פארשטייט נישט גארנישט, דאַכט זיך מיר, אז דעם זשוקלס לעבן באַשטייט פון אַן אומאויפהערלעכער אימה, און איך זע דערין זיך אליין.

— וואָס-זשע איז איך אייגנטלעך אַזוי שרעקלעך ? — האָב איך

געפרעגט.

— מיר זעט אלץ אויס שרעקלעך. איך בין בטבע א מענטש נישט קיין טיפער און אינטערעסיר זיך ווייניק מיט אַזעלכע פראַגן, ווי יענע וועלט, די גורלות פון דער מענטשהייט, און בכלל פלי איך זעלסטן אַוועק אין די עולמות העליונים. מיר איז דערעיקרשט שרעקלעך די אַלטעגלעכקייט, פון וועלכער קיינער פון אונז קען זיך נישט אויסבאַ-האַלטן. איך בין נישט מסוגל אונטערצושיידן, וואָס אין מיינע מעשים איז אמת און וואָס איז שקר, און דאָס באַומרויקט מיר; איך אָנערקען, אז די לעבנס-באַדינגונגען און די דערצוינג האָבן מיך איינגעשלאָסן אין אַן ענגן קרייז פון שקר, אז מיינ גאַנץ לעבן איז נישט עפעס אַנדערש, ווי אַ טאַג-טעגלעך דאגהן וועגן דעם, אז איך זאָל אָפּמאַרן זיך און מענטשן אין נישט באַמערקן עס. אין ס'כאַפט מיר אַן אַ שרעק פונם געדאַנק, אז ביזן סאַמע טויט וועל איך זיך נישט אַרויסקריגן פונם דאָזיקן שקר. היינט טו איך עפעס, און מאַרגן ווייס איך שוין נישט, צוליב וואָס איך האָב דאָס געטון. איך האָב אָנגענומען אַ שטעלע אין פעטערבורג און האָב זיך איבערגעשראַקן, בין געקומען אַהער, פדי צו פאַרנעמען זיך מיט לאַנדווירטשאַפט, און האָב זיך אויך איבערגעשראַקן. . . איך זע, אז מיר ווייסן ווינציק און גרייזן דעריבער יעדן טאַג; מיר זענען אומגערעכטיק, רעדן רכילות, כאַפן אויס איינער באַם אַנדערן, ברענגען אויס אלע אונ-זערע פוחות אויף זינלאַזיקייטן, וועלכע זענען אונז נישט נייטיק און שטערן אונז צו לעבן; און מיר שרעקט דאָס, וואָרים איך פאַרשטיי נישט, צוואַקס און וועמען דאָס אלץ איז נייטיק. איך, מיינ ליבער, פאַרשטיי נישט די מענטשן און האָב פאַר זיי מורא. מיר איז שרעקלעך צו קוקן אויף די פויערן, איך ווייס נישט, צוליב וועלכע העכערע צילן זיי ליידן און צוליב וואָס זיי לעבן. אויב לעבן איז אַ תענוג, דאָן זענען זיי איבעריקע, נישט נייטיקע מענטשן; אויב ווידער דער תכלית אין דער

זינען פון לעבן באשטייט אין נויט און אין זומפיקער, האפנונגלאזער פאר-
גרעבטקייט, איז מיר אומפארשטענדלעך, פאר וועמען און צוליב וואָס
איז נייטיק דידאָזיקע אינקוויזיציע. איך פארשטיי נישט קיינעם און גאָר-
נישט. אדרבא, פארשטייט איר, אָט דעמדאָזיקן סוביעקט! — האָט
דמיטרי פעטראָוויטש געזאָגט, אָנווייזנדיק אויף „פערציק מאַרטירער“ —
טראַכט זיך אַריין!

באַמערקנדיק, אז מיר ביידע האָבן אַ קוק געטון אויף אים, האָט
„פערציק מאַרטירער“ דרך-ארצדיק אַ הוסט געטון אין פויסט אַריין און
געזאָגט:

— באַ גוטע הערן בין איך תמיד געווען אַ געטרייער דינער, נאָר
די הויפט-סיבה איז געווען — די האַרבע געטראַנקען. ווען מען זאָל זיך
אַצינד איבער מיר, אומגליקלעכן מענטש, דערבארמען און מ'זאָל מיר
געבן אַ שטעלע, וואָלט איך אַ גדר געטון. מײן וואָרט איז פעסט!
פאַרביי אינז איז דורכגעאַנגען דער קירכוועכטער, מיט שטוינונג אַ
קוק געטון אויף אונז און אָנגעהויבן ציען באַם שטריק. דער גלאַק האָט,
שטערנדיק שאַרף די שטילקייט פונם אָונט, פאַמעלעך און צעצויגן אויס-
געשלאָגן צען.

— פונדעסטוועגן, איז שוין צען אַ זייגער! — האָט געזאָגט דמי-
טרי פעטראָוויטש. — ס'איז שוין צייט צו פאַרן. יא, מײן ליבער, — האָט
ער אָפגעזיפצט — ווען איר זאָלט וויסן, ווי איך האָב מורא פאַר מײנע
אַלטעגלעכע, פראַקטישע געדאַנקען, אין וועלכע ס'דאַרף, דאַכט זיך, נישט
זיין קיין שום שרעקלעכעס. כדי נישט צו קלערן, פאַרטו איך זיך מיט אַר-
בעט און פלייס זיך צו ווערן אָפגעמאַטערט, כדי באַנאַכט פעסט צו שלאָפן.
די קינדער, דאָס ווייב — באַ אַנדערע איז עס געוויינלעך, נאָר ווי שווער
איז עס באַ מיר, מײן ליבער!

ער האָט אַ רייב געטון מיט די הענט דאָס פנים, האָט אַ כראַק גע-
טון און זיך צעלאַכט.

— ווען איך וואָלט איך געקאַנט דערציילן, סאַראַ שמות איך בין
באַגאַנגען אין לעבן! — האָט ער געזאָגט. — אַלע זאָגן מיר: איר האָט
אַ ליבע פרוי, הערלעכע קינדער און איר גופא זענט אַ גרויסאַרטיקער
פאַמיליענמענטש. מען מײנט, אז איך בין זייער גליקלעך, און מען איז
מיך מקנא. נו, קוים האַלט שוין דערביי, וועל איך איך זאָגן בסוד: מײן

גליקלעך פאמיליענלעבן איז נישט מער, ווי א טרויעריק מיספארשטענד-
 גיש, און איך האָב דערפאַר מורא.
 זיין בלאַס פנים איז געוואָרן נישט סימפאטיש פון דעם אָנגעשטרענגטן
 שמיכל. ער האָט מיך אַרומגענומען באַ דער טאַליע אין פאַרגעזעצט מיט
 אַ האַלב קור :

— איר זענט מיין אויפריכטיקער פריינד, איך גלייב איך און שען
 איך טיף. פריינדשאפט שיקט אונז דער הימל דערויף, אז מיר זאָלן זיך
 קענען אַרויסזאָגן און באַפרייען זיך פון די סודות, וואָס דריקן אונז. דער-
 לויבט-זשע מיר צו באַנוצן זיך מיט אייער פריינדלעכער אויפגעלייגטקייט
 צו מיר און אַרויסזאָגן איך דעם גאַנצן אמת. מיין פאמיליען-לעבן, וואָס
 ווייזט זיך איך אויס אַזוי אַנטציקנדיק, איז אייגנטלעך דאָס הויפט-אומ-
 גליק מיינס, און מיין הויפט-שרעק. איך האָב חתונה געהאַט מאַדנע און
 באַריש. איך דאַרף איך זאָגן, אז פאַר דער חתונה האָב איך ביז
 משוגעת ליב געהאַט מאַשען און בין אַרומגעגאַנגען מיט איר צוויי יאָר.
 איך היב איר פינף מאָל געמאַכט פאַרשלאָגן, און זי האָט מיר אַלץ אָפּ-
 געזאָגט, וואָרים זי איז געווען צו מיר פולשטענדיק גלייכבילטיק. אויפן
 זעקסטן מאָל, ווען איך בין, פאַרטשאַדעט פון ליבע, געטראָכן פאַר איר
 אויף די קני, און האָב געבעטן איר האַנט, ווי אַ נדבה, האָט זי איינגע-
 שטימט. . . זי האָט מיר אַזוי געזאָגט: „איך האָב איך נישט ליב, נאָר
 כ'וועל איך טריי זיין“ . . . אזאַ תנאי האָב איך אָנגענומען מיט התלהבות.
 דעמאָלט האָב איך פאַרשטאַנען, וואָס דאָס באַטייט, נאָר איצט, שווער
 איך איך באַ גאָט, הייב איך נישט אָן צו פאַרשטיין. — „איך האָב איך
 נישט ליב, נאָר כ'וועל איך טריי זיין“, — וואָס מיינט מען דאָס? דאָס
 איז — נעפֿל, טונקל־קייט. . . איך האָב זי היינט אַקלאַט אַזוי שטאַרק
 ליב, ווי אין ערשטן טאָג פון דער חתונה, און זי איז, דאַכט זיך, פּונקט
 ווי פריער, גלייכבילטיק און איז אפנים צופרידן, ווען איך פאַר אַוועק
 פון דער היים. איך ווייס נישט אויף זיכער, צי זי האָט מיך ליב, צי
 נישט, כ'ווייס נישט, כ'ווייס נישט, אָבער מיר וואוינען דאָך אונטער איין
 דאָך, זאָגן זיך דו איינער דעם אַנדערן, שלאָפן צוזאַמען, האָבן קינדער,
 פאַרמאָגן בשותפותדיק אייגנטום. . . וואָס זשע מיינט מען דאָס? צו וואָס
 איז דאָס? און איר, מיין ליבער, פאַרשטייט דאָ עפעס? ס'איז אַ גרויזא-
 צער פיין! מחמת דעם, וואָס איך פאַרשטיי גאַרנישט אין אינזערע באַ-

ציונגען, פיל איך א שנאה דאָ צו איר, דאָ צו זיך, דאָ צו ביידע צוזאָ-
טען. באַ מיר אין קאָפּ האָט זיך אַלץ צונויפגעפלאַנטערט, כ'פייניק זיך
און ווער טעמפּ. און, ווי אויף להכעיס ווערט זי מיט יעדן טאָג שענער,
זי ווערט וואונדערלעך=שיין... איך האַלט, אַז זי האָט מערקווירדיקע
האַר, און אַזא שמיכל, ווי באַ איר, האָב איך נישט געווען באַ קיין
שום אַנדערער פרוי. איך האָב זי ליב און ווייס, אַז מיין ליבע איז האַפּ-
נונגסלאָז. אַ האַפּנונגלאָזע ליבע צו אַ פרוי, פון וועלכער דו האַסט שוין
צוויי קינדער! איז דען דאָס פאַרשטענדלעך און נישט שרעקלעך? איז
דאָס דען נישט שרעקלעכער פון רוחות?

ער האָט זיך געפונען אין אַזא שטימונג, אַז ער וואַלט נאָך לאַנג
געווען גערעדט, נאָר צום גליק האָט זיך דעהערט דעם פּורמאָנס קול.
אונזערע פּערד זענען אָנגעקומען. מיר האָבן זיך אַריינגעזעצט אין פּאָע-
טאָן, און „פּערציק מאַרטירער“ האָט אַראָפּגענומען דאָס היטל, געהאַפּן
אונז ביידע אַריינשטייגן און דערביי געהאַט אַזא מינע, ווי ער וואַלט
שוין לאַנג געוואַרט אויף דער געלעגנהייט, זיך צוצורירן צו אונזערע
הויכווערדיקע קערפּערס.

— דמיטרי פּעטראַוויטש, דערלויבט אַהינצוקומען צו אייך — האָט
ער אַרויסגערעדט, צוקנדיק שטאַרק מיט די אויגן און אויסבייגנדיק דעם
קאָפּ אָן אַ זייט. — טוט אַ געטלעכן חסד! כ'גיי אויס פון הונ-
גער!

— נו, גוט, — האָט געזאָגט סילין. — קום צו גיין, וועסט אַפוויין
דריי טאָג, וועלן מיר שוין זען.

— זאָל זיין, — האָט זיך דערפרייט „פּערציק מאַרטירער“. — איך
וועל נאָך היינט אַהינקומען.

אַהיים איז געווען זעקס וויאַרסט. דמיטרי פּעטראַוויטש איז געווען
צופרידן, וואָס ער האָט זיך, סוף פּל סוף, אַרויסגעזאָגט פאַר אַ פריינד,
און מיך דעם גאַנצן וועג געהאַלטן אַרום דער טאַליע. ער האָט שוין
איצט, אַ צער און פּחד, נאָר פריילעך מיר מיטגעטיילט, אַז ווען באַ
אים אין דער פאַמיליע זאָל אַלץ זיין בשלום, וואַלט ער זיך אומגעקערט
קיין פּעטערבורג און וואַלט זיך דאָרט פאַרנומען מיט שטודיום. די שטרע-
מונג, האָט ער געזאָגט, וואָס האָט פאַרטריבן אין דאָרף אַריין אַזוי פיל
באַגאַבטע יונגעלייט, איז געווען אַ טרויעריקע שטרעמונג. קאַרן און וויין

איז דא אונז און רוסלאנד רענא. אבער קולטור-מענטשן איז אינ-
גאנצן נישטא. מען דארף זען, אז די באגאפטע, געזונטע יוגנט זאל זיך
פארנעמען מיט וויסנשאפט, קונסט אין פאליטיק; אנדערש טון — הייסט,
זיין נישט איבערגערעכנט. ער האט פילאזאפירט מיט הנאה און אויסגע-
דריקט די באדויערונג, וואס מארגן פרי מוז ער זיך צעשיידן מיט מיר,
ווארים ער דארף פארן אויף א וואלד-ליציטאציע.

און מיר איז געווען אומבאקוועם און טרויעריק, און ס'האט זיך
מיר געדאכט, אז איך נאר אפ א מענטש. און אין דערזעלבער צייט איז
מיר געווען אנגענעם. איך האב געקוקט אויף דער אומגעהייערער פור-
פורענער לבנה, וואס איז אויפגעגאנגען, און האב זיך פארגעשטעלט א
הויכע, שלאנקע, בלאס-פנימדיקע בלאנדינקע, א שטענדיק אויסגעציר-
טע, וואס פון איר שמעקן עפעס אזעלכע באזונדערע פארפומען, ענלעכע
צו פיזעם, און מיר איז איבער עפעס פריילעך געווען צו קלערן, אז זי
האט נישט ליב איר מאן.

געקומען אהיים, האבן מיר זיך געזעצט עסן. מאריא סערגיעוונא
האט לאכנדיק אונז מכבד געווען מיט אינזערע איינקויפונגען, און איך
האב איינגעפונען, אז זי האט טאקע באמת מערקוירדיקע האר און
שמייכלט, ווי קיין שום אנדערע פרוי. איך האב איר נאכגעקוקט און מיר
האט זיך געוואלט זען אין איר יעדער באוועגונג און בליק, אז זי האט
נישט ליב איר מאן, און מיר האט זיך אויסגעוויזן, אז איך זע דאס.
דמיטרי פעטראוויטש האט אינגליכן אנגעהויבן צו קעמפן מיטן
דרימל. נאכן נאכטעסן איז ער געבליבן זיצן מיט אונז א מינוט צען און
האט געזאגט:

— זייט מיר מוחל, מיין הערשאפט, נאר איך דארף מארגן אויפ-
שטיין דריי א זייגער. דערלויבט מיר צו פארלאזן אייך.
ער האט צארט א קוש געטון דעם ווייב, פעסט, מיט דאנקבארקייט
מיר געדריקט די האנט און גענומען בא מיר דאס ווארט, אז איך וועל
דורכויס אויף דער צווייטער וואך קומען צו פארן. פדי מארגן נישט צו
פארשלאפן, איז ער געזאנגען נעכטיקן אין דער אפיציע.
מאריא סערגיעוונא פלעגט זיך לייגן שלאפן שפעט, אויפן פע-
טערבורגער שטייגער, און איך בין אצינד איבער עפעס צופרידן געווען
ערפון.

— אַלזאָ? — האָב איך אָנגעהויבן, ווען מיר זענען פאַרבליבן
אַליין. — אַלזאָ, איר וועט זיין אזוי גוט עפעס שפּילן.

מיר האָט זיך נישט געגלויסט קיין מוזיק, נאָר איך האָב נישט גע-
וואוסט, ווי אזוי אָנצוהייבן דעם געשפרעך. זי האָט זיך אוועקגעזעצט באַם
פאַרטעפּיאַן און אויפגעשפּילט, כ'געדענק שוין נישט וואָס. איך בין גע-
זעסן דערלעבן, האָב געקוקט אויף אירע ווייסע, פּוּכיקע הענט און זיך
נעפּלייסט איבערצוליינען עפעס אויף איר קאַלטן, גלייכגילטיקן געזיכט.
נאָר אַט האָט זי פּוּן עפעס אַ שמיכל געטון און אַ קוק געטון אויף
מיר.

— אייך איז לאַנגווייליק אָן אייער פּריינד, — האָט זי גע-
זאָגט.

איך האָב זיך צעלאַכט.

— פּוּן פּריינדשאַפט וועגן וואָלט גענוג געווען אַהערצוקומען איין
מאַל אין חודש, און איך בין דאָ אַפּטער, ווי יעדע וואָך.
זאָגנדיק דאָס, בין איך אויפגעשטאַנען אין אויפגערעגט זיך דורכ-
געגאַנגען הין און צוריק. זי איז אויך אויפגעשטאַנען און צוגעגאַנגען צום
קאַמין.

— וואָס ווילט איר דערמיט זאָגן? — האָט זי געשרעגט, אויפ-
הייבנדיק אויף מיר אירע גרויסע, לויטערע אויגן.

איך האָב גאַרנישט געענטפּערט.

— איר האָט נישט געזאָגט דעם אמת, — האָט זי פאַרגעזעצט,
נאָכדעם ווי זי האָט אַ קלער געטון. — איר קומט דאָ אַהער נאָר צוליב
דמיטרי פעטראָוויטשן. מילא, איך בין צופרידן. אין אינזערע צייטן קומט
זעלטן אויס צו זען אזא פּריינדשאַפט.

— עהע! — האָב איך אַ קלער געטון און, נישט וויסנדיק וואָס
צו זאָגן, האָב איך אַ פרעג געטון: — איר ווילט זיך דורכשפּאַצירן אין
גאַרטן?

— ניין.

איך בין אַרויסגעגאַנגען אויף דער טעראַסע. כ'האָב געשפּירט, ווי
איבערן קאַפּ וואָלטן מיר אַרומגעלאָפּן מוראַשקעס און מיר איז קאַלט גע-
ווען פּוּן אויפּרעגונג. איך בין שוין געווען זיכער, אַז אינזער געשפרעך

וועט זיין דער סאמע נישטיקסטער און מיר וועלן קיין שום באזונדערס
נישט קענען זאגן איינער דעם אנדערן, אבער אז דווקא אין דערדאזי-
קער נאכט מוז געשעען דאס, וועגן וואָס איך האָב אפילו נישט גע-
וואָגט צו טרוימען. דווקא אין דער היינטיקער נאכט, אָדער קיינמאָל
נישט.

— סאָראַ שיין וועטער ! — האָב איך הויך געזאָגט.
— פאַר מיר איז עס לחלוטין אַלציינס, — האָט זיך דערהערט אַן
ענטפער.

איך בין אַריינגעגאַנגען אין זאַל. מאַריאַ סערגיעוונאַ איז ווי פריער
געשטאַנען לַעבן קאַמין ; די הענט פאַרלייגט אַהינטער, האָט זי וועגן
עפעס געטראַכט און געקוקט אין אַ זייט.

— פאַרוואָס זשע איז עס פאַר אייך לחלוטין אַלץ איינס ? — האָב
איך געפּרעגט.

— ווייל ס'איז מיר לאַנגווייליק. איר לאַנגווייליקט זיך נאָר אַן
איינער פריינד, און מיר איז תמיד לאַנגווייליק. איבריקנס... איך אי-
דאָס נישט אינטערעסאַנט.

איך האָב זיך אַוועקגעזעצט פאַם קלאַוויר און גענומען אייניקל-
אַקאָרדן, וואָרטנדיק, וואָס וועט זי ווייטער זאָגן.

— איך בעט אייך, צערעמאַנירט זיך נישט, — האָט זי געזאָגט.
בייז קוקנדיק אויף מיר און ווי זי וואָלט געהאַלטן פאַ צעווייגען זין
פון פאַרדראָס. — אויב איר ווילט שלאָפן, גייט אַוועק. מיינט נישט, אַז
קוים זענט איר דמיטרי פעטראָוויטשעס פריינד, זענט איר שוין מחויב צו
לאַנגוויילן זיך מיט זיין ווייב. איך וויל נישט קיין קרבנות. איך בעט איין
גייט אַוועק.

איך בין, נאַטירלעך, נישט אַוועקגעגאַנגען. זי איז אַרויסגעגאַנגען
אויף דער טעראַסע און איך בין פאַרבליבן אין זאַל און אַ מינוט פינף
האַב איך איבערגעבלעטערט די נאַטן. נאָכדעם בין איך אויך אַרויסגע-
גאַנגען. מיר זענען געשטאַנען באַנאַנד אין שאַטן פון די פאַרהאַנגען.
און אונטער אונז זענען געווען די טרעפּ, באַנאַסן פון לבנה-שיין. דאָן
די בלומען-קלאַמבן און איבערן געלן זאַמד אין די אַלעיען האָבן זיך
געצויגן שוואַרצע שאַטנס פון ביימער.

— איך דארף אויך מאַרגן אַוועקפאַרן, — האָב איך גע-

זאָגט.

— נאַטירלעך, קוים איז דער מאַן נישטאָ אינדערהיים, קאָמי איר דאָ נישט פאַרבלייבן, — האָט זי אַרויסגעזאָגט מיט איראַניע. — איך שטעל מיר פאַר, ווי אימגליקלעך איר וואָלט געווען, ווען איר וואָלט זיך חלילה אין מיר פאַרליבט! נאָר וואַרט, איך וועל ווען-ס'איז געמען און וואַרפן זיך אייך אויפן האַלד. . . איך וועל אומישנע זעען, מיט וואַסער אימה איר וועט אַוועקלויפן פון מיר. ס'איז אינטערעסאַנט.

אירע רייד און דאָס בלאַסע פנים זענען געווען ביז, אָבער אירע אויגן זענען פול געווען מיט צאַרטסטער, ליידיגשאַפטלעכער ליבע. איך האָב שוין געקוקט אויפן דאָזיקן הערלעכן וועזן, ווי אויף מיינס אָן אייגנטום, און דאָ האָב איך צום ערשטן מאל באַמערקט, אַז זי האָט גאָלדיקע ברעמען, וואונדערלעכע ברעמען, וואָס איך האָב נאָך קיינמאל אַזעלכע נישט געזען. דער געדאַנק, אַז איך קען זי באַלד צוטוילען צו זיך, צערטלען, אַנרירן אירע מערקווירדיקע האַר, איז מיר פלוצלינג פאַר-געקומען אזוי משונהדיק, אַז איך האָב זיך צעלאַכט און פאַרמאַכט די אויגן.

— פונדעסטוועגן איז שוין צייט. . . איך וויל נישט אייך אַ רויקע נאַכט. — האָט זי אַ זאָג געטון.

— איך וויל נישט קיין רויקע נאַכט. . . — האָב איך געזאָגט נאָכ-גייענדיק איר אין זאַל אַריין. — איך וועל פאַרשעלטן די נאַכט, אויב זי וועט זיין אַ רויקע.

דריקנדיק איר האַנט און באַגלייטנדיק זי ביז דער טיר, האָב אין געזען אין איר פנים, אַז זי פאַרשטייט מיך און איז צופרידן, וואָס איך פאַרשטיי זי אויך.

איך בין אַוועק צו זיך אין צימער. באַ מיר אויפן טיש לעבן די ביכער איז געלעגן דמיטרי פעטראָוויטשעס היטל, און דאָס האָט מיך דער-מאַנט אָן זיין פריינדשאַפט. איך האָב גענומען מיינ שפיצרוט און אַרויס-געגאַנגען אין גאַרטן. דאָ האָט זיך שוין אויפגעהויבן אַ נעפל, און אַרום די ביימער און קושאַקעס האָבן אַרומגענומענערהייט געבלאַנקעט די איי-געבע הויכע און שמאַלע געשטאַלטן, וועלכע איך האָב געזען פריער.

פונדערווייטנס אויפן טייך. א שאַד, וואָס איך האָב נישט געקענט מיט זיי רעדן!

אין דער אומגעוויינלעך דורכזיכטיקער לופט האָט זיך בולט אויס-געטיילט יעדעס בלעטל, יעדעס טוי-טראָפעלע; דאָס אַלץ האָט צו מיר געשמיכלט אין דער שטילקייט, אזויווי פון שלאָף. און בשעת איך בין פאַרבייגעגאנגען די גרינע בענק, האָב איך זיך דערמאָנט די ווערטער אין שעקספירס אַ געוויסער פיעסע: ווי מתיקותדיק ס'שלאָפט די לבנה-שיין דאָ אויף דער באַנק!

אין גאַרטן איז געווען אַ בערגל. איך בין אַרויפגעגאנגען דערויף און האָב זיך אוועקגעזעצט. מיך האָט געמאָטערט אַ שופּודיק געפיל. איך האָב געוואוינט אויף זיכער, אַז כ'וועל באַלד אַרומנעמען, זיך צודריקן צו איר פראַכטפולן קערפער, קושן אירע גאַלדענע ברעמען, און מיר האָט זיך געוואָלט נישט גלייבן דערין, רייצן זיך, און מיר איז אַ שאַד געווען, וואָס זי האָט אַזוי ווינציק מיך געפייניקט און זיך אַזוי גיך אונטערגע-געבן.

נאָר אַט האָבן זיך אומגעריכט דערהערט שווערע טריט. אין דער אַלעיע האָט זיך באַווין אַ מאַנספאַרשויך פון מיטעלן וואָקס און איך האָב תיכף דערקענט אין אים „פערציק מאַרטירער“ ער האָט זיך אַנידערגע-זעצט אויף דער באַנק און טיף אָפגעזיפצט, דערנאָך זיך דריי מאָל אי-בערגעצילמט און זיך אַנידערגעלייגט. אין אַ מינוט אַרום איז ער אויפגע-שטאנען און האָט זיך אוועקגעלייגט אויף דער צווייטער זייט. די קאַמאַרן און די נאַכט-פייכטקייט האָבן אים געשטערט איינצושלאָפן.

— נו, אַ לעבן! — האָט ער אַרויסגערעדט. — אַן אומגליקלעך ביטער לעבן.

איך האָב געקוקט אויף זיין מאַגערן, איינגעבויענעם קערפער, געהערט די שווערע, הייזעריקע זיפצן און זיך דערמאָנט אַן נאָך איין אומגליקלעך, ביטער לעבן, וועלכעס האָט זיך פאַר מיר היינט מתווה געווען, און מיר איז געוואָרן אומהיימלעך און שרעקלעך פאַר מיין גליק-זעליקן צושטאַנד. איך בין אַראָפּ פון בערגל און צוגעגאנגען צום היזן.

דאָס לעבן איז, לויט זיין מיינונג, שרעקלעך, — האָב איך גע-

טראכט — בכּן צערעמאָניע-זשע זיך נישט דערמיט, ברעך עס איבער
אין, פּל זמן עס האָט דיך נישט צעקוועטשט, נעם אַלץ, וואָס מ'קאָן
אויסקרייסן דערפון“.

אויף דער טעראַסע איז געשטאַנען מאַריאַ סערגיעוונאַ. איך האָב
זי שווינגדיק אַרומגענומען און אָנגעהויבן דאָרשטיק קושן אירע ברעמען,
שלייפן, דעם האַלז... .

אין מיין צימער האָט זי מיר דערציילט, אַז זי האָט מיך שוין לייב
לאַנג, מער ווי אַ יאָר; זי האָט זיך מיר געשוואוירן אין לייבע, געוויינט
און געבעטן, כ'זאָל זי אוועקפירן צו זיך. איך האָב זי אַלץ אינײנעם צו-
געפירט צום פענצטער, פּדי אַ קיך צו געבן אויף איר פנים באַ דער לבנה-
שיין, און זי האָט מיר אויסגעוויזן אַ הערלעכער חלום; און איך האָב זיך
געאיילט שטאַרק אַרומצוגעמען זי, פּדי צו גלייבן אין דער ווירטלעכקייט,
שוין לאַנג האָב איך נישט איבערגעלעבט אַזאַ ענטוויאַזאַ. . . אָבער טיף,
ערגעץ אין אַ ווינקל פון דער נשמה, האָב איך דאָך געפילט אַ גע-
וויסע פאַרלעגנהייט און ס'איז מיר געווען איבער דער טבע, אין איר ליי-
בע צו מיר איז געווען עפעס אומבאַקוועמט און לעסטיקס, ווי אין דמיטרי
פעטראַוויטשעס פריינדשאַפט. דאָס איז געווען אַ גרויסע, ערנסטע לייבע
מיט טרערן און שבועות, און איך האָב געוואָלט, אַז ס'זאָל נישט זיין קיין
שום ערנסטעס — קיין טרערן, קיין שבועות, קיין געשפרעכע וועגן דער
צוקונפט. זאָל די דאָזיקע נאַכט האָבן אַדורכגעשוועבט אין אונזער לעבן,
ווי אַ לייטיקער מעטעאָר — אין פטור.

פּונקט דריי אַ זייגער איז זי אַרויסגעגאַנגען פון מיר, און בשעת איך
בין געשטאַנען אין דער טיר און איר נאַכגעקוקט, האָט פּלוצלינג אין עק
קאָרדאָר זיך באַווזן דמיטרי פעטראַוויטש. בשעת זי האָט זיך מיט אים
באַגעגנט, האָט זי אַ ציטער געטון און אים אָפּגעטרעטן דעם העג, און
אין איר גאַנצער פיגור איז געווען אויסגעקריצט עקל. ער האָט עפעס
מאָדנע אַ שמיכל געטון, אָפּגעהוסט און איז אַריינגעגאַנגען צו מיר אין
צימער.

— דאָ האָב איך נעכטן איבערגעלאָזט מיין היטל... — האָט ער
געזאָגט, נישט קוקנדיק אויף מיר.

ער האָט געפונען און מיט ביידע הענט אָנגעטון דאָס היטל אויפן

קאפ. נאכדעם האָט ער אַ קוק געטון אויף מיין צעמישט פנים, אויף מיי-
נע שטעק-לאַטשן און אַרויסגערעדט נישט מיט זיין, נאָר מיט עפעס
אַן אויסטערליש, גראַב קול :

— מיר איז, מסתמא, פאַם געבורט נאָך אָנגעשריבן געוואָרן נישט
צו פאַרשטיין גאַרנישט. אויב איר פאַרשטייט עפעס, מילאַ. . . באַגריס איך
אייך. מיר איז פינצטער אין די אויגן.

און ער איז אַרויסגעגאַנגען, הוסטנדיק. דערנאָך האָב איך געזען
דורכן פענצטער, ווי ער האָט אַליין פאַם פערדשטאַל איינגעשפאַנט די
פערד. די הענט האָבן אים געציטערט, ער האָט זיך געאיילט און זיך
אַלעמאַל אומגעקוקט צום הויז ; מסתמא, האָט ער געפילט אַ שרעק.
נאָכדעם איז ער אויפגעזעסן אויף דער בריטשקע און מיט אַ מאַדנעם
אויסדרוק, גלייך ער וואָלט מורא געהאַט פאַר נאַכיאַגן, האָט ער אַ שמיץ
געטון די פערד.

נישט לאַנג וואַרטנדיק, בין איך אַליין אויך אַוועקגעפאַרן. די
זון איז שוין אויפגעגאַנגען און דער נעכטיקער נעפֿל האָט זיך שוין
מעוודיק געדריקט צו די קושאַקעס און בערגלעך. אָנגעטריבן האָט „פער-
ציק מאַרטירער“, וועלכער האָט שוין באַוויזן אַריינצוכאַפן ערגעץ אַ פוסה,
און שפּורעהייט געפלאַפלט :

— איך בין אַ פרייער מענטש ! — האָט ער געשריגן אויף די
פערד. — העי, איר, פיעגעוואַטע ! איך בין אַ דורותדיקער ערנבירגער,
אויב איר ווילט וויסן !

דמיטרי פּעטראַוויטשעס שרעק, וואָס איז מיר נישט אַרויס פון
זינען, האָט זיך ביסלעכווייז מיר אויך איבערגעגעבן. איך האָב גע-
קלערט וועגן דעם, וואָס ס'איז געשען, און האָב גאַרנישט נישט פאַר-
שטאַנען. איך האָב געקוקט אויף די פייגל, און מיר איז פאַרגעקומען
מאַדנע און שרעקלעך, וואָס זיי פליען.

— נאָכוואָס האָב איך דאָס געטון ? — האָב איך זיך געפּרעגט
מיט שטוינונג און פאַרצווייפּלונג. — פאַרוואָס איז דאָס אַרויסגעקומען
גראַד אַזוי, און נישט אַנדערש. וועמען און צוליב וואָס איז עס גייטיק
געווען, אַז זי זאָל מיך ליב האָבן ערנסט און ער זאָל אַריינקומען אין
צימער נאָכן היטל ? סאַראַ שייכות האָט דאָ דאָס היטל ?

דעם אייגענעם טאָג בין איך אוועקגעפאַרן קיין פעטערבורג,
וון האָב זיך מער מיט דמיטרי פעטראָוויטשן און זיין ווייב קיין
אין מאָל נישט געזעען. מען זאָגט, אז זיי לעבן ווייטער צוזאַ-
מען.

וואלד'א

I.

אין א געוויסן זונטיקדיקן זומערטאָג, אן ערך פינף א זייער פאָר-
באַכט, איז וואָלאָדיאַ — א זיבעציניערדיקער, נישט שיינער, קרענקלעכער און
שעמעוודיקער פּוּז — געזעסן אין האַלטאַנקע באַ די שומיכניס אויף דער
זומערוואוינונג און זיך געלאַנגווייליקט. זיינע נישט פריילעכע רעיונות זע-
נען געשווימען אין דרייערליי ריכטונגען. ערשטנס איז אויף צומאַרגנס,
מאַנטיק, אים פאַרגעשטאַנען צו האַלטן עקזאַמען אויף מאַטעמאַטיק; ער
האַט געוואויסט, אַז אויב אים וועט זיך מאַרגן נישט איינגעבן צו מאַכן
די שריפטלעכע אויפגאַבע, וועט מען אים אויסשליסן, וואָרים ער איז
שוין געזעסן אין זעקסטן קלאַס צוויי יאָר און אַ יערלעכע נאַטע אויף
אַלגעברע האַט ער געהאַט נישט קיין גאַנצע 3. צווייטנס, האַט זיין אויפ-
האַלטן זיך באַ די שומיכניס — מענטשן רייכע מיט פּרעטענזיעס אויף
אַריסטאָקראַטיזם — פאַרשאַפט אַ פּסדרדיקן שמערץ זיין איינגליבע. אים
האַט זיך געדאַכט, אַז די מאַדאַם שומיכין מיט אירע פּלימעניצעס קוקן
אויף אים און זיין מאַמאַ, ווי אויף אַרימע קרובים און קעסטקינדער,
אַז זיי שעצן נישט די מאַמאַן און לאַכן פון איר אַפּ. איינמאַל האַט ער
אומגערן אונטערגעהערט, ווי מאַדאַם שומיכין האַט אויף דער טעראַסע גע-

רעדט צו איר קווינקע אנגא פעדאראָווען, אז זיין מוטער הערט נאָך אַליך נישט אויף צו מאַכן זיך יינג און שיין, אז זי באַצאָלט קיינמאָל נישט, וואָס זי פאַרשפּילט אין קאַרטן און האָט אַ נייגונג צו פרעמדע שיך און פרעמדן טיטון. יעדן טאָג האָט וואָלאָדיאַ געבעטן די מוטער נישט צו פאַרן צו די שומיכנס, האָט איר געשיידערט, סאַראַ אומבכודיקע ראָל זי שפּילט באַ דידאַזיקע הערן, ער האָט איבערצייגט, גערעדט ענות, — אָבער דידאַזיקע לייכטזיניקע און צעבאַלעוועטע פרוי, וואָס האָט אין אירע יאָרן פאַרלעבט צוויי פאַרמעגנס — איר אייגנס און דעם מאַנס, וועלכע האָט שטענדיק געצויגן צו העכערער געוועלשאַפט, — האָט אים נישט פאַרשטאַנען, און וואָלאָדיאַ האָט אַ צוויי מאָל אין דער וואַך גע- מוּזט זי באַגלייטן אויף דער פאַרהאַסטער זומער־וואוינונג.

דריטנס האָט דער יינגערמאַן אויף קיין מינוט נישט געקענט זיך אַפּטשעפּן פון אַ משונהדיק, אומאַנגענעם געפיל, וואָס איז געווען פאַר אים לַגמרי ניי. . . אים האָט זיך געדאַכט, אז ער איז פאַרליבט אין דער פרוי שומיכנס קווינקע און גאַסט, אנגא פעדאראָווען. דאָס איז געווען אַ רירעוודיק, הויכערעדעוודיק און לאַכעוודיק ווייבעלע פון אַ יאָר דרייסיק, אַ געזונטע, פעסטגעבויטע, ראָזיקע, מיט קיי־עכיקע אַקסלען, מיט אַ קיי־ לעכיקער פעטער גאַמבע און מיט אַ פסדרדיקן שמייכל אויף די דינע ליפן. זי איז געווען נישט שיין און נישט יינג — וואָלאָדיאַ האָט דאָס אויסגעצייכנט געוואוסט, נאָר ער איז איבער עפעס נישט געווען בפרות נישט צו קלערן וועגן איר, נישט צו קוקן אויף איר, ווען זי האָט, שפּילנ- דיק אין קראַקעט, געהויבן אירע קיי־עכדיקע אַקסלען און באַוועגט מיטן גלאַטיקן רוקן, אָדער גאָר, ווען נאָך אַ לאַנגן לאַכן און אַנלויפן זיך אויף די טרעפּ, איז זי אַנידערגעפאַלן אויף אַ פּאַטעל און מיט פאַרזשמורעטע אויגן, שווער עטעמענדיק, האָט זי געמאַכט אַן אַנשטעל, אז איר איז ענג און דושבע אין דער ברוסט. זי איז געווען פאַרהיראַט. איר מאַן, אַ סאָ- לידער אַרכיטעקט פלעגט איין מאָל אין דער וואַך צופאַרן אויף דער זיי- מערוואוינונג, אויסגעצייכנט זיך אויסשלאָפּן און אומקערן זיך צוריק אין שטאָט. דאָס משונהדיקע געפיל האָט זיך אַנגעהויבן באַ וואָלאָדיען דער- פון, וואָס ער האָט אַן אַ סיבה פיינט געקריגן דעמדאַזיקן אַרכיטעקט און זיך געפרייט יעדעס מאָל, ווען יענער איז אַוועקגעפאַרן אין שטאָט אַריין.

די צנדיק אצינד אין האלטאנקע און קלערנדיק וועגן מאַרגנדיקן עק-
 זאמען און וועגן דער מוטער, אויס וועלכער מען לאַכט אָפּ, האָט ער
 געפילט אַ שטאַרקן פאַרלאַנג צו זען גיוטען (אזוי האָבן די שווימינס
 גערופן אַנגא פעדראָווען). צו הערן איר געלעכטער, דעם שאַרף פון
 איר קלייד. . . דערדאָזיקער פאַרלאַנג איז נישט ענלעך געווען צו דער
 ריינער, פּאַעטישער ליבע, וואָס איז אים געווען באַקאַנט פון די ראַמאַ-
 בען און וועגן וועלכער ער האָט געהלומט יעדן אָוונט, בשעת ער האָט
 זיך געלייגט שלאַפּן; דאָס איז געווען אַ משונהדיקער, אומפאַרשטענדלע-
 כער פאַרלאַנג, פאַר וועלכן ער האָט זיך געשעמט און מורא געהאַט, ווי
 פאַר עפעס זייער נישט גוטס און נישט ריינס, אין וואָס ס'איז שווער זיך
 מודה צו זיין פאַר זיך אַליין. . .

— דאָס איז נישט קיין ליבע — האָט ער צו זיך גערעדט, —
 אין דרייסיקעריקע און פאַרהייראַטע פאַרלייבט מען זיך נישט. . . דאָס
 איז פשוט אַ קליינטשיק אינטריגעלע. . . יאָ, אַן אינטריגעלע. . .
 קלערנדיק וועגן דעם אינטריגעלע, האָט ער זיך דערמאַנט אָן זיין
 אומבאַזוגלעכער שעמעוודיקייט, אָן דעם, אַז ער האָט נישט קיין וואַנסן.
 אָן זיינע זומערשפרענקעלעך, שמאַלע אויגן. ער האָט זיך געפרוּווט שטעלן
 אינם דמיון באַאָנד מיט ניוטען — נאָר דידאָזיקע פאַר האָט אים אויס-
 געזען אוממעגלעך; דעמאָלט האָט ער געאייילט אויסצומאַלן זיך אַלס
 שיינעם, דרייטן, שאַרפּזיניקן, אַנגעטון לויט דער לעצטער מאַ-
 דע. . .

אין סאַמע צעפלאַקער פון זיינע פאַנטאַזיעס, בשעת ער איז געווען
 איינגעוויקערט אין אַ פינצטער ווינקעלע פון דער האַלטאנקע און געקוקט
 אויף דער ערד, האָבן זיך פּלוצלינג דערהערט לייכטע טריט. עמעצער איז
 געשווינד געגאַנגען איבער דער אַלייע. באַלד זענען די טריט שטיל גע-
 וואָרן, און ביים אַריינגאַנג האָט אַ שימער געטון עפעס ווייס.

— ס'איז דאָ עמעצער דאָ? — האָט אַ פּרעג געטון אַ פרויען-
 קול.

וואַלאַדיאַ האָט דערקענט דאָס קול און דערשראַקן אויפגעהויבן
 דעם קאַפּ.

— ווער איז דאָ? — האָט געפרעגט ניוטאַ, אַריינגייענדיק אין
 האַלטאנקע. — אַך, דאָס זענט איר, וואַלאַדיאַ? וואָס טוט איר דאָ? איר

קלערט ? אָבער ווי קען מען עס אַרץ אינײַנעם קלערן, קלערן, קלערן...
מען קען דאָך אזוי אַרום פון זינען אַראָפּ !

וואָלאַדיאַ האָט זיך אויפגעהויבן און פאַרלוירן אַ קוק געטון אויף
ניוטען. זי האָט זיך אָקאַרשט אוימגעקערט פון טײַך-באַד. אויף אירע
אַקסלען איז געהאַנגען אַ לײלעך און אַ האַריק האַנטוּך, און פון אונטער
דעם ווייס-זײדענעם טיכל אויפן קאַפּ האָבן אַפּערגעקוקט נאַסע האַר, צו-
געקלעפטע צום שטערן. פון איר האָט זיך געטראָגן אַ פּייכטער קלער
ריח פון טײַך-באַד און מאַנדלוּיף. פון שנעלן גאַנג האָט זי האַסטיק גע-
עטעמט. דאָס אייבערשטע קנעפעלע פון איר בלוזע איז געווען צעשפּי-
לעט, אזוי, אַז דער בחור האָט געזען אי דעם האַלס, אי די ברוסט.

— וואָס-זשע שווייגט איר ? — האָט געפרעגט ניוטאַ, באַטראַכט-
דיק וואָלאַדיען. — ס'איז נישט העפלעך צו שווייגן, ווען אַ דאַמע רעדט
מיט אייך. סאַראַ שלײמעזאַליניק איר זענט, פּינדעסטוועגן, וואָלאַדיאַ ! איר
זיצט אַרץ, שווייגט, קלערט, ווי עפעס אַ מין פּילאַזאַף. אין אייך איז
אינגאַנצן נישטאָ קיין לעבן און פּייער ! איר זענט אַן אַפּשטויסנדיקער,
כ'לעבן. . . אין אייערע יאָרן דאַרף מען לעבן, שפּרינגען, פּלוידערן, זיין
אַ קאוואַלער, פאַרליבן זיך.

וואָלאַדיאַ האָט געקוקט אויפן לײלעך, וועלכעס ס'האַט אונטערגע-
האַלטן אַ ווייסע, פּוכיקע האַנט, און געקלערט. . .

— ער שווייגט ! — האָט ניוטאַ זיך געוואונדערט. — ס'איז זאָ-
באַר משונהדיק. . . הערט, זייט אַ מאַנספאַרשוינ ! נו, גיט כאַטש אַ שמייכל !
פוי, אַן אַפּשטויסנדיקער פּילאַזאַף ! — האָט זי זיך צעלאַכט. — און
ווייסט איר, וואָלאַדיאַ, פאַרוואָס איר זענט אַזאַ שלײמעזאַליניק ? דערפאַר,
וואָס איר גיט זיך נישט אָפּ מיט קיין פּרויען. פאַרוואָס זענט איר נישט
קיין קאוואַלער ? אמת, דאָ זענען קיין מײדלעך נישטאָ, אָבער אייך שטערט
דאָך גאַרנישט אַפּצוגעבן זיך מיט דאַמען ! פאַרוואָס זענט איר נישט, אַ
שטייגער, מיין קאוואַלער ?

וואָלאַדיאַ האָט געהאַכט און אין אַ שווערן, אַנגעשטרענגטן ישוב-
הדעת זיך געקראַצט די שלײף.

— נאָר זייער שטאַלצע מענטשן שווייגן און האָבן ליב איינזאַמ-
קײט, — האָט פאַרגעזעצט ניוטאַ, אַוועקרייסנדיק זיין האַנט פון דער
שלײף. — איר זענט אַ בעל-גאוּה, וואָלאַדיאַ. פאַרוואָס קוקט איר פון

אונטערן שטערן אפער ? באוויליקט צו קוקן מיר גלייך אין פנים אריין
אָבער נו שוין, שלימעזאלניק !

וואָלאַדיא האָט באַשלאָסן אָנצוהייבן רעדן. ווילנדיק אַ שמיכל טון,
האָט ער אַ צוק געטון מיט דער אונטערשטער ליפ, אַ פינטל געטון מיט
די אויגן און ווידער אַ צי געטון די האַנט צו דער שליף.
— איך... איך האָב אייך ליב ! — האָט ער אַרויסגערעדט.
ניטאָ האָט פאַרהינדערט אויפגעהויבן די פּרעמען און זיך צע-
לאַכט.

— וואָס הער איך ? ! — האָט זי אַרויסגעזונגען, ווי ס'זינגען אָפּערן-
זינגער, בשעת זיי דערהערן עפעס שרעקלעכס. — וויאָזוי ? וואָס האָט איר
געזאָגט ? חורט איבער, חורט איבער...
— איך... איך האָב אייך ליב ! — האָט וואָלאַדיא איבערגע-
חורט..

און שוין אָן שום אַנטייל פון זיין ווילן, נישט פאַרשטייענדיק גאָר-
נישט און זיך נישט איבערלייגנדיק, האָט ער געמאכט אַ האַלפּן טריט צו
ניטען און זי אָנגענומען באַ דער האַנט, העכער פון דער דלאַניע, אין
די אויגן באַ אים האָט זיך אַ מיט געטון און ס'זענען אַרויסגעקומען
טרערן, די גאַנצע וועלט איז פאַרוואַנדלט געוואָרן אין איין גרויס, האַרטיק
האַנטוך, וואָס האָט געשמעקט מיט טייך-וואַסער.

— פּראַוואַ, פּראַוואַ ! — האָט ער דערהערט אַ פּריילעך געלעכ-
טער. — וואָס-זשע שווייגט איר ? מיר ווילט זיך איר זאָלט רעדן !
נו ?

זעננדיק, אַז מען שטערט אים נישט צו האַלטן די האַנט, האָט
וואָלאַדיא אַ בליק געטון אויף נייטעס לאַכנדיקן פנים און אימגעשיקט,
אימבאַקוועם אָנגענומען זי מיט ביידע הענט באַ דער טאַליע אַזוי, אַז די
דלאַניעס פון זיינע ביידע הענט זענען זיך צונויפגעגאַנגען אויף איר רוקן
ער האָט זי געהאַלטן מיט ביידע הענט באַ דער טאַליע, און זי, — פאַר-
וואַרפן די הענט צום נאַקן און באַווייזנדיק בשעת מעשה גריבעלעך אויף
די עלנבויגנס, — האָט אונטערן טיכל פאַרריכט די פּריזור און גערעדט
מיט אַ רויק קול :

— מען דאַרף, וואָלאַדיא, זיין אַ פלינקער, אַ פּריינדלעכער, אַ לי-
בער, און אַוויגער קאָן מען ווערן נאָר אונטער דער ווירקונג פון פּרויען-

געזעלשאפט פונדעסטוועגן, סארא נישט גוט. . . ביזו פנים איר האָט. מען
באדארף רעדן, לאַכן. . . יא, וואָלאַדיא, זייט נישט קיין נזיר, איר זענט
יינג און וועט נאָך באַווייזן אַנצופילאָזאָפֿירן זיך. נו, לאַזט מיך, כּוועל
גיין. לאַזט-זשע!

זי האָט אַן אַנשטרענגונג באַפֿרייט איר טאַליע און איר, אונטער-
זינגענדיק עפעס, אַרויסגעגאַנגען פֿון האַלטאַנקע. וואָלאַדיא איז פֿאַרבליבן
אַליין. ער האָט צוגעגלעט זיינע האַר, אַ שמיכל געטון און איז אַ מאָל
דריי זיך דורכגעגאַנגען פֿון איין ווינקל אינם צווייטן. נאָכדעם האָט ער
זיך אַוועקגעזעצט אויף דער באַנק און נאָכאַמאָל אַ שמיכל געטון. ער האָט ער-
געשפּירט אַן אומפֿאַרטראַגלעכע בושא, אַזוי, אַז ער האָט זיך אפּילו גע-
הירושט, אַז מענטשישע בושא קען דערגרייכן אַזאַ שאַרפֿקייט און קראַפט.
פֿון בושא האָט ער געשמיכלט, געשעפטשעט עפעס אַזוינע אימבינדיקע
דערטער און געמאַכט פֿאַרשידענע העוויות. ער האָט זיך געשעמט, וואָס
מען איז זיך מיט אים נאָר-וואָס באַגאַנגען, ווי מיט אַ ינגל, זיך געשעמט
פֿאַר זיין אָפהענטיקייט, אָבער בעיקר דערפֿאַר, וואָס ער האָט זיך דער-
זענט אַנצוגעמען אַן אַרנטלעכע פֿרוי באַ דער טאַליע, הגם סיי לויטן
עלטער, סיי לויט זיינע אויסערלעכע אייגנשאַפטן, סיי לויט דער געזעל-
שאַפֿטלעכער לאַגע, האָט ער, ווי אים האָט זיך געדאַכט, נישט געהאַט דע-
רויף קיין שום רעכט.

ער איז אויפגעשפרונגען, אַרויסגעגאַנגען פֿון האַלטאַנקע און, נישט
אוימקונדיק זיך, אַוועקגעגאַנגען אין דער טיף פֿון גאַרטן, ווייט פֿונב
הויז.

„אך, נאָר וואָס גיכער אַוועקפֿאַרן פֿונדאַנען! — האָט ער געקלערט,
אַנכאַפֿנדיק זיך באַם קאַפּ. — גאַט, נאָר וואָס גיכער!“

דער צוג, מיט וועלכן וואָלאַדיא מיט דער מוטער האָבן באַדאַרפט
צו פֿאַרן, איר אָפּגעגאַנגען אַכט מיט פֿערציק מינוט. ס'איז נאָך פֿאַרבליבן
צום צוג באַ אַ דריי שעה, נאָר ער וואָלט מיט פֿאַרגעניגן תּיכּף
אַוועקגעגאַנגען אויף דער סטאַציע, נישט וואַרטנדיק אויף דער מי-
טער.

אַרום אַכט אַ זיגער איז ער צוגעגאַנגען צום הויז. די גאַנצע פּי-
גור זיינע האָט אויסגעדריקט אַנטשלאָסנקייט: וואָס ס'וועט זיין, וועט זיין!

ער האָט באַשלאָסן אַרײַנצוגיין דרייט, קוקן גלייך, רעדן הויך, נישט
בעקיקט אויף גאַרנישט.

ער איז דורכגעגאַנגען די וועראַנדע, דעם גרויסן זאַל, דאָס גאַס-
צימער און דאָ זיך אָנגעשטעלט, פֿרי איבערצוכאַפֿן דעם אָטעם. פֿונדאָ-
בען האָט זיך געלאָזט הערן, ווי אינם שכנותדיקן עסצימער האָט מען
געטרונקען טיי; מאַדאַם שומיכין, זיין מאַמע און ניוטאַ האָבן מזרח עפעס
גערעדט און געלאַכט.

וואָלאַדיאַ האָט זיך צוגעהערט.

— כ'פֿאַרזיכער אייך! — האָט גערעדט ניוטאַ — איך האָב מיין-
נע אויגן נישט געגלייבט! ווען ער האָט אָנגעהויבן צו דערקלערן זיך
מיר אין ליבע, און אפילו, שטעלט זיך פֿאַר, מיך אָנגענומען באַ דער
טאַליע, האָב איך אים נישט דערקענט. און ווייטט איר, ער פֿאַרמאָגט אַ
מאַניר! ווען ער האָט געזאָגט, אַז ער איז אין מיר פֿאַרליבט, איז אין
זיין פנים געווען עפעס היהשס, ווי באַ אַ טשערקעס.

— טאַקע באַמת! — האָט אויסגעשריגן די מוטער, פֿאַרגייענדיק
זיך אין אַ צעצויגן געלעכטער, — טאַקע אמת! ווי ער דערמאַנט עס
מיר דעם פֿאַטער זיינעם!

וואָלאַדיאַ האָט גענומען לויפֿן צוריק און איז אַרויסגעשפרונגען
אויף דער פֿרישער לופֿט.

„און וויאָזוי קענען זיי וועגן דעם רעדן אויפֿן קול! — האָט ער
זיך געפֿייניקט, פֿאַטשנדיק מיט די הענט און מיט שרעק קוקנדיק אויפֿן
הימל. — רעדן אזוי הויך, קאַלטבלוטיק. . . און די מאַמע האָט געלאַכט...
די מאַמע! גאַט מיינער, צוואַס האָסטו מיר געגעבן אַזאַ מאַמע? נאַכ-
וואָס?

נאָר אַרײַנגיין אין שטוב איז געווען גייטיק, וואָס דאָרט ס'זאָל
גישט זיין. ער איז זיך דורכגעגאַנגען אַ מאָל דריי איבער דער אַלעיע,
האָט זיך אַ ביסל באַרויקט און איז אַרײַנגעגאַנגען אין שטוב.

— וואָס קימט איר עפעס נישט אין דער צייט טרינקען טיי? —
האָט די מאַדאַם שומיכין שטרענג אַ פרעג געטון.

— איך אַנטשוילדיק זיך, איך. . . איך דאַרף שוין פֿאַרן. — האָט
ער געמירמלט, נישט אויפהייבנדיק די אויגן. — מאַמע, ס'איז אַכט אַ
זייגער.

— פאַר אַליין, מיין ליבער, — האָט מיט אַ מיד קול געזאָגט די
מוטער. — איך פאַרבלייב געכטיקן באַ ליילין. זיי געזונט, מיין פריינד. . .
לאַז כוועל דיך איבערצלמען. . .

זי האָט איבערגעצלמט דעם זון, און ווענדנדיק זיך צו ניוטען, אַ
זאָג געטון אויף פראַנצויזיש :

— ער איז אַ ביסל ענלעך צו לערמאַנטאָון. . . נישט אמת?
אַפגעזעגנט זיך ווי ס'איז און, נישט טוענדיק קיין קוק אויף קיי-
געמס פנים, איז וואַלאַדיאַ אַרויסגעגאַנגען פון עסצימער. אין צען מינוט
אַרום האָט ער שוין געשפרייזט אויפן וועג צו דער סטאַציע און איז גע-
ווען דערפון צופרידן. ער האָט שוין אַצינד נישט געשפירט קיין שרעק
און קיין בושא, אים האָט זיך געעטעמט לייכט און פריי.

אַ האַלבע וויאַרסט פאַר דער סטאַציע האָט ער זיך אוועקגעזעצט
אויף אַ שטיין באַם וועג און זיך פאַרקוקט אויף דער זון, וואָס איז שוין
מער ווי אַ העלפט געווען באַהאַלטן הינטערן פלאַנט. אויף דער סטאַציע
האָט זיך שוין וואו-נישט-וואו אַנגעצונדן פייער, ס'האָט אַ שימער געטון
איין טריב, גרין פלעמל, נאָר די באַן האָט מען נאָכנישט געזעען. וואָ-
לאַדיען איז אַנגעגעם געווען צו זיצן, נישט רירן זיך און צוהאַרן זיך, ווי
ביסלעכווייז איז אַנגעקומען דער אָונט. די טונקלקייט פון דער האַלטאַנקע,
די טריט, דער פרישער ריח פון טייך-וואַסער, דאָס געלעכטער און די
טאַליע — דאָס אַלצדינג איז מיט אַן איבעראַשנדיקער בולטקייט אויפגע-
קומען אין זיין דמיון און דאָס אַלץ איז שוין נישט געווען אַווי שרעקלעך
און באַדייטנדיק, ווי פריער. . .

נאַרישקייטן. . . זי האָט נישט אוועקגעכאַפט די האַנט און גע-
פאַכט, בשעת איך האָב זי געהאַלטן באַ דער טאַליע, — האָט ער גע-
קלערט: — הייסט עס, איר איז עס געפעלן. ווען איר וואַלט דאָס געווען
דערווידער, וואַלט זי זיך צעבייזערט. . .

און וואַלאַדיען איז אַצינד געוואָרן פאַרדראַטיק, וואָס דאַרטן, אין
האַלטאַנקע, האָט ער נישט פאַרמאַגט גענוג דרייסטקייט. אים איז אַ שאַד
געוואָרן, וואָס ער פאַרט אַווי נאַריש אַוועק, און איז זיכער געווען, אַז
ווען יענער טראָף זאָל זיך נאָכאַמאָל איבערחורן, וואַלט ער שוין געווען
דרייסטער און פשוטער געקוקט אויף דער זאך. און ס'זאָל זיך איבערחורן
אזא געלעגנהייט איז נישט שווער. באַ די שומיכניס נאָכן נאַכטעסן שפאַ-

צירט מען לאנג, אויב וואָלאָדיאָ זאָל גיין שפּאַצירן מיט גיוטען איבערן.
פינצטערן גאָרטן, אָט — איז שוין אַ בעלעגנהייט!
„כ׳וועל זיך צוריק אומקערן, — האָט ער געטראַכט — אין וועל-
אָוועקפאַרן מאָרגן מיטן פּרימאַרגנדיקן צוג... כ׳וועל זאָגן, אז אין האַב-
צום איצטיקן צוג פאַרשפּעטיקט.“

און ער האָט זיך אומגעקערט... די מאַדאַם שומיכין, זיין מוטער,
גיוטע און איינע פון די פּלימעניצעס זענען געזעסן אויף דער טעראַסע
און האָבן געשפּילט אין וויסט. ווען וואָלאָדיאָ האָט זיי געזאָגט, אז ער
האָט פאַרשפּעטיקט דעם צוג, האָבן זיי זיך באַאומרויקט, אז ער זאָל
נאָר מאָרגן נישט פאַרשפּעטיקן צום עקזאַמען, און אים געעצהט אויפצו-
שטיין וואָס פּריער. די גאַנצע צייט ביזוואָנען זיי האָבן געשפּילט אין
קאָרטן, איז ער געזעסן אין אַ זייט, האָט דאָרשטיק באַטראַכט גיוטען און
געוואַרט... אין זיין קאַפּ איז שוין געווען גרייט אַ פּלאַן: ער וועט צו-
גיין אינדערפּינצטער צו גיוטען, וועט זי אָנגעמען באַ דער האַנט, נאָכ-
דעם וועט ער זי אַרומגעמען; רעדן באַדאַרף מען גאַרנישט, מחמת בייזן
וועט אַלץ זיין פאַרשטענדלעך אָן שום געשפּרעך.

אַבער נאָכן נאַכטעסן זענען די דאַמען נישט געאַנגען שפּאַצירן
אין גאָרטן און האָבן ווייטער געשפּילט אין קאָרטן. זיי האָבן געשפּילט
ביז איינס באַנאַכט אין זענען זיך נאָכדעם פּונאַנדערבעגאַנגען שלאָפן.
„ווי דאָס אַלץ איז נאַריש! — האָט וואָלאָדיאָ געקלערט מיט
פאַרדראַס, בשעת ער האָט זיך בעלייגט שלאָפן. — נאָר נישטקשה, כ׳וועל
אַפּוואַרטן דעם מאָרגנדיקן טאָג... מאָרגן ווידער אין דער האַלטאַנקע
נישטקשה“...

ער האָט זיך נישט באַמיט איינצושלאָפן, נאָר געזעסן אופן בעלע-
גער, אַרומגענומען די קניען מיט די הענט און געקלערט. דער געדאַנק
וועגן עקזאַמען איז אים געווען דערווידער. ער האָט שוין דעצידירט באַ-
זיך, אז מען וועט אים אויסשליסן און אז אין דערדאָזיקער אויסשליסונג
איז נישטאַ קיין שום שרעקלעכס; פאַרקערט, ס׳איז אַלץ זייער גוט, אפילו
זייער. מאָרגן וועט ער זיין פּריי, ווי אַ פּויגל, וועט אָנטון ציווילע קליי-
דונג, וועט רייכערן אָפן, וועט פאַרן דאָ אַהער צו גיוטען, ווען ס׳וועט
זיך אים גלױסטן; און ער וועט שוין נישט זיין קיין גימנאַזיסט, נאָר אַ
„ינגערמאַן“. און דאָס איבעריקע, וואָס מען רופט קאַריערע און צוקונפּט,

איז אזוי קלאַר : וואָלאַדיאָ וועט אַרײַנטרעטן אין מייליטער אַרט פּרײַוויליג-
קער, ער קאָן ווערן אַ טעלעגראַפֿיסט, אַדער גאָר אַרײַנטרעטן אין אַן
אַפּטייק און זיך דערדינען ביז פּראָוויזאָר... ס'פּעלן שטעלעס ? מ'איז
אַריבער אַ שעה, אַ צווייטע, און ער איז אַלץ געזעסן און האָט געקלערט...
אַרום דריי, ווען ס'האַט שוין אָנגעהויבן טאָגן, האָט די טיר פּאַרזוכטיק
אַ סקריפע געטון, און אין צימער איז אַרײַנגעקומען זיין מיטער.
— דו שלאָפּסט נישט ? — האָט זי געפּרעגט, געגעצנדיק. —
שלאָף, שלאָף, איך באַדאַרף דאָ אַ מינוט... איך וועל נאָר נעמען די
טראָפּנס.

— נאַכוואָס דאַרפט איר ?

— די אומגליקלעכע לילי האָט ווידער ספּאַזמען. שלאָף, קינד מיינס,

דו האָסט מאָרגן דעם עקזאמען... .

זי האָט אַרויסגענומען פון אַלמערל אַ פּלעשעלע מיט עפעס, איז
צוגעגאַנגען צום פענצטער, האָט איבערגעלייענט דאָס עטיקעטל און איז
אַרויסגעגאַנגען.

— מאַריאַ לעאַנטיעווא, דאָס זענען נישט יענע טראָפּנס ! — האָט
ער אין אַ מינוט אַרום דערהערט אַ פּרויען-קול. — דאָס איז קאַנוואַליע,
אין לילי בעט מאַרפינע. אייער זון שלאָפּט ? בעט אים, ער זאָל אָפּ-
זיכן... .

דאָס איז געווען ניוטעס קול. וואָלאַדיען איז דורכגעלאָפּן אַ קעלט.
ער האָט געשווינד אָנגעטון די הויזן, אַרויפגעוואָרפּן דעם שינעל אויף
די אַקסלען און צוגעגאַנגען צו דער טיר.

איר פאַרשטייט ? מאַרפינע ! — האָט מיט אַ פּליסטער דערקלערט
ניוטא. — ס'דאַרף זיין אָנגעשריבן אויף לאַטייניש. וועקט אויף וואָלאַ-
דיען, וועט ער געפינען... .

די מיטער האָט אויפגעעפנט די טיר, און וואָלאַדיאָ האָט דערזען
ניוטען. זי איז געווען אין דער אייגענער בלוזע, וואָס זי איז זיך גע-
גאַנגען באַדן. די האָר זענען באַ איר געווען נישט צוגעקעמט, צע-
וואָרפּן אויף די אַקסלען. דאָס פנים — פאַרשלאָפּן, פאַרשאַטנט פון דער
פאַרטאַג-שיין... .

— אַט וואָלאַדיאָ שלאָפּט נישט... האָט זי געזאָגט. — וואָלאַדיאָ,

זיט א זוך, מיין ליבער, אין אלמער די מאַרפינע! א שטראַף מיט דער-
 דאָזיקער ליפּי... אייביק איז איר עפעס.
 די מוטער האָט עפעס אַרויסגעמוּרמלט, א גענעץ געטון און איז
 וועקגעגאַנגען.

— זוכט-זשע, — האָט ניוטאָ געזאָגט. — וואָס שטייט איר?
 וואָלאָדיאַ איז צוגעגאַנגען צום אלמער, האָט זיך אַראָפּגעזעצט
 אויף די קני און אָנגעהויבן איבערקלייבן די פּלעשעלעך און די שעכטע-
 לעך מיט רפואות. די הענט האָבן אים געציטערט, און אין דער ברוסט
 און אינם בויך איז געווען אזא געפיל, ווי איבער אַלע זיינע געדערים
 וואָלטן געלאָפּן קאַלטע פּאַליעס. פונם ריח פון עטער, קאַרבאָל-זויער און
 אַנדערע קרייטעכצער, וועלכע ער האָט אָן שום באַדערפעניש געכאַפט מיט
 די ציטערנדיקע הענט און וועלכע האָבן זיך דערפון צעשאַטן, איז אים
 געווען דושנע און ס'האַט זיך אים געדרייט דער קאַפּ.
 „דאַכט זיך, די מאַמע איז אַוועקגעגאַנגען, — האָט ער געקלערט. —

דאָס איז גוט... גוט“...

— נו שוין? — האָט צעצויגן געפרעגט ניוטאָ.

— באַלד... אַט דאָס, דאַכט זיך, איז מאַרפינע... — האָט וואָ-
 לאָדיאַ געזאָגט איבערלייענענדיק אויף איינער פון די סיגנאַטורן דאָס וואָרט
 „morph“... — ביטע!

ניוטאָ איז געשטאַנען אין דער טיר אַזוי, אז איין פּוס אירער איז
 געווען אין קאַרידאָר, און דער צווייטער אין וואָלאָדיעס צימער. זי האָט
 פאַרריכט אירע האַר, וועלכע ס'איז שווער געווען צו פאַרריכטן — אַזוי
 געדיכט און לאַנג זענען זיי געווען! — אין צעשטרייט געקוקט אויף וואָ-
 לאָדיען. באַ דער קנאַפער שיין, וואָס איז אַריינגעגאַנגען אין צימער פון
 דעם ווייסן, גאַר פון דער זון נאָך נישט פּאַלויכטענעם, הימל, האָט זי —
 אין דער גערוימער בלוזע, אַ פאַרשלאָפענע, מיט צעלאָזטע האַר, — אויס-
 געוויזן וואָלאָדיען אַ רייצנדיקע, אַ פּראַכטפולע, אַ פאַרכישופטער, ציטערנדיק
 מיטן גאַנצן גוף און מיט תענוג דערמאַנענדיק זיך, ווי ער האָט אַרומגע-
 נומען דעמדאָזיקן וואונדערלעכן קערפער אין האַלטאַנקע, האָט ער איר
 דערלאָנגט די טראַפּנס און אַ זאָג געטון:

— איר זענט אַזא... —

— וואָס?

די איז אריינגעגאנגען אין צימער.
— וואָס? — האָט זי געפרעגט, שמייכלענדיק.
ער האָט געשוויגן און געקוקט אויף איר, נאָכדעם, אַזוויי דעמאָלט.
אין אַלטאַנקע, אַנגענומען איר האַנט... און זי האָט געקוקט אויף אים,
געשמייכלט און געוואַרט: וואָס וועט ווייטער זיין?
— איך האָב אייך ליב... — האָט ער אַרויסגעפליסטערט.
זי האָט אויפגעהערט צו שמייכלען, אַ קלער געטון און גע-
זאָגט:

— וואַרט צו, דאָכט זיך, ס'גייט עמעצער. אַך!
— נאָ דיר די דאָזיקע גימנאָזיסטן! — האָט זי געזאָגט מיט אַ
האַלב קול, צוגייענדיק צו דער טיר און אַרויסקוקנדיק אין קאַרידאָר
אַריין. — ניין, מען זעט נישט קיינעם...
זי האָט זיך אוימגעקערט...
נאָכדעם האָט זיך וואַלאַדיען אויסגעוויזן, אַז דאָס צימער, ניוטא, דער
באַנינען און ער גופא — אַלץ האָט זיך צוגיפגעגאַסן אין איין גע-
פיל פון שאַרפן, אוימגעוויינלעכן, נ.כנישט געוועזענעם גליק, פאַר וועלכן
ס'איז פּדאי אַוועקצוגעבן דאָס גאַנצע לעבן און אַוועקגיין אויף אייביקע
ענויים; נאָר ס'איז אַריבער אַ האַלבע מינוט, און דאָס אַלץ איז פּלוצ-
לינג פאַרשוואַנדן. וואַלאַדיאַ האָט נאָר פּלוין געזעען אַ פּויל, נישט שוין
פנים, פאַרקרומט פון אַן עקס-אויסדרוק, און אַליין האָט ער פּלוצלינג
דערפילט אַן עקס צו דעם, וואָס איז פאַרגעקומען.

— איך דאַרף פונדעסטוועגן גיין, — האָט ניוטא געזאָגט, מיט אַ
זיך מיאסנדיק געפיל באַקוקנדיק וואַלאַדיען. — סאַראַ נישט שיינער, נע-
בעכדיקער... פּע, פאַסקודנע קאָטשערל!
ווי אוימגעלוימפערט האָבן אַצינד אויסגעזעען וואַלאַדיען אירע לאַג-
גע האָר, די גערוימע פּלוצע, אירע טריט, די שטימע!...
„פאַסקודנע קאָטשערל... — האָט ער געטראַכט נאָכדעם, ווי זי
איז אַוועקגעגאַנגען. — איך בין טאַקע באַמת פאַסקודנע... אַלץ איז
פאַסקודנע.“

אינדרויסן איז שוין אויפגעגאַנגען די זון, ס'האַבן הויך געזונגען
די פייגל; מ'האַט געהערט, ווי אין גאַרטן האָט געשפּרייזט דער גערט-
נער און ווי ס'האַט געסקריפּעט זיין טאַטשקע... און אַ ביסל דערנאָך

האַט זיך דערהערט אַ מעקען פון קי און קלאַנגען פון אַ פּאַסטוּך-פּייפּל. די ווען-שיין און די קלאַנגען האָבן דערציילט, אַז ערגעץ אויף דער-דאָזיקער וועלט איז פאַרהאַן אַ לעבן אַ ריינס, אַ פּרעכטיקס, אַ פּאַעטישס. אָבער וווּ איז עס? וועגן דעם האָט וואָלאָדיען קיינמאַל נישט דער-ציילט נישט די מוטער, נישט די אַלע, וואָס האָבן אים אַרומגע-רינגלט.

ווען דער לאַקיי האָט אים געוועקט צום פּרימאַרגן-צוג, האָט ער זיך געמאַכט שלאַפּן...

„נו, כאַפט אַלץ דער רוח!“ — האָט ער געקלערט. אויפגעשטאַנען פון געלעגער איז ער אַרום ערף. צוקעמענדיק זיך באַם שפּיגל, האָט ער געקוקט אויף זיין נישט שיין פנים, וואָס איז בלאַס געווען פון דער נישט געשלאַפענער נאַכט און געטראַכט: „פּוילשטענדיק ריכטיק... אַ פּאַסקוידנע קאַטשערלע“.

ווען די מוטער האָט אים דערזען און זיך דערשראַקן, וואָס ער איז נישט אויפן עקואַמען, האָט וואָלאָדיאַ געזאָגט: — איך בין פאַרשלאָפּן, מאַמאַ... נאָר באַזוריקט זיך נישט, איך וועל צושטעלן אַ מעדיצינישע צייגניש.

די מאַדאַם שומיכין און ניוטאַ האָבן זיך אויפגעכאַפט אַרום איינס אַ זייגע. וואָלאָדיאַ האָט געהערט, ווי די אויפגעוואַכטע מאַדאַם שומיכין האָט מיט אַ געקלאַנג געעפנט באַ זיך דאָס פענצטער, ווי אויף איר גראָבן קויל האָט אָפגעענטפערט ניוטאַ מיט אַ שיטנדיק געלעכטער. ער האָט גע-זען, ווי ס'האַט זיך אָנגעהויבן ציען צום פּרישטיק אַ שערענגע פּלימיעני-צעס און קעסט-קינדער (אין דער לעצטער גרופע איז אויך געווען זיין מוטער), ווי ס'האַט אַ שימער געטון דאָס אָפגעוואַשענע, לאַכנדיקע פנים פון ניוטען און לעבן איר די שוואַרצע ברעמען און באַרד פון דעם אַקאַרשט ציגערזוטן אַרכיטעקט.

ניוטאַ איז געגאַנגען אין אַ קליינרוסישן קאַסטיום, וואָס האָט איר ל'הרוטין נישט געפאַסט און געמאַכט זי אומגעשיקט; דער אַרכיטעקט האָט זיך געוויצלעט פאַנאַל און פלאַך; אין די קאַטלעטן, וואָס מען האָט דערלאַנגט באַם פּרישטיק, איז געווען זייער אַ סך ציבעלעס — אזוי האָט זיך אויסגעוויזן וואָלאָדיען. אים האָט זיך אויך געדאַכט, אַז ניוטאַ האָט בפּיוון הויך געלאַכט און זיך אוימגעקוקט אין זיין זייט, בכדי דער-

מיט צו געבן אים צו פארשטיין, אז די דער-נערונג פון דער נאכט בא-
אומרויקט זי אפסאָליט נישט אין אז זי באַמערקט נישט די אַנוועזנהייט
פון פאסקודנעם קאָטשערל באַם טיש.

פיר אַ זיגער איז וואָלאָדיאַ געפאָרן מיט דער מוטער אויף דער
סטאַציע. די אומריינע זכרונות, די אומגעשלאָפֿענע נאכט, די פאַרשטייענ-
דיקע אויסשליסונג פון גימנאַזיע, די געוויסנסביסן — דאָס אַלדינק האָט
אין אים אַצינד געוועקט אַ שווערן, מרהשחורהדיקן פעס. ער האָט געקוקט
אויף דער מוטערס מאַגערן פראַפּיל, אויף איר קליין נעזל, אויפן וואַטער-
פּרוף, וואָס ניוטאָ האָט איר געשענקט, און געמורמלט :

— נאָכוואָס פּודירט איר זיך ? דאָס פּאַסט דאָך נישט פאַר אייערע
יאָרן ! איר ציט אויף זיך אַרויף שיינקייט, באַאַלֶט נישט קיין פאַרשפּיל-
געלט, רויכערט פּרעמדן טיטון. . . ס'איז אַפּשטויסנד ! איך האָב אייך
נישט ליב. . . כ'האָב נישט ליב !

ער האָט זי באַליידיקט, און זי האָט איבערגעשראַקן געפירט מיט
אירע אייגלעך, געפאַטשט מיט די הענטלעך און געשעפּטשעט מיט
שרעק :

— וואָס רעדסטו, מיין פריינד ? גאָט מיינער, דער קוטשער וועט
דערהערן, שווייג שטיל, דער קוטשער וועט דאָך דערהערן ! ער הערט
דאָך אַלץ !

— איך האָב נישט ליב. . . כ'האָב נישט ליב ! — האָט ער פאַר-
געזעצט, שטיקנדיק זיך, — איר זענט אַן אוממאַראַלישע, אַ האַרצלאָזע. . .
וואַגט נישט צו טראַגן דעמדאַניקן וואַטערפרוף ! איר הערט ? אַ נישט וועל
איך אים צערייסן אויף פּיצלעך. . .

— באַדענק זיך, קינד מיינס ! — האָט זיך די מוטער צעווייגט. —
דער קוטשער וועט דערהערן.

— און וואו איז מיין פאַטערס פאַרמעגן ? וואו איז אייער געלט ?
איר האָט אַלץ פאַרשווענדט ! מיר איז נישט קיין חרפה פאַר מיין אַרימ-
קייט! נאָר ס'איז מיר אַ חרפה, וואָס כ'האָב אַזאַ מוטער. . . ווען מיינע
חברים פּרעגן זיך אויף אייך, מוז איך שטענדיק רויט ווערן.

מיט דער באַן איז אויסגעקומען צו פאָרן ביז דער שטאָט צוויי
סטאַציעס. די גאַנצע צייט איז וואָלאָדיאַ געשטאַנען אויף דער פּלאַטפאָר-
מע און האָט געציטערט מיטן גאַנצן קערפער. אים האָט זיך נישט גע-

גלוסט אריינצוגיין אין וואגאן, מחמת דארטן איז געזעסן די מוטער, וועלכע
 כע ער האט געהאט. ער האט פיינט געהאט זיך אליין, די קאנדוקטאָרס,
 דעם רויך פון לאַקאָמאָטיוו, די קעלט, וועלכע ער האט שולדיק געמאכט
 אין זיין שוידערן. . . און וואָס שווערער ס'איז אים געוואָרן אויף דער
 נשמה, אלץ שטארקער האָט ער געשפירט, אז ערגעץ-ווי אויף דער וועלט
 באַ געוויסע מענטשן איז פארהאן אַ לעבן אַ ריינט, אַן איידלס, אַ וואַ-
 רעמס, אַ פּרעכטיקס, אַ לעבן — פּויל מיט ליבשאַפט, צערטלעכקייט,
 פּריילעכקייט און רחבות. . . ער האָט דאָס געפילט און געבענקט אזוי
 שטאַרק, אז איין פּאַסאזשיר האָט באַזונדער אויפּמערקזאָם אַ קוק געגעבן אים
 אין געזיכט אריין און געפרעגט:

— אַפּנים, אייך טוען וויי די ציין?

אין שטאַט האָט די מוטער מיט וואַלאַדיען געווינט באַ מאַריאַ
 פעטראָוונען, — אַ דאַמע אַן אַריסטאָקראַטין, וואָס האָט געהאַלטן אַ
 גרויסע דירה און פּון איר האָנט זי פּאַרדונגען לאַקאָטאָרן. די מוטער
 האָט פּאַרנומען צוויי צימערן: אין איינעם — מיט פענצטער, וואו ס'איז
 געשטאַנען איר בעט און אויף דער וואַנט זענען געהאַנגען צוויי בילדער
 אין גאַלדענע ראַמען, האָט זי אליין געווינט, און אינם צווייטן, דער-
 בייקן, קליינעם און פינצטערן, האָט געווינט וואַלאַדיאַ. דאָ איז געשטאַ-
 נען אַ סאַפּע, אויף וועלכער ער איז געשלאָפּן, און אַ הויך דערדאָזיקער
 סאַפּע איז נישט געווען קיין שום אַנדער מעבל. דאָס גאַנצע צימער איז
 געווען פּאַרנומען מיט געפּלאַכטענע קוישן מיט אַנטוועכץ, שעכטלעך פּון
 הוטן און פּלערליי אַלטוואַרג, וואָס די מוטער האָט צו ליב צעפּעס גע-
 זאַמלט. די אויפּגאַבן פּלעגט וואַלאַדיאַ צוגרייטן אין דער מוטערס צימער
 אַדער אין דעם „זאַל“ — אזוי האָט מען אַנגערופן דאָס גרויסע צימער,
 וואוהיין אלע שכנים פּלעגן זיך צוגויפּגעקומען בשעתן מיטאַג, און אין
 די אַוונטן.

געקומען אַהיים, האָט וואַלאַדיאַ זיך אַוועקגעלייגט אויף דער סאַפּע
 און זיך אַרומגעדעקט מיט דער קאַלדער, פּדי איינצונעמען דאָס שוידערן.
 די שעכטלעך פּון הוטן, די קוישן און דאָס אַלטוואַרג האָבן אים דער-
 מאַנט, אז ער האָט נישט קיין אייגן צימער, קיין מקום מנוחה, וואו
 וואָלט זיך געקאַנט באַהאַלטן פּון דער מאַמען, פּון אירע געסט און פּון
 קולות, וואָס האָבן זיך איצט דערטראָגן פּון דעם „זאַל“; דאָס רענצל.

די ביכער, וואָס זענען געווען צעוואָרפן אין די ווינקלען, האָבן אים דער-
 מאַנט אָן עקזאַמען, אויף העלכן ער איז נישט געווען. . . אים איז אי-
 בער עפעס — גאָר נישט אויפן אָרט — געקומען אויפן זכרון מענטשן,
 וואו ער האָט געוואוינט מיטן געשטאַרבענעם פאָטער, ווען ער איז אַלט
 געווען זיבן יאָר; ס'האָט זיך אים דערמאַנט ביאָריץ און די צוויי מיידע-
 לעך, די ענגלענדערניס, מיט וועלכע ער איז אַרומגעלאָפן אויפן זאַמל. . .
 אים האָט זיך פאַרגלוסט אויפצופרישן אין זכרון דעם קאַליר פונם הימל
 און ים, די הייך פון די כוואַליעס און זיין דעמאָליקע שטימונג, נאָר
 דאָס האָט זיך אים נישט איינגעגעבן. די ענגלישע מיידעלעך האָבן דורכ-
 געשימערט אין זיין דמיון, ווי לעבעדיקע, אָבער אַלעס איבעריקע האָט
 זיך צונויפגעמישט און איז אַן אַ סדר צעשוואומען געוואָרן. . .
 „ניין, דאָ איז קאַלט“, — האָט וואָלאָדיאַ אַ קלער געטון; ער איז
 אויפגעשטאַנען, האָט אָנגעטון דעם שינעל און איז אַריינגעגאַנגען אין דעם
 „זאַל“.

אין דעם „זאַל“ האָט מען געטרינקען טיי. באַם סאַמאָואַר זענען
 געזעסן דריי פערנאָן: זיין מוטער, אַ לערערין פון מוזיק — אַ זקנה מיט
 שילדקרוטישע פענסע — און אַווגוסטין מיכאַילאָוויטש, אַ באַיאָרטער, זיי-
 ער דיקער פראַנצויז, וואָס איז געווען אָנגעשטעלט אין אַ פאַרפום-פאַבריק.
 — איך האָב היינט נישט געגעסן קיין מיטאַג, — האָט גערעדט
 די מוטער. — מען דאַרף שיקן די דינסט נאָך ברויט.
 — דוינאַש! — האָט אַ געשריי געטון דער פראַנצויז.
 ס'האָט זיך אַרויסגעוויזן, אַז די ווירטין האָט די דינסט ערגעץ-וואו
 אַוועקגעשיקט.

— אַ, דאָס מאַכט גאַרנישט אויס, — האָט געזאָגט דער פראַנצויז,
 ברייט שמיכלענדיק. — איך גיי באַלד אַליין צו נאָך ברויט. אַ, ס'מאַכט
 נישט!

ער האָט אַוועקגעלייגט זיין שטאַרקן, שטינקענדיקן ציגאַר אויף אַן
 אָנגעזעען אָרט, האָט אָנגעטון דעם קאַפעלוש און איז אַרויסגעגאַנגען.
 נאָך זיין אַוועקגאַנג האָט וואָלאָדיאַס מוטער אָנגעהויבן דערציילן דער
 מוזיק-לערערין וועגן דעם, ווי זי האָט פאַרברענגט באַ די שומיכניס און
 ווי גוט מען האָט זי דאַרטן אויפגענומען.
 — פילי שומיכניס איז דאָך מיינס אַ קרובהטע. . . האָט זי גע-

זאגט. — איר פארשטאָרבענער מאַן, גענעראַל שומיכין, האָט אָנגעהערט
מיין מאַן אַ קוזין, און די אַליין איז אַ געבורטיקע באַראָנעסין קאַלב. . .
— מאַמע, דאָס איז נישט אמת! — האָט צערייצט אַרויסגעזאָגט
וואַלאַדיאַ — נאַכוואָס זאָגן לייגנט?

ער האָט אויסגעצייכנט געוואַסט, אַז די מוטער זאָגט דעם אמת;
אין איר דערציילונג וועגן גענעראַל שומיכין און דער געבורטיקער פריי-
צעסין קאַלב איז נישט געווען קיין איין וואָרט לייגנט, אָבער פונדעסט-
וועגן האָט ער דאָך געשפירט אַז זי זאָגט לייגנט. דער שקר האָט זיך
געשפירט אין איר אַרט רעדן, אינם אויסדרוק פון פנים, אינם בליק, אין
אַלעמען.

— איר זאָגט לייגנט! — האָט וואַלאַדיאַ איבערגעחזרט און אַ קלאַפּ
געטון מיט דער פויסט אין טיש אַריין מיט אַזאַ פּוּח, אַז דאָס גאַנצע
געפעס האָט אַ ציטער געטון און באַ דער מוטער האָט זיך צעשפריצט
די טיי. — צוליב וואָס דערציילט איר וועגן גענעראַל און באַראָנעסינס?
דאָס אַלץ איז שקר!

די מוזיק-לערערין האָט זיך פאַרלוירן און אָנגעהויבן הוסטן
אין טיכל אַריין, מאַכנדיק אַן אַנשטעל, אַז זי האָט זיך פאַרקרעקט, און
די מוטער האָט זיך צעווייגט.

„וואוהין אוועקגיין?“ — האָט אַ קלער געטון וואַלאַדיאַ.

אויף דער גאַס איז ער שוין געווען; גיין צו די חברים איז אַ
בושה. ווידער זענען אים — נישט אויפן אַרט — געקומען אויפן זכרון
די צוויי קליינע ענגלענדערנס. ער איז זיך דורכגעגאַנגען הין און צוריק
איבער דעם „זאַל“ און איז אַריינגעגאַנגען אין אַוויסטין מיכאַילאָוויטש
חדר. דאָ האָט זיך שטאַרק געשפירט עטער-אייז און גליצערין-זייף. אויפן
טיש, אויף די פענצטער און אפילו אויף די שטולן איז געווען אָנגע-
שטעלט אַן אַ שיעור פלעשעלעך, גלעזעלעך און פוסהלעך מיט פאַרשידנ-
פאַרביקע פליסיקייטן. וואַלאַדיאַ האָט גענומען פון טיש אַ צייטונג, האָט
זי אויפגעוויקלט און איבערגעלייענט דאָס קעפל: „פיגאַראַ“. די צייטונג
האַט אַרויסגעגעבן פון זיך עפעס אַ מין שטאַרקן און אָנגענעמען ריח.
נאָכדעם האָט ער גענומען פון טיש אַ רעוואַלוער. . .

— לאָזט צו, לייגנט נישט קיין אַכט! — האָט אין שכנותדיקן
ציימער די מוזיק-לערערין געוואוינט זיין מוטער. — ער איז נאָך אַזוי

יינג יונגעלייט אין זיינע יארן דערלויבן זיך תמיד איבעריקס. דערמיט
מוז מען שלום מאכן.

— ניין, יעווגעניא אנדרעיעוונא, ער איז צופיל פארדארבן ! —
האט די מוטער גערעדט מיט א ניגון. — ער האט גישט איבער זיך קיין
עלטערן, און איך בין שוואך און קאן גארנישט מאכן. ניין, איך בין אומ-
גליקלעך !

וואלאדיא האט אריינגעלייגט דאס רערל פון רעוואלוציע אין מויל
אריין, האט אנגעטאפט עפעס אזוינס, ענלעכס צו א הענדל, אדער א
הינטל, און א קוועטש געטון מיטן פינגער. . . דערנאך האט ער אנגעטאפט
נאך עפעס א צאפנדל און נאכאמאל א קוועטש געטון. ארויסגענומען
דאס רערל פון מויל, האט ער עס אפגעווישט אן דער פאלע פון שניעל
און באקוקט דעם שלאס; ער האט ביז איצט נאך קיינמאל אין זיין לעבן
גישט גענומען אין די הענט קיין געווער. . .

— דאכט, זיך, מען דארף דאס אויפהייבן. . . — האט ער זיך
משער געווען. — יא, דאכט זיך. . .

אין „זאל“ איז אריינגעקומען אוגוסטין מיכאיליטש און, שטארק
לאכנדיק, אנגעהויבן צו דערציילן עפעס. וואלאדיא האט נאכאמאל אריין-
געלייגט דאס רערל אין מויל אריין, צונויפגעדריקט עס מיט די ציין און
א קוועטש געטון עפעס מיטן פינגער. ס'האט זיך דעהערט א שאס. . .
עפעס האט מיט א מוראדיקער קראפט א קלאפ געטון וואלאדיען איבערן
קארט, און ער איז אנידערגעפאלן אויפן טיש, מיטן פנים גלייך אין די
פלעשעלעך און פוסהלעך. נאכדעם האט ער דערזעען, ווי זיין געשטאר-
בענער פאטער, אין א ציילינדער מיט א ברייטער, שווארצער באנד, וועל-
כער, האט אין מענטאן געטראגן טרויער נאך עפעס א דאמע, האט אים
פלוצלינג ארוםגעכאפט מיט ביידע הענט, און זיי האבן ביידע אנגעהויבן
פליען אין עפעס א מין געוואלטיק פינצטערן, טיפן אפגרינגט.
דערנאך האט זיך אלץ אויסגעמישט און איז פארשוואונדן גע-
ווארן. . .